

100,000,000 GUINEA PIGS

*Dangers in Everyday Foods,
Drugs, and Cosmetics*

ARTHUR KALLET
and
F. J. SCHLINK

1 0 0 , 0 0 0 , 0 0 0

GUINEA PIGS

DANGERS IN EVERYDAY FOODS,
DRUGS, AND COSMETICS

BY

ARTHUR KALLET

of Consumers' Research, Inc.

AND

F. J. SCHLINK

of Consumers' Research, Inc.

*Co-Author, with Stuart Chase,
of "Your Money's Worth"*

GROSSET & DUNLAP

PUBLISHERS · · NEW YORK

COPYRIGHT, 1933, BY ARTHUR KALLET
AND F. J. SCHLINK

NO PORTION OF THIS BOOK MAY BE
REPRINTED WITHOUT PERMISSION
IN WRITING FROM THE PUBLISHER.

FIRST PUBLISHED, JANUARY 12, 1933

Twenty-second Printing, March 13, 1934

Twenty-third Printing, March 28, 1934

Twenty-fourth Printing, June 12, 1934

Twenty-fifth Printing, September 17, 1934

Twenty-sixth Printing, November 20, 1934

Twenty-seventh Printing, December 13, 1934

Twenty-eighth Printing, February 4, 1935

Twenty-ninth Printing, May 29, 1935

Thirtieth Printing, September 20, 1935

MANUFACTURED IN THE UNITED STATES OF
AMERICA BY THE H. WOLFF ESTATE

DANKWOORD

De auteurs zijn veel dank verschuldigd aan de vele personen uit de academische en professionele wereld die hen door middel van correspondentie en persoonlijk advies hebben geholpen bij het verzamelen en beoordelen van het omvangrijke en complexe materiaal dat voor dit boek is onderzocht. Daarnaast willen we onze speciale dank betuigen aan de heer Charles Throop, die zich onvermoeibaar heeft ingezet om een grote hoeveelheid rapporten en hoorzittingen van de regering door te nemen om materiaal te vinden dat belangrijke achtergrondinformatie biedt over de praktijken en standpunten van federale en staatsfunctionarissen. Mevrouw Claire Loeb heeft eindeloos vakkundig en nauwgezet werk verricht bij het classificeren en coördineren van een grote hoeveelheid materiaal in Consumentenonderzoek en andere dossiers over de werking van de voedsel- en geneesmiddelenautoriteiten van de federale en deelstaatregeringen. Ze heeft nog een extra dienst bewezen door voor het eerst materiaal samen te voegen dat, zoals bleek, niet voldoende ruimte had in dit boek, over de praktische werkzaamheden van de voedsel- en geneesmiddelencommissarissen in de verschillende staten met betrekking tot de mate waarin zij – in zeer beperkte mate – praktische bescherming bieden aan consumenten in de respectieve staten. Dit materiaal zal in een toekomstige publicatie verschijnen. Mevrouw Opal Boston heeft onmisbare hulp geboden, met name bij het bestuderen van actuele advertenties in kranten, tijdschriften en

op de radio.

[VI] Wij zijn Consumers' Research^{*-1)} veel dank verschuldigd voor het gebruik van een groot deel van het materiaal in dit boek, dat wij dankzij hun uitgebreide informatiebestanden hebben kunnen raadplegen. Dit materiaal, dat betrekking heeft op de werking van de overheidsdiensten op het gebied van voedsel- en geneesmiddelencontrole en de specifieke risico's die consumenten lopen als gevolg van het falen van deze controle, is door Consumers' Research verzameld door middel van langdurig onderzoek van de complexe technische literatuur over consumptiegoederen en door contacten met professionele en wetenschappelijke deskundigen onder haar abonnees en adviseurs.

---

1 Consumers' Research is een Amerikaanse conservatieve non-profitorganisatie met een 501(c)(3)-status. Opgericht in 1929, was het een van de grondleggers van de consumentenbeschermingsbeweging. Na de verkoop in 1981 aan een conservatieve uitgeverij, ging het bedrijf rechtsomkeert maken. [WIKIPEDIA](#)

VOORWOORD

DIT BOEK is niet alleen bedoeld om verslag te doen van gevaarlijke en grotendeels onvermoede omstandigheden die van invloed zijn op de gezondheid en veiligheid van alle consumenten van levensmiddelen, geneesmiddelen en cosmetica, maar ook om de consument, voor zover mogelijk, enige bescherming te bieden tegen dergelijke omstandigheden. Daartoe hebben de auteurs hun standpunt zoveel mogelijk in termen van merk- of handelsnamen uiteengezet, ongeacht de omvang of bekendheid van de fabrikant van het betrokken levensmiddel, geneesmiddel, cosmetisch product of ander product, of de populariteit van het product.

De gepresenteerde feiten zijn met grote zorg gecontroleerd; indien er fouten zijn gemaakt, wat onvermijdelijk is gezien de enorme omvang en het zeer brede scala aan materiaal dat moest worden bestudeerd en gerelateerd, zijn de auteurs ervan overtuigd dat deze slechts betrekking hebben op details en dat de waarheid of geldigheid van geen enkel belangrijk punt in het geding is. Aangezien de gevallen in dit boek zijn gebaseerd op een onderzoek van vele duizenden gepubliceerde en ongepubliceerde documenten, is het slechts mogelijk geweest om een relatief klein aantal van de belangrijkste gepubliceerde bronnen te vermelden. Er is echter een meer volledige lijst van gepubliceerde bronnen opgesteld ter referentie, waarvan kopieën kunnen worden verkregen bij Consumers' Research, Washington, New Jersey.

[VIII] Wij bieden onze lezers onze excuses aan voor de talrijke tekortkomingen van dit boek en voeren als verzachtende omstandigheid aan dat wij te maken hadden met de moeilijkheden die zich voordoen bij het werken op een gebied waar degenen die over essentiële informatie beschikken, namelijk de overheidsdiensten en de industrie, deze zorgvuldig afschermen voor buitenstaanders. Dit onderzoek had veel effectiever kunnen worden uitgevoerd door mensen binnen de voedsel- en geneesmiddelenautoriteiten, die hebben gezien hoe egoïstische zakenlieden en politici het reguleringssysteem hebben ondermijnd. Deze mensen kennen het hele trieste verhaal, maar tot nu toe heeft niemand van hen de moeite genomen of het aangedurfd om het te vertellen. Totdat een van deze beter gekwalificeerde mannen naar voren stapt, moeten wij ons helaas met onze inspanningen tevreden stellen.

Arthur Kallet en F. J. Schlink

Arthur Kallet is ingenieur en een van de directeurs van Consumers' Research, Inc.

F. J. Schlink, technisch directeur van dezelfde organisatie, is ingenieur en natuurkundige en was zes jaar lang werkzaam bij het Amerikaanse Bureau of Standards. Hij is samen met Stuart Chase coauteur van “*Your Dioneys Worth.*”

INHOUD-LIJST

		[xxx]
xxxx	Dankbetuiging	V
xxxx	Voorwoord	VII
Hfd.- 01	100 MLN. AMERIKAANSE PROEFKONIJNEN Honderd miljoen Amerikanen fungeren als onwe- tende proefdieren in een gigantisch experiment met gifstoffen, uitgevoerd door de fabrikanten van voe- dingsmiddelen, geneesmiddelen en cosmetica.	003
Hfd.- 02	DE KRUIDENIER, DE SLAGER, DE BAKKER Zemelenvervangende middelen, gedroogd fruit, brood, gebak, conserveermiddelen, hamburgers, vlees, vis in blik.	019
Hfd.- 03	EEN VAST DIEET VAN ARSEEN EN LOOD Sterfgevallen door minuscule doses arseen - ver- schillende overheidsfunctionarissen staan toe dat fruit en groenten die verontreinigd zijn met dodelij- ke residuen van insecticiden op ons bord terecht- komen - arseen veroorzaakt kaalheid en eczeem - loodverontreiniging van fruit en groenten vormt een nog groter gevaar.	047
Hfd.- 04	RECEPTEN, MAGIE EN GIF De apotheker - gifstoffen in de etalage van de apo- theek - cosmetica - antiseptica - populaire tandpas- ta's - middelen tegen overgewicht - hoofdpijnmidde- len - levertraan - de receptenafdeling.	061
Hfd.- 05	GEVAREN IN COSMETICA De drogisterij – Ontharingsmiddelen - haarverf -	078

	haartonic en “herstellers” - huidbleekmiddelen.	
Hfd.- 06	<u>NEP-ANTISEPTICA</u> Webster komt antiseptica die geen bacteriën doden te hulp - de feiten over enkele populaire merken - de kosten van infecties - misleidende reclame voor slechte antiseptica.	097
Hfd.- 07	<u>DE KNAKZALVER EN DE DOOD</u> Gevaarlijke gepatenteerde geneesmiddelen zijn nog steeds in overvloed - de baby-moordenaars - Overheidsfunctionaris hekelt de kanker-genezers - Radithor - buikpijn voor bankiers - de Hoxide-kuur enkele typische gevallen.	116
Hfd.- 08	<u>DRIE GENEESMIDDELEN EN DE WET</u> Ergot – een halve cent per leven – vervalste ether maakt operaties gevaarlijker – vervalste Jamaicaanse gember eist 15.000 slachtoffers.	142
Hfd.- 09	<u>DE GENEESMIDDELENFABRIKANTEN</u> Een nep-promotor stapt over in de medicijnbusiness - de White “Laboratories” - doktersassistent ontdekt “goed heet bloed” - een kapper wordt diabetes-specialist - de man die op Shaw lijkt - “Dr.” Craddick.	157
Hfd.- 10	<u>KLEINE LEUGENTJES?</u> De huisarts van vandaag - de reclameschrijver - advertenties in de Delineator - McCall's - Cosmopolitan - True Story Magazine - Good Housekeeping - de medische tijdschriften.	175
Hfd.- 11	<u>HET FALEN VAN DE BESCHERMING</u> Hoe het begon – officiële steun voor de vervalsers – zwakte van de wet – één gevangenisstraf op 18.000 gevallen – de farce van de inspectie – ‘Angelsaksische ethiek’ – de undercover persagent spreekt zijn superieuren tegen – het ‘gedoe voor consumenten’.	195

Hfd.- 12	<u>HET BESTE MAKEN VAN EEN SLECHTE WET</u> Hogere straffen noodzakelijk - volledige openbaarheid van overtredingen en overtreders - betere normen voor voedsel en geneesmiddelen - terug naar onderzoek.	251
Hfd.- 13	<u>WANNEER DE CONSUMENT WAKKER WORDT</u> Commissie voor planning en opstelling van een volledig nieuwe wetgeving - systeem van vergunningen en borgstellingen om bedrijfsfunctionarissen persoonlijk aansprakelijk te stellen - registratie van alle producten - overdracht van de handhaving aan een nieuwe dienst - speciale rechtbanken voor voedsel en geneesmiddelen - voedsel- en geneesmiddelenfabricage als openbare dienst - de lage kosten van bescherming.	268
Hfd.- 14	<u>UW VERANTWOORDELIJKHEDEN</u> Wat de individuele consument kan doen.	296
	INDEX – niet geplaatst	305

Opmerking:

Gezocht in krantenarchief Delfher op naam auteurs

'Arthur Kallet en F. J. Schlink ' en op '100.000.000 Guinea Pig'

1 X Maandblad van de Vereeniging tegen de Kwakzalverij. – 1939-03

– Geraadpleegd op Delpher op 28-06-2025,

<https://resolver.kb.nl/resolve?urn=MMKB13:002919003:00001>

D.W.Z. Het boek heeft in ons land toen GEEN aandacht gekregen !

HOOFDSTUK – 01

“The Great American Guinea Pig”

In tijdschriften, kranten en op de radio werd een enorme verbale aanval ingezet op honderd miljoen Amerikanen, ten eerste om een hele reeks angsten te zaaien over hun gezondheid, hun maag, hun darmen, hun tanden, hun keel en hun uiterlijk, en ten tweede om hen ervan te overtuigen dat alleen het eten, drinken, gorgelen, poetsen of smeren met Smith's Whole Vitamin Breakfast Food, Jones' Yeast Cubes, Blue Giant Apples, Prussian Salts, Listroboris mondwater, Grandpa's Wonder tandpasta en nog duizend-en-één andere voedingsmiddelen, dranken, gorgeldranken en pasta's, ze het ontstaan van ziekte, sociale uitsluiting en zakelijk falen kunnen uitstellen of kunnen herstellen van reeds opgelopen lichamelijke of sociale kwalen.

Als deze voedingsmiddelen en medicijnen voor de meeste mensen die ze gebruiken slechts waardeloos waren, als er geen andere beschuldiging tegen hen kon worden ingebracht dan dat de claims van de fabrikanten, verkoopmanagers en reclamemakers onjuist waren, dan zou dit boek niet zijn geschreven. Maar veel van deze producten, waaronder enkele van de meest geadverteerde en verkochte, zijn niet alleen waardeloos, maar zelfs gevaarlijk. [004] Weet u dat die All-Bran die u elke ochtend eet, ernstige en misschien onherstel-

bare darmproblemen kan veroorzaken? Weet u dat die grote sappige appel die u tijdens de lunch eet, door onverschillige overheidsfunctionarissen met arseen, een van de dodelijkste gifstoffen, op uw tafel is gekomen? De *Pebeco*-tandpasta waarmee u twee keer per dag uw tanden poetst – wist u dat een tube daarvan genoeg gif bevat om drie mensen te doden als het wordt gegeten, en dat een Duitse legerofficier zelfmoord heeft gepleegd door een tube van deze tandpasta leeg te eten? De *Bromo-Seltzer* die u tegen hoofdpijn neemt – wist u dat deze een giftige stof bevat die verantwoordelijk is voor vele sterfgevallen en, volgens de American Medical Association, ten minste één geval van seksuele impotentie?

Onder het mom van zwakke en ineffectieve wetten op het gebied van voedsel en geneesmiddelen hebben de voedings- en geneesmiddelenindustrieën ons systematisch gebombardeerd met leugens over de zuiverheid, gezondheid en veiligheid van hun producten, terwijl ze winst hebben gemaakt door op ons te experimenteren met gifstoffen, irriterende stoffen, schadelijke chemische conserveermiddelen en gevaarlijke geneesmiddelen.

Hoe wij consumenten door enorme mazen in duidelijk zwakke en ineffectieve wetten worden gedwongen om als proefkonijnen te fungeren, wordt uitvoerig beschreven in de volgende hoofdstukken. Een korte blik op enkele gevallen die onze huidige hulpeloosheid illustreren, volstaat hier.

William J. A. Bailey, een voormalige autosjacher, dacht dat hij geld kon verdienen door radiumzouten op te lossen in water en dit water aan rijke mannen te verkopen om hun kwalen te genezen. [005] Bailey's radiumwater heeft min-

stens twee mannen een gruwelijke dood bezorgd, en een soortgelijk lot wacht wellicht nog tientallen of honderden anderen die deze dodelijke vloeistof hebben gedronken.

Kora M. Lublin had gelezen of gehoord dat thalliumacetaat ooit door artsen werd gebruikt in een zalf om bij bepaalde aandoeningen haar te verwijderen. Ze nam niet de moeite om te achterhalen of het haar verwijderen met deze methode door artsen was afgeschaft nadat verschillende patiënten waren overleden, en bracht een ontharingscrème op de markt die een hoog percentage thalliumacetaat bevatte. Medische tijdschriften hebben talloze gevallen gemeld van vreselijke ziekten en lijden bij vrouwen die de crème gebruikten, en het bedrijf dat de crème op de markt bracht, is failliet gegaan met een schuld van 2,5 miljoen dollar aan schadeclaims en een vermogen van 5 dollar; toch bleef de crème verkocht worden.

Een fabrikant die op zoek was naar een goedkope vervalsingsmiddel voor Jamaicaanse gember, kwam tri-ortho-cre-sylfosfaat op het spoor. Jamaicaanse gemberextract met deze chemische stof, dat in drogisterijen in veel staten werd verkocht, heeft bij vijftienduizend tot twintigduizend slachtoffers vreselijke misvormingen en verlamming veroorzaakt, waarvan velen zijn overleden.

Wat is er gebeurd met deze mannen en vrouwen die hebben gedood en verminkt? Niets. William J. A. Bailey houdt zich nu bezig met andere ondernemingen die vergelijkbaar zijn met zijn dodelijke radiumwater. Personen in het bedrijf dat het thalliumacetaat-ontharingsmiddel verkocht, produceren en verkopen nu een ander ontharingsmiddel genaamd

Croxon. [006] Niemand weet wie de chemische stof heeft geleverd die werd gebruikt om Jamaicaanse gember om te zetten in een dodelijk gif waarvoor geen tegengif bekend is, en als hij bekend was, zou er niets tegen hem kunnen worden ondernomen.

Deze mensen hebben geen wet overtreden. Ze deden allemaal “legitieme zaken” en de wet geeft hen het recht om op het publiek te experimenteren, ongeacht de gevolgen voor de betrokken mensen. In de ogen van de wet zijn we allemaal proefkonijnen en kan elke schurk die het in zijn hoofd haalt om in de drugs- of voedingsmiddelenindustrie te gaan, op ons experimenteren. Hij mag ongeschoold zijn, zelfs zwakzinnig. Als hij besluit fabrikant te worden, is het zijn goed recht om een dozijn flessen van een schap te halen, de inhoud ervan te mengen, het mengsel aan te prijzen als een middel tegen indigestie, astma of hoest, en ons over te halen het te kopen. Het mengsel kan strychnine, arseen, carbolzuur en andere dodelijke gifstoffen bevatten. Maar in de meeste staten heeft hij geen wet overtreden en heeft hij zelfs het ethische besef van de gemiddelde rechter of wetgever niet geschonden. (Deze uitspraak is weloverwogen, na een zorgvuldige bestudering van vele rechtszaken en voorafgaande hoorzittingen van de wetgevende macht.) Wanneer het experiment mislukt en een aantal van ons is overleden, kunnen schadeclaims het bedrijf onrendabel maken en daarmee voorlopig een einde maken aan zijn activiteiten. Maar de eigenaar kan weer dezelfde twaalf flessen tevoorschijn halen en onder een nieuwe naam opnieuw beginnen.

[007] De Federal Food and Drugs Act verbiedt valse etiket-

tering van geneesmiddelen die over de staatsgrenzen worden vervoerd, maar als er geen claims *op het etiket* staan en de ingrediënten niet *op het etiket* worden vermeld, is de wet niet van toepassing. De wet verbiedt wel het toevoegen van giftige stoffen aan levensmiddelen. Maar zelfs bij levensmiddelen moet het publiek als proefkonijn fungeren, aangezien de fabrikant niet hoeft aan te tonen dat de stoffen die hij toevoegt veilig zijn voor menselijke consumptie; zijn klanten moeten door in groten getale te sterven of ziek te worden – en wel op een zodanige wijze dat de ziekte rechtstreeks kan worden teruggevoerd op het betrokken levensmiddel en op geen enkele andere oorzaak – eerst aantonen dat het schadelijk is, voordat er op grond van de Food and Drugs Act maatregelen kunnen worden overwogen. Als het verbod op het gif geen belemmering vormt voor de belangen van grote en invloedrijke partijen, kan de regering maatregelen nemen.

Als het gif zo werkt dat het langzaam en sluipend inwerkt, misschien wel over een periode van vele jaren (en een aantal van dergelijke gevallen zullen in latere hoofdstukken worden besproken), dan moeten wij arme consumenten ons hele leven als proefdieren fungeren; en wanneer het experiment ons uiteindelijk een jaar of tien jaar eerder doodt dan we anders zouden zijn gestorven, kunnen er geen conclusies worden getrokken en zijn er nog honderd miljoen anderen beschikbaar voor verdere tests.

Voor fabrikanten en regelgevende instanties is de vraag – in de verrassend weinige gevallen dat ze eraan denken om vragen te stellen – of het specifieke vervalsingsmiddel of con-

serveermiddel dat ze op dat moment overwegen, op zichzelf giftig is. [008] Een negatief antwoord stemt de fabrikanten tevreden, maar niet de consument. Zijn vraag is namelijk: zullen alle vervalsingsmiddelen, alkalische en zure conserveermiddelen, wettelijk toegestane residuen van insecticiden en andere gifstoffen die de rest van mijn leven gelijktijdig inwerken, ervoor zorgen dat ik vaker en ernstiger ziek word en een jaar of tien jaar eerder invalide word of sterf?

Een tiental vooraanstaande autoriteiten helpen de vraag van de consument te beantwoorden. Typisch voor de antwoorden is dat van een van de meest bekwame autoriteiten, Dr. Edwin Oakes Jordan, voorzitter van de afdeling Hygiëne en Bacteriologie van de Universiteit van Chicago. Dr. Jordan betreurt het gebrek aan kennis over de werking van verschillende chemische stoffen in voedsel. Maar, zegt hij,

"totdat dergelijke informatie beschikbaar is, doen we er goed aan het zekere voor het onzekere te nemen. Dat het wenselijk is deze houding aan te nemen, wordt ons vooral duidelijk door de kennelijke toename van bepaalde ziekten van het spijsverteringskanaal in de afgelopen jaren. Voor zover wij weten, kan het relatief hoge sterftecijfer als gevolg van degeneratieve veranderingen in de nieren, bloedvaten, maag en andere organen gedeeltelijk worden veroorzaakt door het gebruik van irriterende chemische stoffen in voedsel. Hoewel geen enkele chemische stof op zichzelf, en in de hoeveelheden waarin deze gewoonlijk in voedsel aanwezig is, redelijkerwijs kan worden beschuldigd van het veroorzaken van ernstige en blijvende schade, kan de totale belasting van de uitscheidingsorganen en andere organen toch duidelijk te groot zijn wanneer het effect ervan wordt versterkt door het effect van nog andere giftige

ingrediënten in gekruide, gerookte en geconserveerde voedingsmiddelen van allerlei aard."

[009] Dr. Jordan heeft het alleen over chemische conserveermiddelen. Voeg daar nog de verscheidenheid aan andere gifstoffen aan toe die via voedsel en gangbare medicijnen worden ingenomen, en het gevaar neemt nog grotere proporties aan. De mogelijkheid van een buitengewoon groot aantal dodelijke slachtoffers dringt zich op wanneer we bijvoorbeeld het rapport van de Metropolitan Life Insurance Company lezen, waarin staat dat het sterftecijfer door kanker sinds 1930 in een alarmerend tempo is gestegen. Er kon geen oorzaak worden gevonden voor een stijging van het sterftecijfer door kanker met meer dan zeven procent in 1931 en nog eens negen en een half procent in de eerste helft van 1932. "We worden geconfronteerd met een invloed die de werkelijke incidentie van kanker doet toenemen", aldus de statistici. Het gezond verstand zou op zijn minst vereisen dat we ons afvragen of die invloed misschien te vinden is in onze voedsel- en geneesmiddelenvoorziening, bijvoorbeeld in ons fruit en onze groenten die verontreinigd zijn met arseenhoudende insecticiden. Het is al veertig jaar bekend dat kleine hoeveelheden arseen, bij langdurige blootstelling, kankergezwellen kunnen veroorzaken.

[010] Om te begrijpen hoe absurd laag de bedragen zijn die de nationale en deelstaatregeringen besteden aan voedsel- en geneesmiddelencontrole, is het nuttig een ruwe schatting te maken van de schade die wordt veroorzaakt door de

grootschalige vergiftiging van de bevolking. Wanneer industriële statistici de ernst van een ongevalrisico of de industriële verliezen als gevolg van ziekte willen beoordelen, berekenen zij het totale aantal verloren werkdagen en het bedrag dat dit aan loon vertegenwoordigt. Laten we proberen een soortgelijke schatting te maken voor het vergiftigingsgevaar voor de Amerikaanse bevolking.

Het is zeer waarschijnlijk dat de gifstoffen die legaal en systematisch aan het Amerikaanse publiek worden toegediend, door het verstoren van de lichaamsfuncties, het overbelasten van de nieren en andere organen en het verstoren van de spijsvertering, het begin van ouderdom en functionele zwakte en gebreken eerder zullen veroorzaken dan anders het geval zou zijn geweest; en in individuele gevallen, door de normale weerstand te verlagen en de weg vrij te maken voor ziekten als longontsteking, tuberculose, artritis of colitis, de normale levensverwachting van een persoon met tientallen jaren zullen verkorten.

Een dergelijke verkorting van de gemiddelde levensduur kan conservatief worden geschat op drie tot tien jaar. Onze statistische score van verloren tijd houdt hier echter niet op. Een groot deel van alle invaliderende en gedeeltelijk invaliderende ziekten, zoals hoofdpijn, onduidelijke pijnen, indigestie, constipatie, “zenuwen”, algemene vermoeidheid, “luiheid” en lethargie, ontstaat zonder aanwijsbare oorzaak. Ze komen, en we accepteren ze als onvermijdelijk. Ze maken ons misschien niet volledig arbeidsongeschikt, maar ze verminderen wel onze productiviteit, algemene gezondheid en vitaliteit, en nog meer onze levensvreugde. [011] Het

staat vast dat veel van deze onduidelijke ziekten te wijten zijn aan gifstoffen in voedsel en medicijnen. Naast deze lichte en voorbijgaande kwalen moeten ook veel ernstige ziekten die worden veroorzaakt door een verminderde weerstand aan de score worden toegevoegd. Een zeer conservatieve schatting van de gemiddelde tijd die door lichte en ernstige ziekten en vroegtijdige sterfte aan productieve activiteiten verloren gaat, kan worden gesteld op vijf jaar, of, voor de totale bevolking, 625.000.000 jaar: een enorme tol aan mensenlevens als gevolg van de onzorgvuldigheid of hebzucht van de producenten en de onverschilligheid van wetgevers en rechtbanken – het equivalent van de totale levensduur van meer dan tien miljoen mensen.

Is ons ruwe, geschatte cijfer te hoog? Deel het door twee of door tien. Het is nog steeds onaanvaardbaar hoog. Gedelen door tien komt neer op het nodeloos opofferen van duizenden en duizenden levens per jaar.

Laten we elk levensjaar de lage contante waarde van 500 dollar toekennen, passend bij de tijd waarin we leven. Op basis hiervan schatten we dat de economische verspilling die toe te schrijven is aan de langzame vergiftiging van het publiek meer dan 300 miljard dollar bedraagt. Dit komt neer op bijna 5 miljard dollar per jaar, of, als u dit liever door tien deelt, 500 miljoen dollar. Tegenover dit cijfer staat een bedrag van ongeveer 1 miljoen dollar, of 1 cent per hoofd van de bevolking per jaar, dat de Amerikaanse regering uitgeeft voor de handhaving van haar zwakke en verouderde Food and Drugs Act.

[012] De staten en sommige gemeenten hebben ook voor-

schriften voor de controle op voedsel en geneesmiddelen. Sommige aspecten van de lokale controleactiviteiten worden in latere hoofdstukken kort vermeld. Hier volstaat het te zeggen dat de controle op voedsel en geneesmiddelen in de meeste staten en gemeenten bijna volledig levenloos en ineffectief is. Een soort linkshandige controle op bepaalde reclame voor gevaarlijke geneesmiddelen wordt uitgeoefend door de Federal Trade Commission, die reclame kan verbieden die als oneerlijk wordt beschouwd ten opzichte van de concurrenten van de adverteerder. Als een product dus als veilig wordt geadverteerd en niet veilig is, kan de Commissie dit als oneerlijk beschouwen ten opzichte van de fabrikanten van relatief veilige producten. Het behoeft geen betoog dat dit niet het soort bescherming is waarop de consument kan rekenen. De afdeling Fraud Order van het postkantoor beschikt over een doeltreffend wapen tegen de meest duidelijk gevaarlijke geneesmiddelen die via postorder worden verkocht – wanneer iemand de moeite neemt om de fraude onder de aandacht van de postautoriteiten te brengen. Tegen minder voor de hand liggende vormen van fraude is dit echter volstrekt ontoereikend. De totale uitgaven van de verschillende overheidsdiensten voor de bescherming van de consument, direct en indirect, bedragen zeker niet meer dan vier of vijf cent per jaar per persoon. De ontoereikendheid van de handhaving met deze paar cent tegenover commerciële en politieke dollars is keurig samengevat door de National Civil Service Reform League, waarvan George W. Wickersham vicevoorzitter is, na een onderzoek naar voedselinspectie – een essentiële schakel in de voedselcontrole.

[013] In het rapport van de League (1925, maar naar het schijnt nog meer van toepassing in 1932) staat:

“Het vertrouwen van het Amerikaanse publiek in de doeltreffendheid van de wetgeving is nooit duidelijker gebleken en nooit grover beschaamd dan in de kwestie van de voedselinsectie.

”We hebben wetten en verordeningen inzake ‘zuiver voedsel’ aangenomen, dus hebben we vermoedelijk ‘zuiver voedsel’. Maar tussen de wet en het ‘zuivere voedsel’ ligt een zeer belangrijke factor: de menselijke factor die belast is met de interpretatie en de uitvoering van deze wetten en verordeningen. Deze factor – die grote discretionaire bevoegdheden heeft, bevoegd is om ‘regels en voorschriften’ vast te stellen die de bedoeling van de wet praktisch tenietdoen, en onderworpen is aan overweldigende commerciële en politieke druk – is de zwakke schakel in de keten en *maakt de wet praktisch zinloos*.

”De consument die zijn gezondheid wil behouden, kiest zijn voedsel op basis van ‘voedingswaarde’, ‘calorieën’ en ‘vitamines’, zich er gelukkig niet van bewust dat een aanzienlijk deel van het voedsel dat hij koopt, hoewel goed gekookt en smakelijk geserveerd, in een vakkundig verhulde maar *gevaarlijke staat van bederf, verval of vervalsing kan verkeren*. Hij vertrouwt op de wet om zijn voedsel te beschermen vanaf het begin, tijdens het verzamelen, slachten, verwerken, verpakken, enzovoort, allemaal door mensen die duidelijk met voedsel handelen om er geld aan te verdienen.

”Hebzucht en concurrentiedruk worden afgewogen tegen het kwaad van het verkopen van ziek, bedorven, door ongedierte aangetast en vervalst voedsel dat wordt vermomd als en soms zelfs wordt geëtiketteerd als gezond, met als resultaat dat de

balans bijna altijd doorslaat in het voordeel van het eerste. [014] De handelaar of producent ‘kan het zich niet veroorloven’ om de winst op ziek, bedorven of vervalst voedsel te verliezen, tenzij hij daartoe wordt gedwongen.

“Wie of wat zal hem daartoe dwingen? Zeker niet het loutere bestaan van de wet. . . .

“Daadwerkelijke controle door de federale overheid lijkt vrijwel verwaarloosbaar, behalve in het geval van vlees. . . .”

“Het Amerikaanse ministerie van Landbouw mag voorschriften opstellen en handhaven die de bedoeling van de Meat Inspection Act, namelijk het uitbannen van ziekmakend vlees, in aanzienlijke mate tenietdoen.” (Cursivering van ons.)

Het lijkt geen twijfel dat de wettelijke vormen van consumentenbescherming hebben gefaald. Kunnen we hulp zoeken buiten de wet – in de integriteit van de fabrikant, in de waakzaamheid van de wetenschapper, in de nauwgezetheid van publicaties met reclame voor voedingsmiddelen en geneesmiddelen?

Alle propagandabureaus van het bedrijfsleven hebben het publiek er vakkundig van overtuigd dat de integriteit van de fabrikant de enige waarborg is die nodig is. Er zijn zeldzame gevallen waarin het algemeen welzijn een belangrijke zorg is in kleine bedrijven die eigendom zijn van en gecontroleerd worden door een klein aantal personen. De betere fabrikanten van jam, gelei en conserven komen heel dicht in de buurt van een branche die op een zodanige wijze werkt dat zuivere en gezonde producten worden vervaardigd onder

hygiënische omstandigheden en eerlijk worden geëtiketteerd en op de markt gebracht. Maar over het algemeen is deze eerste schakel in de keten van consumentenbescherming de zwakste. [015] In geval na geval hebben de fabrikanten aangetoond dat hun belangrijkste en meest consistente belang winst is; en we hebben het hier niet alleen over de kleine kruidenmengers en kankergenezers, maar ook over de grootste en meest gerenommeerde geneesmiddelen- en voedingsmiddelenbedrijven. Lees bijvoorbeeld in een later hoofdstuk hoe tientallen zendingen verdovende ether van grote geneesmiddelenfabrikanten zo slecht waren dat ze door de overheid werden vernietigd; hoe het belangrijke bedrijf Hynson, Westcott & Dunning het publiek overhaalt om zijn gevaarlijk onwerkzame antisepticum te kopen; hoe fruitverpakkers appels verzenden die met meer lood en arseen zijn behandeld dan zelfs de tolerante overheidsfunctionarissen toestaan. Het ene geval na het andere laat maar al te goed zien dat de gemiddelde fabrikant zich tot het uiterste zal verzetten tegen elke inmenging in zijn zaken, elke poging om hem zijn gevestigde belangen te ontnemen, zelfs als onomstotelijk is bewezen dat zijn product een gevaar vormt voor de gezondheid en het leven.

Dit bewijst echter niet dat voedsel- en geneesmiddelenfabrikanten uitzonderlijk zijn, of dat hun leden afkomstig zijn uit een bijzonder meedogenloze klasse. Integendeel, het betekent alleen dat zij de norm zijn in een samenleving die het snelst mogelijk vergaren van zoveel mogelijk dollars als norm voor individuele prestaties heeft verheven; in een samenleving waar misleiding en uitbuiting de onfeilbare hel-

pers van succes zijn in alle bedrijfstakken die zich richten op de eindconsument in de massa.

[016] Niettemin waren de goedkeuring van de Food and Drugs Act vijftientig jaar geleden en de goedkeuring van soortgelijke wetten in bijna alle staten rond dezelfde tijd het bewijs dat het publiek bescherming tegen vergiftiging eist, ook al is het gedragspatroon dat tot vergiftiging leidt normaal in onze zakelijke beschaving. Het drinken van gin en het rijden met hoge snelheid in een krachtige auto zijn ook normaal, maar als een dronken bestuurder een kind doodt terwijl hij met een snelheid van zestig mijl per uur door Main Street racet, vinden we het gerechtvaardigd om hem als crimineel voor de rechter te brengen en hem een maand of twee gevangenisstraf op te leggen.

De voedsel- en geneesmiddelenfabrikanten doden ook. Misschien moeten we een nieuwe misdaad voor hen bedenken en die statistische moord noemen. Maar hoe we het ook noemen, zij zijn verantwoordelijk voor de dood van zeer grote aantallen mensen – dood door vroegtijdige ouderdom, maag-, darm- en nieraandoeningen waaraan verzwakte organen niet kunnen weerstaan, en dood omdat goede medicijnen of medische zorg nodig waren en in plaats daarvan een patentgeneesmiddel tegen longontsteking, tuberculose of kanker werd ingenomen.

Niets illustreert de onverantwoordelijkheid en onverschilligheid van veel fabrikanten beter dan het volgende citaat uit het augustusnummer van *Food Industries* uit 1932:

"Nog geen jaar geleden verscheen in een van de huidige

tijdschriften een advertentie van een voedingsmiddelenfabrikant, waarin een chemicus aan een bureau zat en zeer aandachtig door een microscoop keek. [017] Voor hem op het bureau stonden netjes opgesteld flessen en blikken die het product van deze fabrikant voorstelden. De bijschrift bij de foto was slim geformuleerd om de lezer de indruk te geven dat elk product van deze fabrikant onder nauw toezicht van een voedingschemicus werd geproduceerd. ... De 'chemicus' was niemand minder dan de productiemanager en de microscoop was geleend van een plaatselijk ziekenhuis. ...

"De 'twijfelachtige' fabrikant ... zal zonder scrupules elke regel overtreden die ook maar in het minst zijn beleid in de weg staat. ... Tegen het advies van de chemicus in kan de fabrikant grondstoffen van inferieure kwaliteit gebruiken, waaruit het onmogelijk is producten te vervaardigen die voldoen aan de federale voedselwetgeving. ... Zelfs na een waarschuwing van de chemicus dat de producten onder de norm liggen, geeft de fabrikant in sommige gevallen opzettelijk opdracht om de producten te verzenden, in de hoop dat ze 'er wel doorheen komen'.

Andere schakels in de keten van niet-wettelijke consumentenbescherming zijn bijna net zo zwak. Kunnen we bijvoorbeeld veilig vertrouwen op de wetenschappers die instaan voor de veiligheid of kwaliteit van een product? De decaan van het College of Pharmacy van Columbia University stond garant voor de onschadelijkheid van het dodelijke ont-haringsmiddel thalliumacetaat. Kunnen we erop vertrouwen dat publicaties die reclame maken voor voedingsmiddelen en geneesmiddelen, reclame voor dubieuze of schadelijke

producten weigeren? Zoals we in een later hoofdstuk zullen aantonen, is ook hier absoluut geen sprake van enige waarborg.

[018] In de volgende pagina's zullen de auteurs met naam en toenaam soorten en merken van voedingsmiddelen, geneesmiddelen en cosmetica aanwijzen die specifieke gevaren voor de consument opleveren, en in de laatste hoofdstukken zullen zij corrigerende maatregelen voorstellen. In één boek kunnen we slechts enkele van de belangrijkste gevallen rapporteren die we hebben geregistreerd. Om het hele gebied op een redelijk uitgebreide manier te behandelen, zou miljoenen dollars aan onderzoek nodig zijn – waarvan consumenten naïef hebben aangenomen dat de overheid dit voor hen zou betalen – en honderden boeken zoals dit. Dit boek is geschreven in het belang van de consument, die zich nog niet realiseert dat hij als proefkonijn wordt gebruikt en zich alleen tegen het risico dat hij in deze rol loopt kan beschermen door kennis van de methoden die worden gebruikt in dit merkwaardige, eenzijdige experiment met bleekmiddelen, conserveermiddelen, vervalsingsmiddelen, vulstoffen en gifstoffen – en met mannen, vrouwen en kinderen als proefdieren in plaats van ratten en cavia's.

HOOFDSTUK - 02

DE KRUIDENIER, DE SLAGER, DE BAKKER

“Zuivere voedselmarkt. Goedemorgen!”

“Met mevrouw Jones. Wilt u een bestelling opnemen? Ik wil graag een doos Kellogg's All-Bran, een blik Crisco, twee pond gedroogde abrikozen, een brood witbrood, een fles cider, een groot blik zalm en een liter melk. En kunt u de slagerij mij een ham van zes pond en twee pond lekker vers gehakt sturen?”

Ergens in de loop van de ochtend wordt de bestelling bij mevrouw Jones thuis afgeleverd. En op hetzelfde moment zullen in een miljoen andere Amerikaanse keukens dezelfde alledaagse voedingsmiddelen worden bezorgd, waarvan de meeste belangrijke onderdelen vormen van het dieet van de families Jones, Smith en Brown. En dankzij hen zullen de Amerikaanse families Jones, Smith en Brown het komende jaar ongeveer honderd miljoen dollar uitgeven aan medicijnen, doktersrekeningen en verloren werkuren. een paar honderdduizend leden van de families Jones zullen lijden aan obscure maag-, darm- en nieraandoeningen; honderdduizend grootvaders Smith zullen vijf tot tien jaar eerder sterven dan ze anders zouden hebben gedaan; en enkele duizenden Browns zullen bezwijken aan tuberculose die ze in de eerste plaats hebben opgelopen door besmet voedsel.

[020] Laten we de dozen, flessen, blikken en zakken één voor één uit de doos van de bezorger halen en de inhoud ervan zorgvuldig onderzoeken. We zullen een keur aan irriterende stoffen, schadelijke chemische conserveermiddelen en gevaarlijke chemische en bacteriële afbraakproducten aantreffen.

Mevrouw Jones bestelt vaak Kellogg's *All-Bran*, omdat ze honderden advertenties heeft gelezen en gehoord waarin haar wordt aangeraden haar gezin veel vezelrijke voeding te geven om hen te behoeden voor constipatie, een slechte huid, vermoeidheid, een uitgeputte conditie en nog veel meer. En de advertenties hebben haar verteld dat de ideale bron van ruwe vezels zemelen zijn, puur, gezond en lekker; serveer het elke dag bij het ontbijt aan het hele gezin.

Er zit een kern van waarheid in de advertenties; zemelen zijn in *sommige* gevallen van constipatie nuttig. Maar de vezels in die doos Kellogg's die mevrouw Jones haar gezin gaat geven, zijn voor veel mensen een krachtige darmirriterende stof; langdurig gebruik kan voor de meeste mensen schadelijk zijn en voor sommigen zelfs gevaarlijk. Verschillende personen in hetzelfde gezin kunnen er verschillend op reageren. Zo zal Jimmie Jones het elke dag eten zonder duidelijke schade, terwijl zijn zus Mary blijvende darmklachten zal krijgen.

[021] Zemelen zijn een van de ruwste soorten ruwe vezels, en wat ruwe vezels doen met gevoelige darmen is uitvoerig beschreven door Dr. Walter C. Alvarez van de Mayo Clinic in Rochester, Minnesota. *De New York Times* van 8 april 1932 citeert Dr. Alvarez die zegt dat veel van de indigestie

en andere maagklachten die tegenwoordig veel voorkomen, te wijten zijn aan te veel ruwe vezels. "De rage voor wat hij konijnenvoer noemt – spinazie, groenten, salades, rauw fruit, selderij, koolraap en zemelen – is overdreven, zegt hij, en hij schat dat de rage voor vezelrijke voeding elke goede maagarts 300 dollar per maand oplevert. 'Een vezelrijk dieet is prima', zegt hij, 'voor mensen met de spijsvertering van een struisvogel. Maar het veroorzaakt vaak veel problemen bij gevoelige mensen.'

"En Dr. Alvarez is niet de enige die zich uitspreekt tegen het voeren van konijnenvoer aan mensen. De meeste artsen die verder kijken dan hun stapels pillendoosjes en zich niet laten misleiden door de propaganda van de voedselproducenten in tijdschriften met commerciële belangen, zijn het met hem eens. Onlangs hebben 470 artsen een vragenlijst beantwoord die was verstuurd door de Minnesota State Medical Association, waarin ruwvoer een van de onderwerpen was. "Het was verrassend om te zien dat zoveel van deze mannen zich zo krachtig uitspraken tegen het gebruik van zemelen", zegt Dr. Alvarez in een samenvatting van de antwoorden op de vragenlijst die hij schreef voor *Minnesota Medicine*; "maar toen herinnerde ik me dat het niet de medische wereld is die de kruistocht voor meer ... vezelrijke voeding heeft geleid; deze strijd is grotendeels gevoerd door lekenvrouwen, amateur-diëtisten, zelfbenoemde hoeders van de volksgezondheid en allerlei soorten gekken." [022] Dr. Alvarez geeft toe dat een vragenlijst geen representatieve weergave van de mening is, maar hij wijst erop dat onder de handtekeningen op de antwoorden in dit geval de namen

staan van tientallen van de meest bekwame medische docenten en artsen in Amerika. Hij vervolgt:

"Een aantal van de artsen die hebben geantwoord, vermeldten dat zij vroeger zemelen voorschreven, maar zich later sterk tegen het gebruik ervan hebben gekeerd. Veertig procent zei dat ze het nooit voorschrijven en 34 procent schrijft het slechts af en toe voor. ...

"Ik vond het interessant om te zien dat zoveel artsen hebben ontdekt dat de toevoeging van zemelen en ruwe vezels aan het dieet slechts een klein percentage van de patiënten met constipatie verlichting geeft. Veel artsen merkten ook op dat zemelen weliswaar tijdelijk verlichting kunnen brengen, maar daarna geen effect meer hebben; de darmen lijken aan de extra prikkel te wennen. ...

"Een aantal artsen heeft opgemerkt dat veel mensen die zemelen een tijdje verdragen, later problemen krijgen en last krijgen van indigestie.

"Ik was verbaasd over het aantal artsen dat zich sterk tegen het gebruik van zemelen uitsprak. Zo schrijft de voorzitter van de American Medical Association, een ervaren gastro-enteroloog:

"Ik heb tien jaar lang het gebruik van zemelen in geen enkel gezin onder mijn behandeling toegestaan." ...[023]

"De meeste artsen waren van mening dat de propaganda voor een breed gebruik van ruwe vezels absoluut schadelijk is voor de volksgezondheid en het welzijn."

Een ander rapport beschrijft wat de effecten van een vezelrijk dieet in extreme gevallen kunnen zijn. Een patiënt die redelijk goed was, kreeg van een arts het advies om zemelen te nemen. Kort daarna ontstond een acute obstructie, waardoor de chirurg een deel van de darm moest verwijderen.

Er zijn maar weinig gevallen die zo ernstig zijn, maar het lijdt weinig twijfel dat de Amerikaanse bevolking in het algemeen enorme schade wordt berokkend door de fabrikanten van zemelenproducten en hun aanhangers van huishoudkunde en dieettrends. Spijsverteringsstoornissen als gevolg van overmatig vezelrijk voedsel kunnen bij gezonde personen slechts tijdelijk ongemak veroorzaken, maar veel mensen eten vezelrijk voedsel omdat ze al last hebben van constipatie of spijsverteringsklachten en de weg naar genezing die de reclame hen voorschrijft, hebben aanvaard. Als in sommige gevallen de weg toevallig de juiste blijkt te zijn, is dat puur geluk; de kans is groot dat de ruwe voeding die zo aantrekkelijk wordt voorgesteld in de reclame, de klachten eerder verergert dan geneest. De voortdurende irritatie die het dagelijks gebruik van zemelen bij sommige zeer gevoelige mensen veroorzaakt, kan zelfs leiden tot darmkanker. Hoewel het bewijs hiervoor niet sluitend is, moeten we dan allemaal proefkonijnen zijn voor de Kellogg Company, de Post Company of andere fabrikanten van ontbijtvoeding in een dergelijk gevaarlijk experiment? [024] De Kellogg Company meent ongetwijfeld dat zij haar plicht heeft gedaan wanneer zij in een incidentele advertentie de lezer adviseert een arts te raadplegen als de constipatie abnormaal is. Maar voor het lang lijdende publiek is constipatie consti-

patie, net zoals een vis een vis is, of het nu een minnow of een haai is, en niets wordt als abnormaal beschouwd totdat het stadium is bereikt waarin een arts moet worden geraadpleegd. En helaas leest de arts maar al te vaak de advertenties die overal om hem heen hangen, vaker dan hij medische rapporten leest; hij kan zelfs zemelen voorschrijven in gevallen waarin het duidelijk aangewezen is om alle vezelrijke voeding, inclusief rauwe groenten en fruit, volledig uit het dieet te schrappen.

Toen mevrouw Jones *Crisco* via de telefoon bestelde, zag ze waarschijnlijk in haar gedachten beelden van verleidelijke gerechten waarmee de familie Jones volgens reclameschrijvers wordt aangeraden om de heer Jones niet naar restaurants te laten gaan. Misschien herinnerde ze zich ook de slogan: “Waarom is *Crisco* zo licht verteerbaar? De pure, zoete smaak zegt het u.” En daar zit hem de kneep. Want dergelijke overwegingen zeggen mevrouw Jones absoluut niets over de verteerbaarheid van iets, die wordt bepaald door moeilijke en vervelende tests in laboratoria en niet door “zuivere, zoete smaken”, en we worden door technologen die deze kwestie hebben bestudeerd, geadviseerd dat gewone groenteverbrandingsmiddelen verre van perfect verteerbaar zijn; sommige ervan kunnen verantwoordelijk zijn voor spijsverteringsstoornissen.

[025] De normale lichaamstemperatuur is 37 °C. Een deel van de vetten in de meeste plantaardige bakvetten wordt pas vloeibaar bij temperaturen hoger dan 37 °C. Deze vetten met een hoog smeltpunt kunnen als vaste stoffen in het li-

chaam achterblijven en zo gedurende meerdere dagen in de darmen in een onverteerbare toestand blijven, wat darmverrotting veroorzaakt en de vertering van andere voedingsmiddelen verstoort. Bakvetten bevatten vaak zowel vetten met een hoog als een laag smeltpunt, en wanneer ze herhaaldelijk worden gebruikt – zoals de fabrikanten van deze nieuwe, lang houdbare vetten adviseren – kan het deel van het bakvet met een laag smeltpunt worden omgezet in een vorm die door het lichaam niet kan worden verteerd. bevatten zowel vetten met een hoog als een laag smeltpunt, en wanneer ze herhaaldelijk worden gebruikt – zoals de fabrikanten van deze nieuwe, lang houdbare vetten adviseren – kan het deel met het lage smeltpunt uit de bakvet koken, waardoor het deel met het hoge smeltpunt achterblijft – het deel dat meneer Jones een ernstige spijsverteringsstoornis kan bezorgen de volgende keer dat zijn vrouw gebakken aardappelen serveert. De indigestie zal natuurlijk niet aan bakvet worden toegeschreven. Als meneer Jones drie of vier dagen na een royale portie aardappelen gebakken in een zoet smakend en puur ogend mengsel last krijgt van maag- of darmklachten, zal een informeel familieoverleg waarschijnlijk concluderen dat de oorzaak ligt in het feit dat hij die ochtend zijn ontbijt met ham en eieren snel naar binnen heeft gewerkt om de trein van 8.33 uur te halen.

Als u een gezonde jonge sporter bent, kunt u de volgende paar pagina's over gedroogd fruit overslaan, want volgens overheidstests zal de hoge dosering van zwaveldioxide in bijna alle gedroogde vruchten waarschijnlijk geen schade

toebrengen aan gezonde jonge sporters, mits ze er niet te veel van eten.

[026] Fruit zoals appels, abrikozen, peren en perziken worden bruin wanneer ze worden gesneden en gedroogd. Om verkleuring te voorkomen en het uiterlijk van het gedroogde fruit te verbeteren (en vaak ook om het vochtgehalte te verhogen, zodat het water tegen fruitprijzen kan worden verkocht), worden de vruchten blootgesteld aan dampen van zwaveldioxide. Vele jaren geleden hebben de deskundigen van het Ministerie van Landbouw besloten dat er niet meer dan 350 delen zwaveldioxide per 1.000.000 delen fruit mogen worden gebruikt, om ervoor te zorgen dat er niet genoeg zwaveldioxide aanwezig is om degenen die het fruit eten te schaden. Bovendien werd bepaald dat verpakkingen met fruit dat met zwaveldioxide is gecoat, moeten worden voorzien van een etiket waarop de aanwezigheid van het conserveermiddel wordt vermeld als waarschuwing voor kopers. Desondanks bevatten de gedroogde abrikozen en andere gedroogde vruchten die vanochtend aan een miljoen huishoudens zijn geleverd drie tot vijf keer zoveel zwaveldioxide als oorspronkelijk als veilig maximum werd beschouwd, en er is zelfs geen vermelding van de aanwezigheid van deze stof, aangezien mevrouw Jones haar abrikozen in een papieren zak krijgt en niet in de originele verpakking.

Hoewel een publiciteitsagent van het ministerie van Landbouw nog steeds volhoudt dat 350 delen per miljoen het door het ministerie toegestane maximumgehalte aan zwaveldioxide is, hebben de fruittelers al lang geleden van een minister van Landbouw te horen gekregen dat zij elke redelijke

hoeveelheid zwaveldioxide mogen gebruiken zonder dat het ministerie zich daar iets van aantrekt. [027] “Redelijk” is een van de meest rekbare woorden in de Engelse taal; voor verpakkers van gedroogd fruit betekent een redelijke hoeveelheid elke hoeveelheid, en het kan hen niets schelen, noch kunnen zij zeggen of het veilig is voor de gemiddelde man of vrouw. Het is dan ook heel gewoon dat er gedroogd fruit op de markt te vinden is met vijf keer zoveel zwaveldioxide als oorspronkelijk als veilige maximumgrens werd beschouwd.

In 1911 liet het ministerie van Landbouw een onderzoek uitvoeren door een raad van wetenschappelijke adviseurs naar zwavelzuur en natriumsulfiet. Het rapport van deze raad is nooit gepubliceerd en er lijken commerciële redenen te zijn waarom het is achtergehouden. Een kopie van het rapport in de archieven van het Ministerie van Landbouw werd in 1929 onderzocht door Alfred McCann. Daaruit bleek dat zwaveldioxide in zeer kleine hoeveelheden waarschijnlijk onschadelijk was voor de jonge mannen (atleten) op wie de tests waren uitgevoerd. Hoe geruststellend is dit voor ons die geen jonge atleten zijn, wier weerstand tegen gifstoffen is verzwakt door ziekte of overwerk, of die mogelijk lijden aan aandoeningen van de nieren, de organen die een groot deel van de last moeten dragen die het lichaam wordt opgelegd door de toevoeging van conserveermiddelen en kleurverbeteraars aan voedsel!

[028] De geraadpleegde wetenschappelijke deskundigen constateerden wel dat zwaveldioxide in hoeveelheden van drie tiende gram tot een gram per dag (drie tiende gram kan

worden ingenomen met 170 tot 225 gram gedroogd fruit) bij sommige personen na een periode van enkele maanden symptomen veroorzaakte die wijzen op schadelijke effecten. De waargenomen symptomen waren: "verhoging van het urinezuurgehalte, vernietiging van witte bloedlichaampjes, oprispingen van zwaveldioxide, 'scherpe' tanden, ontsteking van het mondslijmvlies, symptomen van malaise, hoofdpijn, rugpijn, ziekelijke aanblik, misselijkheid, albumine in de urine, koudegevoel, witte kleur (bloedarmoede), doffe ogen, lusteloosheid. . . ."

Tenzij er een cultus van gedroogd fruiteters bestaat, is het onwaarschijnlijk dat zeer grote aantallen mensen dagelijks enkele ons van dergelijk voedsel zullen eten. Maar als enkele ons al schadelijk zijn voor een gezonde jonge atleet tijdens een korte testperiode, zal een veel kleinere hoeveelheid waarschijnlijk schadelijk zijn voor iemand die lijdt aan zelfs een lichte aandoening van de nieren. Het is ook mogelijk dat kleinere hoeveelheden die gedurende langere tijd min of meer regelmatig worden ingenomen, schadelijk zijn voor de rest van ons die een normale gezondheid hebben. Dit weten we niet met absolute zekerheid; de nieuwsgierigheid van de raadgevende wetenschappelijke deskundigen was bevredigd toen ze ontdekten dat kleine hoeveelheden zwaveldioxide niet schadelijk waren voor jonge atleten, en ze hebben hun experimenten niet verder voortgezet. Maar als we niet zeker weten of kleine hoeveelheden van dit conserveermiddel schadelijk zijn, hebben we ook niet het recht om aan te nemen dat ze veilig zijn. Ook hier mag de consument niet als proefkonijn worden gebruikt in een eenzijdig experiment

waarin de producent, zoals altijd, de enige beoordelaar van de resultaten is en waarin de resultaten bijna altijd vooraf worden bepaald door commerciële belangen. [029] Denkt u dat de met zwaveldioxide gecoate vruchten mede verantwoordelijk zijn voor uw nierproblemen, mevrouw Smith? Kunt u dat bewijzen? Nee? Dan is het niet zo, luidt het argument van de fruithandelaar. Misschien is dat wel zo, maar totdat het bewijs er is, mag de consument best eisen dat het ministerie van Landbouw de hoeveelheid conserveermiddelen in gedroogd fruit beperkt.

Er is trouwens wel hoop op beperking, want de federale voedsel- en geneesmiddelenautoriteit is zich terdege bewust van de economische belangen van de fruitcoöperaties en drogerijen, ook al houdt zij zich niet bezig met de gezondheid van de consument. Getuige de volgende verklaring van Dr. W. W. Skinner, adjunct-hoofd van het Bureau of Chemistry and Soils, Ministerie van Landbouw, tijdens de hoorzittingen over de Agricultural Appropriation Bill voor 1929:

" De abrikoos ... wordt na het snijden zeer snel donker, zodat het noodzakelijk is – en tot nu toe noodzakelijk was – om abrikozen, perziken en peren te ontsmetten met dampen van zwavel, verbrande zwavel en zwaveldioxide." Die technologie heeft zich ontwikkeld en is naar onze mening veel te ver doorgeschoten. Het is zo ver gegaan dat Amerikaans gedroogd fruit nu in het buitenland zeer onpopulair is." In feite hebben Engeland, Frankrijk, Duitsland en Zwitserland een gedeeltelijk embargo ingesteld op Amerikaans gedroogd fruit vanwege het buitensporige zwavelgehalte. [030] Japan - ik denk niet dat het al van kracht is - maar Japan heeft laten doorschemeren dat er een volledig embargo zal worden ingesteld op Ame-

rikaans gedroogd fruit. . . “[Wij zijn van mening dat] dit enzym [de oorzaak van de verkleuring] op andere manieren kan worden bestreden dan door het gebruik van zwaveldioxide. Als we dat kunnen, betekent dat de redding van de hele gedroogde vruchtenindustrie en met name het deel daarvan in Californië, waar zoveel zwavel wordt gebruikt.”

Net zoals de toegestane hoeveelheid giftige arseenresten op vers fruit op de Amerikaanse markt werd verlaagd vanwege de dreiging van een buitenlands embargo, bestaat de mogelijkheid dat het zwaveldioxidegehalte van gedroogd fruit wordt verlaagd om buitenlandse markten te behouden. Laten we dankbaar zijn voor de kritische buitenlanders en hun voedsel- en geneesmiddelenautoriteiten.

De Smiths, de Browns en de Joneses eten misschien maar af en toe gedroogd fruit, maar ze eten wel drie keer per dag brood (de zesjarige Jimmy, die het lekker vindt met jam, eet het vijf of zes keer per dag).

“Brood is toch volkomen veilig!”, zult u zeggen. Als we brood niet kunnen vertrouwen, kunnen we niets vertrouwen.” Welnu, witbrood, dat de meesten van ons meestal eten, is misschien niet volkomen veilig; het is zelfs misschien wel een van de meest twijfelachtige voedingsmiddelen die we eten, simpelweg omdat we er dag in dag uit, jaar in jaar uit zoveel van eten. Witbrood is om twee redenen verdacht. Ten eerste wordt bij de commerciële broodproductie bij de meeste gist “gistvoeding” gebruikt, zoals kaliumbromaat en andere chemicaliën. [031] Onze eigen voedselautoriteiten hebben nooit de moeite genomen om de lange-

termijneffecten van kleine hoeveelheden kaliumbromaat op het lichaam te onderzoeken, maar de Franse autoriteiten beschouwen het als schadelijk en hebben het gebruik ervan in Frankrijk verboden. Onze ambtenaren nemen soms het standpunt in dat wat slecht is voor een proefkonijn in een laboratorium, ook slecht is voor de mens, maar in dit geval zijn ze blijkbaar van mening dat het verschil tussen een Amerikaan en een Fransman op het gebied van pure voeding groter is dan het verschil tussen een Amerikaan en een proefkonijn.

Het tweede bezwaar tegen witbrood betreft de giftige chemicaliën die worden gebruikt voor het bleken van de bloem waaruit bijna alle Amerikaanse witte broden worden gemaakt. Het gebruik van gebleekte bloem in commerciële bakkerijen is in dit land zo algemeen dat we er gerust van uit kunnen gaan dat alle witbrood dat zonder speciale aanduiding wordt verkocht, gebleekte bloem bevat.

De twijfels die bestaan over het gebruik van verbeteringsmiddelen en bleekmiddelen worden bondig verwoord door professor Edwin Oakes Jordan van de Universiteit van Chicago in zijn boek *Food Poisoning and Food Borne Infection*:

"Algemeen wordt aangenomen dat er geen positief bewijs is dat de stoffen die gewoonlijk worden gebruikt bij de behandeling van meel, zoals chloor, stikstoftetroxide en benzoylperoxide, het meel schadelijk maken. Anderzijds draagt het gebruik van deze chemicaliën niet bij aan de voedingswaarde van het meel, verhoogt het de kosten van een universeel voedingsmiddel en kan het mogelijk schadelijk zijn

voor de consument. [032] Een commissie van het Britse ministerie van Volksgezondheid erkent weliswaar dat voedingsproeven op ratten geen uitsluitende resultaten hebben opgeleverd en spreekt zich niet uit voor een volledige afschaffing van bleekmiddelen en ‘verbeteraars’, maar stelt niettemin dat chloor, stikstofdioxide en benzoylchloride niet mogen worden gebruikt."

Een Franse schrijver over dit onderwerp, M. Labat, is er vast van overtuigd dat het brood dat wij Amerikanen voortdurend eten, gevaarlijk is. Hij zegt, volgens een samenvatting in het *Bulletin of Hygiene*:

“Het gevaar van chronische vergiftiging door het voortdurende gebruik van brood dat is gemaakt met meel dat is gebleekt en kunstmatig gerijpt met behulp van chemische verbeteraars, wordt voldoende aangetoond om een absoluut verbod op het gebruik van chemische verbeteraars in Frankrijk zeer wenselijk te maken.”

Aangezien bleken geen enkel voordeel oplevert voor de consument en de vraag ernaar uitsluitend gebaseerd is op de veronderstelling dat het publiek de voorkeur geeft aan witter brood, zouden we misschien gehoor moeten geven aan de autoriteiten die van mening zijn dat gebleekte bloem die jarenlang continu wordt gebruikt schadelijk is, en een einde moeten maken aan het gebruik van gebleekte bloem. Dit kan op twee manieren worden gedaan. De eerste zou zijn door middel van de wonderbaarlijke conditioneringsapparatuur

die is ontwikkeld door de genieën van de reclame- en publiciteitswereld om het publiek te heropvoeden en hen te laten accepteren dat licht gekleurd brood beter is om te eten. [033] Dat zou kinderspel zijn voor Ivy Lee of Edward Bernays of het reclamebureau van Bruce Barton, als het National Institute of United Bakers of America (als dat zou bestaan) hen zou inhuren om dat te doen.

De tweede methode zou zijn door de juiste handhaving van de Federal Food and Drugs Act. Ooit beschouwde de Food and Drug Administration gebleekt meel als schadelijk, en in 1910 werd een lading gebleekt meel in beslag genomen. Een jury van de Amerikaanse districtsrechtbank in Missouri bekrachtigde het optreden van de Administration, maar het vonnis van de jury werd op puur technische gronden vernietigd door het Amerikaanse Circuit Court of Appeals en door het Amerikaanse Hooggerechtshof, en er werd een nieuw proces gelast.

In zijn uitspraak deed het Hooggerechtshof een uitspraak die niet alleen van groot belang is voor de handhaving – en niet-handhaving – van de wet met betrekking tot gebleekte bloem, maar ook voor alle andere chemisch behandelde en geconserveerde levensmiddelen. Het loont de moeite om deze uitspraak nader te bekijken, omdat hieruit blijkt hoe de eenvoudige interpretatie van één woord '*kan*' door ambtenaren die belast zijn met de handhaving van de voedselwetgeving, onze gezondheid *kan* beïnvloeden en – wanneer de ambtenaren dat besluiten – ons leven *kan* verkorten. Hier volstaat het om een kort fragment uit de unanieme uitspraak van het Hooggerechtshof te citeren. Het is geschreven door

rechter Day:

[034] "Het is niet vereist dat het levensmiddel dat giftige of andere schadelijke stoffen bevat, de volksgezondheid in gevaar brengt, en het is niet aan de overheid om dit feit aan te tonen om een zaak aanhangig te maken. De wet legt de overheid de bewijslast op om, teneinde een veroordeling op grond van deze wet te verkrijgen, aan te tonen dat de toegevoegde giftige of schadelijke stoffen van dien aard zijn dat zij het product schadelijk voor de gezondheid *kunnen* maken. Het woord "*kunnen*" wordt hier in zijn gewone en gebruikelijke betekenis gebruikt, aangezien niets erop wijst dat het Congres er een andere betekenis aan heeft willen geven. Het is, aldus Webster, "een hulpwerkwoord dat de betekenis van een ander werkwoord kwalificeert door het vermogen, de onzekerheid of de mogelijkheid of waarschijnlijkheid ervan uit te drukken". Bij deze omschrijving van het strafbare feit heeft het Congres ongetwijfeld rekening gehouden met het feit dat meel op vele manieren kan worden gebruikt, bijvoorbeeld in brood, cake, jus, bouillon, enz. Het kan, wanneer het als voedsel wordt bereid, worden geconsumeerd door sterken en zwakken, ouderen en jongeren, gezonden en zieken; en het is de bedoeling dat als meel, vanwege toegevoegde giftige of andere schadelijke ingrediënten, de gezondheid van een van deze personen *kan schaden*, het onder het verbod van de wet valt." (Cursivering van ons.)

Ondanks dit duidelijke mandaat van het Hooggerechtshof aan de Food and Drug Administration, werd de zaak tegen de verzending van gebleekte bloem niet opnieuw behandeld

door de openbare aanklagers, maar werd een schikking getroffen waarbij de zending werd vernietigd *omdat deze vervalst* was. Vervolgens kondigde het ministerie van Landbouw in 1920 aan dat het zich op basis van de uitspraak van het Hooggerechtshof niet zou bezighouden met gebleekte bloem op grond van schadelijkheid, totdat er bewijs beschikbaar zou komen “dat het bleken van bloem een ingrediënt in zeer kleine hoeveelheden toevoegt dat het product schadelijk maakt voor de gezondheid”.

[035] Waar het Hooggerechtshof stelde dat het niet aan de regering is om vast te stellen dat een levensmiddel schadelijk is voor de gezondheid, maar alleen dat *het mogelijk* schadelijk kan zijn voor de gezondheid van zwak, oud of ziek mensen, koos de regering, met haar gebruikelijke gevoeligheid voor commerciële belangen, ervoor om de uitspraak van de rechtbank in het voordeel van de meelblekers te interpreteren; om af te wachten tot de blekers zelf met bewijs zouden komen dat gebleekte bloem een onmiskenbare bedreiging voor de volksgezondheid vormt. Met deze beslissing raakte de Food and Drug Administration in een diepe slaap wat gebleekte bloem betreft. Mocht zij ooit ontwaken en besluiten de wet te handhaven en aan te dringen op een rechtstreekse uitvoering van de uitspraak van het Hooggerechtshof, dan zal zij een roekeloze en onnodige bedreiging voor de gezondheid uit de weg ruimen. Bakkerijproducten zijn in het algemeen onderhevig aan vele soorten verontreiniging, zowel chemisch als anderszins. Bij de vervaardiging van brood, taarten en gebak worden vaak ingrediënten gebruikt die van zo'n slechte kwaliteit zijn dat geen enkele

huisvrouw ze in haar eigen keuken zou gebruiken. [036] Speciale lage kwaliteiten gedroogde en bevroren eieren, vele maanden oud; speciale lage kwaliteiten boter en onverteerbare, hoog smeltende bakvetten om cakes en taarten bestand te maken tegen verslechterende invloeden zoals transport, ruwe behandeling en etalering; Abnormaal lage kwaliteiten ingeblikt fruit en fruitpasta's vol kunstmatige kleurstoffen en conserveermiddelen – al deze producten worden vrijelijk gebruikt bij de vervaardiging van taarten, gebakjes, cakes en andere bakkerijproducten. Bijna niets wat in de commerciële bakkerij wordt gebruikt, zelfs de bloem, is van dezelfde kwaliteit als de gewone bloem voor huishoudelijk gebruik. Alles of bijna alles is tweederangs, goedkoop en smerig, en een groot deel ervan is gevaarlijk voor de gezondheid. En let wel: geen enkele bakker of andere lokale verwerker van voedingsmiddelen is verplicht om zijn klanten ook maar iets te vertellen over deze onsmakelijke ingrediënten in “bakkerijproducten”. Een van de zwakste schakels in de dunne keten van consumentenbescherming is deze tolerantie ten aanzien van alle enigszins eetbare stoffen in de bereiding van verwerkte of samengestelde voedingsmiddelen.

De wetten op zuivere levensmiddelen hebben één groot voordeel opgeleverd: waar enkele decennia geleden giftige conserveermiddelen zoals formaldehyde, salicylzuur en boorzuur algemeen werden gebruikt, komen ze tegenwoordig minder vaak voor, hoewel ze nog steeds af en toe illegaal worden gebruikt. Andere conserveermiddelen zijn echter nog steeds toegestaan. Na zwaveldioxide is natriumben-

zooat misschien wel het meest voorkomende conserveermiddel. Natriumbenzoaat zit in de fles cider of vruchtensiroop die de kruidenier bezorgt. Is het onschadelijk? Ook hier hebben we weer dezelfde twijfels. Dr. Harvey W. Wiley, die verantwoordelijk was voor de invoering van de Food and Drugs Act in 1906 en tot 1912 belast was met de handhaving van de wet, toen hij zich moest terugtrekken omdat hij zich niet kon schikken naar commerciële belangen, voerde met zijn “gifteam” uitgebreide experimenten uit om de schadelijkheid van conserveermiddelen vast te stellen. [037] Hij concludeerde dat natriumbenzoaat absoluut schadelijk was en niet mocht worden gebruikt. Andere onderzoekers besloten dat benzoaat onschadelijk was. In strijd met de bedoeling van de wet, maar strikt in overeenstemming met de gewoonte van de regering, werd de twijfel in het voordeel van de fabrikanten opgelost: als het spul schadelijk was, moest iemand het eten en onmiddellijk sterven als bewijs. Het is opmerkelijk dat het gebruik van dit conserveermiddel in Frankrijk verboden is.

Edwin Oakes Jordan is van mening dat natriumbenzoaat een van de minst bezwaarlijke conserveermiddelen is. Niettemin zegt hij erover:

"We mogen niet vergeten dat al deze stoffen hun conserveermiddel of antiseptische werking te danken hebben aan het giftige effect dat ze hebben op bacterieel protoplasma [het lichaamsweefsel van ziektekiemen]. Het is redelijk om aan te nemen dat bacterieel protoplasma in het algemeen niet gemakkelijker beschadigd wordt dan menselijk protoplasma, en dit roept meteen de vraag op of het wel gepast is om stoffen die schade kunnen veroorzaken, zelfs als die schade gering is

en het herstel ervan gewoonlijk gemakkelijk is, herhaaldelijk in contact te brengen met menselijk weefsel. In alle gevallen moet de bewijslast terecht liggen bij degenen die pleiten voor de toevoeging van bacterieremmende stoffen aan voedsel dat bestemd is voor menselijke consumptie. Het is aan hen om aan te tonen dat stoffen die krachtig genoeg zijn om de ontwikkeling van bacteriën in toom te houden, toch niet in staat zijn om de levensprocessen van de cellen van het menselijk lichaam ernstig te verstoren.”

[038] Misschien nog belangrijker dan de schadelijkheid van natriumbenzoaat zelf is het feit dat het gebruik van gedeeltelijk ontbonden grondstoffen in de voedselbereiding en onhygiënische bereidingswijzen in de hand werkt. Wanneer de grondstoffen en methoden optimaal zijn, heeft natriumbenzoaat geen enkele plaats in de voedselproductie, een feit waarop drie van de betere fabrikanten – Beechnut, Heinz en Columbia Conserve Company – zelf hebben aangedrongen.

Een van onze moderne *nationale instituties* is de hamburger. Op dit moment worden er duizenden hamburgers, rijkelijk bedekt met zout en peper, mosterd en uien, geserveerd in duizenden restaurants, cafetaria's, “diners” en hotdogkraampjes, en bestellen nog eens duizenden huisvrouwen gehakt om in hun eigen keuken tot gebakken hamburgers te verwerken. Het eten van hamburgers is ongeveer net zo veilig als wandelen in een boomgaard terwijl er arsenicum wordt gespoten, en ongeveer net zo veilig als vlees uit een vuilnisbak halen die in de hete zon staat. Want het lijkt geen twijfel dat

de vuilnisbak de plek is waar veel van het gehakt dat door slagers wordt verkocht thuishoort, evenals een groot percentage van alle hamburgers die in sandwiches worden verwerkt. [039] De verse rode kleur die je op gehakt vlees ziet, is misschien niet natuurlijker dan de groene kleur van anjers op St. Patrick's Day; die kleur is er misschien alleen maar dankzij een royale dosis natriumsulfiet aan oud, gedeeltelijk ontbonden vlees. Dit conserveermiddel herstelt niet alleen de kleur en het uiterlijk van vers vlees, maar vernietigt ook de geur van verrotting. Het eten van bedorven vlees is niet het enige risico dat u loopt wanneer u een hamburger bestelt; het sulfiet zelf is een van de ernstigste gevaren voor de spijsvertering en de nieren.

In de weinige staten waar effectieve controles worden uitgevoerd, worden voortdurend grote hoeveelheden gehakt vlees in beslag genomen dat met natriumsulfiet is geconserveerd. In één staat waren 71 van de 76 door inspecteurs genomen hamburgermonsters illegaal geconserveerd. Maar de fraude is zo gemakkelijk en winstgevend, en de straffen zo licht, dat ze vrijwel overal onverminderd doorgaat. Hoe ernstig de situatie in de meeste staten is, kan alleen maar tot de verbeelding worden overgelaten; men moet niet vergeten dat de situatie waarschijnlijk veel beter is in staten die deze omstandigheden melden dan in staten waar de voedselcontroleinstanties niets zien, niets horen en niets ruiken.

De meesten van ons zijn zich er niet van bewust dat er chemicaliën worden toegevoegd aan de ham die bij *zoveel van onze maaltijden* het hoogtepunt vormt. Als we er al over nadenken – wat hoogst onwaarschijnlijk is – beschouwen we

het roken van ham waarschijnlijk als iets dat qua effect vergelijkbaar is met koken of koelen. [040] Maar, zegt Jordan, “de chemicaliën die door houtrook in vlees worden afgezet, zijn van een bijzonder verwerpelijke aard en het voortdurend innemen ervan kan heel goed leiden tot ernstige schade.” Ons dieet bestaat vaak uit spek bij het ontbijt, ham bij het avondeten, af en toe gerookte worstjes en gedroogd rundvlees, allemaal gerookt. Als dit toevallig favoriete vleeswaren zijn, kan de hoeveelheid schadelijke chemische stoffen die door houtrook wordt afgezet en gedurende een aantal jaren wordt ingenomen, inderdaad een ernstige zaak zijn. De deskundige op het gebied van chemische conserveermiddelen die in de elfde editie van de *Encyclopaedia Britannica* schrijft, is precies dezelfde mening toegedaan als Dr. Jordan.

Over het algemeen kan de huisvrouw die een braadstuk of een biefstuk koopt, er vrij zeker van zijn dat ze haar gezin geen chemische conserveermiddelen of bedorven vlees voorschotelt, maar ze kan er geenszins zeker van zijn dat het braadstuk of de biefstuk vrij is van gevaarlijke ziektekiemen en ziekteproducten die afkomstig zijn van zieke runderen of varkens. Dit ondanks een federale vleesinspectiewet en een corps van federale inspecteurs dat veertig keer zo groot is als het totale corps van federale inspecteurs dat beschikbaar is voor de controle van alle andere voedingsmiddelen en geneesmiddelen, en ondanks min of meer uitgebreide vleesinspecties door de autoriteiten van veel staten.

De hele vleeskeuring wordt zo uitgevoerd dat te grote zakelijke verliezen voor de grote veehouders en vleesverwerkers

worden voorkomen, ongeacht de kosten voor de volksgezondheid. [041] Het falen van de vleeskeuring en het risico dat wij allemaal lopen door het eten van gevaarlijk besmet vlees, werd enkele jaren geleden aan het licht gebracht in een rapport van de National Civil Service Reform League. We kunnen het hele onderwerp verduidelijken met een kort citaat uit dit rapport:

"Het Amerikaanse ministerie van Landbouw mag voorschriften opstellen en handhaven die de bedoeling van de Meat Inspection Act, namelijk het uit de handel nemen van besmet vlees, in aanzienlijke mate tenietdoen. In tegenstelling tot wat algemeen wordt aangenomen, staat zelfs de federale wet toe dat vlees van tuberculeuze dieren en dieren die lijden aan 'kankerachtige' 'klauwrot' (actinomyose) als gezond voedsel wordt goedgekeurd. ...

"Hoewel het hoofd van het bureau verklaart dat een dergelijke procedure 'volstrekt in strijd zou zijn met de voorschriften', wordt gezegd dat volgens de federale voorschriften voor vleesinspectie 'het karkas mag worden goedgekeurd, zelfs als alle organen in het lichaam tekenen van ziekte vertonen, mits de inspecteur bereid is deze als licht en beperkt te beschouwen en het dier vet is'.

Het rapport geeft zonder enige twijfel aan dat inspecteurs maar al te graag de ziekte "licht en beperkt" vinden. In het rapport staat:

"De mate van 'weerzinwekkendheid' die het noodzakelijk maakt voedsel af te keuren, kan door de inspecteur worden bepaald aan de hand van een aantal bepalingen, en het is

niet verwonderlijk dat hij soms een extreme mate vereist om afkeuring te rechtvaardigen, gezien de zelfgenoegzaamheid van de natie ten aanzien van de gelegaliseerde bron van enkele van de meest verschrikkelijke ziekten die de mensheid teisteren.”

[042] Wat zijn de gevolgen van dit alles voor onze gezondheid? Een gedeeltelijk antwoord, dat zowel voor ziek vlees als voor melk van zieke koeien geldt, vinden we in een voetnoot bij het rapport, waarin wordt geciteerd uit “Food and Public Health” van Dr. W. G. Savage:

“Volgens de zorgvuldige samenvattingen van Cobbett kan worden gesteld dat ongeveer 18 procent van de tuberculose van de hersenen en de hersenvliezen, ongeveer 51 procent van de tuberculose van de buik, de helft tot driekwart van alle gevallen van tuberculose van de nekklieren en waarschijnlijk ongeveer 20 tot 30 procent van de tuberculose van de botten en gewrichten van runderen afkomstig is.

” .. Cobbett heeft berekend dat de sterfte als gevolg van besmetting met het rundertype in alle leeftijdsgroepen zes procent bedraagt van alle gevallen in alle leeftijdsgroepen.”

Met meer dan 90.000 sterfgevallen door tuberculose in dit land per jaar, betekent dit dat meer dan 5.000 Amerikanen elk jaar met hun leven betalen voor zakelijke belangen die bepalen dat wij ziek vlees eten en melk drinken van zieke koeien, zodat zij geen onnodige winstderving lijden.

Het is onmogelijk om zelfs maar te raden hoeveel duizenden er elk jaar sterven aan andere ziekten die op dezelfde manier

worden opgelopen. Het is onwaarschijnlijk dat velen van ons besmet zullen raken met een van de dodelijkere vormen van voedselvergiftiging door het eten van ingeblikte zalm uit de supermarkt. Technologische verbeteringen in de conserverenindustrie hebben acute vergiftiging relatief zeldzaam gemaakt. Ook worden er gewoonlijk geen schadelijke conserveermiddelen in ingeblikte vis aangetroffen. [043] Het gevaar hier is dat een deel van de vis zal ontbinden, en volgens Jordan “kan niet worden aangenomen dat de irriterende stoffen die door bepaalde soorten ontbinding in voedsel worden geproduceerd, voortdurend zonder gevolgen kunnen worden geconsumeerd”. Hoe onzorgvuldig de visconservefabrikanten zijn, zelfs degenen die uitgebreid reclame maken, blijkt uit enkele recente gevallen uit de “Notices of Judgment” van de Food and Drug Administration .

Zo wordt in de “Notices” melding gemaakt van de inbeslagname van 1.252 dozen (22.500 blikken) Happy Vale Brand Pink Salmon, verzonden door Libby, McNeill & Libby, een iets kleinere hoeveelheid zalm verpakt voor de West Sales Company in Seattle, Washington, en 425 vaten gezouten makreel van de Davis Bros. Fisheries Company^{*-2)} Gloucester, Massachusetts, die allemaal “geheel of gedeeltelijk bestonden uit een smerige, ontbonden of bedorven dierlijke substantie” - in minder juridische taal herkenbaar als bedorven of bederfelijk vis.

Dergelijke inbeslagnames komen in bijna elke uitgave van

---

2 * De auteurs hebben vernomen dat sommige lezers Davis Brothers Fisheries hebben verward met Frank E. Davis Fish Co. Er is naar ons weten geen verband tussen beide bedrijven.

de Notices voor. De weinige inspecteurs van de overheid concentreren zich zoveel mogelijk, of zoveel ze kunnen, op verdachte zendingen, maar door het schrijnend kleine aantal inspecteurs dat voor dit werk beschikbaar is, kunnen ze slechts een klein percentage van de ingeblikte goederen uit de handel halen die de overheid zo plastisch omschrijft als “smerig, bedorven en ontbonden”. [044] Er is zeker een veiligheidsfactor wanneer de ontbinding zo ver is gevorderd dat deze klassieke omschrijving gerechtvaardigd is; het is onwaarschijnlijk dat iets dat erg bedorven is, wordt geconsumeerd. Deze veiligheidsmaatregel werkt echter niet in een vroeger stadium van ontbinding van ingeblikte voedingsmiddelen, vooral wanneer de kopers tot de miljoenen behoren die zich niet de luxe kunnen veroorloven om iets uit hun beperkte voedselvoorraad te weigeren waarvan hun neus ook maar de geringste twijfel heeft.

Een zeer ernstige bedreiging voor onze gezondheid in het voedsel dat we eten is niet het gevolg van conserveermiddelen of ontbinding, noch van de aard van de grondstoffen die in het voedsel worden verwerkt, maar van de onzorgvuldige, onhygiënische behandeling van voedingsmiddelen tijdens zowel de productie als de distributie.

Een maatstaf voor het bijna algemene gebrek aan perfecte hygiëne, die het publiek mag verwachten in voedselproducerende en -distribuerende bedrijven, is te vinden in het Bulletin van de Indiana State Board of Health van maart 1932. De inspecteurs van de Board onderzochten 251 bakkerijen, banketbakkerijen, drogisterijen, viswinkels, groente- en

fruitwinkels, kruidenierswinkels, vleesmarkten, pluimvee- en groentemarkten, openbare eetgelegenheden en slachthuizen. *Geen enkele* van de 251 bedrijven kreeg van de inspecteurs het predicaat “uitstekend”. Slechts 97 werden als goed beoordeeld en de hygiënische toestand van 152, oftewel 60 procent, werd slechts als “redelijk” beoordeeld.

De combinatie van open vuilnisbakken en toiletten aan de achterkant van een winkel, vliegen en onbeschermd levensmiddelen vormt een veelvuldig voorkomende ernstige bedreiging voor onze gezondheid, zelfs in winkels die er aan de buitenkant schoon uitzien. [045] H. G. Wells en Julian Huxley wijzen op dit probleem in hun boek “*The Science of Life*”. Zij zeggen:

“Vlees en andere levensmiddelen die in winkels te koop worden aangeboden, zijn vaak ernstig besmet met bacteriën, deels door microbenbevattende stof dat zich erop afzet, en deels door vliegen.”

Omdat melk een uitstekende broedplaats voor ziektekiemen is, is het waarschijnlijk het meest besmettelijke voedingsmiddel. Het jaarverslag van het Massachusetts Department of Health voor 1930 vermeldt dat bijna een miljoen mensen in Massachusetts (een vijfde van de totale bevolking) dagelijks werden blootgesteld aan melk van mogelijk tuberculeuze koeien. Veel van de verkochte melk bleek een hoger bacteriegehalte te hebben dan het maximum dat door de staatswetgeving was vastgesteld. Er is hier geen ruimte om te bespreken wat al algemeen bekend is: dat de behandeling van melk vóór de verkoop, met name rauwe melk en losse melk, een onaanvaardbare en wijdverbreide bedreiging voor de ge-

zondheid vormt, bijna alsof Pasteur nooit heeft geleefd.

Bewijs van andere gevaren wordt gegeven in het rapport van Massachusetts:

"Er werden achttien monsters van frisdranken verzameld, waarvan er twaalf als vervalst werden gerapporteerd....Hierin zijn de resultaten opgenomen van het onderzoek van flessen die bedoeld waren voor frisdranken, waarbij de flessen uit de krat werden gehaald op het moment dat ze gevuld zouden worden. [046] Ze bevatten uitzonderlijk veel bacteriën, wat wijst op onvoldoende sterilisatie van de flessen. . .

"Er werden 376 monsters van schelpdieren – shellfish – bacteriologisch onderzocht, waarvan 133, of 35,4 procent, sporen van rioolverontreiniging vertoonden."

Gebakken producten die thuis zonder verdere verhitting worden gegeten, kunnen een ernstig gevaar vormen als ze met bacteriën zijn besmet. Zowel de lokale gezondheidsinstanties als het ministerie van Volksgezondheid in Massachusetts inspecteren bakkerijen. In 1930 onderzochten de lokale instanties 3771 bakkerijen en moesten in 751 gevallen een waarschuwing geven. Het ministerie inspecteerde 365 bakkerijen en stuurde een kennisgeving van gebreken naar de lokale instanties. "De belangrijkste overtredingen die werden geconstateerd waren vuile vloeren, muren en plafonds; voorraden die niet goed tegen verontreiniging waren beschermd; producten die niet goed waren beschermd; toiletten die niet volgens de voorschriften waren gebouwd of werden gebruikt; een overvloed aan vliegen; het ontbreken

van vuilnisbakken; en algemene onhygiënische omstandigheden.” Men moet niet denken dat deze omstandigheden alleen in Massachusetts voorkomen; in de meeste andere staten zijn ze waarschijnlijk nog erger, want Massachusetts is een van de meest grondige staten op het gebied van voedselcontrole.

HOOFDSTUK – 03

EEN VAST DIEET VAN ARSEEN EN LOOD

ZESDUIZEND vergiftigingen, 70 doden in Engeland in het jaar 1900 door bier dat kleine hoeveelheden arseen bevatte. . . . Driehonderd Franse zeelieden werden begin 1932 vergiftigd door met arseen verontreinigde wijn. . . . Een meisje van zeven jaar stierf door arseen dampen uit verf in beschimmeld behang. . . . Zes personen werden in 1931 in Californië vergiftigd door groenten die met loodarsenaat waren besproeid. . . . Een vierjarig meisje uit Philadelphia stierf in augustus 1932 door het eten van bespoten fruit. Met dit soort gevallen in het achterhoofd, bent u dan bereid om uzelf en uw kinderen dagelijks, misschien zelfs meerdere keren per dag, zelfs zeer kleine doses arseen, een dodelijk gif, toe te dienen? Of u dat nu wilt of niet, als u appels, peren, kersen en bessen, selderij en ander fruit en groenten eet, eet u ook arseen, en er zijn goede redenen om aan te nemen dat dit ernstige, misschien zelfs onherstelbare schade kan toebrengen.

De bron van dit gevaarlijke gif is loodarsenaat, dat op fruit en sommige groenten wordt gespoten om ze te beschermen tegen de fruitmot en andere insecten die schadelijk zijn voor gewassen. Het wordt op grote schaal gebruikt, vooral in de westelijke staten, waar ons mooiste en ongeschonden fruit

wordt geproduceerd. [048] Er blijven resten van arseen en lood achter op het fruit, en wanneer u uw appel of peer onder de kraan wast, verwijdt u slechts een klein deel van het gif. De fruitteler kan echter, op aanwijzing van de overheid, het gif bijna volledig verwijderen met een wasbeurt met verdund zoutzuur.

Maar de Federal Food and Drug Administration, die uitgaat van de onbewezen theorie dat arseen in kleine hoeveelheden niet schadelijk is voor de gezondheid, staat de telers toe fruit en groenten op de markt te brengen die verontreinigd zijn met 12/1000 van een *grain* arseen, in de vorm van arseentrioxide, per pond fruit. – = 0.1 grain/gallon = 1.7 ppm –

Twaalfduizendste van een grain is vandaag de wettelijke limiet, maar aangezien talrijke fruittelers totaal niet zijn uitgerust om de sporeiresiduen te verwijderen, het aantal inspecteurs van de overheid dat beschikbaar is voor fruitinspectie veel te klein is om meer dan een fractie van het noodzakelijke toezicht uit te oefenen, en de Food and Drug Administration^{*-3)} zich, zoals gewoonlijk, veel meer bekommert om de economische belangen van de telers dan om de gezondheid van het publiek, moet men wel blind zijn om te veronderstellen dat een groot deel van de aanvoer van appels en peren en veel andere soorten fruit en groenten niet verontreinigd is met veel meer arseen dan wettelijk is toegestaan. In het noordwesten, na een droog seizoen waarin ongewoon veel moest worden gespoten, bleek dat appels meer

---

3 * "Consumers' Research General Bulletin 2 bespreekt de onlogische en onwerkbare dubbele zorg van het ministerie voor de volksgezondheid en voor het inkomen van de landbouwers.

dan tien keer de wettelijke maximumhoeveelheid arseen bevatten. [049] Van vier monsters van Californische appels en peren die in augustus 1932 in New York City werden gekocht, bevatten er drie meer arseen dan wettelijk is toegestaan. Twee bevatten zelfs twee keer de wettelijke limiet.

Het weinige bescherming dat wij consumenten hebben tegen de giftige arseenresten, hebben we te danken aan het optreden van de Britse gezondheidsautoriteiten, die dreigden de invoer van Amerikaanse appels met meer dan 1/100 van een graan trioxide per pond fruit te verbieden – ca. 1.42 ppm – . De getuigenissen van ambtenaren van het Ministerie van Landbouw tijdens de hoorzittingen over de landbouw-begroting voor 1929 bieden verhelderend bewijs op dit punt. Dr. H. G. Knight, hoofd van het Bureau of Chemistry and Soils van het ministerie, en Dr. ZY. W. Skinner van het Bureau getuigden in antwoord op vragen van de Senaatscommissie over de gevaren van arseen en lood. Hieronder volgt een deel van de getuigenis:

DR. KNIGHT: Arseen en lood?

SENATOR JONES: Ja, dat heeft u zojuist gezegd.

DR. KNIGHT: Dat baart ons hier al enkele jaren zorgen.

SENATOR JONES: *Maar u hebt er niet aan gewerkt?*

DR. SKINNER: Het is pas sinds kort dat men zich bewust is geworden van de gezondheidssituatie als gevolg van deze insecticiden. *Het werk in Engeland heeft dit voor het eerst onder onze aandacht gebracht.*

SENATOR JONES: Het is hier zes of zeven jaar geleden aan de orde gesteld. Dat weet ik heel zeker. *Ik vroeg me af waar-*

om u het tot nu toe niet had onderzocht. Nou, dat hebben jullie niet gedaan, dus daar is geen antwoord op. (Cursivering van ons.)

[050] Het is opmerkelijk dat de maatregelen van de Britse Koninklijke Commissie voor Arseenvergiftiging, die al in 1903 een limiet van 1,4 ppm voor het toegestane arseengehalte vaststelde, meer dan twintig jaar lang door de Amerikaanse voedselautoriteiten werden genegeerd. Pas toen Amerikaanse appels uit buitenlandse markten werden geweerd – niet langer alleen een bedreiging voor de gezondheid van de consument, maar ook voor de economische belangen van de producenten – kwamen de voedselautoriteiten in actie. En wat voor actie! De Britten dreigden in 1925 met een embargo op Amerikaanse fruitexport. In 1926 werd geprobeerd de arseenverontreiniging te beperken. In 1927 verklaarde de Federal Food and Drug Administration dat appels die voor de export bestemd waren, niet meer dan 1,4 ppm arseentrioxide mochten bevatten, *maar dat appels voor binnenlands gebruik tweeënhalf keer de veilige limiet voor arseen mochten bevatten!* Niettemin hebben we alle reden om de Britse autoriteiten dankbaar te zijn, want vóór 1926 mochten appels legaal op de markt worden gebracht met elke hoeveelheid arseen die toevallig in en op de appels aanwezig was, zelfs als dat tien of vijftientwintig keer de veilige hoeveelheid was.

In 1927, zo zei de regering, zullen we *tweeënhalf keer de veilige limiet* voor arseen op appels voor binnenlands verbruik toestaan, maar tegen 1928 moet het residu van arseen-

spray tot die limiet zijn teruggebracht – 1,4 ppm. [051] Maar toen 1928 aanbrak, vond de regering het opnieuw niet haalbaar om de fruittelers te dwingen deze limiet in te voeren, en werd de nieuwe tolerantie voor appels voor binnenlands verbruik vastgesteld op *tweemaal* de veilige limiet. In 1931 was deze verlaagd tot anderhalf keer de veilige limiet en voor 1932 werd de tolerantie vastgesteld op *anderhalf keer* de veilige limiet. Helaas is dit slechts een officieel arseengehalte dat slechts af en toe wordt gehandhaafd.

Men moet niet denken dat het verwijderen van arseenresten uit fruit een moeilijke klus is waarvoor dure apparatuur nodig is. Zoals reeds is vermeld, bedragen de kosten voor het verwijderen van de residuen uit een struik fruit minder dan vijf cent, en in veel delen van het land gemiddeld ongeveer twee of tweeënhalf cent. Als de fruittelers deze kosten niet kunnen betalen, is het beter dat de overheid een subsidie verstrekt om het werk efficiënt en vakkundig te laten uitvoeren, als een openlijke subsidie aan fruittelers – en fruiteters – dan dat het gif in onze voedselvoorziening terechtkomt. Als er niets van dien aard wordt gedaan, betekent dit alleen maar dat wat de boeren en onze regering besparen, wij consumenten vele malen meer zullen uitgeven aan medische zorg en aan tegengiften voor arseenvergiftiging.

D. F. Fisher, hoofdteuinbouwkundige van het United States Bureau of Plant Industry, zegt in het *Journal of Economic Entomology* van april 1931:

[052] “Als we het probleem in een breder perspectief bekijken, na de heftige onrust die de introductie ervan in verschillende delen van het land heeft veroorzaakt, komen we tot de

conclusie dat niet zozeer de technische moeilijkheden, maar vooral de psychologische aspecten van het verwijderen van sproeiresiduen op dit moment de meeste aandacht verdienen.”

Blijkbaar kunnen de “psychologische” problemen worden opgelost wanneer het om embargo's van andere landen gaat, maar kan de oplossing jaar na jaar worden uitgesteld wanneer niets anders telt dan de gezondheid van de binnenlandse consument.

De houding van de Food and Drug Administration is ronduit brutaal en onverschillig te noemen. Overheidsfunctionarissen hebben zelfs belangrijke informatie over het gevaar van arseen achtergehouden en hebben zich op alle mogelijke manieren verzet tegen het openbaar maken van deze kwestie in het belang van de volksgezondheid. De regering heeft de gevaren van overmatige consumptie van arseenresiduen erkend; ze heeft residuen toegestaan die groot genoeg zijn om een ernstig gevaar voor de gezondheid te vormen; toch kunnen we niet vinden dat ze ook maar één woord van waarschuwing aan het publiek heeft gericht, of zelfs maar mild heeft gesuggereerd dat appels en peren moeten worden geschild voordat ze worden gegeten, of dat de steel en de kelk (de twee uiteinden van de “kern”) moeten worden weggesneden. Dit is het minste wat had moeten gebeuren – en nog steeds moet gebeuren, aangezien het schillen van het fruit en het wegsnijden van de steel en de kelk bijna alle giftige residuen verwijdert. [053] Als de consument erop staat de schil te eten, bijvoorbeeld vanwege het hogere vitaminegehalte in en nabij de schil van het fruit, moet hij in ieder geval de

steel en de kelk wegsnijden, waar de concentratie van de residuen het hoogst is.

Hoewel de Federal Food and Drug Administration pas de laatste maanden onderzoek heeft gedaan naar de toxiciteit van arseen in zeer kleine doses, en hoewel zij enkele jaren geleden heeft toegegeven dat zij geen informatie over dit onderwerp had, is zij niettemin bereid om vanaf nu tot in lengte van dagen de aanwezigheid van 1,4 ppm – 1.4 mg arseentrioxide in elke kg fruit toe te staan – of in ieder geval totdat de Britse autoriteiten een nieuw embargo dreigen op te leggen op basis van een lagere grenswaarde. Het is daarom relevant, vooral gezien het feit dat het grootste deel van de residuen goedkoop kan worden verwijderd, om te onderzoeken of zelfs deze grenswaarde veilig is.

Een Duitse schrijver, K. Lendrich, is van mening dat het niet veilig is en niet mag worden toegestaan. Volgens een overzicht van een onderzoek dat hij heeft uitgevoerd, gepubliceerd in het *British Bulletin of Hygiene*, heeft Lendrich monsters van Amerikaanse “exportappels” getest op zowel arseen als lood; hij constateerde dat alle monsters arseen bevatten, maar dat de hoeveelheid in alle gevallen ruim onder de wereldwijde tolerantiegrens lag. Toch zegt het *Bulletin of Hygiene*: “Lendrich is er niet van overtuigd dat zelfs deze hoeveelheden arseen en lood veilig zijn, *en aangezien Australië ze helemaal kan vermijden*, is hij van mening dat andere landen dat ook moeten doen.” (Cursivering van ons.)

[054] Misschien wel het meest grondige onderzoek naar arseenvergiftiging is recentelijk uitgevoerd in het New York Skin and Cancer Hospital. C. N. Myers en Dr. Binford Thro-

ne van dit ziekenhuis rapporteerden in 1931 aan de American Chemical Society dat milde gevallen van arseenvergiftiging, die meestal niet worden opgemerkt door artsen of patiënten, veel voorkomen. Hun onderzoek had aangetoond dat arseen de oorzaak was van “kaalheid” of “pleksgewijze kaalheid”, en ook van pigmentverlies en bepaalde soorten abnormale pigmentatie van de huid. Zij schreven het arseen grotendeels toe aan het “toegenomen gebruik van arseen-spray voor de bestrijding van insecten”.

Eerder hadden Myers en Throne het bloed en de urine van enkele honderden volwassen patiënten met eczeem geanalyseerd om te achterhalen of arseen een oorzaak van deze aandoening was. Zij concludeerden dat arseen in ongeveer 30 procent van de gevallen een belangrijke factor was. Verder onderzoek door Myers, Throne en Laird S. Van Dyck naar eczeem bij zuigelingen en jonge kinderen ondersteunde deze conclusie. Zij ontdekten arseen in de urinemonsters van 55 van de 105 kinderen met eczeem of urticaria (een verwante ziekte). Elf kinderen die geen last hadden van eczeem werden als controlegroep gebruikt, en slechts één van hen had arseen in de urine, terwijl de urine van de andere tien volledig vrij was van het metaal.

In hun rapport stellen deze artsen:

"Er is herhaaldelijk gewezen op de verontreiniging van fruit en groenten door het gebruik van insecticiden, zoals loodarseenaat. Er moet meer aandacht worden besteed aan het gevaar van deze bron, aangezien Vogel arseen niet alleen op de schil van bepaalde vruchten heeft aangetroffen, maar zelfs in de vrucht zelf. ... Het is mogelijk dat veel gevallen van zoge-

naamde ‘ptomaine’ of voedselvergiftiging in werkelijkheid gevallen van metaalvergiftiging zijn." (Arseen is een van de dodelijke metaalvergiften.)

Hoeveel arseen beschouwen deze onderzoekers als schadelijk? Hun rapport bevat een tabel met het arseengehalte van voedingsmiddelen waarin dit metaal is aangetroffen. De meeste geanalyseerde groenten en fruit bevatten minder dan één deel arseen per tien miljoen delen voedsel, – 0.1 ppm – vaak afkomstig uit de bodem door groeiprocessen en niet op enigerlei wijze door menselijk toedoen toegevoegd (behalve in de sterk verontreinigde meststoffen die op de bodem worden aangebracht). Maar toch zijn onze voedselautoriteiten bereid om uit te gaan van de theorie dat doses die tien of twintig keer zo hoog zijn als dit, kunnen worden genegeerd.

Misschien zou niemand eczeem, kale plekken of zelfs een verkleurde huid hebben als gevolg van arseen als arseen alleen via één of twee groenten of fruitsoorten met slechts één deel per miljoen arseen in het lichaam zou worden opgenomen, maar met een groot aantal van deze en andere voedingsmiddelen die dagelijks bijdragen aan de totale opname, wordt het gevaar vele malen groter. Laten we nogmaals terugkeren naar het hierboven geciteerde rapport om te zien hoe arseen zich via onze voedselvoorziening verspreidt. Hieronder volgt een lijst van voedingsmiddelen waarin volgens de onderzoekers arseen is aangetroffen: erwten, wortelen, appels, champignons, peren, rijst, rundvlees, kalfsvlees, makreel, eieren, aardappelen, bloemkool, spinazie, witte bonen, kool, sla, gedroogde erwten, gedroogd fruit. [056] Tests

op enkele monsters die in september 1932 voor Consumentenonderzoek zijn uitgevoerd, hebben de aanwezigheid van aanzienlijke hoeveelheden arseen aangetoond in lolly's, ontbijtcacao en sigaretten. Het besluit van de Food and Drug Administration om permanent een residu van 1,4 ppm arseentrioxide in groente toe te staan, moet worden beoordeeld in het licht van deze bevindingen, die erop wijzen dat arseen op vele manieren in het lichaam terecht kan komen en niet alleen via één of twee voedingsmiddelen.

Arseen is echter niet het enige gif in fruit en groenten waar wij consumenten mee te maken hebben. Lood, het andere metaalresidu van loodarsenaatspray, is zeker veel gevaarlijker. Maar hier doen we een merkwaardige situatie voor. Lood is een cumulatief gif. Een deel van het lood dat in het lichaam wordt opgenomen, wordt opgeslagen en kan gevaarlijk worden tot het punt van rampspoed wanneer er voldoende van het metaal is opgehoopt. De hoeveelheid die nodig is om merkbare symptomen te veroorzaken, hangt af van de gezondheid en weerbaarheid, of persoonlijke eigenschappen, van het betrokken individu. De Food and Drug Administration erkent dit gevaar en stelt dat er geen enkel loodresidu is toegestaan op groenten en fruit die op de markt komen. Desondanks is er geen enkel bewijs dat er ook maar enige poging wordt gedaan om dit drastische voorschrift te handhaven. [057] Nergens vertellen de technici van de overheid de boer hoe hij *al* het lood uit de resten van loodarsenaat (een chemische verbinding die zowel lood als arseen bevat) kan verwijderen en tegelijkertijd 1,4 ppm arseentri-

oxide kan achterlaten. Als appels minder dan de toegestane hoeveelheid arseen bevatten, hoeft de boer zich geen zorgen te maken over de hoeveelheid lood in de appels. Toen Lendrich, wiens rapport al is geciteerd, Amerikaanse appels testte, ontdekte hij dat geen van de 45 monsters vrij was van arseen of lood, en dat sommige appels ongeveer *60 keer zoveel lood als arseentrioxide bevatten*. In latere tests, nadat de dreiging van een embargo had geleid tot het verwijderen van een deel van de residuen, vond hij de hoeveelheid arseen ruim onder de wereldwijde tolerantie, maar er was nog steeds *drie tot achttien keer zoveel lood als arseentrioxide*. De tests van de vier appels en peren die in augustus 1932 in New York City waren gekocht, toonden aanzienlijke hoeveelheden lood in elk monster.

Het bedrog dat de Amerikaanse bevolking door de Food and Drug Administration wordt gepleegd, is zowel gevaarlijk als kwaadaardig. In plaats van aan te dringen op onmiddellijke overheidssubsidie om ervoor te zorgen dat de boer een gevaarlijk gif uit zijn producten verwijdert voordat deze op de markt worden gebracht – niet soms, maar altijd – neemt de Administration genoegen met het in de doofpot stoppen van de hele kwestie en suggereert zij, wanneer zij gedwongen wordt een vraag te beantwoorden, dat er geen loodresiduen zijn toegestaan.

Als residuen van sproeimiddelen op fruit en groenten de enige bron van lood waren, zouden de gevolgen van het bedrog niet zo groot zijn. [058] Maar omdat het lichaam dit cumulatieve gif uit vele bronnen opslaat, wordt het gevaar ernstiger. Enkele van de belangrijkste bronnen van lood zijn

drinkwater dat door loden leidingen heeft gestroomd, zure dranken die in contact zijn geweest met loodglazuur of aardewerk, lood dat wordt gebruikt als dressing en als versnijdingsmiddel in zijden kleding, en loodhoudende verf op speelgoed en meubels.

Het gevaar van loodvergiftiging, vooral voor kinderen, die vaak een verbazingwekkende eetlust voor verf hebben, is zo ernstig dat het de moeite waard is om te kijken wat de autoriteiten hierover zeggen.

Dr. Edward C. Vogt van het Infants' and Children's Hospital in Boston heeft bijvoorbeeld onlangs gemeld dat

“loodvergiftiging bij kinderen vaker voorkomt dan algemeen wordt aangenomen en de oorzaak kan zijn van onduidelijke neurologische en gastro-intestinale klachten”.

Loodvergiftiging bij kinderen veroorzaakt een ernstige en gevaarlijke vorm van hersenbeschadiging", aldus een recent nummer van het *Journal of the American Medical Association*.

Een overzicht in het *Bulletin of Hygiene* stelt: "We hebben geen kennis van de exacte hoeveelheid lood die nodig is [om vergiftiging te veroorzaken], of van eigenaardigheden bij kinderen die loodvergiftiging ontwikkelen. Lichte vormen en atypische vormen lijken vaker voor te komen dan wordt vermoed. Veel kinderen zijn bleek, lusteloos, achtergebleven; ze kunnen geen eetlust hebben, buikpijn en zelfs koliek hebben; anderen hebben hoofdpijn, mogelijk een vage blauwe streep op het tandvlees, of zelfs vermoedens van voet- of polsverlamming. . . . [059] Als diagnostisch

punt moet de mogelijkheid van blootstelling aan loodrisico's worden overwogen."

Uit deze verklaringen moet duidelijk blijken dat elke mogelijke bron van loodvergiftiging onmiddellijk moet worden verwijderd en dat er vooral geen lood-arseenresten op voedsel mogen achterblijven. De federale voedsel- en geneesmiddelenautoriteiten kunnen zich gemakkelijk inleven in de situatie van de fruittelers, voor wie het verwijderen van residuen slechts een extra probleem is. Door een gebrek aan verbeeldingskracht of door onverschilligheid zien deze ambtenaren niet in dat zij mogelijk bijdragen aan de massale vergiftiging van zowel kinderen als volwassenen. Waarschijnlijk worden de meeste gevallen van lichte loodvergiftiging nooit opgemerkt. Waarom zou een overheidsinstantie die door het Congres wordt gesteund om in de eerste plaats de boeren te helpen, zich zorgen maken over de lusteloosheid, lichamelijke zwakte en hoofdpijn van een paar honderdduizend schoolkinderen (om nog maar te zwijgen van volwassenen)? ?

Als de fruittelers en boeren niet het bescheiden bedrag kunnen opbrengen dat nodig is om adequate apparatuur voor het verwijderen van sporeiresten aan te schaffen, laat de overheid dan de apparatuur leveren of talrijke stations voor het verwijderen van residuen opzetten waar groenten en fruit kunnen worden gereinigd en getest voordat ze op de markt komen. Het ministerie van Landbouw geeft nu vijftig tot honderd keer meer uit aan andere activiteiten om de oogst te verbeteren en insectenplagen te bestrijden dan aan de totale kosten van voedsel- en geneesmiddelencontrole. [060] Al-

leen de gebruikelijke zelfgenoegzaamheid van ambtenaren weerhoudt de verantwoordelijken ervan om een oplossing te zoeken voor het probleem van de residuen van sproeimiddelen. Ook al gaat het hier alleen om de bescherming van de volksgezondheid en niet om hogere inkomsten voor boeren en fruitteilers, toch moet het mogelijk zijn om middelen en deskundigen te vinden om een oplossing te vinden.

Wanneer de ambtenaren van het ministerie van Landbouw zich opnieuw over dit probleem buigen, zouden wij hen willen aanbevelen om de volgende verklaring in te lijsten en altijd in het zicht te houden. Deze verklaring is vele jaren geleden opgesteld door Dr. A. J. Carlson van het Hull Physiological Laboratory van de Universiteit van Chicago:

"Als fysioloog die geïnteresseerd is in de volksgezondheid, zou ik willen zeggen dat de vraag niet is hoeveel van het gif kan worden ingenomen zonder acute of duidelijke chronische symptomen te veroorzaken, maar hoe volledig de mens kan worden beschermd tegen zelfs sporen van het gif. Ik twijfel er niet aan dat zelfs in hoeveelheden die lager zijn dan de zogenaamde toxische doses, lood en arseen schadelijke effecten hebben op het celprotoplasma, effecten die tot uiting komen in een verminderde weerstand tegen ziekten, verminderde efficiëntie en verkorting van de levensduur." (Cursivering van ons.)

Opmerking 'vertaler' Dit gelezen hebbende, verbaast het mij hoe het wel werd toegestaan om – z.g. 'antiklop' – lood aan benzine toe te voeren? – introductie vanaf begin jaren 20

HOOFDSTUK – 04

RECEPTEN, MAGIE EN GIF

De komst van de professionele, luidruchtige verkoper en ‘creatieve verkoper’ op het Amerikaanse toneel verdreef uit de etalages van – *apothekers*^{*-4)} – *drug store* – de verlichte bollen gevuld met prachtige vloeistoffen, de potten met kruiden en wortels, het kandijsuiker, horehounddruppels en soortgelijke delicatessen, en verving deze door een overvloed aan nette en decoratieve flessen, potten, kartonnen doosjes, tubes en blikken gevuld met vloeistoffen, poeders, crèmes, pasta's, pillen, pastilles en repen voor elk denkbaar doel, en voor veel doeleinden die volstrekt ondenkbaar zijn. Deze medicijnen en cosmetica zijn ons allemaal bekend. We hebben hun foto's duizend keer gezien en hun verhalen gelezen in tijdschriften en kranten, op reclameborden en billboards. Honderden radiostemmen hebben hun deugden in onze onwillige oren gehamerd.

Kunnen we deze preparaten, waarvan de samenstelling meestal geheim is, veilig gebruiken? De moderne verkooptechnieken vereisen dat etalages gevuld zijn met populaire artikelen die voorbijgangers de winkel binnenlokken om iets te

---

4 In de tekst en bij de vertaling is er soms *verwarring* tussen drogist en apotheker – bij woorden als 'drug store', 'pharmacist', 'droggist'. Mogelijk was de verkoop van medicijnen en cosmetica in America, jr. 30, minder strikt gescheiden dan die nu bij ons is – Nederland? (drug store altijd omgezet naar apotheek !)

kopen. Duizenden en honderdduizenden van ons gebruiken bijna alle goed geadverteerde preparaten die in de etalage van de drogist staan. Is dat niet voldoende bewijs voor de veiligheid of het nut ervan? [062] Het antwoord is nee, een volmondig nee. Deze flesjes, tubes en doosjes bevatten een verbazingwekkende verscheidenheid aan gifstoffen. Andere zijn gevaarlijk omdat we er in noodgevallen op vertrouwen en ze dan waardeloos blijken te zijn.

Cosmetica en haarproducten, ontsmettingsmiddelen en tandpasta vormen het grootste deel van de etalages van apothekers. Cosmetica en ontsmettingsmiddelen worden in latere hoofdstukken uitgebreid behandeld. Laten we daarom slechts een paar producten in de etalage van de apotheek bekijken. Hier is bijvoorbeeld de veel geadverteerde en verkochte *Othine*-vlekkenverwijderaar en huidbleekmiddel. Natuurlijk wilt u van uw sproeten af, maar wilt u ze vervangen door ontsierende ontstekingen en donkere vlekken op uw gezicht? Dat is wat er kan gebeuren als u *Othine* gebruikt, dat u wordt aangeraden in “dubbele” of “drievoudige sterkte” te kopen. Het bevat ammoniakhoudend kwik, een gevaarlijk, irriterend gif. In sommige gevallen hoopt kwik zich op in de huid en krijgt het gebied waar het is gebruikt een vuile, donkere kleur.

Een trede hoger in de etalage staat *Kolor-Bak*, een “haarhersteller” met loodacetaat als actief ingrediënt - nog een gif dat u veel onnodig leed kan bezorgen.

Al in 1927 drong Dr. Charles Frederick Pabst, dermatoloog van het Greenpoint Hospital in Brooklyn, New York, aan (uiteraard zonder succes) op een wettelijk verbod op het

vervoer tussen staten van lotions die kwik of lood bevatten, omdat deze volgens hem ontstekingen veroorzaakten en zo de weg vrijmaakten voor het binnendringen van gifstoffen en bacteriën in het lichaam. [063] Maar de drogisterijen verkopen nog steeds tientallen preparaten die deze gifstoffen bevatten, en de etalages verleiden schoonheidszoekers met een royale hoeveelheid monsters; en nergens is er wetgeving die hier effectief controle op uitoefent, noch in steden, staten of op nationaal niveau.

Van de 60.000 apothekers in de Verenigde Staten wijdt waarschijnlijk de helft een groot deel van hun etalageruimte aan “antiseptica” en mondspoelingen. Jaarlijks wordt miljoenen dollars uitgegeven aan advertenties in tijdschriften, kranten en op de radio om een goedgegelovig publiek ervan te overtuigen dat alleen antiseptica in flesjes de oplossing zijn voor een goede hygiëne. Zonder deze middelen zult u al snel haarloos en tandeloos zijn, last hebben van een slechte adem en lichaamsgeur, en even later een gruwelijke dood sterven aan een combinatie van twintig of dertig gevaarlijke ziekten waarvan de ziektekiemen in uw mond of op deurknoppen blijven hangen, angstig wachtend om zich op uw vitale organen te storten op de eerste ochtend dat u vergeet te gorgelen met *Listerine* of *Pepsodent*, of uw handen te wassen met *Lifebuoy*.

Bijna zonder uitzondering zijn dergelijke preparaten van weinig waarde voor de talloze doeleinden waarvoor ze worden aangeprezen. En hun fabrikanten maken zich niet alleen schuldig aan het vergiftigen van de publieke opinie met een stroom van ongegronde angsten die het bedrijfsleven kan

omzetten in dollars, maar vaak ook aan het uitstellen van de juiste behandeling in gevallen waarin er daadwerkelijk sprake is van ernstige aandoeningen die een behandeling van onbetwiste effectiviteit vereisen.

[064] De ondoeltreffendheid van deze preparaten in het vervullen van hun primaire functie als antiseptica of kiemdodende middelen zal later worden besproken. Het volstaat hier te zeggen dat bijna zonder uitzondering de gepatenteerde antiseptica die gewoonlijk in de etalage van drogisterijen worden uitgestald, niet kunnen worden vertrouwd om onder normale gebruiksomstandigheden en op de in de reclame beweerde wijze ziektekiemen te vernietigen; en wie in noodgevallen op hun antiseptische werking vertrouwt, neemt een onnodig en dwaas risico. Tot deze categorie behoren mengsels als *Listerine*, *Pepsodent Antiseptic*, *Borine*, *Odol*, *Bo-racetine*, *Vapo-Cresolene* en *Sozodont Liquid*.

Voordat we de apotheek binnen gaan, laten we nog een laatste blik werpen op de rijen kleinere kartonnen dozen die aanleiding hebben gegeven tot ontelbare acres geïnspireerde teksten van de literaire mannen van de reclamewereld en die de metro- en tramkaarten vullen met een eindeloze rij ivoren glimlachen. Waarschijnlijk is er geen ander product waarvoor respectabele reclamebureaus zoveel regelrechte en dure leugens hebben verspreid als tandpasta. Ondanks alle beweringen van het tegendeel, zal geen enkele tandpasta uw tanden tegen tandbederf beschermen, zelfs niet als u deze tien keer per dag gebruikt. Geen enkele tandpasta die veilig is voor dagelijks gebruik, maakt je tanden wit in één dag, drie dagen of duizend dagen; geen enkele tandpasta voor-

komt of geneest pyorrhea of enige andere aandoening van het tandvlees of de mond ; geen enkele tandpasta corrigeert, behalve gedurende een onbeduidende periode direct na gebruik, de zuurgraad van de mond; geen enkele tandpasta vernietigt voldoende mondorganismen om enig verschil te maken voor iemands gezondheid of welzijn. [065] Met andere woorden, tandpasta is slechts een licht reinigingsmiddel en niets meer^{*-5)}; en als u erop vertrouwt dat het tandvleesontsteking of een mondinfectie geneest, zult u lijden onder uw misplaatste vertrouwen in de eerlijkheid en therapeutische kennis van de adverteerders.

Afgezien van dergelijke indirecte schade zijn de meeste tandpasta's echter onschadelijk – de meeste, maar niet alle. Drie van de veel geadverteerde tandpasta's in de etalage van de drogist zijn zelfs schadelijk of brengen risico's met zich mee voor de gebruiker. De eerste, *Pebeco*, omdat het belangrijkste ingrediënt een gif is; de tweede, *Pepsodent*, omdat het een schuurmiddel bevat dat onherstelbare schade aan het tandglazuur kan toebrengen; de derde, *Kolynos*, vanwege het buitensporige zeepgehalte.

Twee vijfde van elke tube *Pebeco* bestaat uit kaliumchlooraat, een gif dat verantwoordelijk is voor tientallen sterfgevallen. In 1910 pleegde een Duitse legerofficier zelfmoord door de inhoud van een tube *Pebeco* op te eten. Wat een tandpasta voor kinderen gebruik, of noodzaakt voor een waarschuwing om het niet binnen het bereik van zuigelingen te laten liggen! Stefan Ansbacher schrijft in het *Journal*

---

5 *) Tandartsen adviseren het gebruik van een gewone zoutoplossing, bakpoeder of geprecipiteerd krijt voor het reinigen van de tanden.

of the American Medical Association dat verschillende auteurs 8 gram kaliumchloraat als een voldoende hoeveelheid beschouwen om de dood te veroorzaken. Er zit bijna 30 gram kaliumchloraat in elke tube *Pebeco* van ½ ounce.

[066] De volgende fragmenten zijn waardevol voor diegenen die niet als proefkonijn willen fungeren om te bepalen of *Pebeco* een veilig tandpasta is:

“Vergiftiging [door kaliumchloraat] vindt zeer vaak per ongeluk plaats . . . of door het inslikken van een deel van de oplossing die voor gorgelen is gegeven.” “- Sollmann's *Textbook of Pharmacology*.

”Onlangs is een tandpasta met 50 procent kaliumchloraat op grote schaal geadverteerd als mondontsmettingsmiddel. ... Kaliumchloraat heeft in de mondholte niet meer waarde dan een gelijke hoeveelheid natriumchloride (keukenzout) en bovendien is het een specifiek bloedvergiftigend middel. ... Klinische observaties hebben verder aangetoond dat voortdurend gebruik van deze pasta . . . ontstoken en gemakkelijk bloedende tandvleesranden veroorzaakt. De giftige aard van kaliumchloraat komt tot uiting in een aantal sterfgevallen die het gevolg zijn van absorptie bij toepassing in oplossing of in vaste vorm op het mondslijmvlies.” – Prinz's *Dental Materia Medica and Therapeutics*.

Aan de andere kant staat het feit dat de Council on Dental Therapeutics van de American Dental Association het gepast heeft geacht *Pebeco* goed te keuren omdat de “marketingmethode” ervan voldoet aan de bepalingen van de Council. Bij de bekendmaking van zijn goedkeuring verklaarde

de Council: [067]

“Er zijn veel rapporten waarin de toxiciteit na inname van grote hoeveelheden kaliumchloraat wordt aangetoond, maar er zijn geen rapporten gevonden over de toxische werking na gebruik in tandheelkundige middelen, zoals mogelijke frequente of vrijwel continue orale en gastro-intestinale absorptie en effecten op afgelegen functies en organen, zoals de nieren, waar een langzame en sluipende schade denkbaar is. . . .

” Vanwege het gebrek aan wenselijk bewijs over de werking van kaliumchloraat in tandheelkundige omstandigheden, wijst de Raad op de wenselijkheid van onderzoek naar chronische vergiftiging met kleine doses kaliumchloraat, alleen of in tandpasta.“ [Cursivering van ons.]

Met andere woorden:” Menselijke proefkonijnen, hier is jullie kans om kaliumchloraat te testen voor het goede oude *Pebeco*.” Gezien de uitgesproken twijfels van de American Dental Association over de veiligheid van *Pebeco*, zou men op zijn minst iets minder aandacht voor de fabrikant en iets meer voor het publiek mogen vragen. Je gebruikt tandpasta om je tanden te behouden, niet om het glazuur weg te schuren zodat ze vroegtijdig in aanmerking komen voor pijnloze tandheelkunde. Maar dat is het risico dat je neemt met *Pepsodent*.

De zaak tegen *Pepsodent* kan kort worden samengevat. Ondanks alle reclame dat het reinigingsmiddel alleen uit ultrafijne deeltjes bestaat, bleek uit zorgvuldig microscopisch onderzoek (1932) dat *Pepsodent* grote scherpe hoekige deeltjes bevatte; een grove korrel, waaronder hoekige en naald-

vormige deeltjes, sommige een tiende millimeter of groter. Terwijl het standaard tandheelkundige schuurmiddel – geprecipiteerd krijt – nauwelijks voelbaar is wanneer het tussen de tanden wordt gemalen, verklaarde een van de rapporterende wetenschappers dat *Pepsodent* bij deze test zeer korrelig aanvoelde. [068] Dit is een eenvoudige en betrouwbare test die elke consument zelf kan uitvoeren. Dr. Herman Prinz, hoogleraar Materia Medica en Therapeutica aan de Universiteit van Pennsylvania, zegt in zijn *Dental Formulary*, het toonaangevende werk over dit onderwerp: "Tandpoeders of -pasta's mogen geen korrelige stoffen bevatten. ... Het wegslijten van tandweefsel, meestal aangeduid als erosie of abrasie, is grotendeels het gevolg van het voortdurende gebruik van poeders, pasta's, enz. die min of meer schurende stoffen bevatten, zoals wijlen "Miller heeft aangetoond."

Onze kritiek op *Kolynos*-tandpasta kan ook worden ontleend aan Dr. Prinz's Formulary. Hij zegt:

"Zeep moet zeer spaarzaam worden gebruikt in mondcosmetica. Een goed tandpreparaat mag niet meer dan 3 tot 5 procent van de beste kwaliteit Castillezeep bevatten. Veel commerciële preparaten, met name tandpasta's, bevatten veel te grote hoeveelheden zeep. Zeep is een sterk samentrekkend middel en in geconcentreerde oplossingen bijtend.^{*,6)} Bij gebruik in geconcentreerde vorm hebben ze de neiging om de weerstand van het slijmvlies van de mondholte te verlagen door maceratie. Zelfs de zogenaamde neutrale zepen vernietigen bij een

---

6 Wie bijvoorbeeld zijn gezicht of handen wast en zeep onvolledig afspoelt, zal vaak last krijgen van huidirritatie door het dunne laagje zeep dat achterblijft.

concentratie van meer dan 4 procent steevast de belangrijke speekselfermenten [die de zetmeelrijke pasta's die aan de tanden kleven en zich in de tandspleetjes nestelen, verteren en zo verwijderen]."

[069] Dr. Prinz geeft 5 procent als het maximaal toegestane zeepgehalte. *Kolynos* heeft vier keer zoveel.

Van de duizenden geneesmiddelen, medicijnen en andere preparaten die de schappen van elke grote apotheek vullen, zijn er honderden potentieel giftig of schadelijk. Cosmetica, antiseptica en de meeste soorten gepatenteerde geneesmiddelen worden hier buiten beschouwing gelaten, omdat ze in latere hoofdstukken worden behandeld. Van de rest kunnen slechts enkele typische preparaten kort worden genoemd; elk daarvan staat voor een groot aantal andere soortgelijke preparaten die in elke drogisterij te vinden zijn.

Hoewel de apotheker een beroepsbeoefenaar is die in de meeste staten een opleiding van twee tot vier jaar aan een apothekersopleiding heeft gevolgd, neemt het professionele deel van zijn werkzaamheden – het bereiden van recepten – slechts een klein deel van zijn tijd in beslag. De rest van de tijd is hij, op enkele uitzonderingen na, een pure handelaar, die zich niet bekommert om “beroepsethiek” en de sociale implicaties daarvan. Hij zal u daarom alles verkopen wat een enthousiaste vriend of een nog enthousiastere en minder attente adverteerder u heeft aangesmeerd.^{*-7)} [070] Als u bij-

---

7 *) Dit is niet bedoeld als verwijt aan de individuele drogist – druggist –, die,

voorbeeld tot die melancholische horde behoort die door een teveel aan lichaamsgewicht tot alles gedreven wordt om van dat teveel af te komen, behalve het eten van beperkte hoeveelheden zorgvuldig gekozen voedingsmiddelen, dan zal de drogist u graag *Marmola* verkopen. *Marmola* is een schildklierpreparaat dat in sommige gevallen overtollig vet vermindert, maar het willekeurig toedienen van schildklier extract is een uiterst gevaarlijke procedure die zelfs door artsen niet zonder grote voorzichtigheid en nauwlettende, voortdurende observatie van de patiënt mag worden uitgevoerd. In veel gevallen is schildklier niet alleen ondoeltreffend bij het verminderen van overgewicht, maar wordt het gebruik ervan gevolgd door zenuwaandoeningen en ernstige stoornissen van de lichaamsfuncties. De Raladam Company, distributeur van *Marmola*, heeft een lange geschiedenis van rechtszaken met de Federal Trade Commission, omdat de Commissie de reclame voor *Marmola* oneerlijk vond ten opzichte van concurrenten. De rechtbanken konden echter geen bewijs vinden van schade voor concurrenten en oordeelden dat de Trade Commission zich niet mocht bemoeien met vragen over gevaar voor het publiek. De Raladam Company mocht zowel de verkoop als de reclame voortzetten, zonder enige vorm van controle, juridisch of anderszins.

Als u *Marmola* niet wilt, kan de apotheker u een van de tientallen “middelen tegen zwaarlijvigheid” van het laxerende type geven, die op zich vrij onschadelijk zijn als men ze kent en af en toe als laxermiddel gebruikt, maar die ernsti-

---

omdat een apotheek – drug store – tegenwoordig een soort kruising is tussen een warenhuis dat 's avonds open is en een lunchwagen, geen andere keuze heeft als hij in de *farmaceutische bussinis* wil blijven werken. –???)

ge schade kunnen veroorzaken als ze volgens de voorschriften worden gebruikt, namelijk elke dag. *Kruschen Salts* is een typisch voorbeeld van dit soort kwakzalversmiddelen. [071] Wilt u twintig pond vet verliezen in vier weken? Neem dan elke ochtend *Kruschen Salts*. Het belangrijkste ingrediënt van *Kruschen Salts* is epsomzout, en volgens de American Medical Association is het dagelijks innemen van dergelijke zoutlaxeermiddelen, zoals aanbevolen door de fabrikant van *Kruschen Salts*, “in hoge mate schadelijk”. Als u zowel last heeft van constipatie als van overgewicht, kan *Kruschen Salts* de constipatie verergeren in plaats van genezen. Als u geen last heeft van constipatie, kan *Kruschen Salts* een chronische vorm ervan veroorzaken.

Elke grote apotheek heeft tientallen preparaten voor de verlichting van hoofdpijn, pijn en allerlei kleine kwaaltjes. Voor de meeste mensen zijn deze preparaten, tenzij ze in overmatige hoeveelheden worden ingenomen, relatief onschadelijk. Voor een bepaald percentage van de mensen die toevallig overgevoelig zijn voor een bepaald ingrediënt, zijn ze echter zeer giftig, en het verzwijgen van de aanwezigheid van deze ingrediënten vormt een groot gevaar. Het medicijn dat waarschijnlijk vaker dan enig ander medicijn een abnormale reactie veroorzaakt, is acetylsalicylzuur, oftewel gewone aspirine. Mensen die weten dat ze abnormaal gevoelig zijn voor aspirine, kunnen het gebruik ervan vermijden. Maar ze verliezen deze bescherming wanneer de aspirine wordt gemengd met andere ingrediënten en een betekenisloze naam krijgt, bijvoorbeeld *Salicon*, een favoriet product in drogisterijen. [072] Hoe ernstig de gevolgen van een dergelijke

verzwijging kunnen zijn, wordt onthuld door dr. R. W. Lamson en dr. Roy Thomas in het nummer van 9 juli 1932 van het *Journal of the American Medical Association*:

Mevrouw C., die zich pijnlijk bewust was van haar gevoeligheid voor acetylsalicylzuur, vermeed het zorgvuldig. Ze leed aan astma en werd door een vriendin aangespoord om M. Matte's *Duitse astmapoeder* te proberen, dat in het Westen veel wordt gebruikt. “Om een veiligheidsmarge te hebben, nam ze slechts de helft van de gewoonlijk aanbevolen dosis. ... Enkele minuten na inname van het poeder werden de symptomen acuut en een van ons [Dr. Thomas] werd te laat gewaarschuwd om haar nog in leven aan te treffen, want ze stierf binnen een half uur na haar poging tot zelfmedicatie.” De artsen Lamson en Thomas wijzen erop dat er op het etiket van deze astmapoeders niets staat dat wijst op de aanwezigheid van aspirine. (Er is natuurlijk geen wet die fabrikanten verplicht hun klanten op de hoogte te stellen van het bestaan van een dergelijk gevaar.)

Cinchofen is een ander veelgebruikt medicijn dat, samen met zijn verbindingen, voor de meeste mensen vrij onschadelijk is, maar voor velen een gevaarlijk gif. Desondanks is het een niet-vermeld bestanddeel van reuma- en artritisremedies die in elke apotheek worden verkocht. In een overzicht van de medische literatuur over de toxiciteit van dit medicijn door Dr. Clifford R. Weiss worden 37 sterfgevallen vermeld die rechtstreeks aan cinchophen kunnen worden toegeschreven, en Dr. Weiss verklaart dat hij zelf nog drie andere dodelijke gevallen heeft waargenomen. Van deze drie gevallen hadden er twee cinchofen ingenomen onder de

handelsnaam *Atophan* en één had het medicijn ingenomen als *Farastan*. *Renton's Hydrocin-tabletten*, een ander cinchofen-mengsel, leverden de volgende opmerking op van de *American Medical Association* in de uitgave van 17 januari 1931 van haar tijdschrift:

[073] "Met het toenemende aantal gevallen van acute gele leveratrofie na langdurig gebruik van cinchofen lijkt het bijna crimineel dat onverantwoordelijke exploitanten van 'octrooigeneesmiddelen' dit krachtige geneesmiddel in hun geheime mengsels blijven stoppen, zonder te waarschuwen voor de mogelijke gevaren bij langdurig gebruik. Ook de grote en zogenaamd respectabele farmaceutische bedrijven die dergelijke formules voor fabrikanten van 'octrooigeneesmiddelen' opstellen, zijn in deze kwestie niet vrij van morele verantwoordelijkheid."

Acetfenetidine en acetanilide zijn twee veel voorkomende bestanddelen van hoofdpijnmiddelen uit de drogisterij die verantwoordelijk zijn voor duizenden gevallen van vergiftiging en vele sterfgevallen. De Food and Drugs Act schrijft voor dat de aanwezigheid van deze geneesmiddelen op het etiket moet worden vermeld. Het is echter duidelijk dat het vermelden van een geneesmiddel op het etiket onvoldoende bescherming biedt wanneer de gevaarlijke eigenschappen van het geneesmiddel niet door de gemiddelde persoon worden onderkend. Op het etiket moet uiteraard ook de vermelding "een gevaarlijk geneesmiddel" of een soortgelijke verklaring worden aangebracht. *Bramo-Seltzer*, een hoofdpijnmiddel dat niet alleen in de apotheek – drug counter – wordt ver-

kocht, maar ook vaak in frisdrankbars wordt geschonken, is een van de vele preparaten die acetanilide bevatten. *Kohler Antidote* is een van de vele preparaten die acetphenetedin bevatten.

[074] Veel van de flessen in de schappen van een apotheek bevatten geen schadelijke ingrediënten, maar omdat ze inert of inactief zijn wanneer een actief preparaat nodig is, moeten ze worden ingedeeld bij de preparaten die direct schadelijk zijn. Zo kan uw kind een leven lang met gebogen benen en zwakke botten rondlopen omdat u hem een levertraan product codliver-oil hebt gegeven die volledig verstoken is van de noodzakelijke vitamine D. In feite zijn de meeste levertraanbereidingen die op de markt zijn gekomen als gevolg van het groeiende besef van het belang van vitamines in de voeding, met name voor kinderen, vrijwel waardeloos. Deze preparaten worden toegediend ter voorkoming of genezing van rachitis en andere aandoeningen, en het ontbreken van voldoende vitamines is een ernstige zaak. Volgens een recent rapport van de overheid voldeed 62 procent van de 128 geteste levertraanpreparaten niet aan de normen. Een ander rapport over 17 merken levertraan-tabletten toonde aan dat 15 daarvan inert en waardeloos waren voor de preventie of genezing van rachitis of enige andere aandoening.

De lijst van apothekers-middelen die gevaarlijk zijn om de enige maar geldige reden dat ze niet werken, zou eindeloos kunnen worden voortgezet; meer hierover wordt beschreven in het hoofdstuk over gepatenteerde geneesmiddelen. – medicijnen op recept – Laten we echter verder gaan naar de recepten-

afdeling en daar onze korte inspectie van de schappen van de apotheek afronden. [075] Het beeld hier zou aangenamer moeten zijn, want dit is tenslotte het deel van de apothekers waarvoor de *drogist* twee, drie of vier jaar beroepsopleiding heeft gevolgd; het is de bestaansreden van de apotheker, want een kruidenierswinkel kan gepatenteerde geneesmiddelen en gifstoffen verkopen, en in de meeste staten doen kruidenierswinkels dat ook; het invullen van recepten is de levendige vonk van wat er nog overblijft van een beroep in het verder alledaagse bedrijfsleven van de drogist – druggist – . Het beeld zou aangenamer moeten zijn, maar dat is het niet. Wanneer uw kind ernstig ziek is en u naar de apotheek rent om een recept te halen waarvan zijn leven kan afhangen, is de kans groot dat de levensreddende medicijnen oud en onwerkzaam zijn en dat er verkeerde hoeveelheden van deze medicijnen worden gebruikt.

Jaarlijks worden er ongeveer 165.000.000 recepten verstrekt in de 60.000 apothekers in de Verenigde Staten. Dat komt neer op ongeveer acht recepten per dag per apotheek. Veel kleine apotheken vullen slechts één of twee recepten per dag. Toch moeten ze honderden medicijnen op voorraad hebben, die allemaal kunnen worden gevraagd. Sommige van de meest essentiële medicijnen, zoals digitalis, dat wordt gebruikt bij hartziekten, en ergot, dat wordt gebruikt om bloedingen bij de bevalling te voorkomen, bederven snel; toch kan dezelfde voorraad maand na maand, zelfs jarenlang, worden gebruikt, totdat de laatste druppel op is. Afgezien van geneesmiddelen die aan bederf onderhevig zijn, wijkt een groot percentage van de receptuurmiddelen, zowel

die welke door de apotheker zelf worden bereid als die welke bij farmaceutische groothandels worden gekocht, af van de wettelijke normen die zijn vastgelegd in de United States Pharmacopoeia en de Formulary. [078] Het overgrote deel van dergelijke preparaten is niet opgenomen in deze normen en is daarom aan geen enkele controle onderworpen, aangezien er geen wettelijke normen voor kwaliteit, fabricagemethode, versheid of werkzaamheid gelden voor niet-genormaliseerde geneesmiddelen.

Slechts zeer weinig staten controleren de kwaliteit van geneesmiddelen die worden gebruikt bij het bereiden van recepten. In Connecticut en Massachusetts, waar jaarlijks een competente maar zeer beperkte controle wordt uitgevoerd, zijn de resultaten niet bemoedigend. In de eerste staat was 30 procent van alle geneesmiddelen die in 1929 en 1930 werden getest, onder de norm of verkeerd geëtiketteerd. In Massachusetts was 29 procent van de 143 geneesmiddelen die in 1930 werden getest, onder de norm. De kwaliteit van geneesmiddelen die in de meeste andere staten worden gebruikt, is ongetwijfeld slechter, voor zover er überhaupt verschil is, om de zeer goede reden dat er zelfs geen poging tot controle wordt gedaan.

Wanneer we bij de laatste fase komen, het daadwerkelijk bereiden van recepten, is het beeld nog onbevredigender. Nergens wordt blijkbaar een algemene periodieke controle uitgevoerd op de nauwkeurigheid van apothekers bij het invullen van recepten. Bij een controle in het District of Columbia van 100 recepten die waren verstrekt aan inspecteurs van de Federal Food and Drug Administration, waren 67,

oftewel twee derde, onvoldoende verstrekt. Helaas kunnen de federale ambtenaren vanwege een gebrek aan jurisdictie geen recepten buiten het District of Columbia controleren, aangezien er geen sprake is van interstatelijke handel, en een gebrek aan middelen verhindert hen dit in het district te doen, behalve in een enkel geval. [077] Net als bij de geneesmiddelen zelf betekent het ontbreken van enige controle op het samenstellen van recepten in de verschillende staten, met uitzondering van mogelijk New Jersey, waarschijnlijk dat het percentage onjuist verstrekte recepten, of recepten met te zwakke of te sterke geneesmiddelen, nog groter is.

De schuld voor deze situatie kan echter niet bij de individuele apotheker worden gelegd. De totale detailhandelsprijs van de jaarlijks in de Verenigde Staten verstrekte recepten bedraagt volgens de Commissie voor de kosten van medische zorg ongeveer 140 miljoen dollar. De commissie schat ook dat jaarlijks 20 miljoen dollar wordt uitgegeven aan *Bromo-Seltzer*. Zeven snel verkopende geneesmiddelen zoals *Bromo-Seltzer* zouden de apotheker dus evenveel opbrengen als al zijn recepten. De schuld ligt niet zozeer bij de apotheker als wel bij een systeem voor het verstrekken van geneesmiddelen en recepten dat een klein beroep vermengt met een grote bedrijfstak. Wat er nog overblijft van het beroepsbelang, moet daar onvermijdelijk onder lijden.

HOOFDSTUK – 05

GEVAREN IN COSMETICA

De weg die vrouwen van alle tijden en uit alle landen hebben bewandeld op zoek naar de schoonheid die door magische en mysterieuze drankjes werd beloofd, is bezaaid met slachtoffers van honderden dodelijke gifstoffen. We houden ons echter niet bezig met de geschiedenis of geografie van cosmetica. Hier in de Verenigde Staten wordt van de miljarden dollars die jaarlijks worden uitgegeven aan allerlei chemische schoonheidsmiddelen en schoonheidsbehandelingen, vele miljoenen uitgegeven aan preparaten die schadelijke, irriterende en gevaarlijke gifstoffen bevatten.

Kopers van gewone voedingsmiddelen en geneesmiddelen hebben al weinig garantie op veiligheid, ondanks de controle (zoals sommigen het noemen) door de Federal Food and Drugs Act en door verschillende staatsinstanties. De koper van cosmetica heeft helemaal geen bescherming. Geen enkele federale instantie heeft jurisdictie over cold creams, ontharingsmiddelen, huidlotions, haarverf of andere stoffen die bedoeld zijn voor uitwendig gebruik en niet voor de behandeling van ziekten. Er zijn geen effectieve staatswetten voor cosmetica, omdat krachtige lobby's, gesteund door de fabrikanten van geneesmiddelen en cosmetica en door kranten- en tijdschriftuitgevers die leven van dubieuze reclame, elke poging van de staatswetgevers om de verkoop van cosmetica te reguleren hebben gedwarsboomd; en gemeentelij-

ke controle is in de meeste gevallen slap en ineffectief, of ontbreekt volledig.

[079] Slechts één instantie, de Federal Trade Commission, treedt af en toe op tegen een fabrikant van schadelijke cosmetica. Deze procedures, die op willekeurige wijze worden gevoerd en vaak de minst laakbare fabrikanten treffen, zijn niet bedoeld om de consument te beschermen of gevaarlijke stoffen uit de handel te nemen. Het enige doel ervan is oneerlijke concurrentie tussen fabrikanten te voorkomen, die volgens de wet ontstaat wanneer een fabrikant een schadelijke lotion aanprijst als “absoluut onschadelijk en veilig voor elke huid”; want dergelijke reclame is oneerlijk ten opzichte van de concurrent wiens even schadelijke lotion bescheiden wordt omschreven als “aangenaam en verzachtend voor de meest gevoelige huid”. Dit is duidelijk een goede redenering voor juristen, maar voor leken lijkt het erop dat je een kluiskraker vraagt om te stoppen met het gebruik van nitroglycerine omdat dat oneerlijk is tegenover concurrerende inbrekers die alleen inbraakgereedschap bij zich hebben.

De wet op grond waarvan de Federal Trade Commission opereert, staat haar toe het gebruik van het woord “veilig” in de reclame te verbieden, maar de Commissie heeft niet de bevoegdheid om de *verkoop* van de lotion te stoppen. Af en toe sluit een schuchtere fabrikant daadwerkelijk zijn deuren, en daar profiteert het publiek van. Meestal vormt het verbod van de Commissie een opwindende uitdaging voor de fantasierijke reclameschrijver, die wel honderd poëtische uitdrukkingen kan bedenken die voor schoonheidszoekers ‘veilig’ betekenen, maar die toch buiten het bereik van de onhandige

vingers van de wet blijven.

[080] Het resultaat? Dat is duidelijk te zien in de pagina's van elk cosmetica-formularium. Lood en arseen, beide dodelijke gifstoffen, het bijtende chemische ammoniumzilver en een tiental irriterende stoffen zoals salicylzuur en carbolzuur komen prominent voor in de formules van lotions en crèmes. Haarverf, ontharingsmiddelen en bleekmiddelen behoren tot de ergste boosdoeners. *-8)

Enkele jaren geleden werd een nieuw gif, een van de dodelijkste die bekend zijn, toegevoegd aan de lijst van ontharingsmiddelen: thalliumacetaat, een bekend rattengif en het actieve ingrediënt van de ontharingscrème *Koremlu*. Voordat het in deze vorm op de markt kwam, was thallium verantwoordelijk voor meer dan honderd sterfgevallen. Het gebruik ervan als ontharingsmiddel bij bepaalde aandoeningen was al lang geleden door de medische wereld afgeschaft omdat het te gevaarlijk was. Nu is het zonder waarschuwing aan het publiek op de markt gekomen in een crème die op grote schaal wordt verkocht als een “veilig” ontharingsmiddel.

Koremlu, Inc. uit New York pochte dat zijn advertenties in de beste tijdschriften stonden, dat zijn product in de grootste

---

8 *) Gewone koude crèmes, zelfs de geprezen en dure preparaten van Elizabeth Arden, Dorothy Gray en Helena Rubenstein, die voor een of twee dollar per twee of drie ons worden verkocht, bestaan uit een paar bekende, eenvoudige en veilige ingrediënten die ongeveer vijf of tien cent kosten. Er zijn geen schadelijke of irriterende stoffen nodig om ze hun eenvoudige functie te laten vervullen, namelijk het stimuleren van massage of het dienen als oppervlakkig reinigingsmiddel dat door sommigen de voorkeur krijgt boven zeep en water.

en beste warenhuizen in het hele land werd verkocht en was goedgekeurd door het ministerie van Volksgezondheid van New York City, en dat een test door de adjunct-decaan van het College of Pharmacy van Columbia University het product onschadelijk had bevonden. Al deze beweringen zijn waar. De advertenties verschenen in *Vogue* en andere ‘beste’ tijdschriften, maar werden geweigerd door een New Yorkse sensatiekrant. [081] Het werd verkocht door bijna alle grote warenhuizen in New York City, maar R. H. Macy & Co. weigerde het te verkopen. *Koremlu* werd goedgekeurd door het New York City Department of Health, dat bereid was de verkoop in New York toe te staan op voorwaarde dat het product werd geëtiketteerd als “uitsluitend voor uitwendig gebruik” (eet iemand wel ontharingscrème?). Het San Francisco Department of Health verbood het echter volledig. En hoewel *Koremlu* door de adjunct-decaan van het College of Pharmacy van Columbia University onschadelijk werd verklaard, werd het door de American Medical Association, de New York County Medical Society en verschillende ziekenhuizen en klinieken als uiterst gevaarlijk beschouwd.

Toen de American Medical Association *Koremlu* begin 1931 voor het eerst in haar tijdschrift als een gevaarlijk preparaat aanmerkte, werd de aanklacht afgesloten met de volgende verklaring:

"Het is moeilijk te geloven dat Kora M. Lublin, die achter dit product lijkt te zitten, zich bewust is van de gevaarlijke eigenschappen van het preparaat dat zij op de markt brengt. Het is vriendelijker om aan te nemen dat onwetendheid, in plaats van een harteloze minachting voor de openbare veiligheid,

aanleiding geeft tot de verkoop van Koremlu!“

[082] Het grote aantal bewijzen tegen *Koremlu* dat zich sinds de publicatie van deze verklaring heeft opgestapeld, maakt maar al te duidelijk dat ofwel de meest diepgaande onwetendheid, ofwel ”een harteloze minachting voor de openbare veiligheid” verantwoordelijk was voor de voortzetting van de verkoop ervan aan vrouwen als een veilig ontharingsmiddel. Het is ook duidelijk dat niet alleen de fabrikant, maar ook de uitgevers van het tijdschrift, de managers van de warenhuizen en de overheidsfunctionarissen, die op de hoogte waren van de zaak tegen *Koremlu* en toch de verkoop ervan bleven promoten en toestaan, zich schuldig hebben gemaakt aan grove nalatigheid.

Laten we nog eens terugkeren naar de pagina's van het *Journal of the American Medical Association* om te zien wat dit “veilige” ontharingsmiddel heeft aangericht bij vrouwen die de “*Koremlu Cream Method*” gebruikten om zich van overtollig haar te ontdoen. In het nummer van 30 mei 1931 staat een bericht van de artsen W. S. Duncan en E. H. Crosby van de Cleveland Clinic, getiteld “Een geval van thalliumvergiftiging na langdurig gebruik van een ontharingscrème”. De volgende fragmenten zijn uit deze mededeling overgenomen:

”Een blanke vrouw van 24 jaar kwam naar de Cleveland Clinic met klachten over hevige pijn aan de voetzolen en enkels, zwakte in beide voeten en benen en een intens branderig ge-

voel aan beide voeten. . . . Vier en een halve maand voordat ze in de kliniek werd opgenomen, had de patiënte voor het eerst last gekregen van intermitterende epigastrische [buik]pijn, die geleidelijk in hevigheid toenam tot scherpe, krampachtige pijn in de hele buik. [083] Deze pijn ging gepaard met misselijkheid, meerdere braakneigingen, verlies van eetlust en pijn achter het borstbeen. . . . Naarmate de gevoelloosheid [van de tenen] toenam en het branderige gevoel intenser en bijna constant werd, ontwikkelde zich een verhoogde gevoeligheid van de huid. . . . Gedurende de drie weken voorafgaand aan haar onderzoek in de kliniek waren deze symptomen zo ernstig dat zelfs de druk van het beddengoed pijn veroorzaakte. Ze had verschillende duizeligheidsaanvallen en soms was haar zicht wazig. De patiënte was erg nerveus geworden, hilde snel, was ongeveer tien pond afgevallen en voelde zich voortdurend moe. . . .“..

Er werd ontdekt dat zij de afgelopen vijf maanden elke avond een ontharingscrème, ‘*Koremlu*’, had gebruikt, waarmee zij twee weken voor het optreden van de eerste symptomen was begonnen. Bij elke toepassing werd slechts een hoeveelheid gebruikt die voldoende was om de bovenlip en de kin te bedekken.”

En hier is nog een geval uit de uitgave van 30 mei 1931 van het Journal of the American Medical Association. Dr. Jay Frank Schamberg uit Philadelphia schrijft:

"Op 12 april zag ik een jonge vrouw die ernstig ziek was als gevolg van thalliumvergiftiging. Een internist die een vriend van mij is en een van mijn assistenten hebben de afgelopen maanden ook een geval van thalliumvergiftiging gezien. Een

beschrijving van het geval dat ik heb gezien volgt hieronder:

"Een vrouw van 28 jaar, ongehuwd, meldde zich met het verlies van zeven achtste van het haar op haar hoofdhuid. . . . Ze vertelde dat ze 'Koremlu Cream' in haar oksels had gebruikt om daar het haar te verwijderen. [084] Het haar in de oksels is nog steeds aanwezig. Ze gebruikte het preparaat voor het eerst in april of mei 1930 en gebruikte het elke avond, met enkele onderbrekingen, tot oktober, toen ze een ernstige zenuwinzinking kreeg. Daarna werd het gebruik onderbroken, maar in februari werd het weer twee weken lang gebruikt. Ze merkte geleidelijk dat ze haar op haar hoofd verloor. . . . Vervolgens ontstonden er pijn in de benen en zwakte, en eveneens zenuwpijn in de armen. Er is nu sprake van meervoudige neuritis met aanzienlijke zwakte in de onderste ledematen."

Koremlu, het "veilige" ontharingsmiddel! In totaal zijn er sinds februari 1931 bijna twintig gevallen, waarvan de twee genoemde typisch zijn, gemeld in het *Journal of the American Medical Association*. Merk op dat in het laatste genoemde geval "een internist die een vriend van mij is en een van mijn assistenten in de afgelopen maanden eveneens een geval van thalliumvergiftiging hebben gezien". Men kan alleen maar gissen naar het aantal soortgelijke gevallen dat zich heeft voorgedaan, maar niet is gemeld en zeer waarschijnlijk niet eens als thalliumvergiftiging is gediagnosticeerd.

Een laatste citaat uit de uitgave van 30 mei 1931 werpt nog meer licht op de onaanvaardbare gevaren van het huidige gebrek aan controle:

"In 1912 ontwikkelde Sabouraud, een Franse autoriteit op het gebied van aandoeningen van de hoofdhuid, een zalf met thalliumacetaat voor het verwijderen van overtollig haar. Sindsdien zijn er ongelukken gemeld bij het gebruik ervan.

[085] "Het oorspronkelijke recept van Sabouraud schreef voor dat niet meer dan één procent thalliumacetaat in de zalf mocht worden verwerkt [*Koremlu* bevatte zeven procent thalliumacetaat], en Sabouraud drong erop aan dat zelfs in deze dosering het middel slechts *eenmaal per dag* mocht worden aangebracht en dat *niet meer dan twee kernels* van de zalf mochten worden gebruikt. [Vrouwen werd geadviseerd *Koremlu* zowel 's avonds als 's ochtends te gebruiken.] Zalven die één procent thalliumacetaat bevatten, mogen niet op een groot oppervlak worden gebruikt [*Koremlu* moest op armen, benen en gezicht worden gebruikt]. (Cursivering van ons.)

De laatste en zwakste verdedigingslinie van het publiek in de strijd tussen bedrijfswinsten en het algemeen welzijn is de gemeentelijke gezondheidsdienst. Met gepaste verontwaardiging verklaarde de New York County Medical Society via haar orgaan, de *New York Medical Week*:

"De voortzetting van de verkoop van Koremlu Cream, ondanks bijna twintig gevallen van vergiftiging die na gebruik zijn gemeld, wijst op een lacune in de gezondheidsdienst die moet worden verholpen. ... De Sanitary Code verbiedt uitdrukkelijk de verkoop van cosmetica die een giftige stof bevat. Het ministerie van Volksgezondheid is belast met de handhaving van de Sanitary Code. Toch gaat de verkoop van thalliumacetaat onder de naam *Koremlu* Cream gewoon door. Is er een reden waarom de wet in dit geval niet wordt gehand-

haafd?“

In New York City is de gezondheidscommissaris, zoals gezegd, bij wet bevoegd om de verkoop van giftige cosmetica te verbieden. [086] Toch heeft Dr. Shirley W. Wynne, commissaris van Volksgezondheid, toen hij werd geconfronteerd met bewijzen dat *Koremlu*, dat het dodelijke gif thalliumacetaat bevat, in New York City werd verkocht, niet meer gedaan dan erop aandringen dat het product werd voorzien van de vermelding "uitsluitend voor uitwendig gebruik", met de verklaring dat zijn besluit om *Koremlu* niet te verbieden was gebaseerd op "duidelijke wijzigingen in de samenstelling van de crème". Wynne, commissaris van Volksgezondheid, zich ertoe beperkte erop aan te dringen dat het product werd geëtiketteerd als "uitsluitend voor uitwendig gebruik", met de verklaring dat hij *Koremlu* niet verbood omdat "de formule van de crème zowel wat betreft de basis als het metaalgehalte duidelijk was gewijzigd en ... er geen gezaghebbende gegevens beschikbaar waren over klinische proeven met dit soort crèmes onder deskundig toezicht". Gezien de hierboven aangehaalde gevallen kan men zich afvragen of de commissaris persoonlijk getuige moet zijn van de doodstrijd van een slachtoffer van een product als *Koremlu* in het laboratorium van het ministerie van Volksgezondheid in New York City voordat hij actie onderneemt. Toch heeft New York misschien wel een van de beste gezondheidsdiensten in de Verenigde Staten, in plaats van de slechtste, zoals men op basis van dit typische voorbeeld zou kunnen denken.

Professor Curt P. Wimmer, adjunct-decaan van het Columbia University College of Pharmacy, geeft de laatste episode in het verslag van deze zaak. In een brief van 21 februari 1931 aan Koremlu, Inc. rapporteerde Dr. Wimmer de resultaten van zijn onderzoek naar de toxiciteit van thalliumacetaat, waarin hij onder meer schreef:

" Ik heb uitgebreid onderzoek gedaan naar de literatuur over thalliumacetaat . . . en heb geen gevallen gevonden van toxiciteit als gevolg van [uitwendig] gebruik van zalven of crèmes die dit zout bevatten. [087] Bovendien zijn er geen aanwijzingen dat thalliumacetaat . . . ernstige toxische stoornissen kan veroorzaken door opname via de gezonde huid."

Ik heb de crème gedurende tien dagen in gramporties op mezelf aangebracht en heb geen enkel effect geconstateerd. Gezien dit alles ben ik tot de conclusie gekomen dat er geen gevaar is voor toxische effecten, mits de crème op een intacte en gezonde huid wordt aangebracht."

Deze brief werd bijna gelijktijdig met de verschijning van de eerste casusverslagen van Koremluin in het *Journal of the American Medical Association* geschreven. In een later artikel, waarin andere gevallen werden aangehaald, werd de literatuur over thalliumacetaatvergiftiging besproken, waaruit bleek dat uitwendige toepassing van zalven die het zout bevatten toxisch is en dat thalliumacetaat de huid kan binnendringen. Dr. Wimmer verklaarde *Koremlu* grotendeels gezond, voornamelijk op basis van zijn gewaagde experimenten op zichzelf, waarbij hij gedurende 16 dagen dagelijks 1 gram van de crème op zijn huid aanbracht. *Koremtlu*

garandeerde alleen resultaten als de crème gedurende een jaar of langer *dagelijks werd gebruikt* en adviseerde het gebruik van *meer dan 4 gram per dag* om het haar van beide benen onder de knie te verwijderen. Om haar van benen, armen en gezicht te verwijderen, hebben veel vrouwen waarschijnlijk wel 6 gram per dag gebruikt.

In juli 1932, terwijl dit hoofdstuk werd geschreven, ging de *Koremlu Company*, met een schadevergoeding van 2.500.000 dollar tegen zich, failliet. Er was nog 5 dollar aan activa over. Ten minste één van de grote warenhuizen in New York City bleef na de onthulling *Koremlu* verkopen, ondanks de giftige eigenschappen van het product. [088] Een voormalig hoofd van de *Koremlu Company* brengt nu een andere zogenaamde ontharingscrème op de markt, goedgekeurd door een andere professor aan een universiteit in New York.

Slechts twee methoden voor ontharing hebben een permanent effect: elektrolyse en röntgenstraling. Hoewel deze niet echt giftig zijn, rechtvaardigen de gevaren van het gebruik ervan als vervanging voor bepaalde relatief veilige chemische ontharingsmiddelen wellicht dat ze op dit moment in overweging worden genomen. De elektrolytische naald is het enige permanente ontharingsmiddel dat door bekwame dermatologen wordt aanbevolen. In de handen van een ervaren gebruiker is het veilig. Helaas is de kans groot dat u het door iemand laat gebruiken die weliswaar deskundig is in het wassen van haar of het wegwerken van rimpels, maar totaal niet beschikt over de kalmte en precisie van geest, hand en oog die nodig zijn om met een fijne pincet elk van de

vele duizenden korte, fijne haartjes vast te pakken en de naald door de huid in de haarfollikel te drukken, waar een paar seconden elektrische stroom de follikel doodt en de haargroei permanent vernietigt. In de handen van de meest bekwame behandelaar laat de elektrolytische naald een klein litteken achter op de plaats waar hij de huid binnendringt; hoewel zichtbaar, zijn de littekens waarschijnlijk veel minder ontsierend dan het overmatige haar van vrouwen wier ongeluk hen genoeg kwelt om de moed op te brengen om de behandeling te ondergaan. Maar een onervaren behandelaar kan de naald te lang in de haarfollikel laten zitten, de follikel helemaal missen, een te grote naald gebruiken en op andere manieren blijvende ontsierende putjes en littekens achterlaten. [089] Als de haren erg fijn en dicht op elkaar staan, kunnen de littekens ernstig zijn.

Van alle misdaden die worden gepleegd tegen vrouwen die verlichting zoeken voor overmatig haar op het gezicht of de ledematen, is het wegbranden van het haar met röntgenstralen in al zijn vele vormen waarschijnlijk de ergste. Honderden, misschien wel duizenden jonge vrouwen, slachtoffers van deze behandelingen, zullen hun leven moeten leiden met verschrompelde en gerimpelde wangen of ledematen als die van zeer oude vrouwen, waarbij het vlees daadwerkelijk is weggebrand door de bijtende stralen. Velen zullen in de jaren na de behandelingen nog een extra en grotere kwelling ondergaan: kanker in het behandelde gebied. Helaas voor de slachtoffers, maar gelukkig voor de kwakzalvers die hiervoor verantwoordelijk zijn, verschijnen littekens, ontstekingen, zweren en atrofie van het vlees gewoonlijk pas enkele

maanden, in sommige gevallen een jaar of langer, na afloop van de behandelingen. Er is geen genezing mogelijk; de schade die eenmaal is aangericht, kan niet ongedaan worden gemaakt. Dr. Harris, toen hij commissaris van Volksgezondheid in New York City was, zei dat hij talloze gevallen had gezien van vrouwen wier gezichten voor het leven waren verminkt door brandwonden als gevolg van röntgenbehandeling.

De röntgenkwakzalvers hebben onder vele namen en vermommingen opgetreden. Het “*Tricho*-systeem” is er een van, de “*Marton*-methode” een andere. Het *Journal of the American Medical Association* geeft opnieuw casussen van slachtoffers van het *Tricho*-systeem, dat wordt aangeprezen als een veilige, zekere en wetenschappelijke methode voor het verwijderen van overtollig haar: [090]

“B. F., vrouw, leeftijd niet vermeld; geschiedenis van 25 behandelingen met het *Tricho*-systeem op het gezicht en een vergelijkbaar aantal behandelingen op de onderarmen, vier jaar geleden. Op dit moment vertoont zij atrofie ... van zowel het gezicht als de onderarmen.”

Mevrouw B., leeftijd niet vermeld; geschiedenis van *Tricho*-behandelingen aan haar gezicht, gebied vertoont atrofie ... en ulceratie op dit moment.”

Met al hun vakkundigheid bieden de kwakzalvers hun behandelingen niet aan als röntgenstraling, die velen als gevaarlijk zouden beschouwen, behalve bij korte blootstelling zoals bij röntgenonderzoek van longen of botbreuken. De bekende röntgenbuizen zijn verborgen en vermomd in aller-

lei kasten en dozen, waaruit volgens de behandelaars gloed-nieuwe, speciale, krachtige, haarvernietigende stralen komen – stralen die verder “onschadelijk” zouden zijn.

Het *Tricho*-systeem, laat dit een waarschuwing zijn voor mensen die een zwak hebben voor mooi klinkende namen, werd door de American Association for Medico-Physical Research goedgekeurd wat betreft effectiviteit en veiligheid. Maar deze vereniging, voorheen de American Association for Spondylotherapy, werd volgens de American Medical Association opgericht door Albert Abrams, de ‘opmerkelijkste kwakzalver van de eeuw’, en een van haar belangrijkste taken is, naar ons oordeel, het onderschrijven van producten.

[091] Ondanks de overvloedige beweringen en getuigenissen van de adverteerders, verwijderen de chemicaliën die het haar oplossen, de schuurmiddelen die het wegschuren en de wassen die het uittrekken het haar niet permanent, net zomin als scheren dat doet. De dappere vrouwen die hun haar keer op keer willen uittrekken, kunnen dat volkomen veilig doen, behalve misschien voor hun zenuwen, en degenen die het geduld hebben om het weg te wrijven, zijn ook veilig; maar ze moeten accepteren dat het niet “even trekken en weg is”, zoals het tandje van een kleine jongen dat met een touwtje aan de deurknop is vastgebonden, maar een vaak terugkerende handeling.

De chemische ontharingsmiddelen die overvloedig haar oplossen, zijn niet helemaal onschuldig. Deze middelen, of ze nu in vloeibare vorm, poeder of pasta zijn, “kunnen gevaarlijk zijn, omdat hun werking afhankelijk is van het vermogen

van het middel om het haar op te lossen”, aldus de American Medical Association. “Aangezien de structuur van het haar vrijwel identiek is aan die van de buitenste huidlaag, kan alles wat krachtig genoeg is om het ene te vernietigen, ook het andere beschadigen.” Bij correct gebruik en slechts af en toe, op een niet al te gevoelige huid, zijn ze redelijk veilig, maar het wordt als “psychologisch slecht” beschouwd en geen goede zakelijke praktijk voor de fabrikanten om waarschuwingen op etiketten of verpakkingen te plaatsen, met als gevolg dat de chemische stof – meestal barium- of calciumsulfide – in veel gevallen te vaak wordt gebruikt of te lang op de huid blijft zitten, met “sulfideverbrandingen” tot gevolg. Neet is een van de meest gebruikte ontharingsmiddelen van dit type. Er zijn aanzienlijke risico's verbonden aan het dagelijks gebruik van een sulfide-ontharingsmiddel zoals *Snow*, dat nu wordt geadverteerd en verkocht aan mannen als vervanging voor scheren.

[092] In de voorste gelederen van fabrikanten die willen profiteren van de verkoop van gif staan de makers van haarverf. Zij hebben een indrukwekkende lijst van gifstoffen verzameld, waaronder loodacetaat, zilvernitraat, verschillende koperzouten en aniline-derivaten, en deze in hun verf verwerkt, waarna zij miljoenen verpakkingen als “veilig” aan iedereen verkopen. Hoe gevaarlijker de verfstoffen zijn, hoe groter de kans dat ze als veilig worden geadverteerd. Het is niet nodig om alle beschikbare gifstoffen in één verfstof te stoppen; om zowel veiligheid als oprechtheid te tonen, pronkt de fabrikant wiens verfstof alleen loodacetaat

bevat dan ook trots met het feit dat zijn verfstof geen zilver of koper bevat.

Parafenyleendiamine, een aniline-derivaat, werd ooit gebruikt om konijnen te veranderen in zeehonden voor bontjassen of kragen. Zelfs de minuscule hoeveelheid kleurstof die door de kragen op de huid terechtkwam, was voldoende om vele gevallen van ernstige vergiftiging te veroorzaken. Dit schrok de fabrikanten van haarverf echter niet af; parafenyleendiamine is nu de kleurstof in veel veel verkochte haarverfproducten.*-⁹

Er is bijvoorbeeld Mrs. Potter's *Walnut Tint Hair Stain*, “gegarandeerd vrij van lood, zwavel en zilver”. [093] In Mrs. Potter's haarverf werd een vorm van parafenyleendiamine aangetroffen en het *Journal of the American Medical Association* meldde ooit meer dan 30 gevallen van vergiftiging na gebruik van dit product.

Er is *Kolor-Bak*, dat er prat op gaat dat het vrij is van zilvernitraat, parafenyleendiamine en kwik. De Federal Trade Commission heeft in 1930 de fabrikanten van *Kolor-Bak* opgedragen te stoppen met het adverteren van het product als veilig, omdat het (nog steeds) het giftige loodacetaat bevatte. (De Commissie had niet de bevoegdheid om de fabrikanten te verplichten het gebruik van loodacetaat te staken.)

Andere haarverfproducten waarvan is vastgesteld dat ze giftige stoffen bevatten, zijn: *Domino-Tru-Tone* (loodacetaat), Dr. Durand's *Acme Hair Rejuvenator* (loodacetaat), *Farr's*

---

9 *) Het gebruik van parafenyleendiamine, evenals lood, koper, chroom en cadmium in haarverf, is in Duitsland verboden. In de Verenigde Staten is er geen instantie die een dergelijk verbod kan opleggen.

for Gray Hair (zilverzout), *Goldman's Gray Hair Color Restorer* (zilverzout), *La Creole Hair Dressing* (loodacetaat), *B. Paul's Liquid Mixture* (kopersulfaat), *Nu-Hair* (loodzout), *Simplex Hair Coloring* (parafenyleendiamine), *Eau Sublime French Hair Coloring* (parafenyleendiamine), *Q-Ban Hair Color Restorer* (loodacetaat) en *Lea's Hair Tonic* (loodzout).

Het dossier van een haarverfproduct met de naam *Inecto Notox* laat duidelijk zien dat elke haarverf met argwaan moet worden bekeken. In schril contrast met de gebruikelijke praktijken in de branche hebben de fabrikanten van deze verf min of meer uitgebreid onderzoek gedaan in een serieuze poging om hun product effectief en veilig te maken. [094] Desondanks volgden na het gebruik ervan verschillende gevallen van vergiftiging en verbood de Federal Trade Commission de fabrikanten na enkele jaren om het product als “veilig” te adverteren.

Preparaten zoals deze, die giftige stoffen bevatten, zijn dubbel gevaarlijk omdat de symptomen na gebruik vaak van obscure aard zijn en dus niet tot de werkelijke oorzaak kunnen worden herleid. Zowel het gebruik van de verf of het cosmetische product als de vergiftiging kunnen daardoor langdurig voortduren. Hier volgt bijvoorbeeld een typisch geval dat in juni 1932 in het *Bulletin of Hygiene* werd vermeld:

"Een vrouw ... leed bijna twee jaar lang vrijwel continu aan maag- en darmklachten met hevige hoofdpijn en zenuwsymptomen – gevoelsstoornissen ... duizeligheid ... zwakte in de benen. Onderzoek naar een giftige stof leidde tot de beschuldiging van een zwarte haarverf, *Inecto*."

In tegenstelling tot kleurstoffen zijn haartonicums en haarherstellende middelen doorgaans even onschadelijk als ondoeltreffend. Er zijn echter veel uitzonderingen en de voorzichtige consument kan maar beter op zijn hoede zijn. Enkele haartonicums die ooit schadelijk zijn gebleken, zijn *Lucky Tiger*, *Liquid Arvon*, *Mahdeen* en *Wildroot Dandruff Remedy*, die allemaal arseen bevatten.

Het veranderen van de huidskleur brengt slechts iets minder risico met zich mee dan het veranderen van de haarkleur. Van alle preparaten voor de verzorging van de huid zijn vlekverwijderaars en bleekmiddelen waarschijnlijk het meest gevaarlijk. [095] Zo bevat het reeds genoemde *Othine* ammoniakhoudend kwik, een krachtig en irriterend bijtend gif. De fabrikanten beschrijven *Othine*, in navolging van vele collega's in de cosmetica-industrie, als “absoluut onschadelijk voor de meest gevoelige huid”. *Stillman's Freckle Cream* is een ander veel geadverteerd preparaat dat ammoniakhoudend kwik bevat.

Volledige veiligheid in cosmetica is onmogelijk zolang zakenlieden, in plaats van eerlijke dermatologen (niet het type dat u in advertenties leest), cosmetica samenstellen en zolang cosmetische preparaten die enig gif bevatten, zonder controle van de overheid op de markt kunnen worden gebracht en verkocht.

De toestand van de cosmetica-industrie wordt nauwkeurig beschreven door Dr. Maurice Aisen in het februari-nummer van 1931 van *Aromatics*:

"Ik durf te stellen dat ondanks de enorme groei van de cosme-

tica-industrie, er geen praktische vooruitgang is geboekt in de kwaliteiten van de vele producten, omdat de industrie de oude mentaliteit van de patentgeneeskunde heeft gevolgd. Dit is waar omdat de producten die in de industrie worden gemaakt, in handen zijn van schoonheidsspecialisten, reclamemakers, pseudochemici en pseudodermaatologen. Om echte groei en veiligheid te garanderen, moet deze industrie worden overgedragen aan mensen die strikt wetenschappers zijn."

[096] Helaas is er geen enkele manier, behalve door de macht van de overheid, om de industrie over te dragen aan wetenschappers. Als er ook maar een gedeeltelijke oplossing voor de huidige gevaarlijke situatie moet komen, moeten het Congres en de wetgevende macht van de staten weigeren om de dictaten van de vergiftigers te blijven accepteren en moeten zij ten minste een minimum aan beschermende wetgeving aannemen. Een suggestie voor dergelijke wetgeving wordt in de laatste hoofdstukken gepresenteerd.

HOOFDSTUK – 06

FALSE ANTISEPTICA

TOEN DE Yestris enkele jaren geleden midden op de oceaan zonk met 112 mensen om het leven, schreeuwden de krantenkoppen het verhaal van de verschrikkelijke ramp; Duizenden verontwaardigde columnisten veroordeelden de onvergeeflijke nalatigheid van de rederij die menselijk leven aan een ongeschikt schip had toevertrouwd. Een tiental onderzoekers en onderzoeksrechtbanken probeerden de schuldigen aan te wijzen en straffen op te leggen. Massale sterfte, een zinkend schip; een uitstekend onderwerp voor krantenkoppen, hoofdartikelen en officiële onderzoeken.

Maar wanneer tien of honderd keer zoveel mannen, vrouwen en kinderen elk jaar sterven aan infecties als gevolg van de onwetendheid en hebzucht van de fabrikanten van nepontsmettingsmiddelen, zijn er geen krantenkoppen, hoofdartikelen of onderzoeken. Er verschijnen weliswaar lovende artikelen in zakelijke tijdschriften over het genie van deze of gene directeur van een farmaceutisch bedrijf die vorig jaar het publiek ervan heeft overtuigd dat het nog eens een miljoen dollar aan Listroboris (laten we maar een naam verzinnen) moet kopen om te ontsnappen aan gruwelijke, denkbeeldige gevaren. Maar de artikelen verzwijgen dat “Listroboris” vrijwel waardeloos is als bescherming tegen in-

fecties, dat het in plaats van ziektekiemen te doden, juist levende ziektekiemen kan bevatten, en dat de half miljoen flessen “Listroboris” die vorig jaar zijn verkocht, mogelijk verantwoordelijk zijn voor honderd sterfgevallen die met een doeltreffend antiseptisch middel hadden kunnen worden voorkomen. [098] De artikelen vermelden nooit deze gemakkelijke en winstgevende vorm van moord die wordt gepleegd in naam van goede zaken en met de volledige goedkeuring van de wettelijke autoriteiten.

Vanwege hun harteloze minachting voor mensenlevens in de strijd om dollars, vanwege hun gevaarlijke leugens en halve waarheden, zouden de makers van sommige populaire antiseptica door een meer kritische samenleving worden geschaard onder de ergste soort gangsters, die bij hun activiteiten tenminste hun eigen hachje riskeren.

De fabrikanten van antiseptica riskeren niets; en wanneer ze het spel beu zijn, kunnen ze zich op een andere bezigheid in de zakenwereld storten, net zoals een directeur van een toonaangevend farmaceutisch bedrijf, die de verwachtingen van de eigenaars van het bedrijf ruimschoots had overtroffen door het land te overspoelen met een zee van een bijna inerte en vrijwel waardeloze antiseptica, zich op het spannende spel van het verkopen van scheermesjes stortte.

Wanneer uw zesjarige zoon op een vuile stoep valt en u een antiseptisch middel op zijn bloedende knie smeert, bent u ervan overtuigd dat het antiseptische middel alle soorten bacteriën doodt die op een vuile stoep kunnen zitten. Lange tijd deelde de Federal Food and Drug Administration uw overtuiging, in die mate zelfs dat zij erop stond dat een pre-

paraat, om als antiseptisch te worden bestempeld, ten minste één soort bacterie moest kunnen doden. [099] Maar de laatste tijd hebben de rechtbanken, die deze uiting van bureaucratie verafschuwen, de definitie in Webster's Dictionary belangrijker gevonden dan het begrip dat de koper van het product heeft, en eisen zij dat de Food and Drug Administration zich niet bemoeit met preparaten die als antiseptisch worden aangeduid, zelfs als zij geen bacteriën kunnen doden, op voorwaarde dat zij de groei ervan remmen. Hoe gering de remmende werking ook is, het product mag nog steeds als antiseptisch worden bestempeld.

Maar stel dat een preparaat als bacteriedodend wordt bestempeld? Dan moet het inderdaad bacteriën kunnen doden, maar volgens de tests van de overheid slechts één soort bacteriën, hoewel het algemeen bekend is dat een bacteriedodend middel weliswaar sommige bacteriën doodt, maar andere, even gevaarlijke bacteriën in ogenschijnlijk perfecte gezondheid achterlaat. Het helpt u niet veel als het dure antisepticum dat u op een wond giet alleen tyfusbacteriën doodt en die van kaakkramp ongeschonden laat. Bovendien worden de tests niet uitgevoerd onder omstandigheden die ook maar enigszins lijken op die bij normaal gebruik van het bacteriedodende middel. In plaats daarvan worden de bacteriën nauw vermengd en omgeven door het kiemdodende middel, een onmogelijke situatie, zelfs als een geïnfecteerd deel in een bad vol met het middel zou worden ondergedompeld. Met andere woorden, de tests van de overheid, waarop het recht om een preparaat als kiemdodend middel te etiketteren is gebaseerd, tonen niet aan of het preparaat

onder werkelijke gebruiksomstandigheden bacteriën zou doden.

[100] Dr. F. J. Cullen, hoofd van de Drug Control van de Federal Food and Drug Administration, beschrijft zelf de waardeloosheid van deze tests. Een vakblad, *Aromatics*, citeert hem in zijn uitgave van december 1931 als volgt:

"Onze test is een laboratoriumtest. Deze zegt niets over het effect van vermeende antiseptische preparaten op het menselijk lichaam. In het laboratorium wordt een preparaat gedurende vijf minuten in een reageerbuis met bacteriën getest. Als de bacteriën in die periode worden gedood, mag het preparaat als antiseptisch worden bestempeld. [Dit was vóór de rechterlijke uitspraak die deze test van toepassing maakte op bacteriedodende middelen, waardoor antiseptica veel zwakker mochten zijn. Bij gebruik van een mondwater door een persoon bijvoorbeeld, blijft het preparaat meestal slechts enkele seconden in de mond en wordt het voortdurend verdund.]"

In januari 1930 publiceerde de Food and Drug Administration een pamflet met de titel *Fake Antiseptics and the Law*, waarin de campagne van de regering om waardeloze antiseptica van de markt te halen werd beschreven. Meer dan duizend preparaten met het etiket 'antiseptisch' werden door de Administration aangekocht en getest om te bepalen of ze een bacteriestam konden doden of de groei ervan konden stoppen. In de brochure staat:

"Honderden [niet nader genoemde] preparaten die op deze manier werden getest, bleken volstrekt ongeschikt om de organismen te doden of hun groei te voorkomen. Twee van de

onderzochte zogenaamde antiseptica bleken zelfs levende organismen te bevatten, organismen die vanaf het moment van productie via de distributiekkanalen in het preparaat hadden overleefd en nog steeds in volle gezondheid verkeerden toen de verpakkingen bij de bacterioloog van de overheid terechtkwamen."

[101] Wat de fabrikanten betreft, constateerde de Food and Drug Administration dat slechts weinigen de moeite hadden genomen om hun producten op bacteriën te testen. Het verhaal van de nep-ontsmettingsmiddelen en de wet eindigt met deze parel van officiële inconsistentie en desinformatie:

"Er wordt nog steeds voortdurend toezicht gehouden op ontsmettingsmiddelen om elke nieuwe lichting namaakproducten, die ongeveer even snel op de markt verschijnen als de oude aan de wet worden aangepast, onmiddellijk uit de handel te nemen. Over het algemeen kan het publiek tegenwoordig de verklaringen op de meeste verpakkingen van antiseptica die binnen het rechtsgebied van de Federal Food and Drugs Act worden verzonden, voor waar aannemen."

Dat wil zeggen: ondanks de voortdurend opduikende nieuwe lichting waardeloze preparaten, wordt ons verteld dat we "de verklaringen op de meeste verpakkingen voor waar moeten aannemen!"

Dat is het dictaat van de deskundigen van de regering. Het is ook het dictaat van een aantal bacteriologen die in dienst zijn van of verbonden zijn aan fabrikanten van antiseptica. Andere bacteriologen, die denken in termen van levens en

niet in dollars, zijn tot een ander oordeel gekomen.

Dr. Abbott William Allen van de New York Post Graduate Medical School and Hospital heeft bijvoorbeeld 21 veelgebruikte antiseptica getest onder omstandigheden die veel beter dan de standaardtests de omstandigheden bij daadwerkelijk gebruik nabootsten, en kwam tot de conclusie dat de meeste gangbare antiseptica van handelsmerken uiterst onbetrouwbaar zijn. [102] De tests werden uitgevoerd op vier verschillende soorten ziektekiemen, die in contact kwamen met het antisepticum, maar er niet door omgeven waren of er grondig mee vermengd waren, zoals bij de “standaardtests”. De gemakkelijk te doden *bacillus typhosus* was een van de testorganismen. *Staphylococcus aureus*, een veelvoorkomend besmettelijk en infectieus organisme dat pus vormt, was het tweede testorganisme. De derde was *bacillus pyocyaneus*, “een relatief veel voorkomende secundaire indringer”; en het vierde organisme was *bacillus subtilis*, dat geen ziekte veroorzaakt, maar een goed testorganisme is omdat het sporen vormt en daardoor beter bestand is tegen de werking van antiseptica.

Het doel van de tests was om te bepalen of de antiseptica, gebruikt volgens de instructies van de fabrikant, de bacteriën doodden na contact gedurende 15, 30, 60 en 180 minuten. Van de 21 geteste antiseptica waren er acht veelgebruikte preparaten, zoals jodium, *Mercurochrome* en *Listerine*, terwijl de rest bestond uit verbindingen zoals verdund carbolzuur en zilvernitraat, die alleen door artsen werden gebruikt.

Gerangschikt naar efficiëntie bij het doden van de vier test-

organismen, stond *Listerine*, het meest geadverteerde en een van de meest verkochte antiseptica, op de vijfde plaats van onderen op de lijst en kreeg het de laagste score van de geteste populaire antiseptica. Het doodde *bacillus pyocyaneus* en *staphylococcus aureus* in vier verschillende tests zelfs na drie uur niet. In één test doodde het *bacillus subtilis* pas na meer dan 30 minuten contact, terwijl het in drie andere tests na drie uur niet in staat was om deze bacterie te doden. [103] Het was alleen redelijk effectief tegen de gemakkelijk te doden *bacillustyphosus*, die in twee tests in minder dan 15 minuten werd gedood, in één test in een tijd tussen 15 minuten en een half uur, en in de vierde test na een uur.

Mercurochroom, in de 2% waterige oplossing waarin het aan het publiek wordt verkocht, was nauwelijks beter dan *Listerine*, ondanks het vertrouwen dat u is bijgebracht wanneer u de mooie rode vlek op uw wond ziet. Het slaagde er zelfs na drie uur niet in *bacillus pyocyaneus* te doden, en het doodde *staphylococcus aureus* in slechts één van de vier tests, en dan nog pas na vijftien minuten. Het slaagde er in twee tests niet in *bacillus subtilis* te doden, en doodde het in twee andere tests na respectievelijk een half uur en een uur. *Bacillus typhosus* was opnieuw de enige die min of meer consistent werd gedood, in één van de tests in minder dan vijftien minuten, in twee tests na vijftien minuten en in de vierde test na een half uur.

Hexylresorcynol, net als *Mercurochrome* aangeprezen als het wonderbaarlijke product van de laboratoria van de Johns Hopkins University, dat een revolutie teweeg zou brengen in de antiseptische geneeskunde, bleek nauwelijks effectiever

dan *Mercurochrome*. Het doodde *bacillus pyocyaneus* en *bacillus subtilis* helemaal niet. In vier tests op *staphylococcus aureus* slaagde het in één test in minder dan vijftien minuten, één keer na vijftien minuten, één keer na een half uur en de vierde test mislukte volledig, zelfs na twee uur. [104] *Bacillus typhosus* was opnieuw het minst resistent: in twee van de vier tests was minder dan vijftien minuten nodig om het te doden.

Zelfs waterstofperoxide, twintig jaar geleden het standaardmiddel van waakzame moeders, was efficiënter dan deze drie populaire antiseptica, die miljoenen mensen, misleid door reclame, vertrouwelijk accepteren als nieuwe beschermers van gezondheid en leven. Hoog op de lijst stonden jodiumtinctuur (die alleen ineffectief was tegen *bacillus subtilis*), Dakin's Solution en Zonite.

Nog meer verhelderend bewijs voor het gevaar dat u loopt wanneer u vertrouwt op de beweringen van fabrikanten van veel geadverteerde antiseptica, met name die welke worden gebruikt om infecties van de neus en keel te voorkomen of te behandelen, is te vinden in een recent artikel over neus- en keeldesinfectiemiddelen van Jean Broadhurst, bacterioloog aan de Columbia University. Zij schrijft:

"Onlangs bezocht ik een herstellende vriend en zag dat hij zijn neus en keel liet besproeien om een beginnende keelpijn te behandelen. 'Ik kan er nu geen andere ziekte bij hebben', legde hij uit. 'Maar dat is precies wat je krijgt', antwoordde ik, 'tenzij je een andere spray gebruikt.' Ik kon dat met zekerheid zeggen, omdat ik al het etiket had gelezen op de fles waaruit

de verpleegster de verstuiver had gevuld, en ik was geschokt toen ik zag dat het middel vol zat met sporen van penicillium of blauwe schimmel. Het is vrij ongebruikelijk dat preparaten die als ontsmettingsmiddelen worden verkocht, zelf drager zijn van ongewenste organismen. [105] *Het probleem dat vaker voorkomt, is dat ze weinig of geen kracht hebben om de bacteriën of schimmels te doden die aanwezig zijn op de weefsels waarop ze worden aangebracht.*" (Cursivering van ons.)

Maar de fabrikanten van deze frauduleuze en gevaarlijke preparaten mogen ze gewoon blijven verkopen aan het publiek, dat geen onderscheid kan maken tussen goede en slechte producten!

Miss Broadhurst testte dertig in de handel verkrijgbare preparaten, waarvan sommige in miljoenen flessen of verpakkingen worden verkocht.

Van deze dertig preparaten bleken er dertien nutteloos of bijna nutteloos te zijn, en slechts acht waren effectieve kiemdodende middelen of antiseptica.^{*-10)} Maar we kunnen er zeker van zijn dat ze allemaal zonder inmenging van de overheid worden verkocht.

Samenvattend zegt mevrouw Broadhurst over haar onder-

---

10 *” Wij zouden de lezer, die een groot belang heeft bij deze zaken, graag de namen van de nutteloze antiseptica en ook van de effectieve middelen willen geven, maar het artikel verschaft deze essentiële informatie niet. De reden hiervoor is meteen duidelijk voor iedereen die bekend is met de druk en remmingen die in elk universitair laboratorium en elke redactie bestaan. Op enkele uitzonderingen na zijn universiteitsbesturen en redacteurs zich er niet van bewust dat het onderdrukken van de eindresultaten van wetenschappelijk onderzoek naar consumengoederen sterk in strijd is met het algemeen belang. Om bruikbaar te zijn, moeten deze resultaten worden vermeld in handelsnamen en niet in obscure chemische en wiskundige symbolen.

zoek naar deze preparaten:

“De kans dat we ons geld verspillen en ons leven in gevaar brengen door te vertrouwen op ontsmettingsmiddelen die niet ontsmetten, is veel groter dan deze gegevens aangeven. Ons welzijn hangt veeleer af van de relatieve hoeveelheden nuttige en nutteloze preparaten die worden verkocht en gebruikt in onze huizen en ziekenhuizen. [106] Twee van de beste neuspreparaten zijn nog vrijwel onbekend, en drie van de slechtste neus- en keelpreparaten worden nu in verbaazingwekkende hoeveelheden verkocht.

De lijst van antiseptica *-¹¹ en mondspoelmiddelen die in het licht van de bevindingen van onpartijdige bacteriologen als onbetrouwbaar moeten worden beschouwd, zou gelijk staan aan een lijst van bijna alle populaire gepatenteerde preparaten op de markt. Enkele van de meer bekend geadverteerde preparaten die in deze categorie moeten worden opgenomen, zijn naast het reeds genoemde *Mercurochrome*, *Hexylrresorcinol* en *Litterine: Borine, Pep-sodent Antiseptic, Astringosol, Mercitan, Odol, Vapex, Formamint, Lavoris, Sozodont* en *Absorbine Jr.*

Omdat de huid zelf absoluut zelfontsmetend is wanneer ze schoon is, en omdat het lichaam normaal gesproken een groot weerstandsvermogen heeft tegen de meeste organismen, ontstaan er gewoonlijk geen infecties en ziekten uit wonden, vooral niet als het gewonde gebied wordt gewassen

---

11 *) Zonder rekening te houden met de herdefiniëring van het woord door de rechtbank op basis van de medische ideeën van een lexicograaf.

en schoon wordt gehouden. Het is ook waar dat zelfs het meest efficiënte antisepticum dat bekend is, op zichzelf niet in staat is om een groot aantal infecties te voorkomen of te genezen, hetzij omdat de betrokken organismen uitzonderlijk resistent zijn, hetzij omdat de plaats van de infectie buiten het bereik van antiseptica ligt, waarvan zelfs de beste slechts een zeer beperkte penetratievermogen hebben.

[107] Om deze redenen is het voor een individu bijna onmogelijk om uit eigen ervaring te ontdekken of een antisepticum efficiënt is of niet; hij kan jaar na jaar een antisepticum gebruiken dat niet meer bacteriedodend is dan water, zonder dat hij de waardeloosheid ervan ontdekt. Wanneer hij dan een efficiënt antisepticum nodig heeft, zal het hem niet de bescherming bieden die hij verwacht. Infecties komen namelijk veel voor en in een groot percentage van de gevallen zouden goede antiseptica deze kunnen voorkomen.

Hoewel er geen cijfers beschikbaar zijn over de incidentie van infecties onder de gehele bevolking, geeft Dr. C. O. Sappington, directeur van de afdeling Industriële Gezondheid van de National Safety Council, de volgende cijfers voor infecties in de industrie, gebaseerd op verzekerings- en schadevergoedingsstatistieken:

1. Jaarlijks ontstaan er ongeveer 50.000 gevallen van geïnfecteerde wonden.
2. Verzekeringsmaatschappijen betalen 40 tot 60 procent van hun schadevergoedingsclaims voor geïnfecteerde wonden.
3. De verloren tijd door arbeidsongeschiktheid in geval van infectie is gemiddeld 18 weken langer dan in niet-geïnfecte-

teerde gevallen.

4. Jaarlijks gaat er ongeveer 104.000.000 dollar verloren door geïnfecteerde wonden in de industrie; het totale tijd-verlies bedraagt 4.450.000 weken, ofwel 85.000 jaar.

Dr. Sappington dringt er bij degenen die verantwoordelijk zijn voor de eerste hulp in de industrie op aan om hun artsen “de keuze te laten van de antiseptica die in ... apotheken en EHBO-koffers moeten worden gebruikt, omdat zij de beperkingen en voordelen van alle antiseptica kennen”. [108] Misschien begrijpen de bedrijfsartsen wel de beperkingen en voordelen van verschillende antiseptica. Helaas zijn veel huisartsen echter vrijwel totaal onbekend met de kritische literatuur over antiseptica en accepteren zij net als hun patiënten de pseudowetenschappelijke en misleidende beweringen in de wetenschappelijk klinkende advertenties. Op dit moment, onder een wet- en regelgeving die bijna volledig in het voordeel van de fabrikanten en in het nadeel van het publiek werkt, vormen de advertenties voor antiseptica de enige algemene informatiebron voor het publiek en voor veel artsen. Om de opzettelijkheid van dit systematisch op het publiek toegepaste bedrog te beoordelen, moet men enkele voorbeelden van deze reclame, waarop geen controle door de overheid bestaat, vergelijken met de bevindingen van bekwame bacteriologen. Een aanwijzing voor de omvang van het bedrog dat door de fabrikanten van antiseptica wordt gepleegd, is te vinden in het aprilnummer van 1931 van het *Journal of the American Medical Association*:

"In een recent nummer van een van de vrouwenbladen werden

ongeveer 12 verschillende antiseptica aan het publiek aangeboden. Slechts één daarvan voldeed aan de normen van de Raad voor Farmacie en Chemie van de American Medical Association. De overige waren directe pogingen om het publiek te misleiden met overdreven beweringen over de vermeende profylactische eigenschappen van antiseptische stoffen, ondanks het feit dat deze beweringen in alle gevallen overdreven waren en niet door enig wetenschappelijk bewijs werden gestaafd."

[109] Helaas voor het publiek kan “goed” wetenschappelijk bewijs altijd worden verzonnen, en de fabrikanten van antiseptica behoren tot de meest ingenieuze gebruikers van zogenaamde wetenschap om het publiek te misleiden. Tot de meest opvallende beweringen behoren die van de Lambert Pharmacal Company. Typische beweringen in de advertenties van het bedrijf voor *Listerine* zijn: “Doodt 200.000.000 bacteriën in vijftien seconden. . . . Heeft een doordringende kracht die gelijk is aan een 3% oplossing van carbolzuur. ...Vermindert het aantal verkoudheden met 66%....”

Wat zegt de American Medical Association over de eerste van deze beweringen? Dit: “Het argument dat Listerine 200.000.000 bacteriën in vijftien seconden doodt, betekent absoluut niets. Bacteriën zijn ontzettend klein en een badkuip vol onverdunde *Listerine* zou ongetwijfeld evenveel bacteriën doden als er in de badkuip passen, mits het mengsel grondig is gemaakt.” (En mits de bacteriën van de vatbare soorten zijn.)

Helaas wordt in de advertenties niet vermeld hoeveel honderden miljoenen of miljarden bacteriën *Listerine* niet doodt in de tijd dat het tweehonderd miljoen bacteriën doodt. Bovendien wordt niet vermeld dat het doden van bacteriën in een reageerbuis geen bewijs is dat het antisepticum bacteriën in de mond, de amandelholtes, de tanden en het tandvlees of een open wond doodt. [110] De vergelijking met carbolzuur is ook zinloos, *want carbolzuur in verdunningen welke veilig is voor gebruik op de huid*, is een notoir slecht antisepticum en we hebben geen bewijs gevonden dat het een noemenswaardig penetrerend vermogen heeft.

De reclame spreekt van “wetenschappelijk gecontroleerde” tests onder deskundig medisch toezicht, waaruit bleek dat tweemaal daags gorgelen met *Listerine* verkoudheid met 66% verminderde. Het is de gewoonte van echte wetenschappers om hun beweringen te staven met alle benodigde testgegevens. Dr. G. F. Reddish, hoofd bacterioloog van de Lambert Pharmacal Company, voorheen verantwoordelijk voor het bacteriologisch onderzoek van de Amerikaanse Food and Drug Administration, weigerde echter de benodigde ondersteunende gegevens te verstrekken in antwoord op vragen van onderzoekers. Dr. Reddish weigerde meer te zeggen dan dat de tests “zorgvuldig onder wetenschappelijke leiding” waren uitgevoerd. Als dit waar is, dan heeft Dr. Reddish weinig respect voor de wetenschap en de mensheid, door geen volledig wetenschappelijk artikel te publiceren over wat zeker als een van de grootste triomfen van de bacteriologie in de geschiedenis van de mensheid moet worden beschouwd - een grote stap in de overwinning op verkoud-

heid. Zoals het nu is, kan de bewering worden beschouwd als nog een overwinning voor de verkooptechnieken van Lambert Pharmacal Company.

In een analyse van de beweringen over *Listerine* stelt de American Medical Association:

"Het uiterst belachelijke van de situatie wordt duidelijk wanneer men zich realiseert dat de antiseptische eigenschappen van *Listerine* zo verwaarloosbaar zijn in vergelijking met betere antiseptica dat zelfs bescheiden beweringen over het product ongeldig worden. . . . [111] Alleen al door zijn naam doet *Listerine* afbreuk aan de faam van de grote wetenschappelijke onderzoeker die als eerste het idee van antiseptica introduceerde en wiens werk leidde tot het principe van chirurgische sterilisatie en asepsis."

De reclame voor *Mercurochrome* is van een heel andere aard. In plaats van grootse beweringen over enorme bacteriedodende krachten, verschijnen er bescheiden uitspraken als "*Mercurochrome* in een oplossing van 2 procent wordt volledig aanvaardbaar geacht als algemeen antisepticum en eerstehulp-profylactisch middel." Artsen worden aangespoord om *Mercurochrome* op alle gebieden te gebruiken en het wordt voortdurend aangeprezen als vervanging voor jodium. Hynson, Westcott & Dunning, Inc. uit Baltimore, de fabrikanten van *Mercurochrome*, beschikken over een schat aan bewijzen voor de uitmuntendheid van hun product, die zij graag aan geïnteresseerden willen overleggen. Veel daarvan lijkt ook op goed bewijs en heeft alle kenmerken van

wetenschappelijke validiteit. Aan de andere kant zijn er echter ook bevindingen als deze: “*Mercurochroom* heeft weinig of geen waarde als antisepticum tegen *bacillus pyocyaneus* in aanwezigheid van pus of andere media die geschikt zijn voor de groei ervan. ... Jodium vernietigt *bacillus pyocyaneus* effectief onder vergelijkbare experimentele omstandigheden.” (Uit de conclusies van een onderzoek uit 1927 door Irving S. Wright, M.D., van de New York Post Graduate Medical School and Hospital, die verklaart dat het onderzoek werd uitgevoerd naar aanleiding van de waarneming in een naburig ziekenhuis dat *bacillus pyocyaneus* in verschillende gevallen werd aangetroffen in verbanden met *Mercurochrome*.) [112] De bevindingen van Dr. Allen van hetzelfde ziekenhuis, die *Mercurochrome* als een van de slechtste van 21 geteste antiseptica beoordeelde, werden eerder in dit hoofdstuk vermeld. “*Mercurochroom* is een kiemdodend middel dat onvergelijkbaar zwakker is dan algemeen wordt aangenomen. Anderen hebben er eveneens onbevredigende resultaten mee behaald.” - Lawrence P. Garrod, in het *British Medical Journal* van 4 april 1931. (Dr. Garrod testte verschillende antiseptica die in de verloskunde worden gebruikt onder laboratoriumomstandigheden die nauw aansluiten bij de praktijk.)

Uit de rapporten van de fabrikant blijkt dat *Mercurochrome* een efficiënt antisepticum is; andere rapporten beschrijven het als bijna waardeloos. Er is geen volledige discrepantie in de bevindingen, want de rapporten hebben het hoofdzakelijk over twee verschillende kiemdodende middelen: het eerste is een oplossing van het product in alcohol en aceton, waar-

op de beweringen van de fabrikanten blijkbaar zijn gebaseerd; het tweede is een oplossing in glycerine en water, die door het publiek wordt gekocht. Er is uitstekend bewijs dat de eerste een efficiënt antisepticum is voor vele toepassingen; er is een grote overwegende hoeveelheid bewijs dat de tweede, de waterige oplossing, bijna waardeloos is voor algemeen gebruik. Desondanks maken de fabrikanten in de reclame geen onderscheid tussen de twee soorten oplossingen, en is alleen de tweede – en naar ons oordeel bijna waardeloze – soort beschikbaar voor het grote publiek. Dit is een gevaarlijke misleiding van het publiek, en een zeer winstgevende bovendien. [113] De mogelijke reden voor deze misleiding is niet moeilijk te vinden: de alcohol-acetonoplossing van *Mercurochrome* prikt of brandt, en het is gemakkelijker om een niet-prikkend substituut voor jodium te verkopen, zelfs als het substituut zeer weinig waarde heeft.

De reclame voor *Hexylresorcinol-S. T. 37*, ondanks de oorsprong van dit product in de laboratoria van de Johns Hopkins University, lijkt sterk op die van *Listerine*. “Geen enkele bestaande test was snel genoeg om de bacteriedodende werking te meten”, zo staat in een paginagrote advertentie in de *Saturday Evening Post*. Drs. Allen en “right ontdekten dat *bacillus pyocyaneus*, een van de organismen die *Hexylresorcinol* in minder dan 15 seconden zou doden, nog steeds in leven was na 48 uur continu in contact te zijn geweest met onverdunde *Hexylresorcinol*.”

Een onderzoek aan de tandheelkundige faculteit van de Universiteit van Pennsylvania werpt nog meer licht op de onbe-

trouwbaarheid van *Hexylresorcinol* in vergelijking met andere antiseptica. Dit onderzoek was bijzonder waardevol, omdat het onder werkelijke klinische omstandigheden bij 410 patiënten werd uitgevoerd en niet in reageerbuisjes. Een testgebied in de mond van elke patiënt werd met een van de antiseptica ingesmeerd, dat gedurende één minuut werd laten inwerken, waarna het weefsel in het midden van het testgebied werd afgeschraapt en met behulp van bacterieculturen op levende organismen werd onderzocht. *Hexylresorcinol* zorgde slechts in een vijfde van de tests voor bacteriële steriliteit van het weefsel, terwijl jodium in verschillende oplossingen in alle gevallen steriliteit opleverde. [114] Het is interessant om op te merken dat *Mercuriochrom*, in de alcohol-acetonoplossing die niet voor het publiek verkrijgbaar is, 93 procent van de testgebieden waarop het werd gebruikt, succesvol steriliseerde. Zelfs gewone alcohol, in een oplossing met gelijke delen water, een slecht en onbetrouwbaar antisepticum op zijn best, werkte in de helft van de gevallen – tweeënhalf keer zo efficiënt als *Hexylresorcinol*. Aangezien reclame voor antiseptica, waarvan het leven kan afhangen, precies hetzelfde is als reclame voor scheermesjes of snoep, in die zin dat ze niet verplicht zijn de hele waarheid te vertellen of zelfs maar een deel van de waarheid zoals wetenschappers die begrijpen, leren we deze dingen niet uit de reclame voor *Hexylresorcinol*, zelfs niet in de vakbladen die door wetenschappers en artsen worden gelezen.

Antiseptica worden, net als alle andere geneesmiddelen, door de farmaceutische industrie beschouwd als slechts een extra middel om winst te maken, en de houding van de indu-

strie ten opzichte van het publiek is er een van bijna volledige onverantwoordelijkheid. Zeker, er kan geen echte verbetering in de etikettering en reclame voor antiseptica worden verwacht zonder overheidsregulering die zo streng is dat deze bijna ondenkbaar is, zolang wetgevers en rechtbanken zichzelf beschouwen als de aangewezen hoeders van winst boven alles en winst tegen elke prijs.

Misschien geeft niets de houding van de industrie zelf en haar vertrouwen in de rechtbanken beter weer dan de opmerkingen van een van haar belangrijkste vakbladen toen de Amerikaanse districtsrechter Chestnut oordeelde dat de Food and Drug Administration voortaan moest toestaan dat preparaten als “antiseptisch” werden geëtiketteerd, zelfs als ze geen ziektekiemen konden doden. [115] The Drug and Cosmetic Industry schreef in een hoofdartikel: “Het is een gezond teken dat de regering terugkomt op een van haar fanatieke uitspraken. Het is niet te verwachten dat het ministerie nog veel van dit soort zaken zal krijgen als de ambtenaren weten welke houding de rechtbanken zullen aannemen en er ook zeker van zijn dat de fabrikanten naar de rechter zullen stappen.”

En nu de “fanatieke” uitspraak van de administratie is teruggedraaid, wat kunnen we dan verwachten van de nabije toekomst? Een algemeen bulletin aan de industrie van Clinton Robb, adviseur van de United Medicine Manufacturers of America, geeft het antwoord:

" Aangezien bijna alle claims die nu worden gemaakt voor ‘antiseptische’ producten zijn aangenomen tijdens wat kan worden omschreven als de evolutie van de huidige officiële

uitspraak, toen min of meer onzekerheid en verwarring onvermijdelijk waren, en aangezien de huidige regel iets liberaler is dan die welke vroeger op deze productcategorie van toepassing was, wordt gesuggereerd dat fabrikanten het wellicht de moeite waard vinden om zowel hun producten als hun claims opnieuw te controleren in het licht van dit bulletin."

-En zo komen we weer terug op een solide, zakelijke basis.

HOOFDSTUK – 07

DE KWAKZALVER EN DE DOOD

Van alle bloemen in de tuin van het ruige Amerikaanse individualisme zijn er maar weinig die zo'n walgelijke en door-dringende stank verspreiden als de enorme bloesem van de gepatenteerde medicijnen ter waarde van 350 miljoen dollar. In het beste geval maakt de patentgeneesmiddelenindustrie zich alleen schuldig aan economische fraude door noodzakelijke geneesmiddelen onder betekenisloze of fantastische namen te verkopen, met absurde claims over bijzondere verdiensten, tegen vijf tot duizend keer hun normale waarde. Deze geneesmiddelen zijn, op enkele uitzonderingen na, alleen schadelijk in zoverre dat ze het schamele inkomen van mensen uit hun portemonnee halen dat ze nodig hebben voor brood, vlees en melk.^{*-12)} In het ergste geval maakt de patentgeneesmiddelenindustrie zich schuldig aan moord: moord door het verkopen van geneesmiddelen die gifstoffen bevatten; moord door de armen en onwetenden te overtuigen om te vertrouwen op waardeloze kwakzalversmiddelen

---

12 *) Misschien zou een meesterstatisticus tot de conclusie komen dat dit soort fraude, gezien het aantal slachtoffers, gevaarlijker is voor het fysieke welzijn van het ras dan andere aspecten van de patentgeneesmiddelenindustrie; wij vrezen echter dat het probleem te fundamenteel en te vaag is om met de huidige middelen voor sociaal onderzoek succesvol te kunnen worden aangepakt. In ieder geval moeten we het antwoord aan de sociale wetenschappers overlaten.

voor de behandeling van ziekten die even gevaarlijk zijn voor het individu en het ras als kanker, tuberculose en syfilis. Wat zijn de straffen voor dergelijke moord?

[117] Geen enkele straf, zelfs niet wanneer de moord kan worden bewezen. Op grond van de Federal Food and Drugs Act leggen de rechtbanken, als ze al functioneren, af en toe een kleine boete op als een gevaarlijk kwakmiddel verkeerd is geëtiketteerd; ze kunnen niets doen als het kwakmiddel dodelijk is, maar er geen technisch onjuiste vermeldingen op het etiket staan.

Een voorbeeld hiervan is Kopp's *Baby's Friend*. Tussen januari 1906 en februari 1907 meldde het *Journal of the American Medical Association* de dood van negen zuigelingen, de meeste slechts enkele maanden oud, als gevolg van inname van dit “King of Baby Soothers”. Een analyse van het medicijn door de American Medical Association in 1905 toonde aan dat het een gevaarlijke opiaat, morfinesulfaat, bevatte. Een zending Kopp's Baby's Friend en andere Kopp-geneesmiddelen werd tien jaar later, in 1915, in beslag genomen door inspecteurs van de overheid. De overheid beschuldigde Kopp's Baby's Friend van misleidende etikettering en legde het bedrijf een boete op van 25 dollar plus kosten.^{*-13)} Na deze farce mocht het bedrijf niet alleen in de medicijnhandel blijven, maar ook hetzelfde dodelijke gif blijven verkopen, op voorwaarde dat het geen valse claims op het etiket vermeldde – het mocht nog steeds alles claimen wat het geloofwaardig achtte in zijn reclame – en de aanwezigheid van het opiaat morfinesulfaat vermeldde.

---

13 * De kosten in een dergelijk geval kunnen oplopen tot 15 tot 25 dollar.

Winslow's Soothing Syrup was een ander dodelijk wondermiddel dat bedoeld was om baby's te laten slapen en dus te laten stoppen met huilen, met behulp van morfine. [118] Hoewel Winslow's Soothing Syrup nog steeds in drogisterijen wordt verkocht, bevat het geen morfine meer, omdat de wet nu voorschrijft dat de aanwezigheid van morfine op het etiket moet worden vermeld.

Er is een aangename fictie die voortdurend in ere wordt gehouden door verdedigers van reclame: zij verwijzen naar de oude “tijd van de gepatenteerde medicijnen” en suggereren dat gevaarlijke “geneesmiddelen” tot het verleden behoren, dat de Federal Food and Drugs Act als een frisse wind kwam waaien en ze allemaal wegvaagde. We vergeten dat de wet alleen van toepassing is op claims die op etiketten of verpakkingen zijn gedrukt en volkomen machteloos is om de verkoop van schadelijke kwakzalversmiddelen te voorkomen of om het doen van ernstig misleidende claims in kranten, tijdschriften, radio, folders, drogisterij-almanakken of reclame per post te voorkomen. We zijn ook geneigd te vergeten dat er veel te weinig geld en mensen beschikbaar zijn voor toezicht op geneesmiddelen om een effectieve controle op geneesmiddeletiketten mogelijk te maken, ervan uitgaande dat de geneesmiddelenambtenaren ijverig zouden zijn in hun werk, wat ze niet zijn.

Zelfs als de etiketten altijd correct zouden zijn, kan het ontbreken van de claims in de reclame, zelfs met de grootste fantasie, de wonderbaarlijke effecten en genezingen die door de reclameschrijvers worden beloofd, in de ogen van

de gewone koper tenietdoen. [119] De reclame verkoopt het wondermiddel door haar omvang, haar frequentie, haar slim geformuleerde garanties en getuigenissen, en de goede reputatie van het medium waarin zij verschijnt, en een eenvoudig, bescheiden etiket op de verpakking lijkt door zijn terughoudendheid de positie van hoge integriteit te versterken die zo zorgvuldig wordt aangenomen door de slimmere en gevaarlijkere kwakzalvers.

W. G. Campbell, hoofd van de Federal Food and Drug Administration, heeft herhaaldelijk bewijs geleverd dat niet alleen gevaarlijke wondermiddelen nog steeds worden verkocht, maar dat ze ook nog steeds frauduleus worden *geëtiketteerd* voor gebruik bij ziekten waarbij het ontbreken van medische hulp onvermijdelijk tot onnodige sterfgevallen leidt. Op 24 juni 1931 richtte de heer Campbell zich in een officiële verklaring tot de “fabrikanten van medicinale preparaten”, die in elke krant had moeten worden afgedrukt, met een passende redactionele veroordeling van de heer Campbell voor zijn naïeve interpretatie van zijn taken als aangestelde beschermer van de volksgezondheid! De verklaring luidde gedeeltelijk:

"Het is het doel van de Food and Drug Administration om haar actieprogramma krachtig voort te zetten in het kader van de Federal Food and Drugs Act tegen medicinale preparaten die valselijk en frauduleus worden voorgesteld door middel van etiketten of bijsluiters bij de verpakking als preventieve middelen of behandelingen voor ziektebeelden. Uit uitgebreid onderzoek in het afgelopen jaar is gebleken dat er veel producten op de markt zijn met etiketten waarop claims worden gedaan die niet door de samenstelling worden gerechtvaardigd.

digd. [120] Enkele van de ziekten waarvoor ongerechtvaardigde claims zijn geconstateerd, zijn: ... Blindedarmontsteking, cholera, ... Bright's Disease, ... Angina pectoris, hartziekten, ... Bloedvergiftiging, kanker, ... Pokken, meningitis, roodvonk, ... Difterie, geslachtsziekten, ... Influenza, ... Longontsteking, . . . Tuberculose, Galstenen, . . . Pernicieuze anemie. . . . De wettelijke verantwoordelijkheid voor de naleving van deze bepalingen rust volledig op de fabrikant of vervoerder. Fabrikanten wier producten etiketten dragen met vermeldingen voor deze ziekten of andere ernstige aandoeningen, moeten zorgvuldig overwegen of hun claims gerechtvaardigd zijn in het licht van de huidige wetenschappelijke kennis."

Zou iemand vriendelijker kunnen zijn dan dr. Campbell tegenover de kwakzalvers en oplichters die geneesmiddelen en behandelingen voor de ziekte van Bright, kanker, longontsteking en tuberculose aanprijzen? Hij zou hen willen vragen "zorgvuldig te overwegen of hun beweringen gerechtvaardigd zijn in het licht van de huidige wetenschappelijke kennis". De kwakzalvers hoeven niet na te denken, Mr. Campbell; ze weten het wel, of zijn te onwetend om te leren of zich er iets van aan te trekken, zelfs als de overheidsfunctionarissen hen formeel publieke geest en sociale intelligentie toeschrijven.

Vermoedelijk was de reden waarom de kwakzalversmiddelen waarvoor deze beweringen werden gedaan niet onmiddellijk uit de handel werden genomen, ofwel onvoldoende financiële middelen (zodat de Food and Drug Administration geen grootschalige inbeslagnames kon uitvoeren en samen met de officieren van justitie geen vervolging kon in-

stellen), ofwel, wat waarschijnlijker is, de onwil om wat het ministerie beschouwt als “onnodige zakelijke verliezen” te veroorzaken.

[121] Hoe dringend een grondige herziening van de slecht ontworpen en wankelende structuur voor de bescherming van het publiek tegen onveilige geneesmiddelen en drugs is, blijkt uit de recente dood van de rijke E. M. Byers Ly Radithor, een gepatenteerd geneesmiddel dat radium bevatte en op de markt werd gebracht door William J. A. Bailey, een man met een lange staat van dienst als gevaarlijke kwakzalver. – Zie hoofdstuk IX. Bailey, een onwetende en gewetenloze charlatan, was door geen enkele wet of instantie verplicht om aan te tonen dat zijn wondermiddel door mensen zonder ernstig letsel kon worden ingenomen, ondanks het feit dat het radium bevatte, een dodelijk gif bij onzorgvuldig gebruik, en ondanks het feit dat het publiek op de hoogte was van de recente gruwelijke sterfgevallen van vrouwelijke arbeiders die kleine hoeveelheden van een radiumzout hadden ingeslikt dat werd gebruikt bij het beschilderen van lichtgevendende wijzerplaten. Het is nauwelijks nodig om op te merken dat er geen enkel bewijs was dat Radithor ook maar de minste waarde had voor de behandeling van ook maar één van de 160 ziekten en aandoeningen waarvoor het werd aanbevolen.

Laat het nieuwsmagazine *Time* het verhaal vertellen van wat er gebeurde met Bailey's slachtoffer, Byers:

"Jong van leeftijd en mentaal alert, kon hij nauwelijks spreken. Zijn hoofd was in verband gewikkeld. Hij had twee opeenvolgende operaties ondergaan waarbij zijn hele boven-

kaak, met uitzondering van twee voortanden, en het grootste deel van zijn onderkaak waren verwijderd. Al het resterende botweefsel van zijn lichaam was langzaam aan het uiteenval-
len en er vormden zich zelfs gaten in zijn schedel. Byers wist tot twee weken geleden niet dat zijn geval hopeloos was. Uit de autopsie van vorige week bleek dat hij nog maar zes tanden over had. Beide kaken waren verrot. Zijn hersenen waren ontstoken. [122] Volgens berekeningen van Dr. Frederick Bonner Flinn van Columbia University was er 36 microgram radium verspreid door zijn botten. Tien microgram [een drie miljoenste van een ounce, een onvoorstelbaar kleine hoeveelheid] is een dodelijke hoeveelheid.

De reactie van de ambtenaren van de Food and Drug Administration op de hele zaak was zielig. Als er geen radium in Radithor had gezeten, zeiden ze, hadden ze Bailey kunnen vervolgen voor misleidende etikettering, maar aangezien het product correct was geëtiketteerd, konden ze niets doen. Dat wil zeggen dat Bailey veilig was voor vervolging zolang zijn wondermiddel dodelijk was maar correct geëtiketteerd. Maar als zijn wondermiddel veilig was geweest en verkeerd geëtiketteerd, had hij een boete van 25 dollar kunnen krijgen of een bepaald aantal flessen van zijn gif in beslag genomen kunnen zien worden. We kunnen ons de uitspraak van de regering nu bijna voorstellen: "Verenigde Staten tegen 18 flessen Radithor van 2 ounce."

Door jarenlange oefening was Bailey er bedreven in geworden om met pseudowetenschappelijke woorden en zinnen een ondoordringbare mantel te weven waarmee hij zijn bedrog voor iedereen behalve wetenschappers kon verbergen.

In keurige en ingetogen publicaties verschenen keurige en ingetogen advertenties voor *Radithor*. Het werd geadverteerd als “stimulerend voor de functionele activiteit en het verlaagde metabolisme, corrigerend voor onvolmaakte voedingsprocessen, eliminatorisch voor giftige afvalstoffen...”. *Radithor* was “de uitmuntende prestatie in de toepassing van radioactieve straling – het hoogtepunt van 30 jaar zwoegen door honderden wetenschappers die met onzichtbare stralen hebben gewerkt ten dienste van de mensheid”. [123] Dat klinkt indrukwekkend, nietwaar? De beste kranten waren onder de indruk – en profiteerden daar aanzienlijk van.

De meeste verkopers van wondermiddelen lichten de armen op, die vaak hun toevlucht nemen tot de genieën in de flesjes met patentgeneesmiddelen om te ontsnappen aan wat voor hen de ruïneuze of onmogelijke kosten zijn van medische behandeling voor ernstige en chronische aandoeningen. Bailey, die een wondermiddel verkocht dat gedurende lange tijd in dagelijkse doses moest worden ingenomen en meer dan een dollar per dosis kostte, wierf ook de rijken als klanten. Ook vielen veel artsen in de val, zowel gerenommeerde als onwetenschappelijke en goedgelovige artsen, die bereid waren te getuigen van de volstrekt onbewezen heilzame werking van radiumwater bij de behandeling van zieken en die het dodelijke spul in hun privépraktijk gebruikten.

De carrière van *Radithor* is nu ten einde, maar niet door de voedsel- en geneesmiddelenautoriteiten in het belang van het algemeen welzijn, maar door de Federal Trade Commission in het belang van “eerlijke handel”. De reclame voor *Radithor* bevatte valse en misleidende beweringen, wat on-

eerlijk was tegenover concurrenten en hen omzet kostte. Maar let wel: terwijl de heer Byers in 1932 overleed, meldde het Ministerie van Landbouw al in oktober 1929 dat er een stortvloed aan radiumpreparaten en -apparaten op de markt was die werden verkocht vanwege hun wonderbaarlijke genezende krachten. Er waren waters, riemen, kompressen, zalven, haartonicums, weefselcrèmes, mondspoeelingen en zelfs chocoladerepen. Veel daarvan worden nog steeds verkocht. [124] De meeste bevatten geen radium in welke vorm dan ook en zijn dus waarschijnlijk onschadelijk. Maar andere, zoals *Radithor*, bevatten wel degelijk radium, dat kanker en andere ziekten kan veroorzaken, zelfs als het niet in het lichaam terechtkomt. Het is niet bekend hoeveel honderden of zelfs duizenden levens op dit moment in gevaar worden gebracht door deze radiumhoudende preparaten en apparaten, hoe goed ze ook zijn geëtiketteerd.

En honderdduizenden, misschien wel miljoenen mensen worden nog steeds onbewust blootgesteld aan honderden of duizenden andere gevaarlijke gifstoffen, en er is geen wet, behalve zwakke en ondoeltreffende staats- en gemeentelijke voorschriften, die bijna nooit worden gehandhaafd, waarmee de vergiftigers kunnen worden aangepakt. De aanwezigheid van alcohol, verdovende middelen en enkele andere drugs moet worden vermeld op de etiketten van gepatenteerde geneesmiddelen volgens de bepalingen van de Federal Food and Drugs Act.^{*-14)} Maar gepatenteerde geneesmidde-

---

14 * Alcohol, morfine, opium, heroïne, cocaïne, alfa-eucaine en bèta-eucaine (ette-aïne is vergelijkbaar met cocaïne), chloroform, cannabis indica (een verdovend en kalmerend middel), chloorhydraat (een slaapmiddel) en acetanilide zijn de elf drugs waarvan de aanwezigheid moet worden vermeld.

len mogen arseen, strychnine of een van de talloze andere gifstoffen bevatten zonder dat de kopers daarvan op de hoogte worden gesteld. ^{#-15)}

[125] De meeste gifstoffen in gepatenteerde geneesmiddelen werken zo langzaam en verraderlijk dat de slachtoffers het schadelijke effect niet in verband brengen met de verantwoordelijke kwakzalversmiddelen. Soms veroorzaken ze echter snel genoeg schade om ontdekt te worden. FC-100, een kwakmiddel dat door de Food Chemistry Corporation in Pittsburgh als remedie tegen verkoudheid wordt verkocht, is een voorbeeld. Dit bedrijf stuurde een circulaire naar bank-directeuren, waarin het erop wees dat "de industrie jaarlijks miljarden dollars verliest door de verraderlijke ziekte die bekend staat als de gewone verkoudheid. . . . Deze vitale statistieken worden enorm belangrijk wanneer we zeggen . . . dat we het grootste deel van dit verlies kunnen voorkomen. ... Het kost u of uw werknemers ... ongeveer vijfendertig cent om een verkoudheid te genezen. Het werkt binnen een paar uur ... niet dagen of weken."

De president van de American State Bank and Trust Company in Pittsburgh was onder de indruk van deze zakelijke lo-

---

15 #) Als zogenaamde gepatenteerde geneesmiddelen daadwerkelijk gepatenteerd zouden zijn, zouden hun formules ten minste bij het Octrooibureau beschikbaar zijn voor iedereen die de tien cent betaalt voor het gedrukte octrooipapier. Op enkele uitzonderingen na zijn ze echter niet gepatenteerd en is hun inhoud een geheim dat zorgvuldig voor kopers wordt verborgen en dat de fabrikanten in de Verenigde Staten zelfs aan de overheid niet mogen onthullen. Slechts van een klein percentage wordt de formule bij benadering ontdekt, na zeer kostbare analyses door de American Medical Association of door chemici van de overheid in verband met frauduleuze therapeutische claims.

gica. Er werd een hoeveelheid FC-100 aangeschaft. Binnen een paar uur, precies zoals beloofd, trad er een werking op, maar anders dan verwacht. De Pittsburgh Press van 22 februari 1930 doet verslag:

BANKIERS LID VAN VERGIFTIGING

Vier mensen getroffen na inname van verkoudheidsmiddel; twee in het ziekenhuis

Twee functionarissen en twee werknemers van de American State Bank and Trust Company in Grant St. zijn vandaag herstellende van vergiftiging nadat ze gisteren een verkoudheidsmiddel hadden ingenomen. [126] Twee van de slachtoffers liggen in het Mercy Hospital. De anderen herstellen thuis. ... Alle vier de slachtoffers zouden buikkrampen hebben gekregen na inname van het middel.

In overeenstemming met de journalistieke ethiek heeft de *Pittsburgh Press* de naam van het verdachte middel niet genoemd. Het Bureau of Investigation van de American Medical Association heeft echter contact opgenomen met de arts die de bankdirecteuren en -medewerkers heeft behandeld en het hele verhaal vernomen. Volgens de arts

“nam elke patiënt de inhoud van slechts één buisje in een glas water en werd kort daarna dodelijk ziek. De symptomen waren die van een acute maag-darmontsteking - ernstige depressie, zweten, misselijkheid, braken, diarree, krampen, trage pols, verkramppt gezicht, enz. - die uren aanhielden, wat wees op vergiftiging door antimoon of arseen.”

De diagnose van de arts was juist; toen een buisje FC-100

werd geanalyseerd, werd onder andere ongeveer een tiende van een grain – 6,5 mg – arseeniakoxide aangetroffen, drie keer de gemiddelde dosis die in de Amerikaanse Farmacopee voor medisch gebruik van dit gif is voorgeschreven. De gifstoffen zijn ontdekt, maar de gifmengers gaan helaas gewoon door, zonder ook maar een scherp woord van enige overheidsinstantie.

De meest kwaadaardige van alle moorddadige kwakzalvers die zich op zieken storten, zijn degenen die kanker “genezen”. [127] De medische wetenschap staat in een vergevorderd stadium van kanker vrijwel machteloos, maar in een vroeg stadium kan een groot percentage van de gevallen worden genezen. Het alternatief voor een vroegtijdige behandeling door middel van chirurgie of met behulp van radium of röntgenstralen door bekwame technici is een langzame, pijnlijke dood. En het is aan zo'n dood dat de kwakzalvers die kanker genezen, te veel van de ongelukkige slachtoffers veroordelen die door onwetendheid of angst voor een operatie hun prooi worden.

Een van de ergste van de honderden van dergelijke fraudegevallen die de afgelopen jaren aan het licht zijn gekomen, was het Hoxide Institute, dat een tijdlang bekend stond als het National Cancer Research Institute and Clinic en werd geleid door Harry M. Hoxsey, een specialist in kankerquackery. Een citaat uit de uitgave van 3 augustus 1929 van het *Journal of the American Medical Association* vertelt het verhaal van deze “geneeswijze”:

"Wat is de Hoxide-geneeswijze? In wezen een escharotische [bijtende] behandeling op basis van arseen. ... Wat er gebeurt,

kan natuurlijk gemakkelijk worden voorgesteld door artsen, maar helaas heeft het publiek die kennis niet. Bij sommige patiënten ... vrat het op het kwaadaardige weefsel aangebrachte arsenicum de bloedvaten weg, waardoor de patiënten doodbloedden. Een van de vooraanstaande artsen van Taylorville schreef meer dan een jaar geleden aan *The Journal* ... dat de eerste informatie die hij over de Hoxsey-kankerbehandeling had gekregen, ‘afkomstig was van een begrafenisondernemer die enthousiast over de zaak was’. ... Dezelfde arts meldde een geval ... van een patiënt die met de Hoxsey-methode was behandeld voor een tumor in de wang. Twee dagen voordat de man stierf, werd onze correspondent erbij geroepen en constateerde hij niet alleen necrose van de zachte weefsels van het gezicht, maar ook een volledige vernietiging van het jukbeen. [128] De man stierf aan bloedverlies. Een ander geval dat onder de aandacht van dezelfde arts kwam, was een geval van carcinoom [kanker] van de clitoris. Zoals de arts verklaarde: ‘Dit spul vernietigde de blaaswand, de schaambeenderen en veroorzaakte een behoorlijke puinhoop’. Natuurlijk liep het fataal af.

In het Hoxide Institute zal de geschiedenis van kwakzalverij op het gebied van kankerbehandeling zich ongetwijfeld herhalen. Tientallen en waarschijnlijk honderden mensen met niet-kwaadaardige of oppervlakkige gezwellen zullen zich onderwerpen aan de bijtende behandeling. . . .

“In dergelijke gevallen hoeven we weinig medelijden te hebben. In het geval van kankerpatiënten die zich laten verleiden om voor behandeling naar het Hoxide Instituut te komen, zal het echter een tragisch verhaal worden.”

Zou men de diepe onwetendheid en de kwellende hoop van zo velen die aan gevaarlijke ziekten lijden kunnen vergeten, dan zou men alleen maar verbazing hebben over het vertrouwen dat wordt gesteld in sommige “geneeswijzen” die voortdurend opduiken waar kwakzalvers in overvloed zijn, bijvoorbeeld de *Electro-Chemical Ring*, die de drager ervan zou genezen van aandoeningen als de ziekte van Bright, diabetes, epilepsie, struma, catarre en kanker. In 1914 vaardigden de postautoriteiten een fraudebeschikking uit die het gebruik van de post verbood aan de Electro-Chemical Ring Company, die dit wonderbaarlijke sieraad – een oud wondermiddel uit de magie van weleer – vervaardigde uit gewoon ijzer en verkocht voor twee dollar. [129] Een zo prachtig idee kon echter niet ten onder gaan en de *Electro-Chemical Ring* werd in 1927 nieuw leven ingeblazen. De heropleving was van korte duur, want de postautoriteiten zetten al snel al hun krachten in om deze kleine maar hardnekkige en heroplevende fraude te bestrijden. In 1930 vond een tweede heropleving plaats, en in februari 1931 werd het gebruik van de post opnieuw verboden voor het bedrijf. Misschien zal de fantasierijke kwakzalver die verantwoordelijk is voor de *Electro-Chemical Ring* ooit de drogisten (of misschien de tiencentwinkels) kunnen overhalen om dit wondermiddel tegen epilepsie en kanker te verkopen; dan zal hij onafhankelijk zijn van de postautoriteiten en voor altijd kunnen doorgaan, net als veel van zijn meer prominente en invloedrijke broeders.

Van de duizenden kwakzalvers die misbruik maken van goedgelovige patiënten met kanker, tuberculose, diabetes,

geslachtsziekten en andere gevaarlijke aandoeningen, lopen alleen degenen die zo dwaas zijn om absurde beweringen op de etiketten van hun preparaten te drukken in plaats van deze beweringen tot de reclame te beperken, het risico op tijdelijke inmenging van de Federal Food and Drug Administration. De inspecteurs van de overheid nemen soms een zending van een dergelijk verkeerd geëtiketteerd wondermiddel in beslag, en de Food and Drug Administration onderzoekt zorgvuldig en nuchter of de beweringen gerechtvaardigd zijn “in het licht van de huidige wetenschappelijke kennis”. Op enkele uitzonderingen na zijn deze wondermiddelen, of ze nu worden verkocht als remedie tegen tuberculose, longontsteking, bloedarmoede of een van de honderd andere ziekten, net zo krachtig als de mystieke rituelen van kleine jongens om een wrat te genezen. [130] Wanneer de overheid besluit dat de beweringen frauduleus zijn, neemt zij een juridische maatregel die voorafgaat aan de inbeslagname van de in beslag genomen zending, maar niet tegen de kwakzalver. Aangezien de kwakzalver of zijn vertegenwoordiger zelden de moeite neemt om zich te verdedigen, staat het de rechtbank vrij om de vernietiging van de betrokken zending te gelasten. Soms krijgt de kwakzalver zijn zending terug door ermee in te stemmen deze opnieuw te etiketteren of te verwerken; meestal verandert hij de etikettering van zijn kwakmiddel om toekomstige inbeslagnames te voorkomen, en neemt hij genoegen met een of andere vorm van reclame als middel om zijn claims te maken; soms neemt hij niet eens de moeite om de etikettering te wijzigen, omdat een flesje kwakzalversmiddel van een dollar hem misschien maar een cent of twee heeft gekost om te maken en het ver-

lies als gevolg van de inbeslagname van een klein deel van zijn product te verwaarlozen is.

Wanneer de rechtbank, lang daarna, soms na jaren, de maatregel van de overheid tot inbeslagname of, in een zeer klein aantal gevallen, tot oplegging van een kleine boete bekrachtigt, wordt door het ministerie van Landbouw een “kennisgeving van vonnis” gedrukt. Deze gepubliceerde kennisgevingen zijn de enige methode waarover de overheid beschikt om het publiek te beschermen tegen verdere activiteiten van de bedrieger of vergiftiger. Helaas krijgen vroegere, huidige en potentiële slachtoffers deze kennisgevingen niet te zien. Laten we niettemin eens kijken naar enkele kennisgevingen die sinds begin 1931 zijn gepubliceerd, om te zien wat voor soort gevaarlijke fraude momenteel wordt gepleegd en in beperkte mate wordt bestreden.

[131] Laten we het geval nemen van U.S. vs. 34 potten *Bel-Rub*, verzonden door W. E. Shuit, Inc., uit Passaic, N.J., frauduleus geëtiketteerd als een uitwendig en inwendig middel tegen longontsteking en griep. Analyse van *Bel-Rub* toonde de aanwezigheid aan van methylsalicylaat, kamfer en menthol. Er verscheen geen eiser en het product werd vernietigd.

Een ander geval is dat van de VS tegen 5 flessen Dr. *Myers' Pneumonia Compound*, verzonden door de Myers Remedy Company, Philippi, West Virginia. De *Pneumonia Compound* bleek natriumsalicylaat, extracten van plantaardige geneesmiddelen, suiker, alcohol en water te bevatten. Op het etiket stond: “Dit is een preparaat dat ik al meer dan 30 jaar gebruik bij longontsteking zonder dat ik ook maar één onge-

compliceerd geval heb verloren. ... Breekt een longontsteking binnen één tot drie dagen af. ... Dit preparaat is van de hoogste waarde bij alle eruptieve koortsziekten zoals mazelen, pokken, enz.” De regering beweerde dat de beweringen vals en frauduleus waren. Er verscheen opnieuw geen eiser en de rechtbank gelastte de vernietiging van alle vijf in beslag genomen flessen. (Het zou interessant zijn om te weten hoeveel longontstekingpatiënten zijn overleden omdat ze vertrouwden op Dr. Myers' Compound – dat wil zeggen, voor hoeveel sterfgevallen Dr. Myers werd gestraft met de vernietiging van vijf flessen van het nostrum!

[132] U.S. vs. 10 dozen verpakkingen *Mygrone*, de volgende zaak, is van bijzonder belang omdat *Mygrone* vanuit Philadelphia werd verzonden door het zeer gerenommeerde farmaceutische bedrijf John Wyeth and Bro., Inc., en omdat *Mygrone* in wezen amidopyrine bleek te bevatten, een stof die bekend is uit het gepatenteerde *Pyramidon*, en vulstoffen. Toch werd het aanbevolen voor griep ... acute koorts ... tuberculose. Zoals gewoonlijk kwam er geen eiser op om de bevindingen van de regering dat de verklaringen vals en frauduleus waren, te betwisten, en de zending werd vernietigd – alle tien dozijn verpakkingen.

Een ander typisch geval van fraude is *Boracetine*, verzonden door F. E. Barr & Co. uit Chicago. Hoewel de overheid vaststelde dat *Boracetine* niet antiseptisch was, werd het door de fabrikanten aanbevolen voor maagzweren, infecties, tonsillitis en om de ziektekiemen van tyfus, difterie en longontsteking te doden. Ook in dit geval vond de gebruikelijke meedogenloze inbeslagname van enkele flessen plaats.

Difterie is een van die ziekten waarbij het sterftecijfer hoog is, tenzij de slachtoffers snel medische hulp krijgen, zodat antitoxine kan worden toegediend zodra de diagnose is gesteld. Toch wordt hier een waardeloos wondermiddel verkocht als remedie tegen difterie. Het is *Kinmonth's Diphteria and Sore Throat Remedy*, gemaakt door Dr. H. S. Kinmonth Remedy Co. uit Asbury Park, N. J. Net als zijn kwakzalversbroer leek Dr. Kinmonth (als er al een Dr. Kinmonth bestaat) de beschuldigingen van de overheid dat zijn kwakmiddel vals en frauduleus was geëtiketteerd, niet te betwisten, en kreeg hij de gebruikelijke straf, hoewel in dit geval maar liefst 5¾ dozijn flessen werden vernietigd.

[133] De vernietiging van 7 blikken *D-O-D Specific No. 3* was de enige straf die de C. Nelson Smith Company uit Milwaukee kreeg voor het opdringen aan het publiek van dit gevaarlijke en waardeloze wondermiddel voor de genezing van gangreen, cholera morbus, griep, bloedvergiftiging, ptomaïnevergiftiging en diabetes. De 7 blikken bevatten waarschijnlijk minder dan 25 cent aan magnesiumsulfaat, natriumbicarbonaat, kaliumpermanganaat en houtskool.

Als de dader van de fraude de moeite neemt om voor de rechter te verschijnen, kan hij vaak de vernietiging van een zending voorkomen. Virginia Dare Wine Tonic was onder andere bestemd voor de behandeling van pernicieuze anemie. De regering stelde vast dat het 22,58 procent alcohol bevatte en dus een uitstekende vervanging was voor bedwelvende dranken, maar waardeloos voor de behandeling van een zo gevaarlijke aandoening als pernicieuze bloedarmoede. De rechtbank bevestigde de beweringen van de over-

heid, maar gelastte dat de zending aan de eiser moest worden vrijgegeven “na betaling van de kosten en het stellen van een borgsom van in totaal 2.260 dollar^{*-16)}, op voorwaarde dat deze niet in strijd met de wet zou worden verkocht of op andere wijze van de hand gedaan”.

Waarschijnlijk willen de meeste kwakzalvers met patentgeneesmiddelen geen mensen doden; de kwakzalvers moeten ook leven, en als sommige mensen de pech hebben om te sterven terwijl zij hen helpen een voller leven te leiden, is dat gewoon jammer. [134] Soms is het echter onmogelijk om het gevoel te onderdrukken dat een ongelooflijke onverschilligheid ten opzichte van mensenlevens nog wordt versterkt door grove onwetendheid en onzorgvuldigheid bij de verkoop van een wondermiddel. Hier is bijvoorbeeld, onder de kennisgevingen van vonnissen, de zaak van *Allen's Ulcerine Salve*. Volgens de analyse van de overheid bestaat dit middel in wezen uit een loodzout – een gif, natuurlijk – en lijnzaadolie. Waarvoor wordt dit waardeloze mengsel verkocht? Voor schotwonden, voor vergiftigde en gescheurde wonden, voor dierenbeten. En ook hier mocht de J. P. Allen Medicine Co. uit St. Paul, Minnesota, ongestraft blijven, afgezien van de vernietiging van enkele tientallen flessen van hun wondermiddel – een gebaar dat even effectief was als het sturen van een jongen met een erwtschietter om een neushoorn neer te halen.

Aan deze lijst moet nog de McCullough Drug Company uit Cincinnati worden toegevoegd, de verkopers van *Dr. James*

---

16 *) Terugbetaalbaar bij uitvoering door Virginia Dare van een wijziging van de etikettering.

P. Campbell's Safe Arsenic Complexion Wafers. “Onderzoek van het hier beschreven geneesmiddel heeft aangetoond dat op het etiket, de verpakking en de bijsluiter stond dat het product veilig en onschadelijk was, terwijl dat niet het geval was”, aldus de aanklacht van de regering, “en dat op de etikettering bovendien werd beweerd dat het product genezende en therapeutische eigenschappen had die het niet had. De minister van Landbouw heeft de zaak daarom voorgelegd aan de procureur-generaal van de Verenigde Staten. . . . “Door het woord ”veilig“ voor ‘arsenic’ in de naam van dit wondermiddel te plaatsen, werd het arsenicum niet minder dodelijk. Hoe waar was de bewering in de folder: ”Het werkt langzaam, maar het resultaat is zeker en blijvend!” [133] De wafeltjes bevatten zetmeel en arseen, verder niets. Ze waren “gegarandeerd absoluut veilig en onschadelijk voor iedereen ... zo bereid dat ze veilig gedurende elke periode kunnen worden ingenomen.” Hier volgt een gedeeltelijke lijst van ziekten waarvoor dit mengsel van zetmeel en arsenicum als geneesmiddel werd aangeboden: lipkanker, malaria, chronische syfilis, zweren, kanker met zweren in de baarmoeder, diabetes (zonder verandering van dieet), slangenbeten en longtuberculose.

De Federal Food and Drug Administration kan, wanneer zij een geval ernstig genoeg acht, het ministerie van Justitie verzoeken niet alleen op te treden tegen de verzending van kwakzalversmiddelen, maar ook tegen de verkopers. Blijkbaar vond zij dit geval niet ernstig, want er werd alleen de gebruikelijke maatregel tegen een zending genomen. Het verlies van drie dozijn verpakkingen ter waarde van tien of

twintig cent aan *Safe Arsenic Wafers* was de hoge prijs die de McCullough Drug Company moest betalen voor een zeer gevaarlijke overtreding van de volksgezondheid. Misschien kunnen de grote verenigingen van adverteerders en geneesmiddelenfabrikanten die zich verzetten tegen restrictieve wetgeving, uitleggen waarom de wet de McCullough Drug Company toestaat om door te gaan met het vervaardigen en verkopen van geneesmiddelen; wij kunnen dat niet.

William E. Cherry uit Trenton, New Jersey, voegt zich bij de kwakzalvers met *Cherry's Famous Salve* voor 'bloedvergiftiging, zweren en longontsteking'. "Waarom geneest Cherry's Salve zo vaak op zo opmerkelijke wijze?", vraagt de bijsluiter bij de verpakking. [136] En het antwoord luidt: "Omdat het het gif en de verrotting naar buiten trekt en alleen van binnenuit geneest." Ondanks de verdere vermelding in de folder dat "deze producten gegarandeerd voldoen aan de bepalingen van de Pure Food and Drugs Act", oordeelden de regering en de rechtbanken dat de zalf, die hoofdzakelijk bestond uit loodzout, vette oliën en kamfer, vals en frauduleus was geëtiketteerd.

Als de mannen die de reclameteksten voor deze bedriegerijen schrijven minder bedreven waren in het geloofwaardig maken van de wildste beweringen, zou het gevaar voor de gezondheid en het leven niet zo groot zijn; maar met hun pseudowetenschappelijke frasen, hun valse getuigenissen en hun onfeilbare "garanties" hebben ze weinig moeite om duizenden, honderdduizenden mensen ervan te overtuigen dat hier eindelijk het perfecte middel is voor alles wat men heeft of vreest.

Zouden niet veel ongeschoolde mensen, na het lezen van de garantie van Cherry dat het product voldoet aan de Food and Drugs Act, niet gewillig en gelovig luisteren naar de enthousiaste getuigenissen over dit wondermiddel? Getuigenissen zoals die bijvoorbeeld in de volgende fragmenten uit de circulaire staan:

"Bloedvergiftiging door een splinter in haar vinger... Ze gebruikte [Cherry's Salve] ... en kreeg onmiddellijk verlichting en was volledig genezen. ... Viel in kokende klei; [Cherry's Salve] gaf onmiddellijke verlichting en genas volledig zonder littekens achter te laten. ... Bloedvergiftiging ... amputatie geweigerd ... gebruikte ... [Cherry's Salve] en was volledig genezen ... De laatste keer dat het werd doorgeprikt, trad bloedvergiftiging op... en was het bijna tot aan mijn elleboog gekomen... men zei dat het geamputeerd moest worden... [137] Ik maakte me klaar om naar het ziekenhuis te gaan toen een vriend me vroeg om [Cherry's Salve] te proberen. . . . De eerste keer smeerde ik het om ongeveer vijf uur 's middags op, de tweede keer om negen uur en ik ging naar bed en voor het eerst in zes weken heb ik goed geslapen. De volgende ochtend was de bloedvergiftiging verdwenen..."

Deze gevallen uit de Notices of Judgment van het Ministerie van Landbouw zouden niet compleet zijn zonder het verhaal van die ultieme fraude, *B. & M. External Remedy*, geproduceerd door de F. E. Rollins Company uit Boston, voor de genezing van een medisch woordenboek vol ziekten, van kanker tot tuberculose. Een herhaling van de frauduleuze beweringen en de getuigenissen voor dit wondermiddel beslaat 12 dichtbedrukte pagina's in de uitgave van 15 oktober 1931

van de Notices of Judgment. *B. & M. External Remedy* werd bestempeld als het “enige bekende penetrerende ontsmettingsmiddel” dat “door de huid, de weefsels, de vloeistoffen of de botten dringt tot in alle delen van het lichaam, met uitzondering van mogelijk de hersenen”. Tot de magische ingrediënten die *B. & M. External Remedy* zijn grote kracht gaven, behoren terpentijnolie, ammoniak en eieren. Uit bacteriologisch onderzoek door de overheid bleek dat ondanks de bewering van de Rollins Company dat het preparaat 125 keer zo sterk was als carbolzuur (en carbolzuur is een notoir zwak ontsmettingsmiddel!), het in werkelijkheid slechts een vijfde van de kracht van carbolzuur bezat (een overschatting van 62.000 procent, wat typerend is voor de wetenschappelijke nauwkeurigheid van een fabrikant van patentgeneesmiddelen). [138] Deze bevinding komt erop neer dat het niet alleen geen ziektekiemen zou doden door penetratie, maar dat het waarschijnlijk ook de meeste ziektekiemen op het bovenste oppervlak van de huid niet zou doden. Zulke kleinigheden doen er niet toe voor de kwakzalvers. Voor hen is er maar één vraag. Niet “zal het genezen?”, maar “zal het verkopen?” En voor de reclameschrijvers die de etiketten en boekjes opstellen, is de vraag evenmin “wat doet dit preparaat, zodat ik dat kan claimen?”, maar “welke claims kan ik doen om zoveel mogelijk hypochonders, zieken en stervenden te misleiden en dit spul te laten kopen?”

Hier volgen enkele claims ^{*-17)} en getuigenissen voor *B. &*

---

17 * Deze pseudowetenschappelijke taal is afkomstig van Dr. H. D. Pease van de Pease Laboratories, die 15.000 dollar vroeg voor het schrijven van deze gevaarlijke onzin en het “geven van een wetenschappelijke achtergrond”

M. External Remedy:

"Een oplossing van twee procent doodt alle geteste ziekteverwekkende bacteriën. . . . Het doordringende ontsmettingsmiddel voor tuberculose, longontsteking, keelontsteking, bronchitis, pleuritis, griep, astma, hoest, verkoudheid, catarre, reuma, lumbago, neuritis, neuralgie, locomotorische ataxie, bloedvergiftiging . . . beten van giftige insecten . . . . Het wordt zelfs door de bloedbaan getransporteerd zonder noemenswaardig verlies van ontsmettende werking . . . . De korstjes en afscheidingen die bij de chemische werking ontstaan, bevatten vloeibaar gemaakte ziektekiemen en hun geneutraliseerde gifstoffen, die door osmotische druk via de huid naar buiten komen. . . . Door zorgvuldige, uitgebreide chemische tests, bevestigd door dierproeven, heeft de chemicus ontdekt dat B. & M., bij correct gebruik, de pneumokokken, de longontsteking veroorzakende ziektekiemen van elk type, vernietigt.

[139]. Wij hebben nog nooit gehoord van een fatale afloop bij correct gebruik van B. & M., zelfs niet als laatste redmiddel. . . . In onze kliniek werden twee gevorderde gevallen van longontsteking, het ene met een temperatuur van 39,6 °C en het andere van 40 °C, behandeld met B. & M. om de twee uur. Een uur na de tweede toepassing was de temperatuur van beide patiënten met één graad gedaald. Na zes toepassingen en twaalf uur na de eerste was de temperatuur van beide patiënten weer normaal. . . . Er werd een arts geroepen voor een baby van zeven weken met dubbele longontsteking; ... B. & M. werd gebruikt; snel en volledig herstel volgde.“

Over het gebruik van B. & M. bij tuberculose:

"Een van de meest verbazingwekkende ontdekkingen tijdens het klinisch onderzoek is dat het vernietigde longweefsel

wordt vervangen door nieuw weefsel. . . . Als B. & M. bij de eerste aanval [van reumatische koorts] op de juiste manier wordt gebruikt, wordt de infectie vernietigd voordat de hartkleppen worden beschadigd. Als het na de vierde aanval wordt gebruikt, die anders fataal zou zijn, mogen we hopen dat het littekenweefsel wordt opgelost en de kleppen weer vrijwel normaal functioneren."

Sommige huidkankers die met B. & M. werden behandeld, verdwenen volledig. Een jonge vrouw die aan borstkanker leed, moest haar borst laten verwijderen. Ongeveer zes weken later verschenen er knobbels in de andere borst, die volgens de chirurg onmiddellijk verwijderd moesten worden. Na ongeveer vier weken [gebruik van B. & M.] waren de knobbels volledig verdwenen. [140] Drie jaar later waren er geen aanwijzingen voor verdere problemen. "

Het boekje bij de B. & M.-verpakking toont duidelijk de gevaarlijke minachting van de kwakzalver voor het menselijk leven. Het gaat zelfs zo ver dat het gebruik van B. & M. wordt aanbevolen in plaats van een sanatoriumbehandeling van tuberculose.

Als men de onmogelijke beweringen leest die worden gedaan over sommige van de ergste kwakzalversmiddelen, zoals het B. & M. Remedy, voelt men vaak minder verontwaardiging tegen de schuldige kwakzalvers dan minachting voor de onwetende, goedgelovige slachtoffers die zo verstoeken zijn van gezond verstand dat ze de beweringen geloven en het spul kopen. Maar zij zijn niet echt degenen die minachting verdienen, want tegen hen staan niet alleen de

kwakzalvers, maar ook veel van onze meest respectabele instellingen en de buitengewone waarborgen die ons rechtssysteem aan het bedrijfsleven biedt om inmenging in “particuliere initiatieven” en “contractvrijheid” te voorkomen. Laten we onze minachting liever bewaren voor degenen die misbruik maken van de goedgelovigheid waarvan de kwakzalvers leven, voor de wonderdoeners in de geestelijkheid, voor de artsen die, om hun onwetendheid te verbergen, in hun eigen voordeel een naïef geloof van het publiek in nutteloze pillen en drankjes opbouwen, voor de zakelijke instellingen met hun propaganda-apparaten die gedijen op goedgelovigheid, zorgvuldig ontwikkeld en gekoesterd in alle lagen van de samenleving, voor de mannen met indrukwekkende wetenschappelijke titels en graden die hun titels en graden verkopen om te worden gebruikt als opvulling voor een slechte karikatuur van wetenschap en waarheid.

[141] Het kost geld om ziek te zijn, naar artsen, specialisten en ziekenhuizen te gaan; het kost meer geld dan de meeste mensen hebben of kunnen missen. Een arme vrouw die zich doodongerust maakt omdat ze bang is dat het kleine knobeltje dat ze in haar borst heeft ontdekt kanker is, weet dat als ze naar de dokter gaat, dit betekent dat ze naar dure, mysterieuze en gesloten specialisten moet, wat een jaarinkomen kost en niet alleen het einde betekent van haar spaargeld, maar ook van haar hoop op een toekomst voor haar kinderen, wier gezondheid en opleiding van dat spaargeld afhankelijk zijn. Hoe gemakkelijk is het voor haar op zo'n moment om de reclame te geloven (is haar niet door Bruce Barton's heilige woorden geleerd dat reclame in wezen eer-

lijk is en in het algemeen belang?) voor een positief middel tegen kanker - slechts vijfenzeventig cent per flesje, en het kan thuis worden gebruikt - 's morgens en 's avonds een theelepel in een half glas water. En hoe gemakkelijk en goedkoop is het om dat magische flesje te kopen! Of misschien is het tuberculose, diabetes of een geslachtsziekte waarvoor de patiënt zich schaamt en die hij in het geheim wil genezen met dat middel waarover hij in de reclame heeft gelezen of dat zijn apotheker hem heeft aangeraden. Het flesje kopen is zo gemakkelijk en in eerste instantie zo goedkoop. En ze kopen we voor ongeveer 350 miljoen dollar per jaar, genoeg voor drie of vier flessen van een dodelijk of gevaarlijk inert mengsel voor elke man, vrouw en kind in de Verenigde Staten.

HOOFDSTUK – 08

DRIE DRUGS EN DE WET

Voor een extra winst van een halve cent hebben Amerikaanse geneesmiddelenfabrikanten bijgedragen aan het graven van de graven van duizenden vrouwen die zijn gestorven aan bloedingen tijdens de bevalling. Een halve cent per dosis is het verschil in kosten tussen een medicijn gemaakt van goede moederkoren, dat in veel gevallen de bloedingen na de bevalling onder controle houdt en het leven van de moeder reedt, en een medicijn gemaakt van wormstekige, beschimmelde moederkoren, waardoor haar kans op herstel veel kleiner is. Maar de fabrikanten hebben ervoor gekozen om de wormstekige, beschimmelde moederkoren te gebruiken en zo een halve cent te besparen.

Hoewel dit in strijd is met de officiële Amerikaanse norm voor moederkoren, hebben de fabrikanten van het extract hun praktijken voortgezet met de hulp en aanmoediging van de Federal Food and Drug Administration. Van februari tot juni 1930 werden de illegale handelingen van de administratie, die bepaalde fabrikanten toestond wormachtig moederkoren te herverpakken, en haar lakse houding bij de algemene handhaving van de voedsel- en geneesmiddelenwetgeving beschreven en verdedigd voor een onderzoekscommissie van de Senaat. [143] De administratie werd vrijgespro-

ken door Dr. Royal S. Copeland, een senator die geen lid was van de commissie en die tijdens het onderzoek werd aangeduid als “advocaat” van de administratie. Deze vrij-spraak was zo geformuleerd en zo getimed dat het voor het publiek leek alsof de onderzoekscommissie vrijspraak had gegeven, wat niet het geval was. Om onbekende redenen heeft de commissie geen rapport uitgebracht. Laten we niet-temin kort enkele feiten bekijken die opvallend naar voren komen uit het tweeduizend pagina's tellende verslag van de hoorzittingen.

Er werd beweerd dat Amerikaanse geneesmiddelenfabrikanten gevaarlijk besmette ruwe moederkoren gebruikten op een manier die volgens de officiële normen verboden was, dat veel van de medicinale preparaten van moederkoren op de markt vrijwel onwerkzaam waren en andere giftig, en dat de regering het leven van miljoenen vrouwen in gevaar bracht door bevoorrechte fabrikanten toe te staan wormstekige en beschimmelde moederkoren zonder technisch toezicht te herverpakken.

Welke verdediging voerde de regering tegen deze ernstige beschuldigingen? Ergot, zo beweerde de regering, was geen belangrijk medicijn; het verdween snel uit de Amerikaanse medische praktijk en de beste verloskundigen gebruikten het niet meer. Een grove leugen, want de invoer van het medicijn steeg van 160.000 pond in 1925 tot 300.000 pond in 1929 – een duidelijk teken dat het medicijn verre van verouderd was! De getuigenis van een van de meest vooraanstaande Amerikaanse verloskundigen dat ergot een zeer belangrijke plaats innam in zijn praktijk en in de praktijk van

artsen in het algemeen, ondermijnde de verdediging van de regering nog verder. [144] Deze verloskundige verklaarde ook dat zijn ervaring onomstotelijk aantoonde dat de kwaliteit van het geneesmiddel dat voor artsen beschikbaar was, gevaarlijk laag was. Op de laatste beschuldiging dat begunstigde fabrikanten defecte ergot mochten herverpakken, antwoordde de regering dat dit noodzakelijk was voor het bedrijfsleven.

De ambtenaren van de Food and Drug Administration bekrondden hun getuigenis over de toereikendheid van hun geneesmiddelencontrole door te bewijzen, of liever gezegd te doen alsof ze bewezen, dat monsters van het beste extract van ergot dat verkrijgbaar was, inert waren. Deze ergot maakte deel uit van de voorraad die in een ziekenhuis in Newark, New Jersey, werd gebruikt door een van de belangrijkste medische getuigen van de aanklagers, die de ambtenaren in diskrediet wilden brengen door de waardeloosheid van zijn eigen medicijnvoorraad aan te tonen; zij beseften misschien niet dat zij daarmee hun eigen controle op het medicijn veroordeelden: zijn voorraad was namelijk in het interstatelijk handelsverkeer verzonden en viel dus onder hun bevoegdheid.

Er werd overvloedig bewijs geleverd dat er geen goed extract kan worden gemaakt van slechte moederkoren, maar toch keurden de ambtenaren een bloeiende handel in het ontdoen van insecten, wormen, eitjes en schimmels uit moederkoren goed. Deze praktijk was bijzonder gevaarlijk, omdat het testen van het eindproduct een langzaam, kostbaar en onzeker proces is.

[145] Maar de fabrikanten moesten hun halve cent per dosis zien te besparen. Het waren eerlijke fabrikanten met een goede reputatie. Wat als de eigen deskundigen van de overheid hadden vastgesteld dat van de 79 onderzochte commerciële vloeibare extracten slechts een vijfde aan de normen voldeed, dat van de 9,1 commerciële “specialiteiten” op basis van moederkoren de meeste vrijwel inactief waren en slechts één voldoende sterk? Wat als het leven van moeders in gevaar zou komen? De Food and Drug Administration kan geen geld uitgeven om deze “eerlijke” fabrikanten al te nauwlettend te controleren. Er moet geld worden bespaard, zodat een ander bureau van het ministerie van Landbouw een boekje kan uitgeven over gordijnen voor thuis, en een ander federaal departement een boekje met advies voor aanstaande moeders – waarin geen advies wordt gegeven over het vermijden van risico's bij de bevalling als gevolg van onzuivere medicijnen.

ETHER

In meer dan 300 Amerikaanse ziekenhuizen wordt op dit moment het leven van patiënten die een operatie ondergaan in gevaar gebracht door onzuivere, ondermaatse ether. We baseren dit cijfer op de opschepperij van de Federal Food and Drug Administration dat *slechts* 5 procent van de geteste ethermonsters die momenteel in de interstatelijke handel worden gebracht, onder de norm valt. Wanneer u op een cruciaal moment in uw leven voor een zware operatie naar de operatiekamer van een ziekenhuis wordt gereden, moet u zich tevredenstellen met de troost van de Administration dat

slechts vijf op de honderd patiënten met gevaarlijk onzuivere ether buiten bewustzijn worden gebracht.

[146] Naast het tolereren van ondermaatse ergot, kennen wij geen onvergeeflijker en onaanvaardbaarder misbruik van het vertrouwen van het publiek dan de nalatigheid en harteloosheid waarmee de Administration het probleem van onzuivere ether die aan ziekenhuizen wordt verkocht voor gebruik als verdovingsmiddel, heeft aangepakt. In 1926 voerde de Food and Drug Administration het eerste uitgebreide onderzoek uit naar de ether op de markt en constateerde dat 162 van de 470 blikken – *34 procent* – onder de norm lagen, dat wil zeggen vervalst en gevaarlijk onzuiver waren. Het jaar daarop was 9,5 procent van de onderzochte monsters slecht. De zo laat gestarte campagne leidde tot een vermindering van het aantal defecte etherflessen tot 9 procent in 1909. In 1929 begon de Food and Drug Administration met het in beslag nemen van slechte ether, omdat, aldus de heer W. G. Campbell, hoofd van de Food and Drug Administration, “er een algemene verbetering in de kwaliteit van ether is bereikt, waardoor het niet langer nodig is om deze op een andere manier te behandelen dan op de gebruikelijke wijze”. Met andere woorden, wanneer de gemiddelde kwaliteit van een geneesmiddel of medicijn wordt verbeterd, gaat de dienst over tot vervolging en inbeslagname. Wanneer de kwaliteit zo slecht is dat 35 procent gevaarlijk is voor gebruik, onderhandelt de administratie met de fabrikanten in de hoop dat zij de situatie zullen oplossen. Al deze onderhandelingen werden volgens de eigen verklaring van de administratie behandeld als een privéaangelegenheid tussen de

administratie en de verschillende fabrikanten, en er werd geen enkele mededeling aan het publiek gedaan over de gevaren van de situatie of over de aanpassingen en concessies die met de fabrikanten werden gemaakt om vervolging te voorkomen die tot zakelijke verliezen zou kunnen leiden.

[147] Hoewel de kwaliteit van ether al jaren onaanvaardbaar slecht was, werd dit medicijn tussen 1926 en augustus 1929 niet in beslag genomen. In het kader van het beleid van de regering was inbeslagname niet nodig; woordvoerder Campbell zei dat ether werd geproduceerd door "verantwoordelijke fabrikanten, die naar mijn mening geen andere motieven konden hebben dan de productie van producten van de hoogste zuiverheid, en zeker producten die voor zulke belangrijke doeleinden als anesthesie zouden worden gebruikt.

...

Het leger was kennelijk van mening dat een meer rechtlijnige en minder sentimentele relatie met fabrikanten betere resultaten opleverde, want in de jaren 1923-1925 wees het 50.000 – van de 70.000 blikken –^{*-18)} die waren geleverd op basis van een contract met één fabrikant, en naar onze mening de beste Amerikaanse etherfabrikant, af vanwege de aanwezigheid van verboden onzuiverheden.

Net als in het geval van vloeibaar extract van moederkoren was de laatste verdedigingslinie van de regering, zoals een van haar getuigen voor de onderzoekscommissie van de Se-

---

18 *) Dit cijfer, ondersteund door documenten, werd voorgelegd aan een onderzoekscommissie van de Senaat. De vertegenwoordiger van de fabrikant ontkende de geldigheid van dit specifieke cijfer, maar zijn bewijs was vaag en niet overtuigend.

naat verklaarde, dat ether die onder de overheidsnorm lag waarschijnlijk toch onschadelijk was. [148] De gemiddelde ziekenhuispatiënt, die op het moment van een grote operatie al genoeg risico loopt zonder dat hij het extra en onnodige risico van onzuivere ether hoeft te lopen, zal opnieuw de situatie weergeven dat hij in een ziekenhuisbed diende als testkonijn voor een product dat zo slecht was dat het door het leger was afgewezen en niet voldeed aan de officiële normen van de Amerikaanse Farmacopee, ook al was deze ether volgens de vertegenwoordigers van de regering niet zo slecht dat hij onmiddellijk en definitief uit de handel moest worden genomen en dat er onmiddellijke en krachtige maatregelen moesten worden genomen om verdere distributie van producten van dezelfde aard te voorkomen.

De nonchalante manier waarop de federale autoriteiten omgaan met het extreme gevaar van de operatietafel blijkt duidelijk uit een ander voorbeeld. Meer dan een vrachtwagenlading (in totaal 140.000 blikken van een kwart pond) inferieure ether, die jarenlang was opgeslagen en ver onder de voorgeschreven kwaliteit lag, werd verkocht aan ene Sidney Cohen, handelend onder de naam Pacific Chemical Company. Deze restanten van oorlogsvoorraden die vijftien jaar eerder door het leger waren aangekocht voor chirurgisch gebruik, lagen tot 1926 in opslag bij de overheid, waarna de hele partij door het leger werd afgekeurd en onder voorwaarde van een borgsom op een veiling werd aangeboden, met de bepaling dat het niet mocht worden gebruikt of doorverkocht voor gebruik als verdovingsmiddel, maar alleen voor technische doeleinden. Negenentwintigduizend van

deze blikken, gekocht voor 7 cent per pond, met het etiket “het beste dat gemaakt kan worden ... in essentiële opzichten superieur aan de ether van de Amerikaanse Farmacopee”, werden in een periode van drie jaar, van 1926 tot 1929, voor 70 cent per pond verkocht aan ziekenhuizen voor anesthesische doeleinden. De rest werd uiteindelijk in beslag genomen en in december 1931 kreeg de heer Cohen een boete van 200 dollar. [149] Hij is nu, zes jaar na het misdrijf, samen met anderen aangeklaagd voor samenzwering. Meer dan twee jaar geleden bekende het hoofd van de Food and Drug Administration in een getuigenis voor een Senaatscommissie dat hij niet eens de naam kende van het bedrijf dat de belachelijk lage borgsom van 3700 dollar had geschonden die bedoeld was om een correct hergebruik van het product te garanderen, en dat hij evenmin wist wat het resultaat was van de procedure die uiteindelijk tegen de partij was ingesteld.

Het is veelzeggend dat het leger ongeveer de helft van de afwijking van absolute zuiverheid toestaat die is toegestaan volgens de overheidsnorm, de Amerikaanse farmacopee, naar verluidt vanwege de bijzondere omstandigheden waarin het leger het product gebruikt, waarbij het over grote afstanden en onder zware klimatologische omstandigheden moet worden vervoerd. Maar niemand kon ontkennen dat ether die door een farmaceutische fabrikant, waar dan ook, voor normaal gebruik wordt verkocht, aan precies dezelfde risico's van onbekend gebruik kan worden blootgesteld als de levering aan het leger.

Fabrikanten en de Food and Drug Administration, die alle

mogelijke verdedigingen voor hun duidelijke nalatigheid zochten, benadrukten sterk de verklaring van de fabrikanten dat ether na productie in de blikken bederft. (Dit laat de opmerkelijke daling van het percentage slechte ether in de daaropvolgende jaren onverklaard.) Zij hielden geen rekening met het feit dat een groot deel van de ether werd afgekeurd wegens gebreken die duidelijk los stonden van de omstandigheden of de duur van de opslag, hoe ijverig men ook probeerde het probleem te verontschuldigen. [150] De vondst van zuur en residuen in defecte ether was een duidelijke aanwijzing dat de ether bij de productie defect was geraakt en dat er, volgens elke administratieve theorie, tegen moest worden opgetreden als een onzuiver of vervalst geneesmiddel dat in het interstatelijk handelsverkeer was gebracht en duidelijk niet voldeed aan de officiële kwaliteitsnormen voor dergelijke geneesmiddelen.

Het volgende beknopte overzicht van vonnissen waarin succesvolle vervolging wordt vermeld, toont de wijdverbreide gevaarlijke vervalsing van anesthesische ether aan en de zeer grote mate waarin bijna alle toonaangevende fabrikanten een onzuiver product produceerden en verzonden. Tussen september 1929 en april 1931 werden meer dan 5.000 blikken ether van een kwart tot een pond in beslag genomen uit zendingen van de volgende bedrijven en veroordeeld tot vernietiging of verbeurdverklaring aan de overheid: J. T. Baker Chemical Co., Ohio Chemical & Manufacturing Co., Mallinckrodt Chemical Works, Merck & Co., American Solvents & Chemical Co., Milton Elias Company en Brewe Co.

In veel gevallen bleek de ether gebreken te bevatten ^{*-19)} die niet konden worden gerechtvaardigd op basis van de twijfelachtige grond van “onvermijdelijke verslechtering in het blik”, die door de overheid werd aangevoerd als enige rechtvaardiging voor haar milde beleid om de Food and Drugs Act niet toe te passen in gevallen waarbij ether betrokken was. [151] Als basis voor een ruwe schatting van de dubieuze kwaliteit van ether op de markt, moet men bedenken dat de vrij superieure ether van een bekende fabrikant zo slecht was dat deze in grote hoeveelheden werd afgekeurd door het leger, dat hogere (maar zeker niet onredelijke) testnormen hanteerde dan de Food and Drug Administration voldoende acht om het grote publiek te beschermen.

JAMAICA GINGER

De recente “ginger jake”-epidemie illustreert hoe groot de potentiële gevaren zijn die ten grondslag liggen aan het falen van de overheid om een redelijke mate van technische controle uit te oefenen op onze voedsel- en geneesmiddelenvoorziening. Vloeibaar extract van gember is een product dat normaal gesproken in gematigde hoeveelheden in de geneeskunde wordt gebruikt. De officiële naslagwerken bevelen het aan bij dyspepsie en winderige koliek. De laatste tijd wordt het ook gebruikt als vervanging voor alcoholische dranken. Deze verschuiving naar niet-medisch gebruik was voor de Food and Drug Administration aanleiding om de verantwoordelijkheid voor de controle op de kwaliteit van het product af te wijzen, zonder rekening te houden met het

---

19 *) Overmatige residuen, overmatige zuurgraad of niet-vluchtige stoffen.

uiteindelijke gebruik, legitiem of illegitiem, van het extract. De verantwoordelijkheid voor het waarborgen van de levering werd in 1924 overgedragen aan de Prohibition Unit, op grond van de theorie dat hun strengere wet- en regelgeving en het grotere aantal inspecteurs met valse snorren, bijlen en boksbeugels een betere controle van het product mogelijk zouden maken dan onder de zwakkere voedsel- en geneesmiddelenwetgeving. [152] De Food and Drug Administration gaf in een onderzoek van de Senaat zelfs toe dat haar kleine personeelsbestand en beperkte middelen volstrekt ontoereikend waren voor een adequate controle op dit ene, veelvuldig vervalste medicijn.

Begin 1930 verscheen Jamaicaanse gember met een dodelijk giftige werking, die gedeeltelijke of totale verlamming veroorzaakte bij de persoon die het inneemt, in de drogisterijen en werd op grote schaal geconsumeerd in het westen, zuiden en zuidwesten. Ongeveer 15.000 tot 20.000 mensen, waaronder twintig oude veteranen in een soldatenhuis, raakten ernstig vergiftigd en velen stierven. De economische schade werd geschat op 50 miljoen dollar (ofwel ongeveer vijftig keer de jaarlijkse kosten van de Federal Food and Drug Administration en vele malen de jaarlijkse exploitatiekosten van alle staatsinstanties voor voedsel en geneesmiddelen). Alleen al in Mississippi werden 8000 gevallen gemeld (voornamelijk onder negers en arme blanken) van een onbekende maar zeer dodelijke vervalsing in het product. Volgens schattingen waren er 500 slachtoffers van “gingerjake”-verlamming in één stad, Wichita, Kansas, en 1.100 gevallen in de hele beruchte “droge” staat Kansas ; ongeveer

1.000 gevallen in Kentucky en Louisiana, 300 tot 400 in Georgia, 800 in Tennessee, 1.500 tot 2.000 in Oklahoma, waarvan 600 in Oklahoma City. Cincinnati telde meer dan 300 gevallen, waarbij één ziekenhuis volledig vol lag met slachtoffers van “ginger jake”. Al in februari 1930 waren er in een enkel gehucht in het zuiden van Alabama, 25 mijl van de dichtstbijzijnde spoorweg, met een bevolking van 100, meerdere inwoners die aan deze verlamming leden. [153] Zelfs Massachusetts, Rhode Island en Connecticut hadden honderden gevallen.

De giftige versnijding in de Jamaicaanse gember veroorzaakte alarmerende handicaps, waaronder degeneratie en verlamming van de spieren, verlamming van de handen en voeten en aantasting van de slagaders en de hersenen. Het gif veroorzaakte vaak verlies van controle over de vingers, zodat het slachtoffer niet eens een horloge kon opwinden, een lucifer kon aansteken of zijn schoenen kon strikken. Later werden ook de kuiten aangetast en kon hij, als hij al kon lopen, alleen met krukken. Het duurde negen tot zestien maanden voordat het slachtoffer voldoende hersteld was om weer te kunnen lopen.

Zoals een commentator zei, hadden welgestelde mensen in Kansas geen moeite om illegale drank in grote hoeveelheden te kopen, maar degenen die zich de 12 dollar niet konden veroorloven en slechts vijftig cent of een dollar voor drank hadden, raakten de gewoonte om bij de drogist een flesje gemberextract van twee ons te kopen, dat ze aan de bediende van de frisdrankbar gaven om te mengen met zoete siroop uit de tap. Aanvankelijk was “jake”-verlamming

een ziekte van arme mensen, maar later raakten de verzekeringsmaatschappijen gealarmeerd toen bleek dat welgestelde burgers die gemberjake hadden gedronken – advocaten, artsen, apothekers, tandartsen, makelaars – aanzienlijke bedragen begonnen te innen op ziektekosten- of ongevallenverzekeringen.

[154] De hulpeloosheid van het publiek onder de zakelijke activiteiten van geneesmiddelenfabrikanten en -verkopers, zelfs met de gebruikelijke publiciteit die aan zo'n spectaculair gevaar als de gemberjakevergiftiging werd gegeven, blijkt uit het feit dat er in Massachusetts nog in december 1930, tien of elf maanden na de eerste alarmmelding over de vergiftiging, gevallen opdoken. En zelfs in 1931 deden zich in Californië 150 nieuwe gevallen voor!

Zoals we al hebben opgemerkt, achtte de Food and Drug Administration het volstrekt onmogelijk om dit ene product adequaat te controleren, zelfs als zij al haar personeel en middelen zou inzetten voor het toezicht op de groothandel en de detailhandel. Wij vinden dat zij volkomen gelijk heeft in haar inschatting van de omvang, de energie en de vindrijkheid van haar regelgevende en technische instanties. Niettemin ging de Food and Drug Administration niet effectief te werk met de middelen die zij tot haar beschikking had, noch vroeg zij het Congres om speciale middelen om levens te redden en het vreselijke leed en de economische verliezen van de “jake”-epidemie te verminderen. In plaats daarvan liet zij de zaak grotendeels over aan de afdeling Prohibitie van het ministerie van Financiën. De regering nam niet eens de moeite om de aandacht van het Congres te

vestigen op het gapende gat in de dunne beschermingsmuur van de Food and Drugs Act, die het mogelijk maakte dat de dodelijke, vervalste gember onder het mom van “vloeibaar medicijn” in het interstatelijk handelsverkeer werd vervoerd. Onder deze etikettering was het voor het ministerie onmogelijk om het in beslag te nemen of op enigerlei wijze het vervoer ervan te stoppen. Bij levering over de staatsgrens kon het in flessen en kleine flesjes worden gebotteld en via de detailhandel in drogisterijen worden verkocht, waar het honderden en duizenden slachtoffers maakte. [155] De distributie op deze manier vond plaats zonder het minste gevaar van inmenging door de federale of enige andere autoriteit.

Een deel van het extract werd natuurlijk geconsumeerd door mensen die het als medicijn gebruikten, en het is vrij duidelijk dat de Food and Drug Administration, noch vanuit wetmatig noch vanuit ethisch oogpunt, de minderheid die het als medicijn gebruikte, kon opofferen aan de meerderheid die het als drank gebruikte, als vervanging voor alcohol. De drugsambtenaren hadden geen sympathie of interesse voor de ziekte en mogelijke dood van deze laatste groep. Uit het dossier blijkt zelfs dat, nadat de situatie kritiek was geworden en om onmiddellijke en drastische maatregelen vroeg, de actie maandenlang werd uitgesteld. Een fragment uit de hoorzittingen van de Senaat over dit punt:

SENATOR WHEELER: Er was maar één ding dat u volgens de wet kon en moest doen, en dat was het product in beslag nemen.

DE HEER CAMPBELL: En dat hebben we gedaan, onmid-

dellijk.

SENATOR WHEELER: Dat deed u, onmiddellijk – *twee of drie maanden later*. (Cursivering van ons.)

Hoewel de uitbraak van verlamming in het voorjaar van 1930 begon, werd de oorzaak pas half september vastgesteld (niet door de Food and Drug Administration, maar door de Amerikaanse volksgezondheidsdienst). [156] Dit bleek een verontreinigende stof te zijn, tri-orthocresylfosfaat genaamd; en één slok gemberbier, hoewel dit slechts ongeveer twee procent van de stof bevatte, was voldoende om na ongeveer tien dagen de reeds beschreven reeks verschrikkelijke symptomen en handicaps te veroorzaken. Het giftige tri-orthocresylfosfaat was goedkoop en kon zonder argwaan in elke gewenste hoeveelheid worden verkregen, aangezien het al algemeen werd gebruikt bij de vervaardiging van vernissen, schellak en soortgelijke preparaten. Niemand heeft tot nu toe met een gevangenisstraf of een boete moeten boeten voor zijn onwetende of meedogenloze rol in het in gevaar brengen van het leven en de gezondheid van duizenden mensen door de levering van het giftige versnijdingsmiddel, en slechts drie bedrijven zijn op grond van de Food and Drugs Act beboet: met bedragen van 50, 50 en 150 dollar. Een wet die je gerust kunt overtreden! Voor doden en een epidemie van verlamming, en miljoenen dollars aan schade, een boete van \$ 50 of de inbeslagneming van één vat met bijna-gember-extract!

HOOFDSTUK – 09

DE GENEESMIDDELENFABRIKANTEN

IEDEREEN DIE voor de keuze van een arts in een onbekende stad of buurt staat, bevindt zich in een lastig parket. Hij kan er vrij zeker van zijn dat de arts die hij kiest, afgestudeerd is aan een medische faculteit, maar daarmee houdt zijn zekerheid over diens bekwaamheid ook op. De man naar wie hij uiteindelijk gaat, misschien alleen maar omdat zijn praktijk in de volgende straat ligt, heeft misschien in de eerste plaats geneeskunde gestudeerd omdat hij dacht dat hij daarmee een goed inkomen kon verdienen; hij is misschien door zijn studie gekomen omdat hij een aardige vent was; hij is misschien totaal niet op de hoogte van de voortdurend veranderende concepten in de medische wetenschap, die zijn vastgelegd in een enorme stroom ingewikkelde literatuur; hij gelooft misschien zelfs dat alle vooruitgang in de geneeskunde is gestopt op het moment dat hij zijn diploma haalde, en dat de schaarse kennis die hij voor alle gevallen en aandoeningen toereikend acht, alles is wat een arts nodig heeft en wat een patiënt mag verwachten. Dat hij misschien niet geschikt is voor de beoefening van de moeilijke wetenschap en kunst van de geneeskunde, doet er niet toe. Hij zit voor het leven in het vak. [158] Als hij net als veel andere artsen is, zijn degenen die naar hem toe komen geen patiënten: het zijn klanten, en de oude regel *caveat emptor* – koper let

op – geldt hier net als bij de kleding- of schoenenverkoper. Maar degene die in een noodgeval naar een onbekende arts gaat, heeft in ieder geval deze troost: de man is waarschijnlijk afgestudeerd aan een medische faculteit, onderworpen aan bepaalde normen en controle; de arts moet *iets* weten.

Maar hoe zit het met de fabrikanten en verkopers van gepatenteerde geneesmiddelen, die niet eens een lagere schoolopleiding hoeven te volgen of op enigerlei wijze hun bekwaamheid hoeven aan te tonen, die met producten uit hun ongecontroleerde fabrieken aan duizenden en honderdduizenden mensen recepten mogen voorschrijven, die van tevoren een diagnose stellen en met volledige zekerheid bijna elke ziekte behandelen die de mensheid ooit heeft getroffen? Wat zijn de kwalificaties van deze mannen die in miljoenen huishoudens de plaats van de arts innemen? Er is een kleine mate van veiligheid wanneer we onze gezondheid toevertrouwen aan een onbekende arts. Is er überhaupt enige garantie wanneer we onze gezondheid toevertrouwen aan een fabrikant van geheime remedies, zogenaamde gepatenteerde geneesmiddelen? Het antwoord is gelukkig te vinden in de rapporten van het Bureau of Investigation van de American Medical Association en in incidentele overheidsrapporten. Hoewel de American Medical Association, in overeenstemming met strikte medische “ethiek”, het niet gepast heeft geacht om de incompetentie van artsen op een openhartige manier aan de kaak te stellen, behalve diegenen die zich bezighouden met overduidelijke kwakzalverij, heeft haar Bureau of Investigation, onder de bekwame leiding van Dr. Arthur J. Cramp, al lang een scherp licht geworpen op het

leven en de activiteiten van de fabrikanten van geneesmiddelen. [159] Het portret van William J. A. Bailey neemt een prominente plaats in in de galerij van kwakzalvers van het Bureau. Wat was de carrière van Bailey voordat hij *Radithor* bedacht, het radiumhoudende water dat onlangs de rijke fabrikant E. M. Byers doodde, en wat waren Bailey's activiteiten na die tijd?

Bailey zat in de automobieliindustrie werkzaam voordat hij radium “ontdekte”. Onder de indrukwekkende naam “Carnegie Engineering Corporation” en met een verlaten zagerij en een enkele kist met gereedschap als fabriek, stuurde hij circulaire naar verschillende delen van de wereld om bestellingen te werven voor een nieuwe auto die voor 600 dollar zou worden verkocht. Bij vooruitbestelling moest een aanbetaling van 50 dollar worden gedaan. Door het publiek te laten geloven dat de Carnegie Engineering Corporation banden had met de Carnegie Steel Company, kreeg Bailey ongeveer 1500 bestellingen binnen. Op 8 mei 1915 meldde de *New York Times* dat Bailey was gearresteerd na een onderzoek naar zijn activiteiten door de federale autoriteiten. Hij werd op 14 december 1915 veroordeeld door de Amerikaanse rechtbank in New York. Bailey had in januari 1927 nog een ervaring met de rechtbank, toen hij schuldig pleitte aan het illegaal uitoefenen van de geneeskunde in New Jersey. New Jersey.

[160] Enkele jaren geleden verscheen hij in de archieven van het Bureau of Investigation als president van de Associated Radium Chemists, Inc. in New York City, waar hij een reeks gepatenteerde geneesmiddelen verkocht, waaronder

Dax tegen hoest, *Linarium*, een vermeend radiumliniment, en *Clax* tegen griep. Het belangrijkste product van het bedrijf was echter *Arium*, dat op grote schaal werd geadverteerd als “radium in tabletten”. Verschillende zendingen *Arium* – die Bailey onzorgvuldig verkeerd had geëtiketteerd, in plaats van zijn misleidende beweringen tot de reclame te beperken – werden in beslag genomen door het Ministerie van Landbouw, dat de beweringen vals en frauduleus achtte.

Een ander wondermiddel van Bailey was *Thorone*, op de markt gebracht door de Thorone Company in New York City en beschreven als 9,50 keer zo actief als radium. Thorone werd vooral aanbevolen voor seksuele impotentie, maar was bovendien “aangewezen bij alle klier-, stofwisselings- en chemische stoornissen”.

Baileys volgende onderneming was de American Endocrine Laboratories, eveneens in New York City, en zijn *Radiendocrinator*. Hiermee bereikte hij zijn hoogtepunt. Hij had ten eerste geleerd dat er onder de rijken veel goedgelovige potentiële klanten te vinden waren, en ten tweede dat hij, om alle goedgelovigen aan te spreken, alleen maar behoefde te beweren dat hij alle ziekten en aandoeningen kon “genezen”. Dienovereenkomstig zien we dat de *Radiendocrinator* voor duizend dollar werd verkocht en werd aanbevolen voor alles van acidose tot diabetes, van puistjes tot een slecht geheugen. De *Radiendocrinator* zou een bron van gammastraling zijn die “de endocriene klieren ioniseert” (een uitdrukking zonder enige wetenschappelijke betekenis, dat spreekt voor zich).

[161] Toen kwam het meesterwerk, Radithor, waarvan het

verhaal al is verteld. In januari 1932 gaf de Federal Trade Commission Bailey het bevel om *Radithor* niet langer als onschadelijk te presenteren en ook niet langer te beweren dat het een remedie was voor de 160 aandoeningen en symptomen die in de reclame werden genoemd.

Tegen de tijd dat Byers stierf, was Bailey al overgestapt van *Radithor* naar een ander wondermiddel, *Bioray*, en naar een ander bedrijf, de Bioray Company, ditmaal met hoofdkantoor in East Orange, New Jersey. *Bioray* was weer een nep product, dit keer een apparaatje dat een continue stroom gammastraling zou afgeven. De *Bioray*-fraude werd al snel opgevolgd door de *Thoronator* en de Thoronator Company van 617 Central Avenue, East Orange, New Jersey. De *Thoronator* week enigszins af van de eerdere uitvindingen van Bailey. Dit was een “gezondheidsbron voor elk huis en kantoor”. De *Thoronator* was een klein flesje met ongeveer 60 ml water, waarin zich een cilinder bevond die thoron zou uitstralen. De koper moest het flesje vullen met kraanwater en dit zo vaak drinken als hij wilde. Het kraanwater werd “op wonderbaarlijke wijze en onmiddellijk” omgezet in “echt radioactief water dat even rijk was aan vitale stralen als sommige van de beroemdste gezondheidsbronnen ter wereld”.

In maart 1932 was Bailey de leidende kracht geworden achter nog een andere onderneming, de Adrenoray Company, die de *Adrenoray* op de markt bracht, een radioactieve riem bestaande uit vijf schijfjes die elk “een afgemeten hoeveelheid echt radium bevatten, waaruit voortdurend een bepaalde hoeveelheid milde, doordringende, stimulerende gamma-

stralen wordt uitgezonden”. [162] De riem moest worden gedragen met de schijven over de bijnieren, die dan “geïoniseerd zouden worden door een continue biopositieve straling”. Als de schijfjes ook maar de kleinste hoeveelheid radium bevatten, zal Bailey waarschijnlijk binnen enkele jaren nog meer doden op zijn geweten hebben.

Dit is de definitieve conclusie van het Bureau over Bailey:

"Het is duidelijk dat Bailey in wezen een promotor is en tot zijn voordeel en ten nadele van het publiek heeft ontdekt dat hij in de kwakzalverij veel meer kan maken dan in de kwakzalverij op automobielgebied. Dit komt ongetwijfeld doordat jury's vaker veroordelen wie valse industriële aandelen verkoopt dan wie waardeloze of gevaarlijke producten verkoopt voor de vermeende genezing van menselijke kwalen. In de wet is het menselijk leven nog steeds een van de goedkoopste handelswaar van de beschaving." [Deze merkwaardige blindheid van de wet ten aanzien van gevaarlijke geneesmiddelen en gifstoffen is in dit boek al vaak opgemerkt.]

Wij zien geen enkel denkbaar excuus om een man met Bailey's onwetendheid op medisch gebied en minachting voor het menselijk leven toe te staan zijn carrière voort te zetten met de verkoop van medicijnen of medische apparatuur van welke aard dan ook aan het publiek.

Laten we nu eens kijken naar de “rogues gallery” van het Bureau of Investigation, naar het portret van J. White, hoofd van “The White Laboratories, Manufacturing Chemists” in Chicago. [163] White, met een brutaliteit die alleen voort kon komen uit diepe onwetendheid, stuurde een circulaire

naar gemeentelijke gezondheidsfunctionarissen in het westen en middenwesten van de Verenigde Staten met *Scar-Pox*, dat gegarandeerd scharlach of pokken in drie dagen zou genezen. Een flesje Scar-Pox, dat voor 15 dollar werd verkocht, bleek bij analyse niets meer te bevatten dan een halve cent aan commerciële wijnsteen in water. Dit was het middel dat niet als preventief middel moest worden gebruikt, maar “alleen wanneer een van beide ziekten, roodvonk of pokken, daadwerkelijk was opgelopen”. Men moest er zelfs in de laatste stuipen van de patiënt op vertrouwen, want volgens de gebruiksaanwijzing was “gedwongen drinken aan te raden” als de pokkenpatiënt bewusteloos of hulpeloos was.

Een onderzoeker van de American Medical Association ging naar het adres van de White Laboratories in 309 South LaSalle Street in Chicago en vond White met moeite in het kantoor dat gezamenlijk werd gebruikt door het “All Trades Employment Bureau” en de “Chicago Garage Owners' Exchange”. Toen hem werd gevraagd waar de “laboratoria” zich bevonden, verklaarde White dat deze zich in zijn woning bevonden. Was White bereid informatie over zijn product te verstrekken? Nee. Wat was de bron van de formule voor *Sear-Pox*? Een Duitser. (Zelfs in de uiterst intelligente tijdschriften is het vaak een Duitser die de mysterieuze chemische ontdekkingen doet – een twijfelachtig compliment voor de Duitse wetenschap.) Was *Scar-Pox* in de Verenigde Staten getest? Oh ja, in drie gevallen in Californië en één geval in Chicago. Maar blijkbaar niet door artsen.

[164] " Een van de meest verbazingwekkende kenmerken van

de moderne beschaving [samenvatting van het Bureau of Investigation] is het dagelijks bevestigde feit dat iedereen, hoe onwetend ook op het gebied van geneeskunde of farmacie, de meest fantastisch waardeloze mengsels kan samenstellen en deze kan verkopen als geneesmiddelen voor enkele van de ernstigste ziekten die bekend zijn, en dat er geen wettelijke middelen zijn om dit te stoppen – tenzij de uitbouter zo onbeholpen is dat hij de nationale Food and Drugs Act of de post-wetgeving tegen fraude overtreedt!"

W. H. Paxton uit Birmingham, Alabama, leerde alles wat hij wist over drugs en medicijnen als bediende in het huis van een zekere Dr. Hunt. (Toegegeven, dit is een medische opleiding die ver boven die van de gemiddelde kwakzalver uitstijgt.) Hij ontdekte al snel dat “goed warm bloed” gif en elke ziekte uit het menselijk lichaam zou verwijderen, en onder namen als “American Cross Chemical Company” en “American Cross Bearers” verkocht hij medicijnen, in latere jaren 24.000 flessen per jaar, om “goed warm bloed” te ontwikkelen. Deze handel bloeide van 1907 tot 1929. In 1921 werd Paxton onderzocht door het Ministerie van Landbouw, dat ongeveer 14 jaar eerder, oftewel rond de tijd dat Paxton zijn bloeiende handel begon, was begonnen met handhavingsactiviteiten. Paxtons belangrijkste bloedverwarmers waren *Pax 2 NewLife Savers*, *Compound Syrup of Fruit Juices* en *Pax 3 in 1 Healing Antiseptic and Liniment*, waarvan hij beweerde dat ze kanker, gonorroe en vele andere ziekten konden genezen. Paxtons geneesmiddelen werden frauduleus verklaard en zijn bedrijven werd in juli 1929, 22 jaar te laat, het gebruik van de post ontzegd. [165] Een kleinigheid

als een postfraude-bevel zal zijn bedrijf van 75.000 dollar ongetwijfeld niet in de weg staan; waarschijnlijk verkoopt hij op dit moment onder een andere naam dezelfde of soortgelijke kwakzalversmiddelen.

Een ander typisch geval dat door het Bureau of Investigation is gemeld, is dat van Matthew Richartz en *Eksip*, zijn geneesmiddel tegen diabetes. Het frauduleuze en gevaarlijke karakter van dit specifieke geval van kwakzalverij werd in 1922 en opnieuw in 1926 beschreven in het *Journal of the American Medical Association*. De handel vond plaats via de post, maar werd pas in februari 1931 door het postkantoor en de Food and Drug Administration stopgezet. *Eksip* bestond in wezen uit magnesiumcarbonaat, gewone talk en zetmeel, een waardeloos mengsel dat onschadelijk zou zijn geweest als Richartz niet had geadverteerd dat *Eksip* diëten overbodig maakte en dat diabetici die *Eksip* gebruikten alles konden eten. Het lijkt weinig twijfel dat dit gevaarlijke advies veel diabetici vroegtijdig het leven heeft gekost, want in 1928 werd voor meer dan 90.000 dollar aan het wondermiddel verkocht. (Hoeveel mensen er zijn gestorven, zal niemand in Amerika ooit weten.)

Hier volgt de geschiedenis van Richartz en zijn *Eksip*, zoals die is onthuld door het onderzoek van het ministerie van Postzaken. Richartz, geboren in Duitsland, had slechts vier of vijf jaar onderwijs genoten. Van 1886 tot 1895 was hij kapper, eerst in Nederland en later in Engeland. Toen hij in 1895 in New York aankwam, werd hij zakenagent voor een kappersvakbond. [166] *Eksip* werd in 1921 gecreëerd naar het recept van “Dr. Stein-Callenfels, ... een gerenommeerde

Europese specialist die na een levenslang onderzoek andere Europese specialisten verbaasde met zijn beroemde ontdekking.” Maar er heeft nooit een Dr. Stein-Callenfels bestaan.

Zoals vrijwel alle kwakzalvers maakte Richartz veelvuldig gebruik van getuigenissen. In 1929 gebruikte hij deze getuigenis van J. C. Meyers uit Charleston, South Carolina: “Ik ben een levende reclame voor *Eksip*, want zonder *Eksip* en Gods zegen zou ik vandaag in mijn graf liggen.” Maar helaas, in 1929 lag J. C. Meyers in zijn graf. Hij was vijf jaar eerder overleden aan diabetes, de ziekte die *Eksip* “genezen” had. Richartz bracht één levende getuigenis naar voren tijdens de hoorzittingen van de postdienst, Lewis L. Smith, een diabetespatiënt die verklaarde dat *Eksip* hem zoveel goeds had gedaan dat hij “zich niet meer druk maakte om zijn dieet”. Drie dagen nadat hij had getuigd, terwijl de hoorzittingen nog gaande waren, stierf Smith, eveneens aan diabetes. Het Bureau of Investigation betreurt het feit dat "om de frauduleuze aard van deze zaak te bewijzen, de regering een uitgebreid onderzoek moest instellen [het transcript van de getuigenverklaringen in de hoorzittingen beslaat 1284 pagina's], veel tijd en geld van de overheid te besteden, medische en farmacologische deskundigen in te schakelen en deze hele zaak op andere manieren te behandelen alsof het een controversiële wetenschappelijke kwestie was. Dit alles is noodzakelijk volgens ons rechtsbegrip dat een mens onschuldig is totdat zijn schuld is bewezen." [167] Nog betreurenswaardiger, en de oorzaak van de hele dure en belachelijke procedure van de federale wetshandhaving, is het feit dat een man met de achtergrond van Richartz ooit

toestemming heeft gekregen om zich met dergelijke zaken bezig te houden, en dat hij nu, schuldig bevonden aan gevaarlijke fraude, het voorrecht krijgt om weer medicijnen te verkopen door simpelweg de naam van zijn bedrijf te veranderen en een nieuw baantje te creëren voor de postinspecteurs en de wetshandhavers.

Welke kwalificaties had Gaylord Wilshire, die een nep-elektromagnetisch wondermiddel exploiteerde, de *I-OIV-A-CO*, waardoor hij zo zelfverzekerd deze remedie kon aanbieden voor gevaarlijke ziekten die vaak tot de dood leiden als de juiste behandeling wordt uitgesteld terwijl zijn remedie wordt geprobeerd? Wilshire's eigen reclame vertelt het hele verhaal. Hij was een succesvol makelaar; hij “leest de nieuwste boeken”; hij lijkt op Bernard Shaw; hij is een “... goudzoeker, vriend en metgezel van grote schrijvers, kunstenaars, beroemdheden uit de theater- en toneelwereld in Europa en Amerika, en nu ... uitvinder van een magnetisch apparaat dat pijn en lijden van duizenden van zijn medemensen wegneemt, om nog maar te zwijgen van het feit dat het een ware revolutie teweegbrengt op het hele gebied van de therapie.” Laat niemand zo dwaas zijn om te vragen wat zijn medische of fysiologische opleiding was. Zulke kleinigheden doen er niet toe bij een man die Bernard Shaw kent en op hem lijkt.

Een andere magnetische fraude werd onderzocht door de Federal Trade Commission in het belang van eerlijke handel. Wat de Commissie te weten kwam over de promotors van deze fraude is echter zeker interessant voor consumenten. [168] De *Yit-O-Net*-deken, die door de *Vit-O-Net*

Corporation van kust tot kust werd verkocht en in *Physical Culture Magazine* en in tal van kranten werd geadverteerd voor de behandeling van tientallen ziekten, begon zijn leven als een gewoon elektrisch verwarmingskussen. Toen vertelde een elektricien aan W. F. Craddick, de bedenker van de deken, dat de stroom in de draden een magnetisch veld ontwikkelde. Hier lag inderdaad de kiem van een geweldig idee. Uit die kiem ontstond de radio-elektromagnetische deken, prijs \$ 105, die – als al het andere faalde – longontsteking, de ziekte van Bright, diabetes en een lange lijst van andere ziekten van alle soorten en variaties genas. Uiteraard waren er geen experimenten nodig om de wonderbaarlijke eigenschappen van deze verbazingwekkende ontdekking te bewijzen. Want zijn deze wonderbaarlijke eigenschappen niet vanzelfsprekend uit de wet van Faraday? Getuige het boekje “Awake - the Greater Health Within You” (Ontwaak - de grotere gezondheid in u), dat naar potentiële klanten werd gestuurd:

"Volgens de wet van Faraday wordt, net zoals draadlussen in de dynamo elektrische stroom opvangen, ook de bloedstroom, die door het magnetische veld beweegt, geladen met minuscule, kleine stroompjes elektriciteit. . . . De cellen worden 'hongerig' naar nieuwe voeding, die gretig wordt opgenomen; natuurlijk wordt elke cel gezond en wel. Als alle cellen in een orgaan of in een spier gezond zijn, is het orgaan of de spier gezond; als alle organen en weefsels gezond zijn, is het lichaam gezond."

Craddicks idee groeide uit tot een bedrijf met distributeurs

in vijfendertig steden en met 278 agenten. In 1928 werden ongeveer 3300 dekens verkocht. [169] Naarmate het bedrijf groeide, vonden Craddicks collega's het blijkbaar een goed idee om een arts in dienst te nemen; dus haalde Craddick prompt een 'diploma' aan het College of Drugless Physicians in Indianapolis. Normaal gesproken kost zo'n diploma 250 dollar, maar Craddick, die het voordeel had dat hij tot de achtste klas had gezeten, behaalde zijn doctoraat na twee weken inschrijving in ruil voor de belofte dat hij "studenten" naar het college zou sturen.

Als consumenten de verkoopgidsen konden inzien die door bedrijven met 'agressieve' verkooptechnieken worden gebruikt om hun verkopers te instrueren, zouden ze veel geld kunnen besparen. Een boek dat uitsluitend bestaat uit fragmenten uit verkoopgidsen zou waarschijnlijk het belangrijkste document worden in de schaarse literatuur over consumenteneducatie. De Federal Trade Commission heeft een waardevolle dienst bewezen door haar bevindingen te illustreren met uittreksels uit de verkoopgids van de Vit-O-Net Corporation. We citeren hier slechts kort:

"Als de potentiële klant erop staat om voor de aankoop een arts te raadplegen, moet de verkoper zeggen:

'Dat is prima. Ga maar naar hem toe. Als hij een vooruitstrevende, moderne arts is die op de hoogte is van de nieuwste ontwikkelingen, zal hij er enthousiast over zijn. Als hij achterloopt en er niets van af weet, en als hij zegt dat het niet goed is of dat het niets voor u zal doen, wilt u mij dan één gunst doen? Wilt u, nadat u zijn kantoor hebt verlaten, even stil blijven staan, uw ogen sluiten en uzelf de volgende vragen stel-

len: 'Hoe gaat het met mij? Is mijn gezondheid verbeterd? [170] Heeft hij mij genezen? Heeft hij beloofd mij te genezen? Wil hij dat niemand anders dan hijzelf mij geneest en daarvoor betaald krijgt? Maar waar sta ik over een maand als ik *Vit-O-Net* niet probeer?

Zal de dokter de komende maand meer doen dan hij de afgelopen maanden heeft gedaan, en waarom zou ik meer verwachten? De gezondheidsafdeling van *Vit-O-Net* zegt dat ze mij kosteloos zullen helpen. Aangezien ik anders geen hoop meer zie, waarom zou het dan niet verstandig zijn om *Vit-O-Net* te gebruiken? Als de arts de potentiële klant de waarheid vertelt over de deken, dat deze nep is en in veel gevallen gevaarlijk, moet de verkoper zeggen:

"Dertienduizend mensen hebben *Vit-O-Net* gebruikt en zijn er blijvend gezond door geworden. Mannen die bewusteloos en stervend werden aangetroffen, zijn door *Vit-O-Net* weer op de been geholpen. Denkt u dat zij geloven dat het nep is? Anderen zijn bedlegerig en door hun artsen opgegeven als ongeneeslijk. *Vit-O-Net* helpt hen weer op de been, zodat zij kunnen lopen. Denken deze mensen dat het nep is? Heeft de arts *Vit-O-Net* gebruikt? Heeft hij het daadwerkelijk in gebruik gezien? Is het alleen nep omdat hij er geen geld aan verdient als mensen zichzelf ermee genezen? *Vit-O-Net* heeft een even hoge wetenschappelijke status als elke levende arts, en een hogere status dan vele anderen. U denkt toch niet dat hij ja-loers is op het vermogen om mensen te genezen die hij niet kan helpen? "

Hoewel de meeste elektromagnetische wondermiddelen op zich onschadelijk zijn, heeft de Commissie vastgesteld dat

het gebruik van *Vit-O-Net*, een verwarmingsapparaat, bij bepaalde ziekten en aandoeningen gevaarlijk is voor de gezondheid en het leven. [171] Op 7 juli 1930 gelastte de Federal Trade Commission de *Vit-O-Net* Corporation om te stoppen met haar frauduleuze reclame en voorstellingen van de *Vit-O-Net*-deken.

Maar zo'n genie laat zich niet klein krijgen. Misschien heeft een behanger Craddick inmiddels verteld dat behang gemaakt is van cellulose, dat in een andere vorm wordt gebruikt tegen constipatie en wie weet verkoopt Dr. Craddick nu wel Consti-Pape: met Consti-Paste op de muren van uw slaapkamer geplakt, zal het u en uw gezin voor altijd bevrijden van constipatie, de oorzaak van alle ziekten, waaronder longontsteking, tuberculose, roodvonk en roos (en knieën van huishoudsters?).

Het staat mijlenver af van de *Vit-O-Net* Corporation tot die gerenommeerde farmaceutische bedrijven die regelmatig adverteren in medische tijdschriften en hun deugden voortdurend aan een bewonderende wereld beschrijven. Wij zijn er zeker van dat geen van deze respectabele organisaties ooit in *Physical Culture Magazine* zal adverteren voor een wonderbaarlijk magnetisch wondermiddel. Toch zien we dat ze allemaal onder één noemer vallen; ze hebben allemaal één overheersend doel, winst, en de zaken en wetenschap van de meest gerenommeerde bedrijven worden afgemeten aan de maatstaf van financieel gewin. Ook zij wagen zich aan kwakzalverij, maar ze stoppen net op tijd voordat de kwakzalverij zo duidelijk wordt dat het ten koste gaat van de winst die alleen gerenommeerde farmaceutische bedrijven

kunnen behalen.

We kunnen geen fouten vinden in de kennis die deze bedrijven bezitten. Ze kunnen enkele van de bekwaamste technologen in hun vakgebied in dienst nemen, en doen dat ook vaak. [172] Maar de technologen moeten zich aan hun vakgebied houden en altijd onthouden dat *een goede* wetenschapper in aanwezigheid van de verkoopmanager alleen spreekt als hij wordt aangesproken. We beschuldigen deze bedrijven niet van een gebrek aan kennis, maar omdat ze over het algemeen over die kennis beschikken, moeten we aannemen dat ze opzettelijk en bewust schuldig zijn, of dat ze hebben nagelaten de technische en bestuurlijke controle uit te oefenen die het publiek van hen mag verwachten.

Zo zien we dat het grote bedrijf Parke, Davis & Company *Bronchial Lozenges* verkoopt onder claims die zij zelf als onjuist hebben erkend toen een zending door de overheid in beslag werd genomen wegens verkeerde etikettering; van de verkoop van *Laxative Cold and Grippe Tablets* onder wat de overheid als valse claims van genezende en therapeutische effecten beschouwde, waarbij zij tegelijkertijd naliet de aanwezigheid (zoals vereist door de wet) van acetanilide, een geneesmiddel dat talrijke sterfgevallen heeft veroorzaakt, te vermelden.

Er zijn maar weinig farmaceutische bedrijven met een betere reputatie dan Sharp & Dohme uit Philadelphia en Baltimore. Na het succes van een antisepticum van zeer twijfelachtige waarde, *Hexylresorcinol-S.T.37*, besloot het bedrijf verder te profiteren van dit succes door een tandpasta met *Hexylresorcinol* op de markt te brengen onder de naam *S. T.*

37Toothpaste. “Het irriteert zelfs het meest gevoelige mondweefsel niet”, verklaarde hun reclame, die optimaal gebruik maakte van de reputatie van het bedrijf. “S. T. 37 tandpasta is een product van Sharp & Dohme, een naam die u kent. [173] Het symbool van een fabrikant wiens werk en reputatie u erkent.”

Hoe waar waren de beweringen voor dit specifieke geval van kwakzalverij? Lees het volgende uit een recensie in het *Bulletin of Hygiene* van juli 1932:

"Dit is een verslag van zes gevallen van ontsteking van de lippen en . . . het slijmvlies, die allemaal kort na het begin van het gebruik van een nieuwe tandpasta, bekend als S.T.37, optraden. . . . De fysieke symptomen waren in alle gevallen die van een ernstige, acute ontsteking. . . : '

Herinnert u zich nog dat J. White, die dwaze kwakzalver die een remedie had tegen roodvonk en pokken, weigerde om de onderzoeker van de American Medical Association te helpen? Lees verder in het verslag van het *Bulletin of Hygiene* en trek uw eigen conclusies over het standpunt van de fabrikanten van S. T. 37 tandpasta:

" De onderzoekers verklaren dat zij controle-experimenten wilden uitvoeren met alle andere ingrediënten in de tandpasta [tests van de S.T.37-vloeistof zelf toonden aan dat deze een mogelijke oorzaak van de irritatie was], maar dat hun verzoek om medewerking aan de fabrikanten werd afgewezen."

Zo zijn, van slecht tot goed, de mannen en organisaties die

medicijnen en medische hulpmiddelen leveren aan honderd miljoen mensen. [174] Zij hoeven geen diploma in geneeskunde, bacteriologie of farmacologie te hebben; geen farmaceutische, wetenschappelijke of enige andere opleiding of training; op misschien enkele uitzonderingen na kunnen en zullen gerenommeerde bedrijven die over opleiding en training beschikken, deze middelen naar believen negeren; Er zijn absoluut geen wettelijke controles die een kwakzalver niet kan omzeilen door zich als bedrijf te registreren of, als dat niet lukt, door simpelweg van naam te veranderen en een nieuw bedrijf op te richten. Ze kunnen mensen verminken of zelfs doden, door onwetendheid, onzorgvuldigheid of puur winstbejag, en vinden altijd weer nieuwe, volgzame slachtoffers.

HOOFDSTUK – 10

KLEINE LEUGENTJES ?

Bent u op zoek naar 's werelds meest vooraanstaande autoriteiten en schrijvers over veelvoorkomende kwalen die de mensheid teisteren, over alledaagse zaken als verkoudheid, constipatie en puistjes, of over ernstige ziekten als griep en kanker? Ga dan niet naar de beroemde universiteiten en klinieken; de professoren in de geneeskunde en bacteriologie weten maar weinig. Ga in plaats daarvan naar de reclamebureaus; daar vindt u de mensen die alles weten. Hoe vaker een ziekte voorkomt, hoe minder de oude knarren in de medische faculteiten weten over de behandeling ervan, hoe zekerder de grote laboratoria van de reclamebureaus zijn dat ze deze onder de knie hebben en in één klap (na jarenlang onderzoek met een woordenboek en een synoniemenwoordenboek) een preventief middel en een remedie hebben samengesteld.

Het behoeft nauwelijks gezegd te worden dat deze grote laboratoria alleen bestaan in de hoofden van de begaafde tekstschrijvers, hoewel er duizenden foto's zijn die hun bestaan bewijzen; foto's van glanzende reageerbuisjes en retorten, van grote wetenschappers (meestal Duitsers of Fransen, met baarden) en van microscopen – prachtige, nieuwe, gepoetste microscopen – het standaard symbool van het onder-

zoek van reclamebureaus. De grote wetenschappers schrijven geen wetenschappelijke artikelen over de wonderbaarlijke ontdekkingen die worden aangeprezen, en brengen geen rapporten uit voor discussie en controverse. [176] Al hun kennis wordt voor publieke consumptie gedistilleerd door de geest van de reclameschrijver.

Door een bron van medische, biologische, voedings- en cosmetische kennis te creëren, is de copywriter in staat om de afgestudeerde arts te vervangen als de huisarts van vandaag. Deze nieuwe huisarts komt voortdurend bij u thuis; zijn woorden komen tot u via de pagina's van tijdschriften en kranten, via de radio en via de post. Heeft u een loopneus of jeuk? Daar, op de pagina voor u, staat de diagnose van Dr. Copy-Writer voor uw kwaal en zijn precieze instructies voor de behandeling.

Pijn? Neem twee tabletten *Bayer's Aspirine*. Moe, uitgeput? Neem drie tabletten gist. Last van constipatie? Eet *Kellogg's Zemelen*. Te dik? Neem elke dag een halve lepel *Kruschen Salts*. Een zware verkoudheid? Ruik aan *Vapex*. Bezorgd over bacteriën? Gorgel met *Pepsodent Antiseptic*.

Om als arts te kunnen werken, moet u zes of zeven jaar een medische opleiding volgen. Om medicijnen te mogen verstrekken, moet u twee tot vier jaar een opleiding tot apotheker volgen, en dan nog mag u geen diagnoses stellen of recepten uitschrijven. Maar als reclametekstschrijver mag u diagnoses stellen en recepten uitschrijven voor alle bekende ziekten en aandoeningen, zonder ook maar tien minuten medische opleiding te hebben genoten en zonder ook maar één medisch boek te hebben gelezen.

[177] Misschien is dit niet helemaal eerlijk. Een tekstschrijver die aan een opdracht voor een medicijn of voedingsmiddel begint, leest vaak wel een boek, soms zelfs twee of drie. Maar hij leest ze op een bijzondere manier, zoals misschien niemand anders dat doet. Hij zoekt naar ziekten en bacteriën met Griekse en Latijnse namen waarmee hij potentiële kopers van het specifieke merk dat hij voorschrijft kan imponeren; naar ziektebeelden die hij kan toevoegen aan de lijst van dingen die hij gegarandeerd kan genezen.

We vinden een voorbeeld in het ontstaan van de bekendheid van “mucineplaques” of “film”. Claude C. Hopkins, een van de beroemdste reclameschrijvers, kreeg de taak om *Pepsodent*-tandpasta op de markt te brengen. In zijn boek “My Life in Advertising” vertelt hij hoe hij dat deed:

"Ik las het ene na het andere boek van tandheelkundige autoriteiten over de theorie waarop Pepsodent was gebaseerd. Het was erg droge lectuur. Maar halverwege een van die boeken vond ik een verwijzing naar die mucineplaques op de tanden, die ik later ‘film’ noemde. Die ontdekking bracht me op een aantrekkelijk idee: ik besloot om de tandpasta te adverteren als een middel om schoonheid te creëren, als een wapen om die troebele film te bestrijden."

Blijkbaar was de heer Hopkins zich niet eens bewust van de passages in de boeken die waarschuwden voor het gevaar van het gebruik van grove schuurmiddelen – zoals die in *Pepcodent* – in tandpasta. Hij was op zoek naar magische woorden, en hij vond ze. [178] Andere genieën ontdekten of verzonnen halitose, intestinal flora (darmflora mooi ‘i. f.’

genoemd), cachexie, bromidrose, comedonen en tinea-trycophyton, de bacterie die *Absorbine, Jr.* ‘groot maakte’ in zijn geweldige reclamecampagne tegen voetschimmel.

Met een laboratorium in zijn hoofd en een medisch woordenboek in zijn hand is de tekstschrijver ideaal toegerust om de medicijn- en voedselproducenten te helpen het publiek te misleiden en te vergiftigen. Hij weet niets, maar is bereid en in staat om met een paar geleende zinnen en vervalste foto's alles te construeren wat hij wil, en kan met gemak de rol van huisarts, dermatoloog, maag-darm-specialist of diëtist op zich nemen.

Bijna *geen* enkele reclame die bedoeld is om het grote publiek te beïnvloeden, is eerlijk in de zin waarin een fatsoenlijke wetenschapper eerlijkheid begrijpt. Wat een reclame-maker zegt, kan in enge zin waar zijn, maar hij vertelt niet de hele waarheid. Zo adverteert *Air-Way* in *Good Housekeeping*: "Geen enkele politieagent kan u tegen deze gevaren beschermen! ... Hemolytische streptokokken ... veroorzaken erysipelas, roodvonk, bronchopneumonie. ... Miljoenen bacteriën werden aangetroffen in een vingerdopje vuil uit een stofzuigerzak. ... *Air-Way* ... stelt haar in staat vuil en bacteriën te verwijderen zonder een zak of container te legen." Maar de advertentie vermeldt niet dat de *Air-Way* veel minder vuil opzuigt dan andere stofzuigers, waardoor miljarden bacteriën achterblijven op plaatsen waar kinderen spelen. Normaal gesproken vormt het niet vertellen van de hele waarheid – door de adverteerder ‘vermijden van negatieve boodschappen’ genoemd – alleen een economisch risico of verlies, iets waar we ons in dit boek niet mee bezighouden.

[179] In reclame voor geneesmiddelen en sommige voedingsmiddelen is het vermijden van negatieve uitspraken en implicaties echter absoluut gevaarlijk voor de consument. De reclame voor *Pebeco*-tandpasta vermeldt bijvoorbeeld het dure ingrediënt dat vage, wonderbaarlijke dingen voor de mond zou doen. Maar er wordt niet vermeld dat dit dure ingrediënt, kaliumchloraat (er zit ongeveer een cent – % ? – aan in elke tube), een gevaarlijk gif is, dat men er zeer voorzichtig mee moet zijn en het niet mag inslikken, en dat de tube daarom buiten het bereik van kinderen en andere personen die niet met gif mogen omgaan, moet worden bewaard.

Misschien maakt een citaat uit een van de weinige relatief eerlijke reclameverklaringen die we ooit hebben gelezen, afkomstig van een kartonnen doos, duidelijker wat andere adverteerders bijna altijd weglaten:

"Phenolax kan worden gebruikt wanneer de darmen niet werken ... en voor dit incidentele gebruik is het het ideale laxemiddel. Maar men moet bedenken dat voortdurend gebruik van een laxemiddel . . . kan leiden tot chronische constipatie. . . . Zodra u een dagelijkse gewoonte kunt aanhouden zonder Phenolax te gebruiken, moet u stoppen met het gebruik ervan. . . . Als u zonder dagelijks gebruik van Phenolax geen gewoonte kunt aanhouden, is het raadzaam een arts te raadplegen."

[180] Dit is bijna uniek – waarschijnlijk zijn er in de hele geschiedenis van de Amerikaanse reclame voor geneesmiddelen niet meer dan drie of vier van dergelijke ketterijen begaan. Voor de gemiddelde directeur van een reclamebureau

of tektschrijver zijn negatieve uitspraken misdaden die de fundamenteën van onze zakenwereld en reclamewereld bedreigen. Maar als het in het belang van het publiek is, moeten dergelijke “misdaden” worden begaan, *normaal* en als vanzelfsprekend.

Het is waar dat de “gerenommeerde” bureaus die hun advertenties in de *Saturday Evening Post* en andere tijdschriften voor bedrijfsreclame plaatsen, zich niet inlaten met de meest flagrante en ongeloofwaardige bedrogpraktijken, zoals geneesmiddelen tegen kanker en tuberculose. maar een minder transparante fraude, hoe gevaarlijk ook, is voor hen heel acceptabel, mits deze wordt gesponsord door een voldoende grote en belangrijke fabrikant, vooral als deze zijn beweringen kan staven met het schijnbare bewijs van een pseudowetenschapper – en bijna elke pseudowetenschapper is goed genoeg.

Hetzelfde kan worden gezegd van publicaties waarin advertenties worden geplaatst. Twintig of vijftientig jaar geleden accepteerde bijna elk tijdschrift of elke krant bijna elke advertentie. Tegenwoordig accepteren de meeste tijdschriften met een nationale oplage en de meeste kranten de ergste vormen van reclame voor geneesmiddelen niet meer, maar ze accepteren nog steeds graag reclame die zowel frauduleus als gevaarlijk is, mits dit niet al te duidelijk is. [181] Voor de ergste vormen van reclame zijn gedrukte publicaties grotendeels vervangen door de radio, een medium waar alles kan, en door persoonlijke verkooptechnieken.

Het is algemeen bekend dat reclame de belangrijkste pijler is van de verkoop van frauduleuze en gevaarlijke genees-

middelen en vervalste en vervangende voedingsmiddelen. Als de verkopers van dergelijke geneesmiddelen en voedingsmiddelen geen gebruik zouden mogen maken van belangrijke reclamemedia, zouden zij snel van de markt verdwijnen of in ieder geval beperkt blijven tot een kleine markt. In belangrijke zin zijn daarom de managers van radiostations en de uitgevers van populaire tijdschriften en kranten meer verantwoordelijk voor het voortduren van talloze fraudegevallen dan de reclamebureaus. De reclamebureaus kunnen terecht zeggen dat hun weigering om een klant aan te nemen alleen maar betekent dat die klant naar een ander, minder kieskeurig bureau zal gaan; als geen enkel bureau hem wil aannemen, zal de verkoper zelf zijn reclameschrijven of een nieuw bureau oprichten. Maar wanneer een tijdschrift, krant of radiostation een advertentie weigert, kan de adverteerder het specifieke publiek van die publicatie of dat station niet bereiken en kan hij, op enkele onbelangrijke uitzonderingen na, niet hopen een nieuwe krant, tijdschrift of radiostation op te richten om het publiek te bereiken dat hem anders wordt ontzegd.

Bovendien wordt het bureau door de adverteerder ingehuurd om goederen te verkopen. Het ontvangt geen betaling van het publiek en het is bedoeld om winst te maken, niet om een openbare dienst te verlenen. Als een bureau zou proberen de bepalingen van een van de ethische codes die periodiek door de reclamebureaus worden aangenomen, in praktijk te brengen, zou het al snel al zijn klanten verliezen en failliet gaan. [182] De krant of het tijdschrift heeft een andere relatie met het publiek. Een deel van zijn inkomsten (hoe-

wel vaak slechts een zeer klein deel, bijvoorbeeld 15 procent) is afkomstig van het publiek. Als het een gerenommeerde publicatie is, kan het zijn reputatie gebruiken om het publiek te overtuigen van de betrouwbaarheid van zijn advertentierubrieken. Vrijwel alle kranten en veel tijdschriften benadrukken bij elke gelegenheid dat zij zich inzetten voor de openbare dienstverlening en voor het behoud van een vrij forum voor democratische instellingen. Ethisch gezien zouden zij in de eerste plaats verantwoordelijk moeten zijn tegenover het publiek, niet tegenover de adverteerder. Wat radioreclame betreft, bevindt de gemiddelde radiozender zich in een moeilijke en abnormale positie. Al zijn inkomsten zijn afkomstig van adverteerders, maar de wet bepaalt dat hij zich moet inzetten voor de openbare dienst, en het is de overheid die hem via een subsidie het gebruik van het publieke domein in de ether toestaat, waardoor hij kan functioneren.

Maar ethiek of geen ethiek, verantwoordelijkheid of geen verantwoordelijkheid, het bureau, de krant, het tijdschrift en de radiozender zijn allemaal voor hun broodwinning afhankelijk van de adverteerder, en van hen verwachten dat zij reclame censureren of volledig weigeren, is onmogelijk. In een door het bedrijfsleven gedreven samenleving is er alleen reden om zich bedrogen te voelen als zij beweren strenge censuur uit te oefenen en dat niet doen, want dan wordt het lang lijdende publiek dubbel belast. Over het geheel genomen hebben de reclamebureaus en de uitgevers een relatie met het publiek die normaal is in onze samenleving. [183] Het is precies dezelfde relatie als die van de kruidenier, de

warenhuiseigenaar, de straatverkoper en de oplichtende veilingmeester: een dienst of een product verkopen op een manier die de grootste winst of het grootste rendement oplevert.

Zolang winstbejag alle productie en distributie blijft domineren, moet de uitbuiting van de consument door middel van verschillende gradaties van misleiding als een gegeven worden beschouwd; economische fraude kan misschien iets beter worden gecontroleerd dan nu het geval is, maar kan onmogelijk worden uitgebannen. Waar misleiding niet alleen leidt tot fraude met winstoogmerk, maar ook tot vergiftiging met winstoogmerk, en wij het slachtoffer zijn van de vergiftigers, moet alles in het werk worden gesteld om dit uit te bannen, ondanks – en indien nodig zelfs tegen – de trend van het bedrijfsleven in.

Binnen de beperkte ruimte van dit korte hoofdstuk is het niet mogelijk om alle soorten reclamemedia – kranten, tijdschriften, autoreclame, radio, post, etalages, enzovoort – nauwkeurig te onderzoeken. Het gewone tijdschrift voor thuisgebruik is waarschijnlijk representatief voor het gemiddelde – niet het slechtste, maar ook niet het beste.

Laten we daarom eens kijken in een paar populaire tijdschriften om te zien welke soorten gevaarlijke voedingsmiddelen, medicijnen en cosmetica momenteel aan de consument worden opgedrongen. We slaan een exemplaar van *Delineator* van juni 1931 open, beginnend achterin het tijdschrift, waar de advertenties het dichtst op elkaar staan. Op een van de laatste pagina's is een halve kolom gewijd aan *Salicon*. [184] "Pijn, lumbago, reuma, neuralgie – snelle

verlichting met een onschadelijke tablet. . . . *Salicon* is veilig in gebruik. Heeft geen invloed op het hart en veroorzaakt geen maagklachten." Vóór 1929 stonden dezelfde beweringen op het etiket van *Salicon*, waar ze de aandacht trokken van de Federal Food and Drug Administration, die een partij tabletten in beslag nam en in een rechtszaak die door de rechtbank werd bekrachtigd, de beweringen op het etiket vals en misleidend verklaarde. *Salicon* is niet veilig zonder belangrijke kanttekeningen, maar aangezien de Food and Drug Administration geen jurisdictie heeft over reclame, worden de claims die ooit op het etiket stonden nu in de reclame gebruikt.

Direct onder het verhaal over *Salicon* staat een foto van een jonge vrouw met vreselijke sproeten die haar sproeten in het geheim en snel wil verwijderen met *Stillman's Freckle Cream*. De American Medical Association heeft in deze crème een groot percentage ammoniakhoudend kwik aangetroffen, een gevaarlijke en irriterende bijtende stof.

We slaan een pagina om en zien een foto van een mooie, gelukkige jonge vrouw wier wangen ooit vaal waren en wier ogen dof; zij leed, zoals u wellicht al geraden heeft, aan constipatie. Toen nam ze elke avond *Dr. Edwards Olive Tablets*, een puur plantaardig middel dat niet verslavend is. De tabletten bevatten weliswaar een plantaardig bestanddeel, aloë, maar dat is verslavend, zoals alle laxermiddelen, en het dagelijks innemen ervan is beslist gevaarlijk en kan leiden tot chronische en onbehandelbare constipatie.

[185] Enkele pagina's verder komen we het wetenschappelijk klinkende verhaal tegen van *Ambrosia*, de poriënreini-

gende crème. Het ministerie van Volksgezondheid van New Hampshire (blijkbaar een zeer zeldzame uitzondering op de gebruikelijke hopeloos ineffectieve controle-instanties van de staat) waarschuwde tegen het gebruik van *Ambrosia* omdat het een sterk huidirriterend middel, carbolzuur, bevatte.

Op de tegenoverliggende pagina vertelt de Kellogg Company vrouwen hoe ze op de juiste manier kunnen afvallen, hoe ze een slechte stoelgang, een vale teint, doffe ogen, hoofdpijn, verlies van eetlust en energie kunnen voorkomen. Volgens de *SCIENCE* moeten ze dagelijks twee eetlepels *Kellogg's All-Zemelen* eten. Maar zemelen zijn uiterst schadelijk voor veel vrouwen (en mannen en kinderen), zoals iemand bij de Kellogg Company of haar reclamebureau wel moet weten, aangezien ze het gevaar bijna toegeven in advertenties in tijdschriften die door artsen en diëtisten worden gelezen.

Vervolgens komen we bij een paginagrote advertentie waarin in mooie reclametaal wordt aangeprezen om *Lysol* te gebruiken als vaginale douche. Er is een vleugje *SCIENCE* en de gebruikelijke getuigenis van een vrouwelijke arts – zoals gewoonlijk een buitenlandse. *Lysol* is een goed ontsmettingsmiddel voor vloeren, muren en toiletten, en misschien ook voor andere doeleinden, maar het is veel te irriterend voor de intieme “vrouwelijke hygiëne” waarvoor het wordt aanbevolen.

Hier, op pagina 49, staat onze oude vertrouwde baardige wetenschapper, dit keer een Fransman, die de deugden van gist aanprijst. In enkele gevallen is gist nuttig, maar in de meeste gevallen waarin het wordt aanbevolen, vertraagt het

alleen maar de juiste behandeling en kan het in sommige gevallen ongewenste darmzwellings veroorzaken. [186] Niet lang geleden werd ontdekt dat monsters van geperste gist besmet waren met *streptococcus viridans*, een relatief onschadelijke bacterie, maar een die zeker niet zonder gevolgen kan worden ingeslikt.

Op een andere pagina worden we gewezen op de voordelen van *Ex-Lax*, een heerlijk chocoladeachtig laxeermiddel dat niet verslavend is. *Ex-Lax* is, net als alle andere laxeermiddelen van dit type, verslavend en is niet, zoals de reclame suggereert, de beste manier om van constipatie af te komen. De American Medical Association meldde in augustus 1932 het overlijden in La Crescente, Californië, van een gezonde tienjarige jongen die een doos *Ex-Lax* als snoep had gegeten. Het is slecht voor kinderen juist omdat het in de vorm van snoep is, aangezien laxeermiddelen schadelijk zijn voor kinderen, die niet moeten worden aangemoedigd om ervan afhankelijk te worden.

The *Delineator* is typerend voor de vele tijdschriften die zich op vrouwen richten. Soortgelijke advertenties verschijnen in *McCall's* van juli 1932; deze bevat zelfs de meeste van de hierboven genoemde advertenties en vele andere die het vermelden waard zijn. Hier is bijvoorbeeld een paginagrote advertentie voor Pepsodent-tandpasta: “veilig, absoluut veilig”. *Pepsodent* is, tenzij het schurende bestanddeel zeer recentelijk opnieuw is gewijzigd, niet veilig voor het tandglazuur, en bij constant gebruik tweemaal daags, zoals de advertentie adviseert, kan het leiden tot slijtage van het tandglazuur en jarenlange tandartskosten. Een andere pagi-

nagrote advertentie vertelt een hypochondrische wereld over *Pepsodent Antiseptic*. [187] " De verbazingwekkende resultaten van *Pepsodent Antiseptic* bij de bestrijding van keelpijn en verkoudheid [wat keelpijn en verkoudheid ook mogen zijn] bewijzen de doeltreffendheid ervan bij het tegengaan van slechte adem (halitose)." Blijkbaar is de onderliggende theorie hier dat, aangezien *Pepsodent Antiseptic*, voor zover bekend, waardeloos is bij de preventie of behandeling van keelpijn of verkoudheid, het wel goed moet zijn tegen halitose. De adverteerder heeft het lef om het ook aan te bevelen voor kleine snijwonden. Aangezien kleine snijwonden soms leiden tot infecties die een efficiënt eerstehulpantisepticum zoals jodiumtinctuur zou voorkomen, maken de makers van *Pepsodent* zich schuldig aan een gevaarlijke misleiding door een zo zwak antisepticum voor dit doel aan te bieden.

Wilt u een "zoutverjonging"? De Bristol-Myers Company vertelt u hoe u dat kunt krijgen in de advertentiepagina's van *McCall's*. Houd uzelf van binnen schoon met *Sal Hepatica*, dat aloude wondermiddel dat al jarenlang de advertentie-inkomsten van tijdschriften opvult, hoewel de schadelijke werking ervan al meer dan twintig jaar geleden door de American Medical Association aan het licht is gebracht. De oorspronkelijke aanklacht van de vereniging staat nog steeds overeind:

"Het misbruik van zout laxermiddelen door het publiek is een kwaad dat serieuze aandacht verdient. Terecht of ten onrechte zijn leken bang voor constipatie en nemen ze natuurlijk wat hen is geleerd als de goedkoopste en eenvoudigste reme-

die, namelijk zelfmedicatie met zout laxermiddelen. ... Deze gewoonte is verantwoordelijk voor een groot deel van de pijnlijke spastische constipatie die bestaat, en de daarmee gepaard gaande neurasthenie. [188] De reclame voor en de verkoop aan leken van een wondermiddel als ‘Sal Hepatica’ kan deze schadelijke gevolgen alleen maar versterken. ...“

Hearst's International Cosmopolitan van augustus 1932 adviseert u *Kohler Antidote for Headache* te gebruiken, dat het medicijn acetphenetedin bevat. De advertentie zegt: "Vraag oma om advies over hoofdpijn." Maar helaas is oma geen expert op het gebied van medicamenteuze behandeling en weet ze niet dat acetphenetedin verantwoordelijk is voor vele sterfgevallen. "Eindelijk een veilige en effectieve manier om af te vallen", zegt een advertentie voor *Kruschen Salts*. Maar zoals bij alle zogenaamde afslankmiddelen die werken door een laxerende werking, kan het voortdurende gebruik van *Kruschen Salts* zonder deskundig medisch advies leiden tot darmirritatie, chronische constipatie en in sommige gevallen zelfs tot ernstigere gevolgen.

Het grootste nadeel van *Listerine* is dat het als antisepticum uiterst zwak is. Maar hier is een advertentie voor *Listerine* als geurverdrijver, waarin het gebruik van het middel bij slechte adem wordt aangeprezen omdat "het de oorzaak aanpakt en vervolgens het effect verwijdert". Slechts in uiterst zeldzame gevallen kan een mondwater effectief zijn tegen de oorzaak van slechte adem, en het is buitengewoon onverstandig om de onderliggende oorzaak van aanhoudende slechte adem te negeren terwijl men *Listerine* gebruikt. *Far-*

r's for Gray Hair is een van de vele haarverfproducten die giftige stoffen bevatten. Deze, waarvan *Hearst's* tijdschrift de advertentie graag publiceert, is een van de ergste, omdat het een giftig en bijtend zilverzout bevat.

[189] “De waarheid is vreemder dan fictie”, verkondigt Macfadden's tijdschrift *True Story*, maar in de advertentiepagina's is wel degelijk fictie te vinden. In het nummer van september 1932 staan de meeste van de bovengenoemde bedriegerijen en kwakzalverij, aangevuld met een paar advertenties voor: *Listerine*, *Fleiselimann's Yeast*, *Pepsodent tandpasta* en *Pepsodent Antiseptic*, *Sal Hepatica*, *Ex-Lax*, *Kellogg's All-Bran*, *Yeast Foam Tablets*, *Salicon*, *Mary T. Goldman's* haarverf, *Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound* (gevaarlijk omdat het een relatief waardeloos preparaat is waarvan het gebruik een adequate behandeling kan vertragen), *Kruschen Salts* en *Farr's for Gray Hair*.

Men zou verwachten dat de advertenties in *Good Housekeeping Magazine* volkomen correct zijn. Ziet het Good Housekeeping Institute, met zijn chemici in witte jassen en andere deskundigen (zie pagina 6 van elk nummer van *Good Housekeeping*), niet toe op zijn pagina's om te voorkomen dat ze worden vervuild met misleidende of schadelijke uitspraken? Helaas sluit de goede waakhond af en toe zijn ogen. Zo vinden we in het nummer van augustus 1932 advertenties voor *Pepsodent*, *Listerine*, *Ambrosia* en *Kellogg's Pep Zemelen Flakes*.

De American Medical Association wordt in deze pagina's vaak geciteerd. De rapporten van haar Bureau of Investigation zijn een onschatbare bron van informatie voor de ge-

kwelde consument, maar helaas is er geen publicatie met een grote oplage waardoor deze informatie bij het grote publiek terechtkomt. [190] De artikelen, rapporten en samenvattingen die in het wekelijkse tijdschrift van de vereniging worden gepubliceerd, bieden eveneens een waardevol en betrouwbaar overzicht van medische kennis en opinies. De tekst van het tijdschrift is in feite zo perfect als een vakblad maar kan zijn. Wanneer we echter kijken naar de advertenties in de publicaties van de vereniging, verlaten we het domein van de wetenschap en betreden we dat van het bedrijfsleven. Degenen die verantwoordelijk zijn voor het advertentiebeleid van de publicatie zijn voornamelijk zakenmensen die de zakelijke noodzaak van periodieke publicaties door en door begrijpen. Wij zeggen dit in de volle wetenschap dat de advertenties in het tijdschrift veel beter zijn dan die in andere tijdschriften die door voedingsmiddelen- en geneesmiddelenfabrikanten als advertentiemedium worden gebruikt. Het zou echter misleidend zijn om voor dit tijdschrift dezelfde normen te hanteren als voor andere tijdschriften, aangezien de advertenties door honderdduizend artsen als absoluut betrouwbaar worden beschouwd.

Twee recente voorbeelden uit het *Journal of the American Medical Association* laten zien hoe onbetrouwbaar de advertenties in dit tijdschrift zijn. In het nummer van 9 juli 1932 van het tijdschrift staat een rapport over *Mercurochrome* van de Raad voor Farmacie en Chemie van de Vereniging. Er werd regelmatig reclame gemaakt voor *Mercurochrome* in de publicaties van de Vereniging, ondanks herhaaldelijk bewijs dat dit antisepticum – in de oplossing die gewoonlijk

aan het publiek werd aangeboden – niet betrouwbaar was. [191] Maar als de redactie van het *Journal* twijfels wilde wegnemen ten gunste van een fabrikant die veel en continu adverteerde en niet bereid was het eerdere bewijs als sluitend te accepteren, dan was hier bewijs van de eigen raad van de vereniging.

Ten eerste achtte de Raad drie beweringen van de fabrikant onjuist: dat *Mercurochrome* in levend weefsel doordringt, dat het actief blijft nadat het op de huid is opgedroogd en dat het niet giftig is (het weefsel niet vergiftigt). *Mercurochrome* dringt niet door, zoals beweerd, remt de groei van bacteriën niet nadat het op de huid is opgedroogd en is giftig voor weefsel, met name voor slijmvliesen (zoals de oppervlakken in de neus en mond en de oogleden). Het rapport citeert Birkhaug die concludeerde dat “de bacteriedodende werking van *Mercurochrome* minder is dan die van *hexylresorcinol*, kwikchloride en jodium”. Het rapport eindigt met de volgende uitspraak: “De antiseptische werking van *Mercurochrome* is niet opmerkelijk en voor huiddesinfectie is de waterige [water]oplossing duidelijk inferieur.” En het is de “duidelijk inferieure” waterige oplossing die u in de apotheek krijgt als u om *Mercurochrome* vraagt.

Ondanks dit rapport stond in het volgende nummer van het *Journal of the American Medical Association* een paginagrote advertentie voor *Mercurochrome* op de achterkant. De advertentie, onder de naam Hynson, Westcott & Dunning, Inc., de fabrikant, luidde gedeeltelijk: "Breid het gebruik van *Mercurochrome* uit ... zodat u ten volle kunt profiteren van de algemene doeltreffendheid ervan. ... [192] Als u ...

Mercurochrome op een bepaald gebied gebruikt ... probeer het dan op alle gebieden. ... *Mercurochrome* in een oplossing van 2 procent blijkt volledig aanvaardbaar als algemeen antisepticum en profylactisch middel voor eerste hulp." Dit over een antisepticum dat een week eerder in hetzelfde tijdschrift werd beschreven als "duidelijk inferieur" voor huid-desinfectie.

"Biologische tests concluderen dat zemelen veilig zijn voor het normale spijsverteringskanaal", luidt de kop van een advertentie voor *Kellogg's All-Bran* in het nummer van 20 augustus 1932 van het *Journal*. Wat is het bewijs voor deze bewering die de verantwoordelijken voor de advertenties in het tijdschrift toestaan in hun blad te verschijnen? Bran bleek veilig te zijn voor het normale spijsverteringskanaal van 22 ratten! Zullen we straks in de advertentiepagina's van het tijdschrift lezen dat het eten van rauwe maïskolven uit een smerige trog veilig bleek te zijn voor 22-proefvarkens, en dat mensen daarom hetzelfde moeten doen?

De American Medical Association is terecht verontwaardigd over de activiteiten van kwakzalvers en verkopers van waarde-loze wondermiddelen. De kloof tussen de kwakzalvers en de directeurs van het advertentiebeleid van de vereniging is niet zo groot als we zouden willen. Als er een keuze moet worden gemaakt, zouden we de kwakzalvers – van wie de meesten onwetend zijn – slechts iets meer schuldig moeten achten aan het in gevaar brengen van de volksgezondheid dan de goed geïnformeerde advertentiedirecteurs. Laat de vereniging haar uitstekende werk voortzetten door kwakzalvers aan de kaak te stellen, maar laat zij ook de recla-

me-kwakzalvers uit haar eigen publicaties verwijderen – niet sommige of de meeste, maar alle.

[193] Hoe kan de consument worden beschermd tegen reclame voor producten die zijn gezondheid of zelfs zijn leven in gevaar brengen? Het algemene idee achter de activiteiten van de Federal Trade Commission (die nu helaas aan het afsterven is) suggereert een manier om de huidige situatie te verbeteren, hoewel we geen echte oplossing voor het probleem zien, behalve volledige overheidscontrole op alle betrokken productie- en distributiebedrijven. De Federal Trade Commission kan een einde maken aan reclame die als oneerlijk wordt beschouwd ten opzichte van de concurrenten van de adverteerder. Laten we een nieuwe commissie voor consumptiegoederen instellen met overeenkomstige, maar veel grotere bevoegdheden om strikte controle uit te oefenen op alle reclame voor producten die op enigerlei wijze de gezondheid of veiligheid van consumenten in gevaar brengen. Een dergelijke commissie zou over voldoende middelen en bevoegdheden beschikken om op te treden tegen alle reclame in alle media die in strijd is met een strikte en onbuigzame ethische en economische code, die niet door zakenlieden, maar door deskundigen en consumenten is opgesteld. Er bestaan momenteel enkele staatsvoorschriften inzake reclame, maar omdat er geen instantie is die uitsluitend verantwoordelijk is voor de handhaving van deze voorschriften, zijn ze overal volkomen ondoeltreffend.

Er is momenteel geen wet van kracht (op misschien een of twee strikt lokale uitzonderingen na) die de verkoop of reclame voor giftige of duidelijk schadelijke voedingsmidde-

len of geneesmiddelen verbiedt.

Een commissie^{*-20)} zoals wij voorstellen, zou reclame voor al dergelijke voedingsmiddelen of geneesmiddelen onmiddellijk verbieden. [194] Zij zou de reclame voor voedingsmiddelen en geneesmiddelen die potentieel schadelijke stoffen bevatten, verbieden, tenzij de reclame een vermelding bevat van de aanwezigheid en de hoeveelheid van die stoffen, de aard van het gevaar en een duidelijke vermelding van het tegengif, indien aanwezig. Het zou eveneens reclame voor antiseptica en mondspoelmiddelen verbieden zonder een duidelijke en gestandaardiseerde vermelding van de bacteriedodende werking op basis van een standaardtest uitgevoerd door een aangewezen, officiële en niet-commerciële testinstantie.

Wij beseffen dat een dergelijk voorstel moeilijk uitvoerbaar is, maar alleen in deze richting zien wij de geringste hoop op substantiële bescherming van de gemiddelde en gewone consument – niet die mythische, sluwe, voorzichtige en berekenende David Harum die de rechtbanken van hem hebben gemaakt toen zij langzaam de doctrine “Let de koper opletten” ontwikkelden.

---

20 *) Een commissie zou zich eveneens kunnen bezighouden met economische fraude tegen consumenten, maar dat is een andere kwestie.

HOOFDSTUK – 11

HET FALEN VAN DE BESCHERMING

"Zo begon de handhaving van de wet met een beleid van onderhandelingen en compromissen tussen de minister en de leveranciers van onze nationale voedselvoorziening. ...'- Uit het rapport van de Moss-commissie, die onderzoek deed naar de uitvoering van de Food and Drugs Act van 1912.

IN HET VOORGAANDE heeft de lezer kunnen zien dat de controle op voedingsmiddelen en geneesmiddelen in Amerika gekenmerkt wordt door onvergeeflijke onverschilligheid en nalatigheid van de overheid, dat deze controle wordt belemmerd door een zwakke en vrijwel nutteloze wetgeving, zowel op staats- als op nationaal niveau; dat er sprake is geweest van een geleidelijke verzwakking van de officiële activiteiten en van de zorg voor de volksgezondheid onder druk van verborgen commerciële krachten die nauwe banden hebben met de voedsel- en geneesmiddelenautoriteiten; dat de controle verder is verzwakt door een ongunstige reeks rechterlijke uitspraken. Al deze factoren hebben een rol gespeeld, waarbij de laatste waarschijnlijk het minst belangrijk is. Maar pure administratieve incompetentie, onbetrouwbaarheid en een voorkeur voor achterkamertjespoli-

tiel, waar eerlijkheid,^{*,21)} nauwgezette onpartijdigheid en openheid juist zo belangrijk zijn, en ten slotte een opvallende en groeiende onverschilligheid ten opzichte van de belangen van het volk, die de afgelopen drie decennia het beleid van de Federale Overheid hebben gekenmerkt, overschaduwden naar onze mening alle andere oorzaken van het koelbloedige ontlopen van verantwoordelijkheid door ambtenaren op het gebied van voedsel- en geneesmiddelencontrole. Als er een einde moet komen aan de grootschalige vergiftiging van het publiek door voedsel- en geneesmiddelenfabrikanten, moet de relatie tussen handhavingsambtenaren en zowel de fabrikanten als het publiek duidelijk worden begrepen en voortdurend in het oog worden gehouden. Deze kwestie is van groot belang voor het publiek, maar tegelijkertijd zo technisch complex dat een volledig en eerlijk beeld van alles wat er sinds de invoering van de Food and Drugs Act in 1906 is gebeurd, en waarom dit is gebeurd, een boek van minstens duizend pagina's zou vereisen, met een bijlage die minstens even lang is. Dr. Harvey W. Wiley besteedde vierhonderd pagina's in zijn "History of a Crime Against the Food Law" aan een snel en onvolledig overzicht

---

21 *) Wij gebruiken het woord eerlijk in deze context niet in de zin van geldelijk gewin. Wij hebben geen reden om aan te nemen dat ook maar één belangrijke ambtenaar van het ministerie van Landbouw of van de Food and Drug Administration zich schuldig heeft gemaakt aan het vragen of aannemen van steekpenningen. [196] Met eerlijkheid bedoelen we een open en oprechte aanpak van overtredingen van de voedsel- en geneesmiddelenwetgeving op de wijze die de wet voorschrijft en die daadwerkelijk wordt toegepast door overheidsfunctionarissen in het geval van een overtreding tegen de post of de valuta – beide overtredingen schaden het algemeen belang veel minder dan overtredingen van de voedsel- en geneesmiddelenwetgeving.

van de periode tot 1929. De achteruitgang van de overheidscontrole op voedsel- en geneesmiddelenvergiftiging, vervalsing en verkeerde etikettering is sinds die tijd nog verder gegaan.^{#-22)}

[197] In 1906 werd de Hood and Drugs Act aangenomen na een reeks schokkende onthullingen en daaropvolgende hervormingsagitatie die bijna vijftientig jaar duurde. De stemming in het Congres ten gunste van deze wetgeving was zo overweldigend (Senaat 63 tegen 4, Huis 241 tegen 17) dat men redelijkerwijs had kunnen aannemen dat het Congres bij het opstellen van de maatregel precies wist wat de algemene doelstellingen waren en op welke druk en kritiek van het publiek het reageerde; en dat als gevolg van deze druk en een kwart eeuw van onrust, het Congres de wet effectief en krachtig wilde handhaven. De tegenstanders uit het bedrijfsleven waren echter zo machtig dat binnen drie maanden na 1 januari 1907, toen de nieuwe wetgeving van kracht werd, de minister van Landbouw, die wettelijk verantwoordelijk was voor de uitvoering ervan, de eerste van een lange reeks maatregelen nam om de wil van het volk en het Congres te dwarsbomen. Onder druk van de visverwer-

---

22 # Gezien de beperkte ruimte in dit korte boek, zal de lezer begrijpen dat de oorzaken van de niet-handhaving van de Food and Drugs Act slechts in grote lijnen kunnen worden geschetst in het ene hoofdstuk dat voor dit onderwerp beschikbaar is, maar voor wie meer informatie wenst, zijn talrijke referenties beschikbaar. We moeten benadrukken dat we in onze dossiers, met betrekking tot alle feitelijke verklaringen in dit hoofdstuk die het beleid, de ontwijkingen en de verkeerde voorstellingen van de federale voedsel- en geneesmiddelenautoriteiten weerspiegelen, tien keer zoveel documentatie hebben als we zouden kunnen gebruiken in iets anders dan een lange en zeer saaie verhandeling over dit onderwerp.

kers in Maine keurde de minister een definitie van sardines goed die was opgesteld door een van de bedrijfsbevorderende bureaus van het ministerie van Handel, in plaats van door het Bureau of Chemistry, de instantie die wettelijk belast was met de technische tests en definities die ten grondslag lagen aan de handhaving van de wet. Als gevolg daarvan blijven sardines tot op de dag van vandaag alle soorten kleine vissen die lijken op echte sardines. [198] Kort daarna volgden andere beslissingen van ambtenaren die duidelijk in strijd handelden met de bepalingen van de Food and Drugs Act, waardoor glucose en maïszetmeelsiroop mochten worden hernoemd tot maïssuiker en maïssiroop (wat ze beslist niet zijn), ingeblikte groenten die kunstmatig groen waren gemaakt met kopersalts mochten worden ingevoerd en natriumbenzoaat en benzoëzuur als conserveermiddelen mochten worden gebruikt. Het was de oorspronkelijke bedoeling en handeling van het Congres om aan het Bureau of Chemistry, een technisch en wetenschappelijk orgaan, de bevoegdheid te verlenen om te bepalen welke handelingen en nalatigheden een overtreding van de wet op zuivere levensmiddelen vormen, en om technische normen vast te stellen die als werkbasis voor de handhaving van de Food and Drugs Act moeten dienen. Een dergelijk bureau, zoals het toen was opgezet, stond door zijn belangstelling voor feiten en het wetenschappelijk onderzoek naar nieuwe kennis in hoge mate los van zakelijke overwegingen en was dus duidelijk minder geneigd dan andere overheidsinstanties om ongunstige – en, zoals we zullen zien, onherstelbare – beslissingen te nemen ten aanzien van de behoeften en rechten van de consument. Maar er waren veel grotere plannen in de maak dan de ge-

noemde besluiten deden vermoeden. Het was de hoge ambtenaren duidelijk dat hun herhaaldelijke terzijde schuiven van het wetenschappelijke agentschap van de regering, het Bureau of Chemistry, op termijn zou leiden tot protest en verontwaardiging onder de bevolking en tot een zeer gevreesde ventilatie van de grieven van het publiek door de voedsel- en geneesmiddeleninspecteurs van de staat en de stad, van wie velen mannen van kracht, gezond verstand en onafhankelijke geest waren. [199] Een veiliger plan voor een langdurige poging om de voedselwetgeving te verzwakken was duidelijk het instellen van een nieuw “adviesorgaan” met een indrukwekkende titel, maar zonder duidelijke verantwoordelijkheden, en dit orgaan op een slinkse manier de bevoegdheden te geven die het Congres aan het Bureau of Chemistry en aan geen enkel ander agentschap had toegekend.

President Roosevelt lijkt zelf het initiatief te hebben genomen, na verzoeken van machtige industriële belangen, wat resulteerde in de illegale vervanging van het Bureau of Chemistry, zoals ingesteld bij wet, door een bureaucratische, traag werkende Board of Food and Drug Inspection. Kort daarna stelde hij voor of stemde hij in met de oprichting van nog een andere illegale instantie, de Raad van Wetenschappelijke Adviseurs (later bekend als de Remsen-raad), die tot taak had op grote schaal de beslissingen van de te eerlijke en rechtlijnige Dr. Wiley en zijn deskundige medewerkers van het Bureau of Chemistry terzijde te schuiven. Minister van Landbouw Wilson, onder wiens leiding deze omzeiling van een duidelijk bedoelde wetgeving werd ingezet, beken-

de in een openbare hoorzitting dat de nieuwe raad, die de wettelijke bepalingen terzijde schoof, was opgericht “met als enig doel de belangen van de fabrikanten te behartigen”. Dr. Wiley, dappere en compromisloze verdediger van het recht van de consument op zuivere en gezonde levensmiddelen en op bescherming tegen *alle* schadelijke vervalsingsmiddelen en conserveermiddelen, werd aldus volledig ontheven van zijn directe controle over de regelgeving en beslissingen in specifieke gevallen. [200] Na al deze verschuivingen en veranderingen hadden de fabrikanten niet alleen hun “dag in de rechtbank”, maar ook alle gelegenheid voor een reeks geheime conferenties met een zorgvuldig geselecteerd agentschap dat volledig buiten de controle stond van het technisch deskundige orgaan dat wettelijk was opgericht om de technische bepalingen en praktische toepassing van de Food and Drugs Act te handhaven. Dit proces is voortgezet totdat, door de goedkeuring van een amendement op een begrotingswet enkele jaren geleden, het Bureau of Chemistry en zijn ongemakkelijke wetenschappelijk ingestelde personeel en bestuurders, die al lamgelegd waren door het wegwerken van Dr. Wiley en al zijn beleidsmaatregelen en plannen in 1912, verdwenen uit de controle van de Food and Drug Administration, en de hele enorm belangrijke zaak nu niet meer wordt beheerd door wetenschappers, maar door de standaard Washington-bureaucratie onder leiding van een behendige advocaat-politicus genaamd W. G. Campbell.

Alvorens verder te gaan met de beschouwing van de stand van zaken onder de huidige handhaving van de Food and Drugs Act, moeten we eerst eens kijken naar de losse ma-

nier waarop ambtenaren zich hebben laten misbruiken voor de nietigverklaring van wetten die hun dividenden in gevaar brengen. President Roosevelt zei tegen Dr. Wiley tijdens een hoorzitting in het kantoor van de president, in aanwezigheid van de minister van Landbouw en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en de advocaten van drie grote ketchupfabrikanten en conservenfabrikanten: “U zegt mij dat sacharine schadelijk is voor de gezondheid?” [201] Wiviley antwoordde: “Ja, meneer de president, dat zeg ik u.” De president antwoordde: “Dr. Rixey geeft het mij elke dag.” Op Wiley's antwoord: “Meneer de president, hij denkt waarschijnlijk dat u diabetes dreigt te krijgen,” antwoordde Roosevelt: “Iedereen die zegt dat sacharine schadelijk is voor de gezondheid, is een idioot.” Er werden vele duizenden dollars aan overheidsgeld uitgegeven in een poging om het gebruik van dit giftige conserveermiddel en zoetstof “legaal” te maken.

Velen zullen volgens de maatstaven van president Roosevelts onverstandige bewering als idioten worden beschouwd. Tegenwoordig behoren tot deze groep ook de voedselproducenten die destijds pleitten voor het recht om een gevaarlijke drug als zoetstof in ingeblikte maïs te gebruiken en een andere drug als conserveermiddel om te voorkomen dat beschimmelde ketchup uit de flessen zou spuiten.

Het conserveren van gedroogd fruit met zwaveldioxide is een ander voorbeeld van hoe lichtzinnig de ambtenaren die belast waren met de uitvoering van de Federal Food and Drugs Act belangrijke beslissingen namen die een hele ge-

neratie mannen, vrouwen en kinderen zouden treffen. Minister van Landbouw James Wilson zei in 1907:

"Er kwamen telegrammen binnen en uiteindelijk bereikte mij het bericht dat er iets ernstigs aan de hand was in San Francisco. Ik telegrafeerde terug dat ik op een bepaalde dag zou komen en ik ging erheen. Ik trof de burgemeester, de bankiers, de zakenlieden en de boeren in grote opwinding aan. [202] Ze wilden dat ik iets zei. Ik zei: 'Ik weet niet wat ik moet zeggen, ik zal luisteren; praat maar, heren.' 'Nou,' zeiden ze, 'we hebben hier een industrie van 15 miljoen dollar in het telen en drogen van fruit. Dit gedroogde fruit wordt gecontracteerd door de grote handelaren in het oosten. Onze mensen lenen geld van de banken, en als het fruit is verkocht, is alles in orde en gaat alles door, maar jullie in Washington zeggen dat we slechts 350 milligram zwavel per kilo mogen gebruiken, en de mannen in het oosten die contracten hebben gesloten voor ons fruit, willen hun contracten niet nakomen; ze zijn bang dat het fruit niet goed blijft.

Na de hele dag naar deze goede mensen te hebben geluisterd, zei ik: "Ik begrijp uw situatie, heren. Ik denk niet dat het Amerikaanse Congres met deze wet de bedoeling had uw bedrijf te stoppen. We hebben in Washington nog niet genoeg geleerd om jullie bedrijf te begeleiden zonder het te vernietigen; mettertijd zullen we het beter weten, maar ik zal jullie vertellen wat jullie moeten doen. Ga gewoon door zoals jullie altijd hebben gedaan en ik zal geen maatregelen nemen om jullie goederen in beslag te nemen of te laten in beslag nemen, noch zal ik een zaak voor de rechter brengen totdat we meer weten over het aantal milligram per kilo en al het andere. ..."

Toen de chemici die waren aangesteld om onderzoek te doen naar het zwavelen van gedroogd fruit hun rapport indienden, weigerde minister Wilson toestemming te geven voor publicatie. Dit was de eerste in een lange reeks van dergelijke onderdrukkingen van gegevens en aanbevelingen die met belastinggeld werden betaald. (Het onderdrukken van gegevens die ongunstig zijn voor machtige belangen is de standaardpraktijk bij de Food and Drug Administration.)

[203] Er was een onschadelijk substituut voor zwaveling gevonden, en brede publiciteit over die ontdekking zou een zeer ongemakkelijk effect hebben gehad op de hele handel in gedroogd fruit die toen – en nu nog steeds – zwavel gebruikte. Het rapport is tot op de dag van vandaag niet gepubliceerd en deze toestemming om te vergiftigen, die terloops werd verleend door de technisch onwetende en sociaal onverschillige minister van Landbouw, staat nog steeds ongewijzigd. Nu is er geen limiet gesteld aan het zwaveldioxide-gehalte van gedroogd fruit, behalve, vreemd genoeg, in het fruit dat de regering koopt voor gebruik door haar eigen ambtenaren en werknemers, ziekenhuis- en asielpatiënten, soldaten, matrozen en veteranen. Tot op de dag van vandaag heeft niemand in Amerika – zeker niet op het gebied van voedsel- en geneesmiddelencontrole – zich door middel van experimenten of grondige studie verdiept in de technische literatuur, Amerikaanse en buitenlandse, om te bepalen wat precies de veilige grenswaarden zijn voor een conserveermiddel dat door enkele Amerikaanse staten en Japan (behalve voor pruimen) volledig verboden is, terwijl andere landen, waaronder Duitsland, Oostenrijk, Hongarije en Frankrijk, het gebruik van zwaveling beperken tot een niveau dat

een embargo inhoudt op het sterk gezwavelde fruit dat in Amerika gebruikelijk en toegestaan is.

Dr. Wiley volgde het algemene principe – wanneer zijn meerderen hem niet tegenspraken – dat in geval van twijfel de twijfelachtige stof moest worden uitgesloten omdat de wet dat voorschreef, en ook om de gezonde sociale reden dat de rechten van honderd miljoen consumenten op het gebied van gezondheid voorrang moeten hebben boven de rechten van enkele duizenden of zelfs honderdduizenden fabrikanten, handelaren of telers. [204] Een ander gezond en eenvoudig principe was dat een giftige of potentieel giftige stof die op zichzelf geen waarneembare of meetbare schade kan veroorzaken, in de normale voedselvoorziening en -bereiding onvermijdelijk wordt gecombineerd met vele andere twijfelachtige stoffen in het gemengde dieet van veel mensen; net zoals bij arsenicumvergiftiging, zoals we hebben aangetoond, hetzelfde gif via tientallen verschillende voedingsmiddelen, dranken en medicijnen en zelfs via het behang van zijn slaapkamer in de maag van een bepaalde consument terecht kan komen; en zonder zijn medeweten samen met andere schadelijke chemicaliën, zoals zwaveldioxide, aluin, natriumsulfiet en natriumbenzoaat, nitrieten, koper, lood, tin, antimoon, zink en aluminium, wordt toegediend.

De huidige functionarissen van de Federal Food and Drug Administration en die van bijna alle staten gaan altijd uit van een tegengestelde veronderstelling. Hoewel die tegengestelde overweging uitdrukkelijk wordt uitgesloten door de bewoordingen van de Food and Drugs Act, heeft de Admini-

stratie in cruciale gevallen het standpunt ingenomen dat wanneer er twijfel bestaat en er geen zeker en positief bewijs van schade is, de twijfelachtige praktijk moet worden voortgezet totdat (indien ooit) de Administratie het positieve en bevestigende bewijs van schade voor de volksgezondheid of het welzijn van de bevolking heeft vastgesteld. Of er daadwerkelijk een gevaar bestaat, wordt door de overheid nooit definitief vastgesteld. Net als bij zwaveldioxide kan er gemakkelijk drieëntwintig jaar verstrijken waarin niet alleen de kwestie in de vergetelheid raakt en de wet niet wordt gehandhaafd, maar ook de toegestane hoeveelheid conserveermiddel verder wordt verhoogd door het bekende proces van “administratieve erosie” of het afbrokkelen van een wettelijke waarborg.

[205] We hebben al opgemerkt dat de allereerste maanden van de handhaving gekenmerkt werden door verzoeken aan ambtenaren, waaronder president Roosevelt zelf, van fabrikanten die vrijstelling van de wet wilden, en dat een van die verzoeken ertoe leidde dat president Roosevelt een raad van wetenschappelijke adviseurs instelde. Taft, de volgende president, nam deel aan het afbreken van de wettelijke definitie van pure whisky door het ministerie op grond van de Food and Drugs Act – een kwestie die nu louter van historisch belang lijkt, maar niettemin een zware slag betekende voor de latere effectieve handhaving van de wet. Opnieuw benoemde president Taft, onder druk van de betrokken zakelijke belangen en zonder wettelijke grondslag, een speciale commissie om de kwesties te behandelen en het product in mildere bewoordingen te definiëren dan die welke reeds door

het Bureau of Chemistry waren vastgesteld, hoewel de definitie van dat bureau al in zeven federale rechtszaken als deugdelijk was beoordeeld. Whisky werd vervolgens opnieuw gedefinieerd, letterlijk naar beneden, naar de normen van de vrij goede illegale whisky uit het Volstead-tijdperk. De conferenties van de heren Roosevelt en Taft, die waren bijeengeroepen om de eerlijke inspanningen van de technici van het Bureau of Chemistry te negeren en te dwarsbomen, deden hun werk zo goed dat sindsdien geen enkele ambtenaar van de regering heeft kunnen vergeten dat de regering zich met politiek bezighoudt – wat voor een realist neer komt op zaken doen – en dat wetenschap, voor alle administratieve doeleinden, buiten spel staat als het gaat om de controle op voedsel en geneesmiddelen.

[206] Kort gezegd verbiedt de wet op voedsel en geneesmiddelen slechts een beperkt aantal handelingen die kunnen leiden tot fraude en gevaren voor de gezondheid en de economische rechten van de consument die voedingsmiddelen en geneesmiddelen koopt die in het interstate handelverkeer worden vervoerd (de werkingssfeer van de wet omvat ook diervoeders voor dieren en pluimvee), en dit zolang deze goederen zich in hun “originele verpakking” bevinden. De wet biedt geen bescherming aan consumenten tegen waardevermindering van levensmiddelen en geneesmiddelen na verzending en nadat de originele verpakking is “gebroken”, zodanig dat deze onzuiver of inert, schadelijk voor de gezondheid of giftig zijn geworden. Dat wordt in theorie overgelaten aan de voedsel- en geneesmiddelenwetgeving en -verordeningen van de staten en steden en aan de handha-

vinginstanties daarvan (wat betekent dat daarover over het algemeen helemaal geen voorzieningen zijn getroffen). De wet verbiedt de invoer in de Verenigde Staten en het vervoer tussen staten binnen de Verenigde Staten van vervalste of verkeerd geëtiketteerde goederen, waarbij beide begrippen zijn gedefinieerd in verouderde termen die al lang zijn achterhaald door de vooruitgang van de wetenschap en de kunst van het verbouwen, vervaardigen en conserveren van levensmiddelen. De vaststelling van vervalsing en verkeerde etikettering werd toevertrouwd aan het Bureau of Chemistry, dat dit uitsluitend op eigen verantwoordelijkheid of onder zijn leiding en toezicht mocht doen. [207] De wet bepaalde dat vervalste of verkeerd geëtiketteerde goederen die over de staatsgrenzen werden vervoerd of die na een dergelijk vervoer in hun oorspronkelijke verpakking bleven, in beslag konden worden genomen en vernietigd, in een procedure tegen de goederen zelf en niet tegen de verzender.

De minister van Landbouw heeft, zonder speciale wettelijke bevoegdheid, een reeks zeer beperkte, onvolmaakte, onvolledige en hopeloos achterhaalde definities of normen vastgesteld als richtsnoer voor de ambtenaren van de Food and Drug Administration bij de handhaving van de wet. Deze definities, die het resultaat zijn van grote druk van fabrikanten op ambtenaren in de richting van clementie en een ruime interpretatie van de definities, en slechts in zeer geringe mate beantwoorden aan wat men zou kunnen noemen de wens en behoefte van de eindverbruiker aan een duidelijke uitspraak en strikte beperking van twijfelachtige punten, hebben (behalve wat betreft ingeblikte goederen, die onder

een speciale wet van het Congres vallen) louter een advise-
rend karakter. en indien een persoon die op grond van de
Food and Drugs Act wordt vervolgd, de rechtsgeldigheid
van de definitie van de minister aanvecht, moet de regering
niet alleen buiten redelijke twijfel bewijzen dat het product
niet aan de “norm” voldoet, maar ook dat het niet in over-
eenstemming is met het handelsgebruik en het begrip van de
consument. [208] Als een levensmiddel (zoals maraschino-
kersen, de basis van “kersijs”) dus over het algemeen slecht
of “геманіпульовано” is, of ongezond of ongewenst als le-
vensmiddel, maar toch in die toestand door de consument,
die zich niet bewust is van de ongezondheid ervan, alge-
meen wordt aanvaard, kan er geen actie tegen het product
worden ondernomen,*⁻²³⁾ tenzij het onderworpen is aan een
van de zeer beperkte en specifieke soorten vervalsing die
toevallig rechtstreeks zijn genoemd en gedefinieerd in de
wet die in 1906 is aangenomen en die nu grotendeels uit de
handel zijn verdwenen en zijn vervangen door modernere
technieken. De bepalingen van de wet waren natuurlijk niet
het resultaat van speciaal onderzoek of inspanningen om
alle gevaarlijke mogelijkheden van die tijd in aanmerking te
nemen; zij zijn op dit moment veel minder representatief
voor vervalsingsmiddelen en vervalsing dan zesentwintig
jaar geleden. “Vervalsing van voedingsmiddelen is bijna al-
tijd een stap of twee voor op de voedingschemicus die toe-

---

23 *)Dit is de interpretatie van de wet die wordt gehanteerd door de ambte-
naren van de Food and Drug Administration. Een advocaat die voedsel-
en geneesmiddelenzaken zorgvuldig heeft bestudeerd, houdt vol dat deze
interpretatie onjuist is en dat de ambtenaren ervoor kiezen de bevoegdhe-
den die de wet hun toekent, te negeren.

zicht houdt”, aldus de adjunct-hoofd van de administratie in een recente toespraak. In feite is de wet op tal van punten achterhaald en in bijna alle artikelen zwak en ontoereikend wat betreft de bevoegdheden en taken die zij toekent aan handhavingsambtenaren en gerechtelijke autoriteiten.

De meeste tekortkomingen waren al aanwezig toen de wetgeving in 1906 werd aangenomen, en andere zijn ontstaan door rechterlijke uitspraken die de administratie heeft opgevat als een verbod op strikte handhaving. [209] Een grove tekortkoming van de wet houdt in dat een product met een onderscheidende naam, zoals “*Bestette*” of “*Old Manse*” (“smeltkaas”) hoeft niet te voldoen aan enige definitie of norm, zelfs niet aan de onvolmaakte en onvolledige definities of normen van de overheid, de fabrikant of de handel, behalve dat het vrij moet zijn van ingrediënten waarvan bekend is dat ze giftig of schadelijk zijn. Uit deze bepaling blijkt dat een basisvoedingsmiddel zoals jam zodanig kan worden gemodificeerd en aangevuld met andere stoffen, zolang deze niet intrinsiek en onomstotelijk giftig zijn, dat het, zonder dat iemand dit merkt, een grensgeval wordt zoals siroop of snoep, dat te veel suiker, glucose, pulp, pectine of een andere stof bevat om veilig voor algemene consumptie te zijn; zodat personen die een voor hun spijsvertering gebruikelijke hoeveelheid jam als onschadelijk beschouwen, bij gebruik van een van deze vervangingsmiddelen of imitatieconserven twee keer zoveel snoep eten als ze van plan waren. De wet tolereert niet alleen dat onderscheidende namen vrijwel zonder controle door de bepalingen van de wet op etiketten worden vermeld, maar staat, aangezien zij geen

bindende normen voor levensmiddelen vaststelt, ook toe dat zeer uiteenlopende stoffen, die voor de ene persoon gezond zijn en voor de andere schadelijk, onder hetzelfde etiket worden verkocht. Zo kunnen “saladeolie” of “saladedressing” of reuzelvervangers en bakvetten al dan niet katoenzaadolie bevatten, of kunnen ze in juni wel katoenzaadolie bevatten en in februari niet. Katoenzaadolie is voor sommige mensen onverteerbaar en schadelijk, maar de voedsel- en geneesmiddelenautoriteiten bieden de consument geen enkele hulp om dit te vermijden. Natuurlijk kunnen de ambtenaren aanvoeren dat de consument een jaar of twee voedingsschemie kan studeren en thuis de delicate en dure apparatuur kan aanschaffen die nodig is om het ene eetbare ingrediënt van het andere te onderscheiden.

[210] Ook hier geldt weer dat een voedselproducent die de voorschriften voor ingeblikte producten wil omzeilen, alleen maar een manier hoeft te vinden om zijn product in een vorm te verpakken waarop geen voorschriften van toepassing zijn. Hij kan zijn producten bijvoorbeeld verkopen aan een groep consumenten die deze kopen in concurrentie met en ter vervanging van gewone ingeblikte producten, maar als hij ze verpakt in emmers, kuipen, vaten of tonnen, valt hij volledig buiten de werkingssfeer van de Food and Drugs Act die wel van toepassing is op zijn concurrenten. Op dezelfde manier ontdoken de vleesverwerkers in de begintijd van de wet de etiketteringsvoorschriften die vereisten dat het nettogewicht op het etiket moest worden vermeld, door met succes voor de rechter te betogen dat een verpakte ham of een stuk spek geen “voedingsmiddel in verpakte vorm”

was in de zin van de wet.

Een van de belangrijkste zwakke punten van het rechtsstelsel inzake levensmiddelen en geneesmiddelen is een wijziging die zelf werd aangenomen om een maas in de wet te dichten die was ontstaan door een uitspraak van het Hoogerechtshof van mei 1911. Deze wijziging definieert als verkeerd geëtiketteerd elk geneesmiddel dat zowel valse als frauduleuze claims bevat voor de genezing, preventie of verlichting van ziekten. De oorspronkelijke wet hield duidelijk rekening met het feit dat het zeer moeilijk en vaak onmogelijk was om opzet (impliciet in het woord “frauduleus” hierboven) te bewijzen; en om te voorkomen dat de verdachte zich op een voor de hand liggende manier aan zijn verantwoordelijkheid zou onttrekken door te beweren dat hij niet de bedoeling had gehad om te frauderen, verwierp het Congres bij stemming een amendement om het woord “bewust” als bijwoord in de definitie van de strafbare feiten op te nemen. [211] Als dit woord in de wet was opgenomen, zou de verdachte in alle gevallen waarin de overheid niet in staat was om de daadwerkelijke opzet van de verdachte om de strafbare feiten te plegen te bewijzen, van schuld zijn vrijgesproken.

Maar het recentere amendement inzake patentgeneesmiddelen, dat de groei van de macht van de voedingsmiddelen- en geneesmiddelenfabrikanten over de geneesmiddelenwetgeving weerspiegelt, is zo geformuleerd dat niet alleen het geneesmiddel vals geëtiketteerd moet zijn, maar dat de verkoop ervan ook gepaard moet zijn gegaan met kwade trouw en oneerlijke bedoelingen van de fabrikant. Dit sluit natuur-

lijk de mogelijkheid uit om met succes een procedure in te leiden tegen een product dat door de fabrikant *vals is geëtiketteerd en door de handelaar frauduleus is voorgesteld* – een typische combinatie die de consument even effectief misleidt en bedriegt als wanneer de valse etikettering en de frauduleuze voorstelling door dezelfde persoon zouden zijn gedaan. Ook wordt een fabrikant die slim genoeg is om valse etiketten aan te brengen zonder bewijs van frauduleuze opzet te leveren dat boven elke “redelijke twijfel” verheven is, wat nodig is voor een succesvolle vervolging, niet gestraft.

Het subtiel en dodelijk giftige radiumwater dat in een eerder hoofdstuk is besproken, was volkomen legaal vanwege een andere grote leemte in de wet, maar de regering beveelt “vanwege de financiële situatie van de overheid” “op dit moment” geen wetgeving aan om te voorkomen dat dergelijke producten en honderden andere gifstoffen in het interstatelijk handelsverkeer worden verkocht. [212] Deze visie van Dr. Dunbar, adjunct-hoofd van de Food and Drug Administration, die denkt dat het ministerie van Financiën de druk niet kan weerstaan om de dood van burgers en belastingbetalers door radiumwater en andere dodelijke stoffen die nu niet onder de wet vallen, te voorkomen, is typerend voor het standpunt van politici in Washington en in de hoofdsteden van de staten, dat een verlies, hoe ernstig ook, niets voorstelt als het een verspreid verlies is waarvan het publiek in het algemeen niet op de hoogte is en waarvoor het daarom de regerende partij niet de schuld kan geven. Miljoenen mensen hebben gehoord van de sterfgevallen

door radiumwater (net zoals ze enkele jaren geleden hoorden over de dodelijke vergiftiging van verschillende vrouwelijke arbeiders die radiumwijzers maakten), maar slechts weinigen beseffen dat achter de onwetendheid en de malafide praktijken van de verkoper van dit wondermiddel een incompetent, onverschillig en nogal koelbloedig regeringsapparaat schuilgaat, dat niet bereid is om in een publieke noodsituatie van deze of een andere aard in te grijpen, tenzij de publieke opinie, *met inbegrip van die van de meest invloedrijke betrokken bedrijven*, om een dergelijke interventie vraagt. Iedereen die met deze kwestie bekend was, was ervan overtuigd dat de dood van Byers voldoende publiciteit had gegenereerd om de Food and Drug Administration tot onmiddellijke actie aan te zetten, maar we onderschatten gewoonlijk de onverschilligheid van de overheid ten aanzien van gevaren voor de volksgezondheid en de zelfgenoegzaamheid van haar ambtenaren, die zich niets aantrekken van negatieve publiciteit. [213] Er zullen zelfs geen positieve maatregelen worden genomen om een aanscherping van de federale en staatswetten inzake gifstoffen aan te bevelen, en de sterfgevallen door radiumwater zullen te zijner tijd in een nieuwe vorm terugkeren – misschien in de vorm van radiumgistkoekjes of radiumhaartonicum – en wij zijn ervan overtuigd dat de doden en gewonden opnieuw in de pers zullen worden bekendgemaakt (tenzij het gaat om producten van een machtige en financieel succesvolle voedings- of geneesmiddelenindustrie en de gevallen niet te dramatisch of te talrijk zijn om met succes door de kranten te worden verzwegen). De Food and Drugs Act vertoont veel zwakke punten op het puur economische vlak van de consumentenbe-

scherming, die in dit boek niet kunnen worden besproken, maar die elders zorgvuldig moeten worden onderzocht door medische, juridische en economische deskundigen als basis voor plannen voor de invoering van een effectieve en handhaafbare wetgeving op het gebied van voedsel en geneesmiddelen.

Zoals we al hebben opgemerkt, wordt de postfraudeverordening in sommige gevallen gebruikt als aanvulling op de Food and Drugs Act, maar de secretaris van de United Medicine Manufacturers' Association, een machtige en efficiënte organisatie van fabrikanten van "octrooigemedicijnen", meldde onlangs verheugd dat de vereniging in het kader van dat soort vervolging "aanpassingen zonder strafrechtelijke vervolging en op één na alle aanpassingen naar tevredenheid had doorgevoerd zonder dat de gebruikelijke bedrijfsvoering hoefde te worden gewijzigd. [214] Wat betreft de mening van de geneesmiddelenfabrikanten over het handhavingswerk van de Food and Drug Administration, laat de volgende opmerking van dezelfde bedrijfsleider zien hoe gering de bezorgdheid van een kwakzalver hoeft te zijn over de nu academische en vage werking van de voedsel- en geneesmiddelenwetgeving:

"Hoewel veel van onze leden in 1931 in beslagnames en waarschuwingen hebben gekregen, heeft onze juridische afdeling in alle gevallen waarin zij om hulp is gevraagd, deze zaken zodanig kunnen afhandelen dat de bedrijfsvoering kennelijk gewoon is doorgedaan." [Cursivering van ons.]

Wij kunnen onmogelijk alle punten waarop het ministerie

nalaat de duidelijke bepalingen van de wet te handhaven, in aanmerking nemen. Hoewel de wet in de eerste plaats is ingevoerd om onze voedsel- en geneesmiddelenvoorziening te beschermen tegen toevoegingen van gifstoffen en schadelijke stoffen, blijkt uit zowel getuigenverklaringen voor een begrotingscommissie als een officieel rapport van de minister van Landbouw dat het ministerie er in de eerste plaats om gaat te voorkomen dat personen die betrokken zijn bij overtredingen van de wet door grote ondernemingen, worden tegen zich in het harnas gejaagd en, uiteraard, gevangengezet. De regering benadrukt zelfs de hulp die haar handhavingsbeleid biedt aan producenten die het slachtoffer zijn van oneerlijke concurrentie door vervalsers of misbruikers in dezelfde branche. Maar *elke verwijzing* naar de producent in de Food and Drugs Act, aldus Dr. Wiley, is punitief en geen enkele heeft het corrigerende en educatieve karakter dat het ministerie als het fundamentele doel van een wet beschouwt, met nooit toegepaste straffen tot een boete van 300 dollar en een jaar gevangenisstraf. [215] – straffen die voldoende dreigend zijn voor bedrijfsfunctionarissen om zelfs de machtigste bedrijven ertoe te brengen grote zorgvuldigheid in acht te nemen (wat zij nu niet doen, zoals we weten) bij het omzeilen van de grenzen van de illegaliteit in hun producten. De directeur van de Food and Drug Administration of de minister van Landbouw hebben niet het recht om te besluiten dat zij, in overeenstemming met de algemene ideeën en het sociale beleid van de heren Harding, Coolidge en Hoover, de wet kunnen veranderen van zijn oorspronkelijke *punitieve* doel, namelijk het beschermen van het algemeen belang, naar een leidend en educatief doel, na-

melijk het tot stand brengen van een harmonieus begrip tussen de fabrikanten en de gewijzigde en afgezwakte doelstellingen van de federale ambtenaren.

De wet voorziet in een maximumstraf van 200 dollar voor een eerste overtreding en boetes tot 300 dollar of een jaar gevangenisstraf, of beide, voor elke volgende overtreding van de wet. Dat wil zeggen dat de wet de rechtbank niet verplicht om de straf bij een tweede overtreding of bij volgende overtredingen na de tweede automatisch te verhogen, noch geeft zij iemand ergens de bevoegdheid om de exploitatie van een bedrijf te stoppen wegens voortdurende overtreding van de Food and Drugs Act, ongeacht het gevaar voor de burger, ongeacht de incompetentie, onwetendheid of opzettelijkheid die kenmerkend zijn voor de handelingen van een producent van besmette, vervuilde of giftige levensmiddelen of geneesmiddelen. Niettemin geeft de wet de overheid zeker niet het recht om de belachelijk kleine aantal overtreders die bij hun illegale en criminele activiteiten worden betrapt, apart te nemen voor een berisping of een educatief proces in een besloten en geheime hoorzitting. [216] De bevoegdheid van de wet om goederen in beslag te nemen of te confisqueren met het oog op vernietiging was duidelijk bedoeld om gevaarlijke, vervalste, giftige of verkeerd geëtiketteerde goederen die een gevaar vormen voor de volksgezondheid en waartegen in noodgevallen zo dringend moet worden opgetreden dat een strafprocedure tegen een fabrikant of handelaar, met een langdurige beroepsprocedure voor verschillende rechtbanken, te traag zou zijn om aan de nood van het publiek te voldoen. Deze maatregel tegen de goederen in

plaats van tegen de overtreder wordt nu door de overheid voor een heel ander doel gebruikt. Door gebruik te maken van deze bepaling lopen de vervolgende ambtenaren geen risico dat de overtreder door de rechtbank een zwaardere straf krijgt opgelegd, zoals een boete of gevangenisstraf, voor een tweede, derde en tiende overtreding van de wet. Bij de tweede, derde en tiende overtreding gaat de administratie in rem te werk, dat wil zeggen tegen het product, alsof dit de overtreder is, zodat de zwaardere straffen nooit worden opgelegd en de verantwoordelijke persoon of onderneming door deze procedure volledig buiten schot blijft. Als de eigenaar van de goederen de rechtszaak verliest, is het ergste wat hem kan overkomen het verlies van de waarde van de zending, de krat of de doos met in beslag genomen goederen die vervalst of verkeerd geëtiketteerd waren. Vaak lijdt hij zelfs die belachelijk ontoereikende straf niet. [217] De goederen worden vaak teruggegeven aan de eigenaar of verzender voor “reconditionering” of “heretikettering” of voor gebruik in een of andere vorm van herverwerking om ze in overeenstemming te brengen met de wet, en – zoals we in reeds aangehaalde gevallen hebben gezien – worden er geen adequate maatregelen genomen om te garanderen dat de reconditionering eerlijk en vakkundig wordt uitgevoerd.

Zo komt het dat slechts één man ooit een gevangenisstraf heeft uitgezeten voor een overtreding van de Food and Drugs Act. Het is duidelijk dat het niet de bedoeling van de overheid is om bedrijfsmisdrijven te bestraffen met zelfs maar een zeer korte gevangenisstraf, ongeacht hoeveel mensen er vergiftigd worden of sterven. Net zoals de heer Sin-

clair de enige rijke man is die wij ons kunnen herinneren die de afgelopen jaren voor een federaal misdrijf in de gevangenis is beland (en dan nog onder buitengewone en arrogante provocatie van de rechtbank en tegen enorme kosten voor de succesvolle vervolging door de regering, met de inzet van een speciale en zeer bekwame aanklager), zo hoeft ook geen enkele bedrijfsfunctionaris te vrezen voor de toepassing van de straffen die de wet oplegt voor misdrijven als vervalsing, vergiftiging van de gemeenschap of grootschalige oplichting door middel van misleidende etikettering. In deze tijden kan het bedrijfsleven weliswaar financiële verliezen lijden, maar niet – onder het milde voedsel- en geneesmiddelenbeleid van de heer Campbell – door straffen voor misdrijven die hun leidinggevenden en agenten be-
gaan.

In hoeverre de straffen die door de rechtbanken worden opgelegd in voedsel- en geneesmiddelenzaken een afschrikkende werking hebben op toekomstige overtredingen, kunnen we beoordelen aan de hand van een recente zaak waarbij twee gallon en drie pint vloeibaar extract van moederkoren betrokken waren, zoals besproken in een eerder hoofdstuk. [218] Deze in beslag genomen zending bleek slechts een kwart van de standaardsterkte te hebben, zodat bij toediening van één theelepels vier theelepels nodig zouden zijn geweest om het beoogde effect te bereiken. De straf die werd opgelegd aan de fabrikant die schuldig werd bevonden aan het leveren van dit gevaarlijk onwerkzame middel aan de verloskundige, was het verlies van ongeveer vier dollar aan vloeibaar extract van moederkoren, dat door de over-

heid moest worden vernietigd, “aangezien er geen eiser voor de eigendom was verschenen”: letterlijk niet genoeg verlies om de fabrikant te rechtvaardigen een advocaat in te huren om zich tegen de maatregel te verdedigen. Let wel op dit belangrijke punt: de verzending van deze defecte ergot vormt geen eerste, tweede of enige andere overtreding van de Food and Drugs Act door het overtredende bedrijf; dat bedrijf hoeft dus niet te vrezen dat hun volgende blunder of wanbeheer hen ook maar het geringste risico op een zware boete (300 dollar!) of gevangenisstraf voor de verantwoordelijke persoon oplevert. Voor deze en duizenden andere overtreders is de lei dus weer schoon – de Food and Drug Administration heeft daarvoor gezorgd door haar rechtszaak aan te spannen in de vorm van: “U.S. versus drie pintflessen, et al [sic] van Fluid Extract Ergot”, in plaats van tegen het productiebedrijf of een van zijn verantwoordelijke functionarissen. Burroughs, Squibb, Merck, AZallinckrodt, Sharp & Dohme – zij kunnen allemaal zo vaak overtredingen begaan als ze willen en voor hun fouten of onzorgvuldigheid een kleinere schadevergoeding betalen, ongeacht het gevaar voor het publiek, dan een van hun directeuren zou moeten betalen voor het kwetsen van de gevoelens van een gevoelige verkeersagent tijdens een discussie over parkeren. [219] De aangehaalde zaak is typisch, niet uitzonderlijk, en beschrijft de procedure die bijna altijd wordt gevolgd tegen een gerenommeerd of aanzienlijk bedrijf. Eerste overtredingen worden alleen vervolgd door middel van directe vervolging van het bedrijf in plaats van zijn producten in de handel, in gevallen van kleine of onbelangrijke of malafide bedrijven die zich net buiten de grenzen van het toelaatbare

bevinden. Er is geen reden om te vrezen dat de huidige voedsel- en geneesmiddelenambtenaren van het ministerie van Landbouw ooit door een succesvolle vervolging van een “eerste overtreding” in een positie zullen komen waarin zij boetes en gevangenisstraffen moeten eisen tegen de fabrikanten van een bekend geneesmiddel of verpakt voedingsmiddel. De manier waarop de regering optreedt tegen een bewezen bedrieger op het gebied van voedsel of geneesmiddelen of iemand die de volksgezondheid in gevaar brengt, verschilt sterk van de manier en de snelheid waarmee zij optreedt tegen een verdachte radicaal of een haveloze en uitgehongerde “bonusleger” die ervan wordt verdacht illegaal een verlaten gebouw te bezetten.

Het is nu volkomen veilig, zegt de Food and Drug Administration (die een functie vervult die enigszins buiten haar bevoegdheden valt volgens de Food and Drugs Act) "veilig dat de blikopener ‘baas van de keuken’ is ... omdat Uncle Sam inspecteurs in dienst heeft van Maine tot Californië [vijfenzestig inspecteurs die twintig miljard dollar aan interstatelijke voedingsmiddelen en geneesmiddelen controleren, weet u nog?] ... die elke plaats [3300 plaatsen] in de gaten houden waar voedsel voor menselijke consumptie wordt ingeblikt. ... [220] Amerikaanse conservenfabrikanten hebben zich bijna allemaal verbonden aan een beleid om de consument een eerlijk product te leveren dat aan alle redelijke voorschriften voldoet, niet alleen omdat dat het juiste is om te doen, maar ook omdat dat het beste bedrijfsbeleid is."

The *Delineator*, een populair vrouwenblad, neemt de bewe-

ringen van de Food and Drug Administration voor waar aan en weet niets van impotentie, of van verontreinigde ether, of van appels, druiven, kool en selderij bedekt met arseen en lood, en zegt: "Geen enkel onzuiver, schadelijk of ongezonder voedingsproduct kan lang in dit land van de ene staat naar de andere worden vervoerd zonder te worden onderschept ... [want] ook de Federal Food and Drug Administration 'pakt altijd de dader'.

In gepubliceerde mededelingen van de Food and Drug Administration komt steeds een verontschuldigende of verzoevende houding naar voren ten opzichte van de voedselproducenten wier producten zij geacht wordt te controleren. Als de vermeldingen van het nettogewicht op het etiket te klein of te vaag zijn om te kunnen worden gelezen, of verborgen zijn tussen een massa lithografisch afgedrukte bladeren of vruchten, is het verbergen van de feiten voor de consument waarschijnlijk te wijten aan onzorgvuldigheid of een overweging van aantrekkelijkheid bij de opmaak van het etiket, aldus Dr. Frisbie van de Administration in een toespraak voor het Bureau of Standards in 1931.

[221] Dit zijn vreemde uitspraken voor nuchtere ambtenaren tegenover volwassen Amerikanen. We kunnen ons alleen maar afvragen welke buitengewone eigenschap er in conservenfabrikanten schuilt, waardoor ze alle gevoel voor dividend verliezen en alleen nog maar aan het welzijn van het volk denken, waardoor ze allemaal op een voetstuk worden geplaatst ver boven de 'gerenommeerde en gewetensvolle' fabrikanten van ether, moederkoren en tuberculosegeneesmiddelen. Als conservenfabrikanten inderdaad zo'n gewijd

type onderneming vertegenwoordigen, wordt het moeilijk te verklaren waarom het nodig is geweest om voortdurend streng toezicht te houden en talrijke rechtszaken aan te spannen tegen conservenfabrikanten van Alaska-zalm, die in bedorven staat werd verpakt, van wie een groot aantal categorisch weigerde hun product in de juiste staat te brengen, behalve na gerechtelijke stappen, en die zich in hun verdediging zelfs beriepen op het feit dat zij geen overtreding hadden begaan, aangezien niet kon worden bewezen dat bedorven en ontbonden vis schadelijk was voor de gezondheid van de consument. In één jaar werden 86 zendingen ingeblikte zalm in beslag genomen en werden tien bedrijven vervolgd wegens het verschepen van bedorven goederen. Op een ander moment werd ingeblikte makreel uit Californië “bijna zonder uitzondering op de markt gebracht onder etiketten die de indruk wekten dat het zalm was”. En in april 1931 meldde de regering twee boetes die waren opgelegd voor de verzending door een verpakker in het westen van 2.000.000 blikken gedeeltelijk ontbonden ingeblikte zalm. Een eerlijk product “dat aan alle redelijke voorschriften voldoet”? Nogmaals, in juli 1932 moest de administratie 1400 blikken krabvlees van een pond in beslag nemen die op een uiterst onhygiënische manier waren verpakt door een bedrijf in Maryland voor verkoop in de stad Washington, waar de ambtenaren zelf wonen. [222] Wij betwijfelen de wijsheid van een departement dat zich inzet voor de bescherming van de voedselvoorziening, maar tegelijkertijd op kosten van de belastingbetaler algemene lofprijzingen en goodwillreclame verspreidt voor een van de industrieën die het geacht wordt te reguleren, met alle valse en onbetrouwbare generalisaties

die dergelijke propaganda altijd kenmerken. Dit beleid van vleierij jegens een bepaalde handelsbelang en het publiekelijk vleien van de voedselproducerende industrie in het algemeen heeft de regering in de merkwaardige positie gebracht dat zij zich meer bezighoudt met het voorkomen van oneerlijke concurrentie dan met de bescherming van de consument. Een waakhond die zo vriendelijk is dat hij niet meer blaft naar vijanden van het huishouden, laat staan dat hij hen de toegang via het raam ontzegt, is niet opgewassen tegen de moeilijke taak van opsporing en alarmering die het ministerie van Landbouw is toebedeeld met betrekking tot industrieën, gewetensvolle en andere, die van vitaal belang zijn voor de volksgezondheid. We hebben dringend behoefte aan een nieuwe waakhond, die minder schoenen likt en zijn vrienden in het huishouden zoekt in plaats van onder de inbrekers.

De fabrikanten van ethische geneesmiddelen en medicijnen, waarvan het ministerie de kwaliteit heeft verdedigd in de reeds gerapporteerde onderzoeken naar moederkoren en ether, ondanks overweldigend bewijs van de verslechterde of gevaarlijke kwaliteit ervan, beschouwen de handhaving van de voedsel- en geneesmiddelenwetgeving als economisch, efficiënt en effectief en verzetten zich tegen een beweging om de handhaving in het belang van de overheidsbesparingen over te hevelen van het ministerie van Landbouw naar het Bureau voor Volksgezondheid. [223] Zelfs de fabrikanten van volwaardige gepatenteerde geneesmiddelen, die in de meeste gevallen bijna de enige groep zijn die kritiek heeft op de overheid, hebben voldoende vertrouwen in

haar algemene clementie en grootmoedigheid jegens overtreders, dat hun vooraanstaande advocaat heeft geschreven dat als het Congres controle zou instellen op reclame-uitingen voor “gepatenteerde” geneesmiddelen, het beter zou zijn dat een dergelijke wetgeving door het ministerie van Landbouw zou worden uitgevoerd dan door een andere instantie. Dat vertrouwen in de bereidheid van de Food and Drug Administration om de minimale regelgeving op te leggen die het publiek volgens de wet kan accepteren, wordt weerspiegeld in de volgende passage uit het belangrijkste vakblad van de geneesmiddelenindustrie:

"Door zijn lange ervaring heeft het Ministerie van Landbouw een redelijk beeld gekregen van het economische belang van de wet. [Dat wil zeggen, voor producenten – de *Oil, Paint and Drug Reporter* geeft niet blijk van interesse in het welzijn van de uiteindelijke consument. Het heeft een redelijk inzicht gekregen in de industriële problemen die gepaard gaan met de naleving van de wet. Het is niet onredelijk om rekening te houden met het recht van fabrikanten om gehoord en geïnformeerd te worden. Hoewel een [voor fabrikanten] meer bevredigende uitvoering van de wet op bepaalde punten mogelijk is, zou de situatie slechter kunnen zijn; en het zou nog erger zijn als de wet door de Volksgezondheidsdienst zou worden uitgevoerd."

[224] Enkele fragmenten uit een artikel, “*Reasonable Drug Control*” (Redelijke drugsbestrijding), in het septembernummer van 1932 van *Drug and Cosmetic Industry*, werpen meer licht op de groeiende neiging van de Food and Drug Administration om de fabrikanten het handhavingsbeleid te

laten bepalen. Medicijnenfunctionarissen volgen wat de handel zelf blijkbaar beschouwt als een zeer bevredigend “hands off”-beleid:

"Wat de oorzaak of de reden ook moge zijn, vertegenwoordigers van de medicijnenhandel zijn het erover eens dat de betrekkingen tussen de handel en de Food and Drug Administration ... bevredigender zijn dan in de afgelopen jaren. De verbetering in de relaties tussen het ministerie en de handel is vooral tot stand gekomen sinds Dr. Frederick J. Cullen uiteindelijk Dr. J. J. Durrett opvolgde als hoofd van de *Drug Control*.

“Cullen zegt dat hij behulpzaam wil zijn. ... Een vooraanstaande vertegenwoordiger van de handel vindt de regering-Cullen zo bevredigend dat hij de afgelopen zes maanden of langer geen enkele zaak met betrekking tot etikettering heeft hoeven behandelen.

“Er zijn de laatste tijd zeker niet zoveel meervoudige inbeslagnames van geneesmiddelen door de Food and Drug Administration geweest als vroeger.

“Ten slotte wordt gemeld dat ambtenaren van het ministerie van Landbouw . . . tijdens de economische depressie de zakelijke belangen van het land niet onnodig hebben willen belasten met vervolging, regelgeving, beperkingen en wat al niet meer. Een jaar of twee geleden leek het vrij duidelijk dat dit principe van minder inmenging, indien volledige niet-inmenging niet haalbaar was, met voordeel en winst kon worden toegepast op de handel in geneesmiddelen.

[225] "Of het de bedoeling van Cullen was om de overheidsinmenging in de handel te verminderen met het oog op een heropleving van de bedrijvigheid, kan niet met zekerheid wor-

den gezegd. Het lijkt er echter op dat een van de resultaten van het beleid van Cullen een vermindering van dergelijke overheidsbemoeienis is geweest. Nu de opkomende zon van terugkerende welvaart de industriële en financiële hemel begint te kleuren, zijn er aanwijzingen dat de drugshandel tegelijkertijd in opkomst is om zijn zegen te schenken aan de geniale opperbevelhebber van de Medicijnencontrole. Hoewel de leden van de handel onderling van mening kunnen verschillen, zoals tussen Hoover en Roosevelt, wordt hier en nu voorspeld dat zij, indien zij de kans krijgen, vrijwel unaniem voor Frederick J. Cullen zouden stemmen."

De voorkeur van geneesmiddelenfabrikanten voor beheer door het Ministerie van Landbouw komt voort uit de vrees dat de Volksgezondheidsdienst, onder leiding van artsen, de geneesmiddelenfabrikanten niet dezelfde sterke invloed zou geven op de richting en controle van het handhavingsbeleid als zij nu hebben met betrekking tot een wet die duidelijk bedoeld is voor de bescherming van de consument en niet voor het voorkomen van oneerlijke concurrentie tussen verschillende niveaus van vervalsers en valse etiketteerders van voedingsmiddelen en geneesmiddelen.

[226] Volgens de officiële verklaring van het ministerie over de taken van de Food and Drug Administration is het primaire doel van de wet op grond waarvan zij opereert, het bevorderen van zuiverheid en waarheidsgetrouwe etikettering van bepaalde producten die essentieel zijn voor de volksgezondheid en het economisch welzijn van de natie. Slechts een "zeer klein deel" van de fabrikanten, aldus de

verklaring, “overtreedt opzettelijk, uit onachtzaamheid of bewust de wet op een of ander punt”, en het is op dit zeer kleine deel – dat naar onze overtuiging wordt onderscheiden en opgespoord met middelen die alleen bekend zijn bij ambtenaren van de Food and Drug Administration – dat de inspanningen van de Administration kunnen worden geconcentreerd. Stel je een inspecteur van cement of rails voor de Pennsylvania Railroad voor die, wetende welke bedrijven “eerlijk en legitiem zaken doen” (de woorden van de voedselautoriteit zelf), zijn cement- en spoorinspecties en -tests concentreert op degenen die hun zaken niet op deze eerlijke en legitieme manier doen, waardoor inspectie van de producten van de goede, gerenommeerde en betrouwbare bedrijven overbodig wordt en het werk van één inspecteur het werk van vijftientwintig tot honderd inspecteurs vervangt.

Wij verzekeren onze lezers met alle mogelijke nadruk dat deze eenvoudige uiteenzetting van het voedselinspectieprobleem voor ons als technici geen zin heeft. Als er, zoals ambtenaren beweren, voor twintig miljard dollar aan voedsel en geneesmiddelen (naast bulkvlees, dat onder een ander controlesysteem valt) in het interstatelijk handelsverkeer wordt vervoerd en dus onderworpen is aan de controle van de wet en de inspecteurs van de administratie, zien wij niet in hoe een eerlijke technicus of deskundige, ongeacht zijn kwalificaties, behalve met tovenarij en helderziendheid, van tevoren kan weten op welk deel van die twintig miljard dollar hij zijn aandacht moet richten. [227] (Vreemd genoeg is de vleesinspectie, die ook onder het ministerie van Landbouw valt, gebaseerd op een heel andere theorie, en voeren

de 2400 *vleesinspecteurs* hun werk uit in alle verpakkings-bedrijven die onder de wet vallen, en niet alleen in die bedrijven waarvan wordt aangenomen dat ze geen “eerlijke en legitieme zaken doen”.) Het ministerie heeft nooit op grote schaal steekproeven genomen van de twintig miljard dollar aan jaarlijkse productie van de voedingsmiddelen- en geneesmiddelenindustrie met behulp van het grote korps van enkele duizenden inspecteurs en onderzoekers dat daarvoor nodig zou zijn. Het heeft nooit de middelen gehad om dit te doen, heeft nooit voorgesteld om dit te doen en heeft het Congres nooit om de nodige middelen gevraagd.

De heer Campbell, directeur van de Food and Drug Administration, heeft toegegeven dat de regering in beide gevallen, boter en gemberbrood, de administratie in elk willekeurig jaar gemakkelijk haar hele zielige leger van zestig inspecteurs en al haar middelen op andere terreinen had kunnen inzetten, en in beide gevallen verklaarde hij in bewoordingen waaruit bleek dat hij het absurd en ondenkbaar vond dat iemand zo'n grondige controle zou verwachten. [228] Als er alleen al door de verwondingen en slachtoffers als gevolg van gemberkoekjes een economisch verlies van vijftig miljoen dollar werd geleden, is het niet alleen duidelijk dat het ministerie van Landbouw al zijn beschikbare noodhulp onmiddellijk op het probleem had moeten zetten, maar ook onmiddellijk tien miljoen dollar aan het Congres had moeten vragen (ervan uitgaande dat dit bedrag effectief had kunnen worden gebruikt door een bureau dat zo duidelijk geen enkele ervaring had met dergelijke noodsituaties) om de meest energieke maatregelen te kunnen nemen tegen dit dodelijke

gevaar, dat vijftienduizend tot twintigduizend slachtoffers had gemaakt.

De situatie met ether was eveneens ernstig genoeg om zorgvuldig onderzoek en krachtige vervolging en inbeslagname van besmette ether te vereisen door de grootste veld- en laboratoriumtroepen die in deze noodsituatie konden worden ingezet. Niets van dit alles is gebeurd. Er werd geen publieke alarm geslagen. Zelfs artsen en ziekenhuizen werden niet gewaarschuwd, noch door de overheid, noch door de vakbladen. Het onderwerp werd zo stil mogelijk gehouden, wat in het voordeel was van de etherfabrikanten (en, zoals uit het bewijsmateriaal blijkt, ook van bepaalde chirurgen en ziekenhuisbesturen), en er werd geen beroep gedaan op het publieke belang of op steun voor een krachtige onderdrukking van het defecte product door de overheid. De Food and Drug Administration was van mening, zoals blijkt uit haar officiële verklaring voor een Senaatscommissie en in een artikel van haar hoofd, dat artsen ether zelf konden testen, maar zij sloeg geen alarm om dergelijke tests aan te bevelen of om drukbezette artsen te vertellen hoe zij deze moesten uitvoeren.

[229] Toen een verwoestende plaag van maïsboorders de akkers van de boeren bedreigde, was het Congres op verzoek van het Ministerie van Landbouw – de natuurlijke instantie voor dergelijke verzoeken van de boeren aan de wetgevende macht – bereid om tot 10 miljoen dollar beschikbaar te stellen om de plaag in een gebied dat voornamelijk in vier staten rond de Grote Meren lag, te bestrijden of uit te roeien. De katoenkever en de sprinkhaan waren op hun beurt aan-

leiding voor grote speciale kredieten voor noodmaatregelen, en in één jaar werd door de federale overheid een fonds van 4,25 miljoen dollar beschikbaar gesteld voor de bestrijding van bosbranden. In het geval van noodsituaties die de gezondheid van de bevolking in gevaar brengen – residuen van arseen in sproeimiddelen, vervalste en onwerkzame moederkoren, gemberjake en ether in ziekenhuizen – komt het niet eens op bij de Food and Drug Administration om van het Congres te eisen wat zij met recht kan vragen: een speciaal fonds om effectieve handhaving mogelijk te maken en op zijn minst een benaderende bescherming van het bijzondere risico dat het publiek in dergelijke gevallen loopt. Vorig jaar, nadat het gevaar van arseen al enkele jaren acuut was, vroeg het ministerie aan het Congres een schamele 15.000 dollar om het probleem van de residuen van arseen-spray te kunnen onderzoeken, niet om aanvullende onmiddellijke handhavingsmaatregelen op grond van de Food and Drugs Act te kunnen nemen om het gevaar weg te nemen. Kenmerkend voor het denken van de regering was het argument dat werd aangevoerd voor de subsidie van 15.000 dollar: [230] zonder deze subsidie liepen Amerikaanse producenten een ernstig risico dat hun fruit *op buitenlandse markten* zou worden geblokkeerd – precies hetzelfde argument dat door regeringsfunctionarissen werd gebruikt toen zij onlangs om een klein bedrag vroegen om onderzoek te kunnen doen naar het overmatig zwavelen van gedroogd fruit. Zijn de leden van het Congres eveneens zo zakelijk ingesteld dat vergiftigingsgevaaren alleen belangrijk worden geacht vanwege het risico dat ze met zich meebrengen voor het verlies van een buitenlandse markt voor Amerikaanse producten?

Omdat producenten het willen, hoewel consumenten er voor het grootste deel nog nooit van hebben gehoord, wordt door het ministerie van Landbouw een Market News Service aangeboden die enkele honderdduizenden dollars meer kost dan de exploitatie van de Food and Drug Administration, terwijl deze laatste door haar optreden of falen van invloed is op het leven en de gezondheid van bijna elke man, vrouw en kind in Amerika. De bestrijding van sprinkhanen helpt de boerenbevolking (die de steun van de overheid volledig verdient), maar de controle op voedsel en geneesmiddelen heeft gevolgen voor de hele bevolking die afhankelijk is van de levering van voedsel en medicijnen en heeft geen nadelen voor iemand in Amerika, behalve voor enkele duizenden voedselverwerkende en verpakkende bedrijven, die door een agressieve handhaving van de wetgeving tijdelijk iets minder dividend zouden uitkeren. Voor zover het eerlijke en competente voedsel- en geneesmiddelenfabrikanten en fruit- en groentetelers zelf betreft, zullen zij geen nadeel onder vinden van strengere normen, behalve de ongelijkheden die zich tijdens een overgangsperiode zullen voordoen terwijl aan die normen wordt aangepast.

[231] Een niet-of halfslachtig gehandhaafde wet op voedsel en geneesmiddelen is een broedplaats voor verontrustende en blijvende ongelijkheden, die leiden tot sporadische en verwarrende druk op het Congres vanuit producenten van honing, conserven en appels, en vanuit alle andere denkbare productie- en verwerkingsbelangen, en vrijwel geen druk vanuit de mannen en vrouwen die het product consumeren, en hun wettelijke en andere vertegenwoordigers. (In de

praktijk heeft het grote publiek natuurlijk geen vertegenwoordigers, in tegenstelling tot de belangen van de productie, de detailhandel, het transport en de landbouw.

Welke prikkel is er om ongezwavelde abrikozen te bereiden als gezulfudeerde abrikozen een betere prijs opleveren bij consumenten zoals mevrouw Sweeney, die geen reageerbuisjes en reagentia heeft en geen kennis van het gebruik ervan (net zoals haar huisarts geen apparatuur heeft om haar te onderzoeken voor een operatie of om *ergot* te detecteren voor de geboorte van haar volgende baby)? Voor haar zien de gesulfureerde vruchten er inderdaad beter uit, omdat ze voller, sappiger en verser lijken dan de betere vruchten zonder conserveermiddelen.

We kunnen geen enkele appelkweker verwijten dat hij met tegenzin meer geld uitgeeft van zijn beperkte en nu verdwijnende inkomsten om zijn fruit in grotere mate van arseen te ontdoen dan de overheidsfunctionarissen eisen. Voor zover de ene extra moeite doet en zijn buurman niet, lijdt de eerste een verlies dat niemand hem zal vergoeden. Zijn extra kosten zullen niet worden doorberekend in de prijs van zijn product, aangezien de markt geen onderscheid kan maken tussen giftig en niet-giftig. [232] Ook de commissionair of inkoper als tussenpersoon in het handelsverkeer heeft er geen belang bij om onderscheid te maken, zolang de consument die het product uiteindelijk in handen krijgt, dit niet weet en niemand heeft om dit voor hem uit te zoeken. Het verlies van klanten door langzame vergiftiging is nooit een grote zorg geweest voor commissionairs of kruideniers, groothandelaren of detailhandelaren, hoewel het waar is dat zieke of

stervende consumenten, zelfs baby's met arseen-eczeem, loodkoliek en sulfietmaagpijn, niet bijdragen aan een bloeiende handel.

De miljoenen dollars die de Food and Drug Administration ter beschikking heeft, volstaan om 230 technische medewerkers in dienst te nemen, van wie er 65 inspecteur zijn. Van deze mannen wordt, om redenen en op een wijze die voor niemand met ervaring in technische inspectie en controlewerk duidelijk is, verwacht dat zij deskundig zijn en actief zijn in de identificatie en nauwkeurige beschrijving en opsporing in duizenden handelskanalen van meer dan 110.000 verschillende gepatenteerde geneesmiddelen en farmaceutische producten die in de Verenigde Staten worden vervaardigd, alsmede de duizenden soorten die daarnaast worden geïmporteerd. Dit komt neer op meer dan 500 soorten geneesmiddelen per technisch medewerker en 1.700 soorten per inspecteur (*alleen al voor gepatenteerde geneesmiddelen* gaat het om anderhalf miljoen dollar per jaar per technisch medewerker, nog afgezien van de enorme hoeveelheid en complexe verscheidenheid aan voedingsmiddelen per persoon). Er zijn ongeveer een miljoen merken ingeblikt fruit, groenten, vis en soortgelijke producten die voortdurend van naam, type en beschrijving veranderen. [233] Het werkelijke aantal merken en soorten waarvoor elke werknemer gedeeltelijk verantwoordelijk is, is natuurlijk veel groter dan deze astronomische getallen doen vermoeden, aangezien om geografische en andere essentiële administratieve redenen het werkterrein van veel inspecteurs en technici noodzakelijkerwijs overlapt met dat van anderen die in an-

dere gebieden zijn gestationeerd of iets andere taken hebben. Het is duidelijk dat het volstrekt onmogelijk, onwerkbaar en fantastisch is om een klein aantal medewerkers, ongeacht hun kwalificaties, te verspreiden over een chaotisch en niet-gerationaliseerd werkterrein!

We hebben geen idee hoeveel soorten geneesmiddelen en levensmiddelen er in totaal zijn, rauw, onbewerkt, gebotteld, geconserveerd, ingeblikt, gerookt, gepekeld, gedroogd, gezouten, in pekkel, ingevroren, enzovoort, en we betwijfelen of iemand meer kan doen dan gissen naar het aantal. Maar afgezien van de enorme hoeveelheid producten, brengt elke soort en elke distributiemethode zijn eigen problemen met zich mee. Wat de hoeveelheid betreft, bedraagt het totaal van voedingsmiddelen en geneesmiddelen in het interstate-lijk handelsverkeer (met uitzondering van vlees, dat door een apart bureau wordt behandeld) twintig miljard dollar. Deel dat bedrag door 230 (technisch personeel) en u begrijpt zelf waarom het interstatelijk verkeer van voedingsmiddelen en geneesmiddelen, afgezien van een nauwelijks waarneembare routine in voornamelijk de havens van binnenkomst, slechts in zeer beperkte mate wordt gecontroleerd. [234] Als u twijfelt aan het vermogen van vijftienzestig inspecteurs (van wie slechts een deel technisch is opgeleid en over wetenschappelijke kennis of ervaring beschikt) om jaarlijks driehonderd miljoen dollar aan voedingsmiddelen en geneesmiddelen te controleren die snel en chaotisch de havens en grensstations binnenkomen en de staatsgrenzen overschrijden in schepen, binnenvaartschepen, vracht- en expreswagens, vrachtwagens, boerenwagens en handkarren,

kunt u zich een idee vormen van de onmogelijkheid van deze taak met de huidige middelen, het huidige personeel en het huidige systeem van ideeën dat ten grondslag ligt aan het voedsel- en geneesmiddelenbeheer, door te bedenken dat terwijl de gemiddelde Amerikaan jaarlijks voor 200 dollar aan geneesmiddelen en voedingsmiddelen consumeert die niet onder de federale controle vallen, slechts ongeveer één cent per persoon aan belasting wordt geïnd om de inspectie en controle van die 200 dollar aan voedingsmiddelen te bekostigen. Kent iemand een andere onderneming waar één cent voldoende is voor kantoorkosten, inspectie, tests, identificatie, opsporing van producten die aan de controle ontsnappen, feitelijke en technische basis voor juridische stappen in alle rechtsgebieden van het land, en onderzoek, voor 200 dollar aan producten, variërend van fietsbanden tot wekkers? Dat is efficiëntie van de overheid!

Het is ook volslagen onzin, van een zeer misleidende en gevaarlijke soort. *Zeventig cent* per persoon per jaar (een belasting van slechts een derde van één procent op de totale consumptie) zou nauwelijks voldoende zijn om het werk goed te doen volgens het educatieve en morele overtuigingsplan van het ministerie. [235] Een kwart daarvan, of achttien miljoen dollar per jaar (in plaats van één miljoen), zou om te beginnen voldoende kunnen zijn, mits er een strikte wet op voedsel en geneesmiddelen wordt aangenomen waarin de gezondheid en economische rechten van de consument gedetailleerd worden gewaarborgd en zonder de huidige onduidelijkheden, en als er sancties zouden worden opgelegd, waaronder, zoals hierna aangegeven, maatregelen

tegen personen die strafrechtelijk verantwoordelijk zijn maar nu nooit worden vervolgd vanwege het scherm van bedrijven dat iedereen (behalve de ene Portoricaanse verkoper van toverzalf) beschermt tegen persoonlijke bestraffing voor vervalsing of vergiftiging van de meest flagrante, onwetende, wrede of meedogenloze aard. Die persoonlijke verantwoordelijkheid kan en moet worden geregeld, maar dat zal zeker niet gebeuren door de juridische experts die momenteel in de kringen van het ministerie van Landbouw beschikbaar zijn. Wij zullen zelf een methode voorstellen om oplichters te laten boeten met detentie en vrijheidsbeperking, die, indien toegepast, in ieder geval voorlopig een einde zou maken aan de brute corruptie en fraude die bepaalde oplichters nu als vanzelfsprekend bedrijven, net als de verkopers van patentgeneesmiddelen met hun diverse en dodelijke kwakzalverij. Verwachten dat overtredingen van een wet die zo'n grote invloed heeft op de economische belangen en winsten van ondernemers als de Food and Drugs Act, kunnen worden voorkomen door een voorlichtings- en begeleidingscampagne of door onbeduidende boetes en inbeslagnames, is even onrealistisch en kinderachtig als het vervolgen van kapers, gangsters en zakkenrollers te vervolgen door middel van een reeks beleefd geformuleerde circulaire van het parket of door de criminelen te vervolgen op grond van de gemeentelijke verordeningen tegen roekeloos oversteken of venten zonder vergunning.

[236] Vanuit het oogpunt van het falen van de openbare bescherming ligt de belangrijkste zwakte van het optreden van de regering in de geheimzinnigheid waarmee zij te werk

gaat. Deze geheimhouding strekt zich niet alleen uit tot het achterhouden van de inhoud en de resultaten van besprekingen met fabrikanten die met vervolging worden bedreigd, maar zelfs tot het onthouden van toegang tot de dossiers aan het publiek of de pers in het geval van bedrijven of personen tegen wie formeel een gerechtelijke procedure is ingesteld. Het feit dat een bepaald bedrijf bedorven zalm in blik, bevroren rotte eieren voor bakkers, wormachtige vijgen of onzuivere ether heeft geleverd, komt nooit ter ore van het grote publiek en wordt slechts aan een klein aantal mensen bekend, maanden of zelfs jaren nadat de daad actueel en belangrijk was en *lang nadat de rechter zijn vonnis heeft gewezen*. Wanneer dergelijke zaken uiteindelijk door de regering worden gemeld, worden ze vastgelegd in de saaiste en meest oninformatieve documenten die de juridische experts van het ministerie van Landbouw kunnen samenstellen, en worden ze dus door vrijwel niemand gelezen, behalve door leidinggevend van brancheorganisaties, concurrenten van het vervolgte bedrijf en advocaten die zich voorbereiden op soortgelijke rechtszaken of die de etikettering of verzendmethoden van een cliënt aanpassen in afwachting van een rechtszaak.

[237] Een voormalig ambtenaar van het ministerie, die enige tijd geleden werd ondervraagd over de filosofie achter deze “speciale behandeling” van zaken betreffende verkeerde etikettering en vervalsing van levensmiddelen en geneesmiddelen, in tegenstelling tot de publiciteit rond andere gerechtelijke procedures, legde uit dat het achterhouden van feiten, aanklachten en beschuldigingen in lopende voedsel-

en geneesmiddelenzaken gebeurt op verzoek van de juridische ambtenaren van de federale overheid, en in het bijzonder van het ministerie van Justitie, dat alle zaken in verband met de Food and Drugs Act voor de rechter brengt. Het zou volgens hem onrechtvaardig zijn om deze informatie bekend te maken voordat de rechtbank een uitspraak heeft gedaan, en het zou in strijd zijn met het Angelsaksische rechtsbegrip om publiciteit te geven aan een rechtszaak die zou kunnen leiden tot vrijspraak in plaats van veroordeling van de verdachte.

Maar we nemen de *New York Times* – de meest conservatieve krant van alle reguliere kranten in de Verenigde Staten, die altijd bijzonder attent is wanneer het om zakelijke belangen gaat – en vinden in de uitgave van 3 augustus 1932 de volgende nieuwsberichten:

Vrouw vastgehouden op borgtocht van 1000 dollar voor dood door schuld in het verkeer, op beschuldiging van moord.

Vrouw vastgehouden op borgtocht van 1000 dollar voor het uitschrijven van een ongedekte cheque bij een bank in Racine.

Man uit Brooklyn schiet drie mensen neer wanneer hij wordt tegengehouden. Aangehouden op beschuldiging van zware mishandeling en illegaal wapenbezit.

Commissaris van openbare nutsbedrijven in Pennsylvania treedt af wegens beschuldigingen van omkoping, een uur voor de hoorzitting. Beschuldigd van het aannemen van 150.000 dollar aan fooien en een buitenlandse reis van trammaatschappijen in Philadelphia.

[238] Moeten we aannemen dat de grootste en meest succesvolle Amerikaanse kranten de Angelsaksische ideeën over rechtvaardigheid niet kennen en begrijpen? Kranten die ons juist verzekeren dat zij het praktische bolwerk zijn van de Angelsaksische vrije instellingen!

Het lijkt ons dat deze voormalige ambtenaar de hele zaak op zijn kop heeft gezet. Het is een essentieel element van de Angelsaksische rechtspraak dat de rechtbanken in het openbaar vergaderen en dat elk detail van de gerechtelijke procedure openbaar is en door het publiek kan worden gevolgd en becommentarieerd, vanaf het moment dat de aanklacht wordt ingediend (in dit geval door de ambtenaren van het ministerie van Landbouw) tot de uitvoering van de straf of de vrijspraak van de verdachte. In feite is het in dit land gebruikelijk dat de kranten vrijuit discussiëren over aanklachten tegen individuen, met zo min mogelijk aandacht voor de rechten van de verdachte, lang voordat de grand jury zelfs maar kennis heeft genomen van de aanklacht of daarop heeft gereageerd. Wij, als burgers en slachtoffers van giftige en frauduleus geëtiketteerde voedingsmiddelen en geneesmiddelen, hebben het recht om precies te weten wat er gaande is en onder welke druk en invloeden. Wij hebben het recht om onmiddellijke intrekking te eisen van het beleid dat is vastgelegd in een brief van het hoofd van de geneesmiddelencontrole:

"De regering kan niet op gepaste wijze producten van andere bedrijven bespreken met andere vertegenwoordigers dan *die van het bedrijf zelf*. [Cursivering van ons.] [239] Wij zijn bevoegd om na een gerechtelijke procedure [waarmee kennelijk

“afgerond” wordt bedoeld] een kennisgeving van het vonnis te publiceren met de analyse van de overheid en de bevindingen van de rechtbank.”

Een andere officiële opmerking luidt dat de straf die door de Food and Drugs Act wordt opgelegd, ligt in de publiciteit, en dat dit is wat de fabrikanten vrezen en niet de kleine boete. Dit plaatst ons duidelijk in een dilemma. De fabrikanten zijn niet bang voor de kleine boetes, want directeur Campbell van de administratie wordt als volgt geciteerd bij de toelichting op de keuze voor het nieuwe corrigerende en educatieve beleid in plaats van het strafrechtelijke beleid waarin de wet voorziet: “De wetgeving inzake zuivere levensmiddelen voorziet in zulke milde straffen dat een fabrikant de opgelegde boetes kan betalen als verzekeringspremie en gewoon door kan gaan met zijn overtredingen.”*-²⁴) (Met milde straffen bedoelt de heer Campbell de milde straffen die worden opgelegd *bij de toepassing van de wet door zijn departement*, waar gevallen van substantiële aard weliswaar voor de rechter kunnen worden gebracht, maar niet in een vorm die aanleiding geeft tot een hoge boete of gevangenisstraf, of beide, zoals de wet in zekere mate voorziet, ondanks de opmerking van de heer Campbell. De heer Campbell zegt dat zij niet bang zijn voor de kleine boete, maar voor de publiciteit. Maar het ministerie maakt vaak helemaal geen publiciteit, of pas zo lang na de aanhangigmaking van de zaak dat alle actualiteit met betrekking tot de vervalsing of verkeerde etikettering door een fabrikant ver-

---

24 *) Journal of Commerce, 14 augustus 1930.

loren is gegaan. [240] Het is duidelijk dat de fabrikanten volgens deze redenering precies niets te vrezen hebben. De daadwerkelijk opgelegde boetes zijn te laag en de gevreesde publiciteit, die “de echte straf” is, blijft uit. De onderdrukking door de overheid en de onverschilligheid van de kranten verhinderen dit samen.

Er zijn enkele uitzonderingen op deze gedragscode. Als het gaat om een kleine en relatief weerloze onderneming, met name een individu in plaats van een bedrijf, of als het een buitenlandse persoon of onderneming betreft, lijken de juridische ambtenaren van de regering hun Angelsaksische idealen van bestuur aan te passen aan de omstandigheden. Zo maakte het hoofd van de New York Food and Drug Enforcement Station via het Washington Publicity Bureau van de regering in juli 1932 bekend dat 114 gallon saladeolie in beslag was genomen (nog niet berecht) omdat deze verkeerd was geëtiketteerd. Deze zending was op geen enkele wijze vervalst of gevaarlijk, zodat er geen sprake was van een gevaar voor de gezondheid zoals in duizenden andere gevallen waarover geen informatie werd vrijgegeven aan de pers toen deze zaak in het nieuws was. Er is ons geen reden gegeven om aan te nemen dat er hier iets anders aan de hand was dan in de gebruikelijke gevallen, maar er is meer dan een vermoeden, gebaseerd op de uitgebreide lectuur van de auteurs van rapporten van de regering, dat een Italiaanse importeur bij een Amerikaanse rechtsfunctionaris niet dezelfde speciale gevoelens van Angelsaksische rechtvaardigheid oproept als een overtreding door gerenommeerde binnenlandse bedrijven.

[241] In het volgende zien we een opmerkelijk en gevaarlijk vermogen om feiten en argumenten te gebruiken op een manier die producenten helpt bij hun illegale praktijken en die de consument belemmert in zijn pogingen om zichzelf te beschermen tegen overmatig gebruik van conserveermiddelen en schadelijke voedingsmiddelen en geneesmiddelen.

In *American Medicine* of March, 1930, schreef de redacteur van wetenschappelijke publicaties van het Ministerie van Landbouw het volgende in een artikel getiteld “Fake Remedies and Government Regulation” (Nepgeneesmiddelen en overheidsregulering): "De Verenigde Staten staan maximaal 350 mg zwaveldioxide per kilogram toe, en Hongarije, Duitsland en Tsjecho-Slowakije staan 1.250 mg toe, Engeland 2000, Canada 2500 en de staat New York 2000 . . ."

Aangezien we uit de analyse van verschillende monsters van gedroogde abrikozen en perziken, getest voor Consumentenonderzoek, hadden vernomen dat 350 milligram zwaveldioxide per kilogram fruit zo ver verwijderd was van de toegestane limiet dat de acht geteste monsters 670 tot 1700 milligram bevatten (het minst vervalste monster bevatte twee keer zoveel als de door de federale autoriteiten volgens dit citaat toegestane maximumhoeveelheid), was er hier duidelijk sprake van een zeer ernstig misverstand of een verkeerde voorstelling van zaken, of anders een vrijwel volledige mislukking van de handhaving in het gebied waar deze monsters waren genomen. [242] Wij hebben daarom het hoofd van de Food and Drug Administration om een gezaghebbende en officiële verklaring gevraagd over het gehalte aan zwaveldioxide dat in de handel is toegestaan. Uit offici-

ële brieven van de administratie, die eind maart 1931 zijn ontvangen, vernemen wij het volgende:

- (a) Het beleid van de administratie is niet langer gebaseerd op de door Dr. Wiley en zijn medewerkers vastgestelde grens van 350 mg. [Deze limiet van 350 mg per kilogram is officieel ingetrokken bij Voedselinspectiebesluit nr. 89, dat, zoals het hoofd van de Food and Drug Administration impliceert, geen andere limiet stelt dan die welke kan worden afgeleid uit de vage term “normale hoeveelheden” zwaveldioxide.
- (b) Het huidige beleid van de overheid is gebaseerd op een niet-gepubliceerd werk van de Referee Board of Consulting Scientific Experts en op conferenties met ambtenaren van het Bureau of Public Health. Deze gezamenlijke beraadslaging was nog niet afgerond en er is geen verslag van de onderhandelingen openbaar gemaakt [maart 1931].
- (c) De huidige controle van de overheid op zwaveldioxide is gebaseerd op bevindingen die erop wijzen dat "er geen positief bewijs is voor een potentieel gevaar^{*-25)} zelfs wan-

---

25 * Merk op dat het hoofd van de regering niet wist, of aannam dat zijn correspondent niet wist, dat de Food and Drugs Act die hij moet handhaven, niet straffen op basis van “positief bewijs van potentieel gevaar”, maar op basis van bewijs van “toegevoegde giftige of andere schadelijke ingrediënten die een product schadelijk kunnen maken voor de gezondheid ...” of elke toegevoegde stof die “*de kwaliteit of sterkte ervan vermindert, verlaagt of schadelijk beïnvloedt*”. " [Cursivering van ons.] Zwaveldioxide in hoeveelheden van veel minder dan 3.500 mg per kilo kan fruit schadelijk maken voor de gezondheid; het vermindert of schaadt ongetwijfeld de kwaliteit ervan en verbergt onvolkomenheden. Hoe goed de prestaties van minister Wilson in 1907, afgezien van de toepassing van de Food and Drugs Act met betrekking tot gedroogd fruit uit Californië, door zijn opvolgers met volledige kracht en effect zijn voortgezet, door zijn opvolgers.

neer het gehalte aan zwaveldioxide zo hoog is als drieduizend vijfhonderd delen per miljoen [milligram per kilo]. [243] Commercieel bereid fruit bevat volgens onze analyses geen zwaveldioxide in zulke hoge hoeveelheden. In feite komt het zelden in de buurt van dit gehalte aan zwaveldioxide." [Het geciteerde gedeelte is afkomstig uit de brief van de heer Campbell.]

Dit alles ziet er zeer vreemd uit. In een nuchter artikel van een ervaren wetenschappelijk redacteur van de afdeling in een toonaangevend medisch tijdschrift wordt artsen te verstaan gegeven dat zij niet hoeven te vrezen dat hun patiënten schade zullen ondervinden van zwaveldioxide in gedroogd fruit (dat immers een geliefd voedingsmiddel is in diëten voor zieken en ziekenhuispatiënten). De toegestane limiet voor deze stof in gedroogd fruit wordt ten onrechte gesteld op een tiende van de werkelijke officiële en werkbare limiet, die op haar beurt door de overheid wordt erkend als geen wettelijke of regelgevende limiet, maar slechts als de limiet van de commerciële zwavelpraktijk; en deze pseudo-limiet is in ieder geval een puur nominale en formele aangelegenheid, en ruim boven de waarde van het zwavelgehalte waarbij het fruit een onaangename zwavelachtige smaak krijgt, zelfs als rekening wordt gehouden met het verlies van zwaveldioxide dat optreedt tijdens het koken van het fruit.

De wetenschappelijke redacteur benadrukte ook, als volledige rechtvaardiging voor het zwavelen, dat recent onderzoek een hoger vitamine C-gehalte aantoonde in gezwavelde vruchten in vergelijking met vruchten die zonder bleekmid-

del en conserveermiddel zijn gedroogd, en vermeldde niet dat deze vitamine, die aanwezig is in rauwe gedroogde vruchten zoals die aan proefdieren worden gevoerd, verloren gaat in de gekookte gedroogde vruchten die aan menselijke consumenten worden gevoerd; en dat het koken noodzakelijk is om een goede hygiënische kwaliteit en verteerbaarheid te garanderen en om een deel van de zwaveldioxide te verwijderen. [244] Let ook op deze twee zinnen, die verborgen staan in acht pagina's tekst in het artikel van de Californische onderzoekers en waarnaar de redacteur van wetenschappelijke publicaties niet verwijst: “*De enige afwijking die werd waargenomen bij de dieren die met het met zwavel behandelde fruit werden gevoerd, was een lichte krijtachtige en broosheid van de snijtanden* [voorstande[n]]. Deze worden nu chemisch en microscopisch onderzocht.” Hoewel het nauwelijks veilig is om aan te nemen dat laboratoriumratten evenveel lijden onder een dieet van gifstoffen als mensen, zien we niet in waarom de diervoedings-experts in Californië zo bereid zijn om mensen die gedroogd fruit uit Californië eten in enige mate te laten lijden onder “kalkachtigheid en broosheid van de snijtanden”, zodat de fruitzwavelindustrie geen dividendverlies lijdt. Als hun collega-wetenschappers geen rem zetten op onzorgvuldige redeneringen op basis van gezonde ratten en mensen die verre van gezond zijn, kunnen we alleen maar hopen dat de invloed van consumenten op universitaire aangelegenheden deze onderzoekers een redelijk respect bijbrengt voor de rechten van consumenten in Californië – en elders.

Elke poging van buitenstaanders om een verbetering van de handhaving af te dwingen, is door de Federal Food and Drug Administration bestreden door druk uit te oefenen of door kranten en tijdschriften te bestoken met een stroom van beledigingen, om publicatie van ongunstige of kritische discussies over het werk te voorkomen. [245] De redacteur van het departement laat in een brief aan een van de auteurs de resultaten van deze druk zien. Hij schrijft: "... Een zeer machtige uitgeverij stond op het punt de administratie aan te vallen, maar een redacteur kende mij en kwam gisteravond naar Washington om met mij te overleggen. ... Ook hier was het beleid om de administratie te raadplegen en de feiten te achterhalen alvorens te publiceren, en ik betreur het dat u hier niet aan heeft gedacht, maar zonder onderzoek de drukpers heeft laten gaan. Het spreekt voor zich dat een dergelijke houding van een zo machtige organisatie leidde tot bereidwillige medewerking en open dossiers van de ambtenaren." (De dossiers waren niet toegankelijk voor minder machtige belangengroepen, die de consumenten vertegenwoordigden.) De brutaliteit van de methoden van de regering blijkt uit twee andere voorvallen. Vanuit zijn huis in Mt. Rainier, Maryland, schreef dezelfde "redacteur" een lange brief aan de *Journal of Commerce*, een zakenkrant in New York die in nieuwsberichten en hoofdartikelen kritisch en nauwkeurig verslag deed van het onderzoek van de Senaatscommissie naar de regering, waarnaar hierboven al is verwezen:

Mt. Rainier, Maryland, 18 juni 1930.

Redacteur van de *Journal of Commerce*.

Geachte heer, ik vond het erg verfrissend om uw hoofdartikel “A Poor Defense” in uw uitgave van 9 juni jl. te lezen. Er schuilt iets geniaals in het talent van een hoofdredacteur die een artikel kan schrijven dat zo kort is en toch zo vol staat met aantoonbare fouten. [246] In een tijd waarin een verontrustende trend naar nauwkeurigheid de eens zo hoge reputatie van Amerikaanse kranten op het gebied van uitvluchten aantast, is het interessant om te ontdekken dat een groot tijdschrift als het uwe conservatief vasthoudt aan de klassieke traditie. Ik heb geen idee hoeveel fouten u hebt gemaakt in uw uitspraken over zaken waar ik geen verstand van heb, maar aangezien u opzettelijk onjuist was over zaken waar ik wel verstand van heb, kan ik redelijkerwijs aannemen dat u in dit geval 1000 slagen hebt geslagen. . . . Het is merkwaardig dat ik, *een onwetende leek*, zo gemakkelijk zoveel fouten kan ontdekken in een kort redactioneel artikel. Wat iemand die deskundig is op het betreffende gebied zou kunnen vinden, kan ik me niet voorstellen. . . .

T. SWANN HARDING.

(Cursivering van ons)

Een overheidsdienst die behoefte heeft aan een redacteur die zo bedreven is in het beïnvloeden van de publieke opinie dat hij zichzelf in een publicatie omschrijft als “een onwetende leek”, is naar wij begrijpen een dienst met uitzonderlijk veel gewetenloze en dubieuze praktijken te verbergen en een onaanvaardbare hoeveelheid verkeerde informatie te verspreiden. Vreemd dat het Congres zulke lage ethische normen toereert in een regelgevende instantie! [247]

Dit vermogen om op verschillende momenten en voor verschillende doeleinden diametraal tegenovergestelde dingen als de naakte waarheid te presenteren, is niet eigen aan de redacteur van wetenschappelijke publicaties. De heer Campbell en zijn assistent, dr. Dunbar, vertonen, wanneer de gelegenheid zich voordoet, hetzelfde soort verbale acrobatiek, zoals uit de volgende citaten blijkt. (Cursief gedrukte tekst geeft aan welke uitspraken door de lezer met elkaar moeten worden vergeleken en tegen elkaar moeten worden afgezet.

Het eerste citaat komt uit een brief van de heer W. G. Campbell van 12 augustus 1930 aan de *New York World*, destijds een toonaangevende krant in de metropool:

"Hoewel deze door de wet toegestane kennisgevingen van vonnissen pas na afloop van de gerechtelijke procedure kunnen worden gepubliceerd, zijn de aanhangigheid van de rechtszaak, de aard van de klacht en de uitkomst op dat moment wel beschikbaar voor de pers. Elke inbeslagneming en vervolging op grond van de Federal Food and Drugs Act is een openbare gerechtelijke zaak waartoe de pers toegang heeft. Het ministerie zou de zaak niet geheim of vertrouwelijk kunnen houden, zelfs als het dat zou willen. *Het ministerie vestigt zelfs regelmatig de aandacht van de pers op belangrijke gerechtelijke procedures, in de hoop dat dit tot publiciteit zal leiden.*"

Het tweede citaat komt uit een brief van Dr. A. E. Taylor van de Food and Drug Administration aan de redacteur van *The Nation*:

"Op 13 oktober 1927, toen de heer Ambruster mijn kantoor

bezocht om informatie te verkrijgen over *in beslag genomen en vrijgegeven of geweigerde zendingen ruwe moederkoren die door andere importeurs waren aangeboden voor invoer; heb ik hem gezegd dat het in strijd was met het beleid van het ministerie om dergelijke zaken te bespreken, behalve met personen die een direct belang hebben bij specifieke zendingen.*"

[248] Als we aannemen dat de verklaring van Dr. Taylor om een of andere bijzondere reden alleen van toepassing is op importzendingen (hoewel de importeur in het algemeen veel minder gunstig wordt behandeld door het ministerie dan de Amerikaanse fabrikant), vinden we een soortgelijke duidelijke beleidsverklaring in het volgende transcript van een interview tussen dezelfde Ambruster en Dr. Paul Dunbar. We hebben het volgende cursief gedrukt om de duidelijke tegenstrijdigheid te benadrukken tussen de standpunten die het ministerie op verschillende momenten inneemt, afhankelijk van het doel dat het op dat moment nastreeft.

DR. DUNBAR: Ik heb uit dat verslag de feiten geschraapt die verband houden met twee monsters van ergotpreparaten [geen invoer van ruwe ergot] die door *twee afzonderlijke bedrijven zijn verzonden en waarvoor vervolging is aanbevolen aan het ministerie van Justitie, maar waarover nog geen proces heeft plaatsgevonden en die in afwachting zijn van een rechterlijke uitspraak over de vraag of er sprake is van een overtreding van de wet op levensmiddelen en geneesmiddelen, en die daarom niet aan iemand mogen worden verstrekt.*

Hij gaat verder met het opsommen van bepaalde feiten over de zendingen, zonder de namen van de betrokken bedrijven

te noemen, en vervolgt:

De meest recente informatie die wij over deze zaak hebben, is dat deze is voortgezet vanwege de overvolle agenda van de rechtbank. [249]

DE HEER AMBRUSTER: Dus de zaak is daadwerkelijk aanhangig gemaakt?

DR. DUNBAR: Ja.

DE HEER AMBRUSTER: Het is dus al een zaak die bij de rechtbank aanhangig is?

DR. DUNBAR: Ja, maar het is nog niet zo ver dat er een vonnis kan worden opgesteld en het moet u duidelijk zijn dat het ministerie van Landbouw een fabrikant niet als overtreder van de wet kan bestempelen voordat de rechtbank heeft vastgesteld dat onze aanklachten terecht zijn. Daarom kunnen wij u of iemand anders, behalve de rechtbank, geen inzage geven in het dossier van deze zaak.

Let op hoe de heer Campbell, redacteur van de *New York World*, op neutrale en overtuigende wijze uitlegt dat "elke inbeslagname en vervolging op grond van de Federal Food and Drugs Act een openbare gerechtelijke zaak is waartoe de pers toegang heeft. Het ministerie zou de zaak niet geheim of vertrouwelijk kunnen houden, zelfs als het dat zou willen." Maar tegen iemand die daadwerkelijk om toegang tot deze informatie vraagt, legt de adjunct-hoofd van de administratie met evenveel overtuiging uit dat zijn ambtenaren niet in de positie verkeren om de stukken in de zaak aan iemand anders dan de rechtbank te verstrekken. Bovendien is

hij, na een lange ervaring in de wettelijke regulering van vervolging op het gebied van voedsel en geneesmiddelen, “niet duidelijk ... of de regels van de rechtbank algemene publicatie van ingediende informatie toestaan.”

[250] Deze techniek om, afhankelijk van de specifieke eisen van de situatie, tegengestelde standpunten in te nemen over dezelfde kwestie, staat onder de harde jongens van de Tammany-politiek in New York bekend als het “aan het lijntje houden” van een burger.

Wij betreuren het dat wij zoveel ruimte hebben moeten wijden aan de dubieuze praktijken van dit federale ministerie, maar zonder het specifieke bewijs dat wij hebben geleverd met betrekking tot de verkeerde voorstelling, ontwijking en verkeerde opvatting van de wettelijke functie van ambtenaren met een hoge verantwoordelijkheid, zou het moeilijk te begrijpen zijn hoe de grootschalige vergiftiging van het publiek vrijwel ongehinderd kan voortduren en waarom een volledig nieuwe aanpak nadrukkelijk geboden is.

HOOFDSTUK – 12

HET BESTE MAKEN VAN EEN SLECHTE WET

ENORME LAST van ziekte en lijden, het verlies van duizenden en duizenden levens per jaar en economische verliezen die oplopen tot miljarden dollars - dat is de prijs die vandaag de dag door 125.000.000 Amerikanen wordt betaald voor de onwetendheid, de onverschilligheid en de hebzucht van de producenten van voedingsmiddelen en geneesmiddelen, en voor de laksheid van overheidsfunctionarissen.

In het jaar 1932, een kwart eeuw na de goedkeuring van de nationale Food and Drugs Act, worden gevaarlijke voedingsmiddelen en medicijnen geproduceerd door de meest gerenommeerde fabrikanten; worden dagelijks honderden verschillende gifstoffen toegediend aan miljoenen mannen, vrouwen en kinderen; worden overal waardeloze medicijnen en geneesmiddelen verkocht, via drogisterijen, warenhuizen en de post, voor de behandeling van ernstige ziekten; Honderdduizenden mensen worden overgehaald hun gezondheid en in veel gevallen hun leven op het spel te zetten door te vertrouwen op antiseptica die mooie kleurstrepen geven maar geen ziektekiemen doden; giftige haarverf, ontharingsmiddelen en andere cosmetische preparaten overspoelen de drogisterijen en schoonheidssalons; de meest respectabele Amerikaanse geneesmiddelenfabrikanten verkopen gevaar-

lijk onzuivere ether en andere essentiële geneesmiddelen voor gebruik in ziekenhuizen. . . . De lijst is eindeloos. [252] Het doel van dit boek is om enkele van deze gevaarlijke praktijken aan het licht te brengen.

Zakenlieden zeggen dat het publiek graag voor de gek wordt gehouden. Misschien is dat wel zo. Maar gezien de hectische zoektocht naar vitamines om de gezondheid te behouden en naar medicijnen om deze te herstellen, betwijfelen wij of het publiek graag vergiftigd wordt; of dat 125 miljoen Amerikanen willen fungeren als proefkonijnen voor een kleine groep fabrikanten die elk volhouden dat hun specifieke gif, of het nu arseen of carbolzuur is, veilig is en niet echt een gif, en die het op het publiek willen uitproberen – met volledige goedkeuring van wetten, rechtbanken en regelgevende instanties, zowel op gemeentelijk, staats- als nationaal niveau.

Als we terugkijken op het materiaal dat tot nu toe in dit boek is gepresenteerd, zien we dat veel lezers moeite zullen hebben om te begrijpen waarom deze specifieke wet, die een nieuw tijdperk van bescherming van de volksgezondheid moest inluiden, met zo'n opvallende onverschilligheid en gierigheid wordt gehandhaafd, bijvoorbeeld met de energie en de grote sommen geld die worden gestoken in de handhaving van het verbod of in het opsporen van vervalzers; het is moeilijk te begrijpen waarom de federale overheid een weliswaar zeer onvolledige inspectie van vlees en vleesproducten uitvoert tegen een kostprijs van drie cent per persoon per jaar, terwijl de totale kosten voor de inspectie van alle andere levensmiddelen dan vlees slechts één cent

per persoon per jaar bedragen. [253] De drie cent per persoon dekt vlees ter waarde van bijvoorbeeld 2 miljard per jaar; de één cent per persoon moet zo dun worden uitgesmeerd dat het 20 miljard aan alle andere levensmiddelen, plus geneesmiddelen en medicijnen, moet dekken! Een nettoverhouding van 30 tegen 1, in het voordeel van vleesinspectie, wat betreft dollars uitgegeven per dollar aan gecontroleerd product. Ook hier is het moeilijk te begrijpen waarom overtredingen van een wet die de ernstigste gevaren voor honderden, ja zelfs duizenden mensen met zich mee kunnen brengen, worden bestraft met een boete van gemiddeld ongeveer 6 dollar voor alle gevallen die voor de rechter zijn gebracht^{*-26)}, inclusief de inbeslagname van goederen (waarbij als het ware het product wordt “gestraft” in plaats van de makers ervan); en waarom een wet die een maximumstraf van 200 dollar oplegt voor het verzenden van vervalste geneesmiddelen naar ziekenhuizen met winstoogmerk, al 26 jaar ongewijzigd is gebleven in zijn algemene bepalingen en doelstellingen, ondanks het feit dat de federale overheid toegeeft dat de omvang van vervalsing en misleiding steeds onbeheersbaarder wordt. Een recent bericht uit Albany meldt een gevangenisstraf van tien jaar voor het stelen van spinazie en bonen ter waarde van 10 dollar; in een ander geval kreeg een achttienjarige jongeman een gevangenisstraf van vijf jaar voor het in omloop brengen van een vals biljet van twintig dollar. Het produceren van valse moederkoren en ether, waarbij misschien wel honderddui-

---

26 *) Dit is gebaseerd op de boetes die nu worden geïnd, gedeeld door het aantal succesvolle vervolgingen, met inbegrip van die waarbij geen enkel bedrijf of individu een boete heeft gekregen.

zenden mensenlevens op het spel staan, lijkt de rechtbanken en de wetshandhavingsinstanties van de federale overheid over het algemeen geen straf te rechtvaardigen die verder gaat dan de inbeslagname van misschien een deel van de in wezen waardeloze goederen die bij het misdrijf betrokken zijn.

[254] Het is moeilijk om deze tegenstellingen te onderzoeken zonder je af te vragen met welk doel en in wiens voordeel de clementie zowel in de wet als bij de handhaving ervan blijft bestaan. Wij zijn er bijna van overtuigd dat met de toenemende macht van de consument en de mate waarin de wetgevers naar zijn eisen luisteren, samen met die twee andere klassen van “vergeten mensen”, de boeren en de loonarbeiders (die samen de belangrijkste consumptiegroepen in Amerika vormen), het Congres en de wetgevende macht van de staten in de nabije toekomst zullen beginnen met het bieden van echte bescherming en waarborgen voor consumenten, niet alleen met betrekking tot bedrog op het gebied van hun gezondheid en lichamelijk welzijn, maar ook met betrekking tot hun economische rechten in vergelijking met bijvoorbeeld de aandacht die wordt besteed aan de eigenaren van een azijnfabriek of een meelfabriek.

De totale begroting van het ministerie van Landbouw bedraagt ongeveer 300 miljoen dollar; van dit enorme bedrag gaat ongeveer één miljoen dollar, oftewel $\frac{1}{3}$ van 1 procent van de middelen van het ministerie, naar de controle op voedsel en geneesmiddelen. Dit miljoen dollar is ook ongeveer $\frac{1}{3}$ procent van de winkelwaarde van de productie van gepatenteerde en merkgebonden geneesmiddelen alleen al in

Amerika. Iets meer dan wat het ministerie nu ontvangt voor alle activiteiten op het gebied van voedsel- en geneesmiddelencontrole zou, indien toegestaan, net voldoende zijn om alleen al de gepatenteerde geneesmiddelen redelijk goed te controleren, terwijl het totale interstatelijke verkeer van voedsel- en geneesmiddelen ongeveer zestig keer zo groot is als het bedrag dat gepatenteerde geneesmiddelen vertegenwoordigen.

[255] Het huidige personeelsbestand en de middelen van de Food and Drug Administration zijn ongeveer gelijk in aantal, zo niet in kwaliteit, aan wat nodig zou zijn om alleen al het gebied rond Philadelphia goed te controleren, hoewel moet worden toegegeven dat de huidige onderzoeksfaciliteiten van het departement bij lange na niet toereikend zijn om de onopgeloste toxicologische en andere technische problemen in verband met de controle op levensmiddelen in Philadelphia of enig ander klein district aan te pakken. (Wij hebben redenen om aan te nemen dat de huidige ambtenaren van de regering niet eens over dergelijke problemen lezen, laat staan dat zij hieraan werken en originele publicaties op dit gebied uitbrengen. In de agglomeratie Philadelphia wordt in 1.332 voedselbereidingsbedrijven voor ongeveer 881 miljoen dollar aan voedingsmiddelen geproduceerd, voldoende om ongeveer twee procent van de Amerikaanse bevolking te voeden. Alleen al de waarde van bakkerijproducten, voor een goede controle waarvan in het eerste jaar meer dan het huidige totale personeelsbestand van de Food and Drug Administration nodig zou zijn, bedraagt 72 miljoen dollar; zoetwaren, chocolade en smaakstroop zijn sa-

men bijna de helft daarvan waard. Gezien deze lokale situatie is het duidelijk dat zelfs als we alle werkloze chemici en mensen met vergelijkbare en bruikbare vaardigheden en opleiding in de Verenigde Staten onmiddellijk aan het werk zouden zetten, we nog steeds tekort zouden komen om het probleem op nationaal niveau aan te pakken, totdat de onopgeloste problemen gedeeltelijk zijn ingehaald.

[256] De federale plantquarantaine-administratie heeft 81 inspecteurs in dienst die alleen al aan de Mexicaanse grens toezien op de naleving van de federale plantquarantaines. Het Bureau of Agricultural Economics heeft 100 schatters, statistici en economen in dienst in zijn ene afdeling voor gewas- en veeschattingen. Elk van deze instanties heeft meer inspecteurs in dienst voor het uitvoeren van relatief onbelangrijke overheidstaken dan de Food and Drug Administration voor de gezondheid en het economisch welzijn van alle 125 miljoen inwoners van het land. De gezondheid van dieren wordt zelfs voor één enkele ziekte zo streng beschermd dat alleen al de afdeling varkenspestbestrijding van het ministerie van Landbouw 77 inspecteurs telt, tegenover 65 inspecteurs bij de afdeling voedsel- en geneesmiddelencontrole van hetzelfde ministerie!

In Duitsland wordt een nieuwe wet overwogen die iedereen die een geneesmiddel wil gaan produceren, verplicht aan te tonen dat hij over voldoende wetenschappelijke kennis beschikt om een dergelijke onderneming op de juiste wijze te runnen. Toch heeft Duitsland slechts 5.000 à 6.000 zogenaamde medische specialismen, tegenover 100.000 in Ame-

rika. De nieuwe Duitse wet zou voorschrijven dat de werkzame bestanddelen van een gepatenteerd geneesmiddel duidelijk op het etiket moeten worden vermeld – een eis die al geldt in “consumentengerichte” landen als Chili, Ecuador, Argentinië, Zweden, België en de Filippijnen. Uruguay, Finland, Mexico en een aantal andere landen hebben nog strengere voorschriften voor geneesmiddelen, cosmetica en andere producten (sommige controleren zelfs streng de verkoopprijzen). [257] Duitsland, een veel kleiner en minder bevolkt land dan de Verenigde Staten, acht het noodzakelijk om niet 17, maar 137 laboratoria te exploiteren met faciliteiten voor het chemisch, fysisch en microscopisch onderzoek van voedingsmiddelen en geneesmiddelen, naast uitgebreide voorzieningen voor vleeskeuring.

In de resterende ruimte zullen we, op noodzakelijkerwijs beknopte en onvolledige wijze, aangeven welke stappen kunnen worden genomen, uitgaande van een groeiende publieke belangstelling voor deze kwestie, om de federale ambtenaren en de staats- en stadsbesturen, voor zover die bestaan, onder druk te zetten om de revolutionaire veranderingen door te voeren die duidelijk nodig zijn in onze methoden voor het toezicht op bedrijven die van vitaal belang zijn voor de gezondheid en dus in het bijzonder van openbaar belang zijn. We zullen eerst de veranderingen aangeven die kunnen worden doorgevoerd zonder ingrijpende wijzigingen van het huidige systeem en dus kunnen worden toegepast in het kader van de bestaande gewoonten en wetten, en vervolgens enkele veranderingen die wij aanbevelen als het minimum dat nodig is als het publiek een grondige en doeltref-

fende controle wenst.

In het volgende hebben we bewust geen aandacht besteed aan kwesties van conflicterende of onvolledige jurisdictie tussen stads-, staats- en federale overheden. [258] Dit zijn technische problemen voor juristen, en de moeilijkheden die niet kunnen worden opgelost, zullen moeten worden omzeild, net zoals – om het probleem om te draaien – de Bell-telefoonmaatschappijen de volkomen legale en typisch Amerikaanse staatscontrole op de telefoontarieven hebben omzeild door de zaken op technische gronden buiten de staatsjurisdictie te brengen en voor de federale rechtbanken te brengen, waar slimme advocaten hun neus kunnen ophalen voor de volkomen correcte en grondwettelijke controle die wordt uitgeoefend door de commissarissen van de staatsnutsbedrijven. In de meeste staten waar commissies bestaan, hebben de commissarissen door dergelijke tactieken bijna niets meer te doen dan hun salaris opstrijken. Geen enkel controlesysteem kan functioneren tenzij ook het publiek goedbetaalde en bekwame advocaten kan inhuren om uit te zoeken wat de volksvertegenwoordigers kunnen doen binnen de wettelijke kaders en grondwetten, net zoals de advocaten van telefoon- en elektriciteitsbedrijven druk bezig zijn om uit te zoeken wat de overheidsinstanties niet kunnen doen op grond van onze regelgeving.

Eerst zullen we de wijzigingen schetsen die in de handhaving kunnen worden aangebracht om voordelen te verkrijgen voor de gezondheid en de economische bescherming van de eindgebruikers, zonder ingrijpende wijzigingen in de federale wetgeving en in de algemene wijze waarop het pro-

bleem wordt aangepakt, maar louter door middel van eisen van een verlichte publieke opinie, via het Congres en de wetgevende macht, aan de handhavingsambtenaren, die hun beleid nu volledig afstemmen op de voedingsmiddelen- en geneesmiddelenfabrikanten en -handelaren. [259] In deze eerste voorstellen zullen we uitsluitend verwijzen naar wat kan worden gedaan door eerlijk, intelligent en openhartig optreden dat erop gericht is de mogelijkheden van de Food and Drug Act en de bestaande wijzigingen daarvan zo veel mogelijk te benutten.

De tweede groep voorstellen, die weliswaar onvolledig en voorlopig van aard zijn, heeft betrekking op een intelligent ontworpen plan, aangepast aan de moderne omstandigheden, dat naar ons voorstel zou moeten worden uitgewerkt door een gezamenlijke commissie van juridische en technische deskundigen die wellicht verantwoording verschuldigd is aan de Senaat. De commissie zou de strengste wet- en regelgeving opstellen die mogelijk is om de duidelijke tekortkomingen en gevaren aan te pakken die in dit boek worden uiteengezet, en honderden andere die te talrijk zijn om hier te noemen.

Een bekwaam advocaat aan wie wij enkele vragen hebben voorgelegd over het haperende functioneren van de voedsel- en geneesmiddelenautoriteiten, die op de meeste gebieden vrijwel verlamd zijn, merkte na bestudering van de zaken en de opgelegde straffen op: “De overheadkosten van de pure voedsel- en geneesmiddelenhandelaars lijken vrij laag, en de prijs die zij betalen voor immuniteit tegen gevangenisstraffen is inderdaad erg laag.”

De straffen die de wet voorschrijft en de straffen die daadwerkelijk worden opgelegd, moeten meer in overeenstemming worden gebracht met de straffen die de staat oplegt aan personen die zich schuldig maken aan minder gevaarlijke misdrijven. De straffen van de Food and Drugs Act moeten in overeenstemming worden gebracht met die van de wetten inzake mishandeling, diefstal, omkoping, brandstichting en criminele nalatigheid, en andere wetten die voorzien in algemene bescherming van de openbare veiligheid. [260] Op dit moment is het, wat de opgelegde boetes betreft, even riskant om de Food and Drugs Act te overtreden door menselijke levensmiddelen te vervalsen of verkeerd te etiketteren als om precies hetzelfde te doen met vaten hars die als grondstof worden gebruikt door vernisfabrikanten, of met vee- of pluimveevoeder. In andere soortgelijke gevallen die we hebben onderzocht, zien we dat evenveel nadruk wordt gelegd op de bescherming van de zakelijke belangen van een producent als op de belangen van de consument, de *uiteindelijke* koper van een product. De federale overheid besteedt zelfs een vijfde van het bedrag dat zij uitgeeft aan de handhaving van een wet ter bescherming van landbouwers tegen valse etikettering van insecticiden, aan de bescherming van de veel grotere groep consumenten tegen vergiftiging, vervalsing *en* valse etikettering van levensmiddelen.

Het is van het grootste belang dat de straffen worden opgelegd zoals in de oorspronkelijke wet is bepaald, ongeacht of opzet of opzettelijkheid een rol speelt bij het strafbare feit, en dat bij wijze van wijziging, zoals in de Canadese wet, wordt bepaald dat een dubbele straf wordt opgelegd voor

opzettelijke vervalsing op grond van de wet.

Er mag geen voortzetting plaatsvinden van de huidige praktijk waarbij zaken niet worden ingeschreven of reeds ingeschreven zaken worden geseponeerd wegens duidelijke overtredingen van de voedsel- en geneesmiddelenwetgeving. [261] De publieke opinie moet eisen dat overtreders niet langer worden vrijgelaten met een waarschuwing en de belofte dat zij zich in de toekomst zullen gedragen, *behalve in onbelangrijke gevallen en behalve wanneer een dergelijke waarschuwing en bepaling gepaard gaan met volledige openbaarmaking van alle omstandigheden van de zaak, met inbegrip van eerdere overtredingen van de verdachte, en een gedetailleerde verklaring van de redenen waarom geen wettelijke straffen zijn opgelegd.*

De vertraging bij zowel het instellen van vervolging als het bekendmaken van alle maatregelen moet onmiddellijk worden beëindigd. Er mogen geen kennisgevingen van vonnissen meer worden gedaan twee, drie of vier jaar nadat gerechtelijke stappen zijn ondernomen; wij stellen voor dat in alle stadia van de procedure onmiddellijk openbare kennisgeving wordt gedaan.

De overheid moet niet alleen nieuwsberichten verspreiden waarin meedogenloos en onophoudelijk publiciteit wordt gegeven aan overtredingen van de wet, vanaf het moment van de tenlastelegging of de vaststelling van de feiten door de chemicus (en niet, zoals nu, enige tijd nadat een reeks advocaten heeft nagedacht over de redenen waarom de zaken niet voor de rechter moeten worden gebracht), maar ook over alle tests die op alle producten zijn uitgevoerd, zodra

deze klaar zijn en ongeacht of de zaken voor de rechter zullen komen. Deze publiciteit moet op gedecentraliseerde basis plaatsvinden en worden verspreid door de lokale laboratoria, zodat het lokale belang niet verloren gaat door een te zorgvuldige en te voorzichtige redactie door een nationale administratie. De feitelijke bevindingen moeten worden gepubliceerd zonder dat ook maar in het minst rekening wordt gehouden met de vraag of de administratie verwacht of zal overgaan tot bestraffing van een overtreder. [262] De feiten van de overtreding zijn voor consumenten onvergelijkbaar belangrijker dan de uitspraken van de rechtbanken en de opgelegde straffen.

Niet alleen moeten de beperkingen en zwakke punten van het werk worden benadrukt, in plaats van de vage perfecties, zoals thans het geval is, maar deze gebreken en moeilijkheden moeten ook zo kwantitatief mogelijk worden weergegeven. Voor elk type voedingsmiddel of geneesmiddel moet voortdurend worden gerapporteerd welk percentage van het product daadwerkelijk aan inspectie, bemonstering en controle is onderworpen: hoeveel monsters, uit hoeveel partijen of zendingen, in welke staten en territoria, van welke fabrikanten, welke tests zijn uitgevoerd, welke producten van welke fabrikanten boven en welke onder de wettelijke normen lagen, en hoeveel boven en onder.

Er moet onmiddellijk een einde worden gemaakt aan de huidige vrijblijvende en dubbelzinnige jaarverslagen en andere rapporten, met daarin uitspraken als de volgende, die typerend zijn voor de publieke verklaringen van de regering: “De kwaliteit van bevroren en gedroogde eieren die op grote

schaal worden gebruikt in hotels en bakkerijen is onderzocht.” Wat waren de resultaten van het onderzoek? Welke hotels en bakkerijen gebruikten welke kwaliteiten, geleverd door wie?

Een federale ambtenaar heeft gezegd dat het “onmogelijk is voor de overheid om zelfs de meest flagrante vormen van vervalsing aan te pakken die aan het licht komen door federale onderzoeken naar handel en klachten van consumenten, of door uitbraken van voedselvergiftiging.” [263] Aan deze onfortuinlijke waarheid moet, zolang zij bestaat, recht worden gedaan, ten eerste opdat de consumenten worden gewezen op de noodzaak om, in de mate van het mogelijke, hun toevlucht te nemen tot speciale beschermingsmaatregelen en vermijdingen, totdat deze situatie is verbeterd; ten tweede, dat door deze kennisgeving de plicht ondubbelzinnig bij de staats- en lokale instanties wordt gelegd om de leemte op te vullen die door het falen en de nalatigheid van de federale overheid is ontstaan; en ten derde, dat het Congres door voortdurende herhaling van de gevaren van de situatie uiteindelijk wordt overtuigd van de dringende noodzaak om meer middelen toe te wijzen voor een effectieve handhaving van de wet.

De regering moet voortdurend onder druk worden gehouden door het Congres, staats- en stadsambtenaren en het publiek om de volledige voedsel- en geneesmiddelenvoorziening te dekken, maar aangezien het misschien jaren na de inwerkingtreding van het nieuwe handhavingsplan onmogelijk zal zijn om de volledige productie te dekken, moet de regering in haar publiciteit voortdurend de nadruk leggen op de

moeilijkheden en tekortkomingen van de dekking, zodat het publiek hiervan voortdurend op de hoogte blijft. Een bijzonder voordeel van een dergelijke publiciteit (die precies het tegenovergestelde is van de publiciteit die de regering nu op grote schaal verspreidt) is dat zij fabrikanten wier producten niet worden gecontroleerd, een sterke motivatie geeft om aan te dringen op uitbreiding van de controle tot hun sector. Het is duidelijk dat als consumenten vernemen dat gedroogde abrikozen op een bepaald moment niet aan toezicht worden onderworpen (zoals nu het geval is), zij geneigd zullen zijn om over te stappen op pruimen of andere producten die met abrikozen concurreren om een plaatsje in de voorraadkast – en in de maag van de consument. [264] De abrikozenverpakkers zouden dan snel maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat, voor zover en zo snel mogelijk, het toezicht ook op hun product wordt uitgebreid, zodat zij weer kunnen concurreren. Zij zouden niet alleen gedwongen worden om op een dergelijke uitbreiding van het toezicht aan te dringen, maar ook om de nodige middelen te helpen verkrijgen bij het Congres, precies het tegenovergestelde van het huidige beleid van fabrikanten en anderen die onderworpen zijn aan voedsel- en geneesmiddelencontrole, die om voor de hand liggende redenen liever zien dat de dienst zo veel mogelijk door de wetgever wordt uitgehongerd

Een extra waarborg is de publicatie door de administratie van de lijst van kranten en tijdschriften waaraan de nieuwsberichten van het Departement, zodat het publiek zelf kan beoordelen of nieuws dat van vitaal belang is voor de volksgezondheid, wordt weggelaten uit hun favoriete krant of

tijdschrift. Het beleid van het ministerie van Landbouw is in veel gevallen om zelfs na een uitspraak publiciteit te weigeren, zelfs in zaken waarin publicatie van de bevindingen door een wet van het Congres was voorgeschreven. Het is eerlijk om te zeggen dat dit niet beperkt is gebleven tot voedsel en geneesmiddelen, maar een vrij consistent beleid vertegenwoordigt in de hele federale overheid.

[265] Bij alle belangrijke overtredingen moet de kwestie van publicatie worden geregeld door een systeem dat vergelijkbaar is met het systeem dat in Duitsland wordt toegepast bij overtreding van de wet tegen oneerlijke concurrentie: de overtredende onderneming moet op eigen kosten in bepaalde kranten alle essentiële omstandigheden publiceren in de vorm van betaalde advertenties, moeten worden geregeld door een systeem dat vergelijkbaar is met het systeem dat in Duitsland wordt toegepast bij overtreding van de wet tegen oneerlijke concurrentie: de overtredende onderneming moet op eigen kosten in bepaalde kranten alle essentiële omstandigheden van de overtreding, de uitspraak van de rechtbank en de opgelegde straffen als betaalde advertentie publiceren. Deze straf is onlangs door de Duitse rechtbanken opgelegd aan de fabrikanten van *Palmolive*-zeep als straf voor een reeks misleidende advertenties.

In beslag genomen goederen mogen niet langer worden vrijgegeven voor “reconditionering” of heretikettering om ze in overeenstemming te brengen met de wet, tenzij en totdat de gerechtelijke administratie voldoende toezicht uitoefent met middelen en personeel buiten de instanties die belast zijn met de controle op levensmiddelen en geneesmiddelen, om

ervoor te zorgen dat de reconditionering en heretikettering in volledige overeenstemming met de wettelijke voorschriften worden uitgevoerd.

De basisnormen voor geneesmiddelen die de Food and Drugs Act nu tracht te handhaven, de United States Pharmacopoeia en de National Formulary, zijn in feite ontwikkeld door semi-commerciële organisaties. Door deze documenten als basis voor de federale wetgeving te aanvaarden, heeft het Congres gemengde beroeps- en handelsbelangenorganisaties erkend als normbepalende instantie voor het hele volk. De secretaris van een van deze organisaties verklaart zelf dat hij de commerciële banden en zakelijke verplichtingen van de leden die in commissies zitting hebben – in feite als vertegenwoordigers van zeer uiteenlopende handelsbelangen – niet bekendmaakt en zelfs niet kent. Een nieuwe opzet voor de ontwikkeling van geneesmiddelennormen, waarin de invloed van het bedrijfsleven wordt geëlimineerd, is absoluut noodzakelijk.

[266] Er moet volledige en openheid van zaken worden gegeven over alle conferenties van overheidsfunctionarissen en alle correspondentie van welke aard dan ook met juridische, zakelijke en technische vertegenwoordigers van de industrie. Wij zouden graag in de praktijk “glazen zakken” (in de woorden van de heer Hoover) zien, waarbij alle zakelijke voor alle conferenties van overheidsfunctionarissen en alle correspondentie van welke aard dan ook met juridische, zakelijke en technische vertegenwoordigers van de industrie. Wij zouden graag in de praktijk het "glazen pockets" (in de

woorden van de heer Hoover) in de praktijk, waarbij alle zaken die van openbaar belang zijn, in alle openheid worden behandeld. Elke verslaggever of andere persoon moet het recht hebben om zonder opgave van redenen de notulen van elke conferentie en (onder passend toezicht om verlies van documenten enz. te voorkomen) de correspondentiebestanden of het rapport van een veldagent of lokale functionaris aan zijn superieur, net zoals de veel minder belangrijke en lokale openbare registers van overdrachten van grond, hypotheek, enz. voor iedereen ter inzage openstaan

De federale voedsel- en geneesmiddelensector moet opnieuw onderzoek doen, zoals zij dat ooit deed in de tijd van Dr. Wiley's tijd, en opnieuw vrijelijk de resultaten publiceren zoals zij dat sinds Wiley's tijd nooit meer hebben gedaan. De publicatie moet onmiddellijk plaatsvinden en absoluut vrij zijn van elke controle behalve die welke vereist is met betrekking tot technische bekwaamheid, ongeacht wie erdoor wordt getroffen of welke industrieën worden blootgesteld, hetzij wat betreft de aard of omvang van de zakelijke belangen die worden geraakt, hetzij wat betreft de mate van schade die aan consumenten wordt toegebracht.

[267] Er moet aanzienlijk personeel worden ingezet voor het bestuderen en publiceren van samenvattingen van onderzoek dat is gedaan op aanverwante gebieden van wetenschap en techniek, en in andere landen, om de onwetendheid weg te nemen die momenteel kenmerkend is voor de federale overheid met betrekking tot belangrijk werk dathier en in het buitenland wordt gedaan (zoals bijvoorbeeld het recente Frans verbod op gistvoedingsmiddelen en meelverbete-

raars), en om verspillende doublures van studies te voorkomen. Publiciteit voor wat uit dergelijke studies en uitwisselingen wordt geleerd, moet een vereiste zijn, zodat Amerikanen zelf kunnen beoordelen in hoeverre de Amerikaanse wetgeving en technieken gelijke tred houden met de gemeenschappelijke belangen van de mensheid op het gebied van voedsel en medicijnen.

HOOFDSTUK – 13

WANNEER DE CONSUMENT WAKKER WORDT

Om voedsel- en geneesmiddelencontrole grondig aan te pakken, moeten de huidige wet en bijna alle daaronder vallende voorschriften worden ingetrokken en buiten werking worden gesteld. Het is duidelijk dat de herformulering van de wet en de herziening van de voorschriften moeten worden uitgevoerd door een groep die totaal verschilt van degenen die verantwoordelijk zijn voor de huidige situatie. Er moet worden begonnen met de oprichting van een speciale commissie voor planning en ontwerp, bestaande uit technologen en juristen, die het standpunt en de belangen van de consument en de wetenschap vertegenwoordigen, en geen andere belangen. Een dergelijk orgaan moet de bevoegdheid hebben om getuigenissen op te vragen van de huidige handhavings- en wetshandhavingsfunctionarissen, zowel op staats-, gemeentelijk als federaal niveau. Na een periode van discussie en gedachtewisseling zou deze commissie een wet moeten opstellen die, zonder constitutionele problemen op te werpen, zo veel mogelijk nationale bescherming biedt met betrekking tot het vervoer in het interstatelijk handelsverkeer, alsmede een verder uitgewerkt stelsel van modelwetten die door de staten en lagere rechtsgebieden kunnen worden overgenomen. Wat betreft de tekortkomingen in de huidige wetgeving en enkele juridische tekortkomingen in

de handhaving ervan, zullen degenen die geïnteresseerd zijn in de juridische en historische aspecten van de controle op voedsel en geneesmiddelen, wellicht de grondige analyse van dit onderwerp door Dr. M. S. Fisher willen raadplegen, die is verschenen in de Columbia Law Review van april 19302. [269] Een belangrijk gebrek in de huidige handhaving van de wetgeving inzake levensmiddelen en geneesmiddelen, zowel op lokaal als op nationaal niveau, is het onvermogen van de overheid om de bedrijfsfunctionaris die door zijn handelen, beleid of nalatigheid direct verantwoordelijk is voor een overtreding, aan te pakken. Vanwege deze zwakte stelt de regering dat zij haar huidige praktijk moet voortzetten om in de regel op te treden tegen de goederen en niet tegen de overtreder. Er is maar één manier om dit probleem op te lossen, namelijk door een vergunningensysteem in te voeren waarbij een of meer personen strafrechtelijk en civielrechtelijk individueel aansprakelijk worden gesteld voor een overtreding en de gevolgen daarvan voor de consument.

Elke onderneming die een vergunning krijgt op grond van deze nieuwe volksgezondheidswet, zou een borgsom moeten storten van bijvoorbeeld 5 % van haar totale jaaromzet, die zou worden gebruikt voor de kosten van bijvoorbeeld het verzamelen van bewijsmateriaal en het aanstellen van extra inspecteurs voor nauwlettender toezicht in geval van een overtreding door de fabrikant. Op het moment dat een dergelijke overtreding voor het eerst wordt ontdekt en aan de administratie wordt gemeld, moet op kosten van de fabrikant en onder zijn borgstelling een speciale inspecteur in de

fabriek worden geplaatst, die volledig verantwoordelijk is voor de productie en de controleproblemen die voortvloeien uit het ontstaan van het gevaar of het potentiële verlies voor de consument. Deze inspecteur moet bevoegd zijn om de productie stil te leggen totdat de zaak volledig is opgehelderd, wanneer een dergelijke stilstand in het algemeen belang noodzakelijk is.

[270] De inspecteurs die in de afzonderlijke fabrieken worden geplaatst, moeten voortdurend worden afgewisseld om te voorkomen dat zij te vriendschappelijke betrekkingen aangaan, zoals thans het geval is tussen de medewerkers van de Food and Drug Administration en de bedrijven die zij geacht worden te controleren. Wij vrezen dat er enig undercoverwerk nodig zal zijn, zodat een inspecteur nooit weet of een voorstel van een functionaris of werknemer van de fabriek om zijn waakzaamheid te verminderen of een besluit te matigen, een test is om zijn corruptie aan te tonen of een oprechte poging om hem van zijn plicht af te brengen. Wij zien geen reden waarom de uitgebreide en vaak succesvolle vermommingen van agenten van de Prohibition, en hun capriolen als stadsmensen of havenarbeiders, al naar gelang de omstandigheden, beperkt zouden moeten blijven tot die romantische tak van de federale regelgevende dienst.

De vergunningregeling zou niet alleen voorzien in een borgstelling van de onderneming als zodanig, maar ook van elk van haar functionarissen en bedrijfsleiders, als personen die een veel grotere publieke verantwoordelijkheid dragen dan de gemiddelde financiële of andere ambtenaar in overheidsdienst. De bedrijfsborgstelling zelf zou hoog genoeg moeten

zijn om een reële bescherming van het publiek te waarborgen.

Het vergunningensysteem zou twee takken moeten hebben, één voor het product en één voor de fabrikant. [271] Er zou een algemene vergunning voor de fabrikant komen volgens het zojuist geschetste plan; daarnaast zou elk afzonderlijk geneesmiddel, voedingsmiddel enz. moeten worden geregistreerd en onderworpen aan een specifieke vergunning, die kan worden ingetrokken en waarbij de vergoedingen kunnen worden verbeurd in geval van een ernstige overtreding van een federale, staats- of lokale wet op voedingsmiddelen en geneesmiddelen met betrekking tot het specifieke product waarvoor de vergunning is verleend, of wegens het niet handhaven van de juiste arbeidsomstandigheden, chemische en bacteriologische controles enz. Momenteel hanteert de Food and Drug Administration een systeem voor de certificering van kleurstoffen voor levensmiddelen dat precies overeenkomt met wat wij voorstellen. Een fabrikant die snoep of cake maakt die kunstmatig gekleurd moet worden, doet er bijvoorbeeld verstandig aan om geen kleurstoffen of verfstoffen te gebruiken die niet naar behoren zijn gecertificeerd volgens een uitgebreid controlesysteem van de Food and Drug Administration, dat zelfs zo ver gaat dat in overheidslaboratoria een zogenaamd noodzakelijke kleurstof voor levensmiddelen wordt geproduceerd, voordat deze op de markt wordt gebracht, teneinde bedrijven aan te moedigen om onder de voorschriften van de Administration met de productie ervan te beginnen. Als een voedingsmiddelen- of snoepfabrikant een gecertificeerde kleurstof gebruikt, kan

hij er zeker van zijn dat hij op dat punt geen problemen krijgt met de Food and Drug Administration. Om geen risico te nemen, houdt hij zich dus aan de gecertificeerde lijst van kleurstoffen die voor hem is opgesteld op basis van een administratieve theorie en strenge controle, die de ambtenaren niet intelligent of moedig genoeg zijn geweest om ook toe te passen op andere even belangrijke en kritieke stoffen die in de handel worden gebracht.

[272] Elke handelaar of particulier die in het interstatelijk handelsverkeer een niet-vergund en niet-geregistreerd merk of type levensmiddel, geneesmiddel, schoonheidsmiddel, cosmetisch product, tandreinigingsmiddel, therapeutisch hulpmiddel of middel tegen zwaarlijvigheid verhandelt of lokaal verkoopt, zou volgens ons voorstel zich schuldig maken aan een misdrijf dat even ernstig is als postfraude of handel in verdovende middelen.

Geen enkele fabriek, winkel of restaurant mag zijn activiteiten voortzetten na de derde bewezen overtreding van de nationale, staats- of gemeentelijke wetgeving inzake levensmiddelen en geneesmiddelen, of een van deze handelingen; een dergelijke fabriek mag pas weer in bedrijf worden genomen na het stellen van een dubbele of drievoudige borgsom en reorganisatie onder nieuw management. De personen die deel uitmaken van het nieuwe management en verantwoordelijk zijn voor de technische activiteiten, moeten zich grondig kwalificeren als technisch bekwaam en bewezen vaardig in fabrieksmanagement, om een voedingsmiddelen- of geneesmiddelenproducerende onderneming te kunnen leiden, al naar gelang het geval. Een manager die regelmatig afwe-

zig is of die de organisatie van processen en controle- en testwerkzaamheden niet begrijpt, kan nooit betrouwbare ether of gezonde en smakelijke hammen produceren. De onschatbare ingrediënten van het product zijn integriteit en eindeloze zorg, en technische en managementcompetentie – niet reclameslogans, een beroemde naam of een lange periode van ononderbroken dividenduitkeringen.

We moeten elke voedselproducerende en -distribuerende instelling die niet bijna perfect scoort op het gebied van sanitaire voorzieningen en onderhoud, onderwerpen aan een soortgelijk verbod als dat van de Prohibition Act. [273] De grondwettigheid van een dergelijke regeling blijkt duidelijk uit het feit dat fabrieken die onder de federale vleesinspectiewet vallen, waaronder nu door de overheid gecontroleerde bedrijven in 0,50 steden, aan een soortgelijke eis moeten voldoen (weliswaar op vrij soepele wijze). Laten we verder alle slagerijen en restaurants die voedsel verkopen waaraan conserveermiddelen of vervalsingsmiddelen zijn toegevoegd of die niet voldoen aan de voorschriften inzake koeling of bescherming tegen insecten, ongedierte of vuiligheid, sluiten. Staatsinspecteurs constateren, en de ervaring leert dat sommige personen hun taken als verwerker en vervoerder van voedsel nooit op competente wijze zullen uitvoeren, tenzij zij verplicht worden de voorschriften strikt na te leven of hun bedrijf te sluiten.

Laten we zware, niet door een rechter te verminderen straffen opleggen voor elk geval dat een aanzienlijk economisch verlies voor de gemeenschap of een reëel gevaar voor de gezondheid inhoudt. Laten we “meervoudige inbeslagnames”

– inbeslagnames van vervalste, verkeerd gepresenteerde of verkeerd geëtiketteerde goederen, waar en hoe vaak deze ook in opslag of tijdens het transport worden aangetroffen – verplicht stellen voor alle producten die niet voldoen aan de federale, staats- en gemeentelijke wetgeving inzake voedsel en geneesmiddelen. Inbeslagneming van goederen mag niet, zoals nu het geval is, worden gebruikt als *vervanging* voor vervolging van de overtreedende onderneming en personen, maar moet worden uitgevoerd naast de vervolging en zoals bedoeld in de oorspronkelijke Food and Drugs Act, om de goederen uit de handel te nemen en elke mogelijkheid van verdere schade voor de consument uit te sluiten.

[274] Het Congres moet duidelijke waarborgen instellen waardoor federale agenten ten minste een kans hebben om personen die niet op heterdaad betrappt zijn bij het toevoegen van een vervalstingsmiddel aan levensmiddelen, met succes te vervolgen. De Canadese wetgeving voorziet in zware straffen, waaronder gevangenisstraf, voor het aanwezig hebben op het terrein van een levensmiddelenproducerende of -verwerkende onderneming van materialen die zich lenen voor vervalsing.

Het verkeerd etiketteren en vervalsen van levensmiddelen en geneesmiddelen, alsmede het vervoer daarvan in het handelsverkeer, moeten duidelijk worden aangemerkt als een overtreding van de staats- en gemeentelijke wetgeving en, voor zover grondwettelijk mogelijk, van de federale wetgeving. Het transport van goederen is te complex om een goede controle op overtredingen mogelijk te maken door te wachten tot een inspecteur de goederen in het interstatelijk

handelsverkeer onderschept, als en wanneer hij ze tegenkomt. Het is even absurd om te vertrouwen op het onderscheppen van vervalste, giftige of verkeerd geëtiketteerde goederen die al zijn geproduceerd en in het handelsverkeer zijn gebracht, als te wachten tot een verduisteraar een staatsgrens overschrijdt voordat hij wordt gearresteerd.

Momenteel is het mogelijk dat een product legaal in bulk wordt verzonden in het interstatelijk handelsverkeer onder een correct beschrijvend etiket, en vervolgens wordt opgedeeld in kleine verpakkingen en opnieuw wordt geëtiketteerd op een manier die absoluut in strijd is met de bedoeling van de wet. [275] Zo werd een groot deel van de giftige Jamaicaanse gember die we hebben beschreven, verzonden in vaten met het etiket “vloeibaar geneesmiddel”, wat een slimme advocaat juridisch gezien wel kon beargumenteren, aangezien rechtbanken definities van geneesmiddelen accepteren op basis van een verouderd woordenboek. De overtreding die uiteindelijk plaatsvond, namelijk de verkoop van de giftige gember in kleine flesjes, viel buiten het bereik van de federale overheid en stond dus, gezien de huidige staat van de controle door de staat en de stad, buiten elke controle. Toch vond de belangrijkste overtreding, en de enige waarbij sprake was van zekerheid over de vervalsing, duidelijk plaats terwijl het product onder de controle van de federale voedsel- en geneesmiddelenwet viel, die volgens het Congres de controle over het interstatelijk handelsverkeer moest waarborgen.

Op dit moment heeft de overheid geen recht om fabrieken waar voedingsmiddelen en geneesmiddelen worden gepro-

duceerd te betreden, noch enig recht om toezicht te houden op of processen te stoppen, zelfs niet als een inspecteur met eigen ogen zou zien dat er rattengif aan ingeblikte soep wordt toegevoegd. Volgens de huidige wetgeving is de enige manier om op te treden tegen dergelijke soep of andere producten waarvan bekend is dat ze besmet zijn, dat de inspecteur die het incident toevallig heeft waargenomen (aangezien hij zonder toestemming van de eigenaar geen recht heeft om in de fabriek aanwezig te zijn), indien mogelijk, de soep in beslag neemt wanneer deze over de staatsgrens wordt vervoerd of na het vervoer in een andere staat wordt afgeleverd. De inspecteur en de ambtenaren moeten het recht hebben om op elk moment elke voedingsmiddelen- of geneesmiddelenfabriek te betreden en het proces op elk moment en om elke reden die redelijkerwijs kan worden geacht een aanzienlijk gevaar voor of misleiding van de consument op te leveren, te stoppen. [276] Voor een goede bescherming is ongetwijfeld een nauwkeurig en gecoördineerd controleplan nodig, dat te gedetailleerd is om hier te bespreken, waarbij vaste inspecteurs met regelmatige tussenpozen van fabriek naar fabriek worden overgeplaatst om samenspanning en misbruik van vriendschappelijke relaties te voorkomen.

Het zou een zeer belangrijke stap zijn om de taken van de Food and Drug Administration over te dragen aan een nieuw ministerie van Volksgezondheid en Gezondheidsvoorlichting. Het huidige bureau voor volksgezondheid binnen het ministerie van Financiën is hiervoor niet geschikt, aangezien ook daar de handhaving onderhevig zou zijn aan een ver-

deeld systeem van belangen – waarbij productie- en financiële belangen de boventoon voeren – zoals nu het geval is bij het ministerie van Landbouw. Bij de oprichting van het nieuwe departement is het van essentieel belang dat het toezicht niet wordt uitgeoefend door juristen, maar door toxicologen, biochemici, bacteriologen en medische deskundigen van het hoogste niveau, die integer en onafhankelijk zijn.

De controle-instanties, waarvan er verschillende zullen zijn, gespecialiseerd in verschillende gebieden – essentiële geneesmiddelen, cosmetica, elementaire voedingsmiddelen, geconserveerde voedingsmiddelen, enzovoort – moeten worden bemand met mensen van het type Wiley en enkele van zijn vroegere collega's, doordrongen van het idee dat in geval van twijfel de rechten van de consument voorop staan. [277] Er zou worden gezorgd voor juridische adviseurs met de hoogste vaardigheden en energie, zodat zaken snel en vakkundig kunnen worden voorbereid en behandeld en onmiddellijk beroep kan worden ingesteld tegen elke belangrijke zaak die in de rechtbank wordt verloren. Verder zou een dergelijk team van bekwame adviseurs, dat nu nog grotendeels onbekend is in de federale uitvoerende instanties, in geval van verdere mislukkingen in de rechtbanken onmiddellijk een beroep doen op het Congres voor wetgeving die zo strak is opgesteld en zo positief is dat het Congres zijn voornemen om de consument te beschermen niet opnieuw door de rechtbanken kan worden tenietgedaan. In het algemeen zou de nieuwe administratie worden bemand met mensen die geneigd zijn om in een noodsituatie op het gebied van voedsel, geneesmiddelen en gezondheid even snel

en doeltreffend op te treden als het ministerie van Landbouw nu doet bij de Mexicaanse bonenkever, de maïsboorder, een sprinkhanenplaag of een epidemie van varkenspest. Er zou waarschijnlijk een systeem van lagere federale en staatsrechtbanken of commissies moeten worden opgezet om voedsel- en geneesmiddelenzaken te behandelen.

Deze rechtbanken zouden zodanig moeten worden samengesteld en bemand dat zij enige achtergrond hebben met de wetenschappelijke beginselen die hierbij een rol spelen, zoals bijvoorbeeld de realiteit van het risico dat consumenten lopen die niet aan één vergiftigings- en vervalsingsgevaar worden blootgesteld, maar aan vele tegelijk. Een dergelijke rechtbank zou de redenering kunnen begrijpen die bevoegde autoriteiten ervan weerhoudt om zelfs de kleinste hoeveelheden vermijdbare vervalsingsmiddelen en conserveermiddelen te vertrouwen wanneer het menselijk organisme er gedurende een lange periode, vaak in een periode van verminderde kracht of vitaliteit, aan wordt blootgesteld. een rechtssysteem dat in de loop van de tijd leert dat het publiek voor het gebrek aan controle vele malen meer betaalt dan het bedrag dat waarschijnlijk nodig is om degenen die het blootstellen aan gezondheids- of financiële risico's, direct of indirect te bestraffen.

[278] De bevoegdheid om informatie voor te bereiden die tot vervolging leidt, moet opnieuw in handen worden gelegd van technici, zoals dat het geval was toen de Food and Drugs Act werd aangenomen; en het juridische werk van het voorbereiden van zaken en het voorleggen ervan aan de rechter moet worden gescheiden van het toezicht dat nu

wordt uitgeoefend door het ministerie van Justitie. De verdeling van de verantwoordelijkheid tussen het ministerie van Landbouw en het ministerie van Justitie heeft geleid tot een situatie waarin geen van beide instanties definitief verantwoordelijk kan worden gehouden voor het niet vervolgen of het niet in beroep gaan tegen zaken van vitaal belang voor het algemeen belang die in lagere rechtbanken zijn verloren.

De bepalingen van de wet moeten uiteraard betrekking hebben op alle soorten cosmetica en op middelen tegen zwaarlijvigheid, zoals *Marmola*. Momenteel zijn alleen die zeer zeldzame cosmetica en andere preparaten die op hun etiketten beweren een ziekte te voorkomen, te verlichten of te genezen, onderworpen aan zelfs de zwakste controle. De wet moet niet alleen betrekking hebben op chirurgische verbandmiddelen en gaas, verband, kompressen, maandverband, enz., steunbanden en medicinale zeep en Castillezeep, maar ook op alle andere artikelen en diensten, zoals kapperszaken, schoonheidssalons en commerciële wasserijen, die een direct of indirect verband hebben met de gezondheid of die een risico op vergiftiging of bacteriële infectie van de gebruikers inhouden.

[279] Elk product dat de gezondheid kan schaden of, zoals kookgerei met loodglazuur of een met cadmium geplateerde melkkan, een effect kan hebben op voedsel of medicijnen en zo indirect de gezondheid kan schaden, zou automatisch onder de bepalingen van de nieuwe wet vallen. Verf, ethylbenzine en ultraviolette lampen zijn voorbeelden van gangbare artikelen die momenteel volledig ongereguleerd zijn, maar

die volgens het voorgestelde plan onderworpen zouden worden aan officiële beperkingen en bescherming op het gebied van productie, reclame en verkoopbevordering. In Nederland, waar een soortgelijke bepaling in de wet bestaat, vallen kookgerei en zelfs messen, vorken en lepels onder de voedsel- en geneesmiddelenwetgeving, zoals het hoort. Waarom zouden onze geëmailleerde kookgerei giftige metalen zoals zink, arseen of antimoon bevatten, die al veel mensen schade hebben berokkend bij het gebruik ervan?

Een zeer belangrijke bepaling die in de nieuwe wetgeving moet worden opgenomen, is dat elke handelsmerknaam slechts betrekking mag hebben op één stof, of een mengsel of verbinding van stoffen. Elk merkproduct of merkmedicijn of aanverwant product of apparaat dat op enigerlei wijze onder de gezondheidsvoorschriften van de nieuwe wet valt, moet worden voorzien van een identificerende naam en nummer en een volledige formule of vermelding van de ingrediënten van het artikel. Een vollediger en nauwkeuriger verklaring van de ingrediënten en bereidingswijzen waarop het etiket is gebaseerd, moet na officiële goedkeuring en aanvaarding van het product ook onder ede worden ingediend bij de voedsel- en geneesmiddeleninspectie in Washington, alsmede bij de voedsel- en geneesmiddeleninspectie van elke staat en elke stad met meer dan 25.000 inwoners, ter inzage van het publiek. [280] Door deze ene bepaling, die de volledige formule op het etiket en in de meeste gevallen (te regelen bij verordening) ook in de reclame voorschrijft, zouden we alle geheime remedies, mysterieuze cosmetica en tandpasta's met “dure ingrediënten” moeten

kunnen elimineren.

De American Medical Association zou een groep huismiddeltjes moeten sponsoren voor alle aandoeningen die redelijkerwijs thuis kunnen worden behandeld – voorbijgaande hoest, milde gevallen van indigestie of constipatie, enzovoort – en deze lijst mag niet te conservatief zijn, omdat de gemiddelde consument zich niet voor elke kleine kwaal, van voetschimmel tot een snee in de vinger, professioneel advies kan veroorloven. Als hij dat wel zou doen, zou hij een groter probleem hebben, namelijk een ontoereikend dieet, tenzij zijn inkomen ver boven het nationale gemiddelde van Amerikaanse consumenten ligt of de honoraria van zijn arts ver onder het gemiddelde honorarium van artsen liggen.

Er moet worden gezorgd voor een absoluut volledig en duidelijk systeem van etikettering en etiketteringsvermeldingen. De productie van een levensmiddel of geneesmiddel dat niet mag worden geproduceerd omdat het geen juist en wetenschappelijk bewezen gebruik als levensmiddel of geneesmiddel heeft, zou bij de bron kunnen worden voorkomen door andere bepalingen die wij voorstellen, maar aangenomen dat er een juist gebruik zou zijn voor radiumwater van het type Bailey's *Radithor*, zou het zonder een duidelijke vermelding van de gevaren ervan, gevaarlijke aard en de voorwaarden waaronder het veilig kan worden geconsumeerd, en het tegengif (in dit geval was er geen!) niet alleen op het etiket, maar ook in alle reclame, met inbegrip van alle literatuur die verband houdt met de verpakking en op enige andere wijze wordt gebruikt om de verkoop te bevorderen.

[281] De claims, de formule, de ingrediënten en het productieproces van voedingsmiddelen en geneesmiddelen moeten worden goedgekeurd wanneer het voedingsmiddel of geneesmiddel wordt geregistreerd, en dergelijke claims kunnen alleen worden gewijzigd met officiële goedkeuring en alleen als nieuwe wetenschappelijke informatie dit rechtvaardigt. Het gebruik van de post zou worden verboden voor alle publicaties met reclame voor voedingsmiddelen en geneesmiddelen, met inbegrip van tandpasta's, cosmetica, enz., met uitzondering van die welke op deze wijze specifiek zijn goedgekeurd. Omroeporganisaties zouden voor hetzelfde delict het recht om hun activiteiten voort te zetten worden ontzegd, aangezien zij thans zijn geschorst wegens een louter commerciële en technische inbreuk op de zendtijd of de golflengte van een andere zender. Op elk artikel van levensmiddelen of geneesmiddelen dat in verpakte vorm wordt verzonden, moet de naam van de daadwerkelijke fabrikant, de exacte plaats van vervaardiging en de identificatienummers van de fabriek en het individuele product worden vermeld.

Alle geneesmiddelen en levensmiddelen die aan bederf onderhevig zijn, moeten duidelijk van een datum zijn voorzien en ook de datum vermelden waarop het gebruik ervan voor consumptie of in samengestelde recepten enz. illegaal wordt. [282] De staat, de provincie en de gemeentelijke overheden zouden uiteraard periodieke controles van geneesmiddelen en recepten in apotheken verplicht stellen, en apothekers die verouderde (bedorven) geneesmiddelen in voorraad hebben of bij controle worden betrappt op het on-

zorgvuldig of onjuist bereiden van recepten, zouden hun vergunning moeten verliezen en deze alleen terugkrijgen onder dezelfde moeilijke en ongemakkelijke omstandigheden als automobilisten die hun rijbewijs hebben verloren wegens nalatigheid, rijden onder invloed of andere overtredingen.

De claims zouden worden gecontroleerd door een administratief onafhankelijke en afzonderlijke onderafdeling van de algemene voedsel- en geneesmiddelenautoriteit, die de exclusieve controle zou hebben over alle reclame in alle media. Deze controle zou wettelijk kunnen worden overgedragen aan de overheid in ruil voor de privileges die worden verleend in het kader van de vergunningregeling die in een ander deel van dit hoofdstuk wordt besproken. Een noodzakelijke kwalificatie voor de leden van deze reclamecontrolecommissie zou zijn dat zij nooit in het bedrijfsleven werkzaam mogen zijn geweest of betrokken mogen zijn geweest bij het bijzondere en afwijkende soort “wetenschappelijk” werk dat door bedrijven van hun adviseurs wordt verlangd, of ook maar in de geringste mate geïnteresseerd mogen zijn in de winsten van welke productie- of distributieonderneming dan ook, of een mentale houding mogen hebben die het succes van onze beschaving baseert op “creatieve verkooptechnieken” of de onderwerping van de wetenschappelijke geest aan de principes van het bedrijfsleven.

De productie van voedingsmiddelen, geneesmiddelen en alle artikelen die rechtstreeks verband houden met de volksgezondheid moet worden behandeld als een openbare dienst, onderworpen aan regelgeving met betrekking tot samenstelling, materialen, processen, controlemethoden en veilige en

beheersbare distributiekkanalen. [283] Geen enkel nieuw bedrijf zou tot de sector mogen toetreden zonder een aanvaardbaar certificaat van noodzaak en technische en managementvaardigheden te overleggen, en geen enkel bestaand bedrijf zou een product mogen produceren dat het tot dan toe niet had vervaardigd, zonder eerst een soortgelijk certificaat te verkrijgen, dat bedoeld is om de bekwaamheid van de betrokken personen en organisaties te garanderen, niet alleen in absolute zin, maar ook in verhouding tot de bekwaamheid van andere producenten die het product zouden kunnen vervaardigen. We moeten niet beschikken over redelijk goede ether of redelijk betrouwbare ergot en digitalis, maar over het beste dat de technische wetenschap kan bieden voor elke patiënt aan wie een arts deze levensreddende stoffen, die de dood of onherstelbare schade kunnen veroorzaken, voorschrijft of gebruikt.

In geval van een overtreding van de wet of schade aan de gezondheid of veiligheid van consumenten door de fabrikant van een product dat onder de toepassing van de wet valt, moet de bewijslast bij de wet worden gelegd bij de fabrikant om aan te tonen dat hij, vóór de productie en het in de handel brengen van het product, van bevoegde, geregistreerde wetenschappelijke instanties (met uitzondering van commerciële laboratoria of getuigende universiteitsprofessoren) bewijs heeft verkregen dat het nieuwe product veilig en geschikt was voor het beoogde doel. Dit bewijs mag in gevallen betreffende levensmiddelen en geneesmiddelen niet worden geleverd door de gewone getuigenverklaringen van ingehuurde deskundigen (waarvan de beschikbare hoe-

veelheid en kracht in bijna alle gevallen alleen worden beperkt door het vermogen van de partijen bij een rechtszaak om grote bedragen uit te geven voor het inhuren van vooraanstaande of vermeend vooraanstaande wetenschappers of artsen). [284] De essentie van dit voorstel is dat de fabrikant geen recht heeft op een proces, tenzij hij eerst te goeder trouw en met onbetwistbare eerlijkheid en bekwaamheid de last op zich heeft genomen die hem toekomt, namelijk het verkrijgen van zekerheid over de bruikbaarheid, de doeltreffendheid, de striktheid van de productiecontrole en de therapeutische veiligheid van zijn product voordat hij het aan het publiek aanbiedt voor gebruik, en dit voortdurend te doen zolang het product op de markt is. Wij stellen voor om in de toekomst fysiologische en biochemische experimenten waarbij de bevolking als proefkonijn wordt gebruikt, af te schaffen. Het is niet onze bedoeling of noodzaak om het gebruik van nieuwe en potentieel waardevolle geneesmiddelen en behandelingsmethoden te ontmoedigen. Maar iedereen die bekend is met de ontwikkeling van de menselijke kennis weet dat deze belangrijke uitvindingen voor de bestrijding van ziekten en de verbetering van de gezondheid van het menselijk ras niet zullen komen van fabrikanten met zulke lage wetenschappelijke en sociale kwalificaties dat zij een gevaarlijk gif als hoofdbestanddeel van een tandpasta gebruiken, of een arseenhoudend zout als ontharingsmiddel aanbieden, of worm- en schimmelhoudende geneesmiddelen voor verloskundige gevallen.

We kunnen slechts enkele woorden wijden aan een van de meest merkwaardige en gevaarlijke tekortkomingen van het

huidige wetgevingssysteem: het feit dat het, zoals het wordt toegepast, geen enkele controle vereist op levensmiddelen die worden verwerkt of waarvan de verpakking wordt geopend voor verkoop in bulk aan consumenten. [285] De bakker kan zijn taarten en cakes op smaak brengen met kleurstoffen, zuren en zouten van allerlei aard, een deel van het fruit vervangen door maïszetmeel, gedroogde eieren en eivervangers gebruiken in plaats van echte eieren, en gedroogde melk en magere melkproducten, en toch volledig vrijgesteld blijven van controle, zelfs bij verzending tussen staten, omdat een taart, zoals de ambtenaren het interpreteren, de naam is van een uiterlijk of een algemene vorm en structuur, en niet het resultaat van het combineren van bepaalde soorten en kwaliteiten van ingrediënten, en geen andere, in een bepaald proces van mengen, vormen en bakken. Er wordt geen rekening gehouden met de ernstige bacteriële vergiftigingsgevaaren van de goedkope maïzenavulstoffen in taarten, gebak en roomsoesjes; er wordt geen rekening gehouden met het feit dat de klant van de bakker misschien niet van citroenzuur houdt als hij denkt dat hij citroentaartjes of -koekjes koopt.

Soda-fonteinen serveren drankjes en ijscoupes gemaakt van siropen en fruit met een hoge dosis conserveermiddelen, kunstmatige kleur- en smaakstoffen en denatureringsmiddelen om bederf te voorkomen en de kleur en textuur te verbeteren; maar geen van deze “voedselbereidingen” zou een markt kunnen vinden als de etiketten op de blikken, kannen en flessen zichtbaar zouden moeten zijn voor de klanten die langs de toonbank staan. Van veel frisdranken uit fonteinen

en flessen en bakkers- en restaurantproducten is elk ingrediënt kunstmatig of gedenatureerd of gedroogd of ingeblikt of gedoseerd met een vervalstands- of conserveermiddel, waarvan sommige of alle naar behoren worden vermeld op de etiketten van de zakken, vaten, blikken en flessen waarin de producten worden verkocht. [286] Maar geen van deze waarschuwingen voor gif, vervalsingsmiddelen, bleekmiddelen of conserveermiddelen komt de consument van het product ter ore. Wie zou er thuis gekookte pruimen, kersen of frambozen met middelen als benzoaat, natriumcarbonaat of zwaveldioxide conserveren in plaats van ze in de koelkast te bewaren? Dat is echter wel wat er gebeurt met dit soort fruit in de vorm waarin het waarschijnlijk in frisdrankautomaten en restaurantgerechten terechtkomt. Elke frisdrankbar, snoepwinkel en restaurant die kunstmatig gekleurde en gearomatiseerde, geconserveerde en gevulde siropen, met glucose gezoete ijs of gelakte snoepjes, cakes en gebakjes serveert, zou verplicht moeten worden om de volledige lijst van zijn zonden namens de kunst en kunstgrepen op een opvallende plaats te plaatsen; het publiek zal snel genoeg voor zijn meer voor de hand liggende belangen zorgen wanneer de schandelijke categorieën van vervalsing openbaar worden gemaakt. Op termijn moet de hele schadelijke puinhoop van kunstmatige, geraffineerde en vervalste producten illegaal worden gemaakt, ongeacht of ze zijn aangegeven of niet; voorlopig kunnen we al veel bereiken door te eisen dat de feiten worden verteld aan iedereen die kan lezen, overal waar voedsel en drank worden verkocht of geserveerd.

Bij het beoordelen van deze vervalsingen en hun waar-

schijnlijke veiligheid moeten we bedenken dat de menselijke maag zich heeft ontwikkeld in een wereld vol wild, eieren, melk, fruit, bessen, granen en zaden, groenten en een zeer beperkte voorraad natuurlijke zoetstoffen zoals honing geen zwaveldioxide, geen natriumsulfiet, geen glucose, geen aluin, geen anilinekleurstoffen, geen natriumbenzoaat, geen vloeibare “kunstmatige rook” voor het roken van ham en spek, geen bevroren vlees of eieren, of gebleekt of gednatureerd meel. [287] Het enige ras van wezens dat met succes kan leven en zich voortplanten op vervalste en geraffineerde producten, is een ras dat zijn evolutie heeft doorgebracht in een chemische fabriek en zich heeft gevoed uit verfkuipten, smeltkroezen, zuurhoudende mandflessen, exsiccatoren, distilleerketels en zwavelhoudende apparaten. En wij die nu op deze planeet leven, behoren niet tot dat ras.

Er zijn een paar plaatsen – waar de Kamer van Koophandel het maatschappelijk leven niet domineert – waar restauranthouders en andere leveranciers van levensmiddelen, snoepgoed en andere eetwaren verplicht zijn in hun winkels borden op te hangen waarop staat dat zij oleomargarine in plaats van boter serveren, of rauwe melk in plaats van gepasteuriseerde melk. Het is duidelijk dat er een hopeloos zwakke schakel in de beschermingsketen bestaat, als “herverwerking” en het serveren van voedsel niet worden gewaarborgd door iets dat in deze moeilijke sector gelijkwaardig is aan het systeem van declaratoire etikettering dat elders wordt besproken. Als elke bakker van taarten met bakvet met een hoog smeltpunt, glucose als zoetstof, citroenzuur en maïszetmeel en fruit in blik van ondermaatse kwali-

teit verplicht zou zijn al deze gegevens op een kaartje of etiket op de taart te vermelden, zou de bakker binnen een week voldoende redenen vinden om zijn processen en receptuur te herzien, en terecht. Wie anders dan de hongerigen zou een taart kopen met het volgende etiket: [288]

“GEVULD MET MAÏSZETMEEL, GEZOET MET GLUCOSE,
GEMAAKT MET ONDERMAATSE ANANAS UIT BLIK
KUNSTMATIGE (CITROENZUUR) CITROENAROMA EN
KUNSTMATIGE KOLENTEERKLEURSTOF.”

En onder de huidige omstandigheden is dit een gewone, niet abnormale bakkerspastei, die overal net zo vrij in het interstatelijk handelsverkeer wordt verkocht als imitatieframbozensoda, hoewel deze laatste in enkele staten en in het interstatelijk handelsverkeer het merk van zijn schande op het etiket moet dragen.

Ingeblikte en geconserveerde en “houdbare” voedingsmiddelen en dranken en andere voedingsmiddelen zonder vitamines hebben hun plaats in de voeding, hoewel naar onze mening een zeer beperkte plaats; maar er is geen reden waarom een restauratiewagon of restaurant zou mogen worden toegestaan om een van deze producten te serveren zonder dit aan zijn klanten te melden. Wij hebben recht op vers fruit en groenten en vers bereide desserts, tenzij de wijze van serveren of de vermelding op het menu ons duidelijk wijst op het afwijkende karakter ervan. De wet mag niet toestaan dat op het menu tong wordt vermeld als er ingeblikte tong wordt geserveerd, of “groene” erwten (wat verse erwten suggereert) als er ingeblikte erwten worden geserveerd.

Elk voedingsmiddel dat niet van de beste en meest verse kwaliteit is, moet op zodanige wijze aan de consument worden gemeld dat het verschil met de hoogste (dat wil zeggen de meest gezonde) kwaliteit duidelijk is voor elke consument die voor voedsel of een maaltijd betaalt.

Een van de zwakste punten van het huidige systeem is het ontbreken van normen. Alle voedingsmiddelen en geneesmiddelen zijn alleen goed of slecht in relatie tot een referentie of norm, zoals de Farmacopee. [289] Maar de Food and Drug Administration is nooit bevoegd geweest om wettelijke normen vast te stellen; en daarom moest zij zich bij rechtszaken baseren op het algemene begrip van de branche waartegen zij optrad en, in mindere mate, op dat van even onwetende consumenten. De regering heeft dit een zeer zwakke methode gevonden om de strijd aan te gaan met de slimme en vindingrijke raadslieden van de fabrikanten.

In eerste instantie zouden normen die zijn opgesteld door toxicologen, voedingsdeskundigen en anderen, na openbare discussies en conferenties met autoriteiten in het buitenland, *in de wet moeten worden vastgelegd*. Het is gebleken dat door de wetgever vastgestelde normen kans maken voor de rechter en kunnen worden gehandhaafd, en de Food and Drug Administration is uitzonderlijk succesvol geweest in het verkrijgen van veroordelingen in rechtszaken betreffende boter, waarvan bepaalde kenmerken zijn vastgelegd in wetten van het Congres en van staatswetgevers.

Met regelmatige tussenpozen, zeker niet minder dan eenmaal per jaar, zou de normbepalende instantie na overleg bijeenkomen en tot besluiten komen. Vervolgens brengt zij

bij elke zitting verslag uit aan het Congres, met goed geformuleerde en onderbouwde voorstellen *voor wijzigingen in de algemene bepalingen van de wet en voor nieuwe normen die in de wet moeten worden opgenomen*, met inbegrip van definities, bijvoorbeeld voor alle soorten gangbare levensmiddelen en geneesmiddelen en de kwaliteitsklassen daarvan, die thans volstrekt ongedefinieerd zijn en onderhevig zijn aan de gevaren van een definitie door de rechter met behulp van een woordenboek.

[290] Het zijn deze definities en specificaties waarvan de effectieve handhaving van de wet uiteindelijk afhangt, en het is deels te wijten aan het bijna volledige ontbreken van dergelijke normen in een strakke en alomvattende vorm dat de handhaving in de afgelopen twintig jaar zo zwak is geweest. Er moet een standaardspecificatie of standaarddefinitie komen voor alle voedingsmiddelen, geneesmiddelen, cosmetica en soortgelijke producten die worden verkocht. Producten met toegestane afwijkingen van de norm mogen alleen worden verkocht als de aard en omvang van de afwijking duidelijk op het etiket worden vermeld (net zoals afwijkingen van de farmacopee nu moeten worden vermeld op het etiket van geneesmiddelen die aan die norm zijn onderworpen).

Er zou een nieuwe afdeling toxicologie (onderzoek naar vergiftigingen, opzettelijk en anderszins) worden opgericht binnen onze volksgezondheidsdienst, met onafhankelijke laboratoria en deskundigen in verschillende delen van het land. En dit is het allerbelangrijkste: voordat enige vervalsingsmiddel of conserveermiddel of enige nieuwe methode voor

de bereiding van levensmiddelen en geneesmiddelen of andere aangelegenheden die van invloed zijn op de volksgezondheid en een potentieel gevaar inhouden (bijvoorbeeld ultraviolette bestraling van levensmiddelen of het gebruik van een nieuwe antiklopbenzine), worden toegestaan, moet er een stemming onder de deskundigen plaatsvinden die tot een unanieme goedkeuring leidt; Bovendien moet de stemming van de deskundigen geheim zijn, zodat niemand druk kan uitoefenen op iemand anders om zijn standpunt te wijzigen teneinde sneller promotie te maken omdat hij beter aansluit bij het “beleid” van het regime. [291] Het nieuwe regime moet maar één beleid hebben: de bescherming van de volksgezondheid. Spreken over “bedrijfsverliezen”, zoals de regering in het verleden heeft gedaan, is absurd. Welk bedrijfsverlies, mijnheer Campbell, staat in de rekenkunde van de regering gelijk aan de vergiftiging van honderdduizenden burgers, van baby's tot bejaarden, met residuen van arseen-spray?

Dit voorstel voor unanieme goedkeuring door de toxicologen is zo redelijk en zo in overeenstemming met ons principe dat criminelen door een jury moeten worden veroordeeld, dat wij erop moeten wijzen dat het een volledige omkering is van de gebruikelijke praktijk en van de praktijk die momenteel wordt gevolgd door de federale en andere voedsel- en geneesmiddelendiensten. Kort samengevat stellen wij een radicaal nieuw standpunt voor: in alle twijfelgevallen moet de fabrikant verliezen en de consument winnen. De gangbare procedure is dat in geval van twijfel de federale, staats- en stadsautoriteiten op vrolijke en zo stil mogelijke

wijze de overtreding voor onbepaalde tijd tolereren; de consument, die niet eens weet wat er aan de hand is, lijdt een onherstelbaar verlies, zowel in geld als in gezondheid.

Het is van het grootste belang dat de wetgeving van de stad, de deelstaat en de federale overheid op de vele punten waar uniformiteit voordelig is, wordt geharmoniseerd, zoals bijvoorbeeld de vorm van de wetgeving, de onderliggende kwaliteitsnormen op basis waarvan tot vervolging wordt besloten, en de vereisten voor de kwalificaties en taken van inspecteurs. [292] Op dit moment is het systeem juridisch zo los en ongecoördineerd dat zorgvuldig verzameld en geordend bewijsmateriaal dat een goede basis vormt voor een vervolging op grond van de staatswet, waarschijnlijk vrijwel onbruikbaar is voor zowel een gemeentelijke als een federale vervolging. En lokale ambtenaren, die over het algemeen onbekend zijn met zowel de juridische als de technische kwesties die bij de handhaving aan de orde zijn, hebben een onredelijke angst om zaken voor de rechter te brengen, omdat zij weten hoe groot de kans is dat de verdachte goedbetaalde technische en juridische deskundigen in zijn verdediging zal schakelen en de inspanningen van de overheidsinstanties in een kwaad daglicht zal stellen. De kansen op een succesvolle vervolging zijn veel groter voor federale ambtenaren dan voor lokale handhavingsambtenaren, wier tekortkomingen we in het voorgaande al uitgebreid hebben besproken.

Als er geen geld kan worden gevonden om het soort handhaving te financieren dat we hebben geschetst, zijn er voldoende precedënten om de fabrikanten te laten betalen voor

de kosten die de overheid maakt voor het testen en controleren van hun producten. Het prijsverschil tussen de kostprijs van een geneesmiddel en de groothandels- en detailhandelsprijzen van het eindproduct is zo groot dat de uitgaven voor een goede controle in vergelijking daarmee volstrekt verwaarloosbaar zouden zijn.

Wij schatten dat een omzetbelasting van $\frac{1}{3}$ procent op de productie van voedingsmiddelen en geneesmiddelen in Amerika, betaald aan de bron, het maximum zou zijn dat nodig is voor een goede en doeltreffende handhaving. [293] De handhaving door de staat zou overigens moeten worden uitgevoerd met middelen uit federale fondsen, zoals dat momenteel het geval is bij de federale steun voor de aanleg van snelwegen, en deze toewijzingen zouden, net als bij snelwegen, afhankelijk zijn van de juiste kwaliteitsnormen voor het werk en de kwalificaties van inspecteurs, chemici, enz. die door de staat worden gehandhaafd. Als federale steun voor snelwegen aan een staat kan worden geweigerd omdat de politici van die staat, in samenspanning met aannemers, van plan zijn een niet-duurzame of oneconomische snelweg aan te leggen, dan rechtvaardigt de toewijzing van federale middelen voor de handhaving van de Food and Drugs Act precies hetzelfde soort controle op de kwaliteit van de handhaving, die op haar beurt de kwaliteit van de voedingsmiddelen en geneesmiddelen die de consument bereiken, moet controleren. Op basis van onze eigen jarenlange ervaring en onze uitgebreide kennis van de toepassing van kwaliteitsnormen en van bepaalde aspecten van de overheidsregulering van bepaalde handelsactiviteiten, kunnen wij zonder

enige aarzeling stellen dat de maximale omzetbelasting van $\frac{1}{3}$ procent zal worden terugbetaald in de vorm van hoge dividenden voor de consument, niet alleen in de vorm van lagere kosten en een afname van de omvang en ernst van ziekten en invaliditeit, maar zelfs op puur financiële basis, in de economieën die zullen ontstaan in een concurrerend handelssysteem dat voor het eerst alleen goederen aanbiedt die aan een bepaalde minimale kwaliteitsnorm voldoen. In een dergelijk systeem kan effectieve prijsconcurrentie ontstaan, precies zoals die nu bestaat op de markt voor bepaalde grondstoffen of halffabricaten die aan bepaalde normen en kwaliteitsgraden moeten voldoen. [294] Bij de aankoop van door de overheid geklasseerd hooi en graan, en hars en terpentijn bijvoorbeeld, wordt het gokelement met betrekking tot kwaliteit en klasse vrijwel geëlimineerd, waardoor de prijsconcurrentie op de markt vrij effectief kan werken.

Velen zullen onmiddellijk zeggen dat de invoering van sommige van deze voorstellen tot gevolg zou hebben dat veel bedrijven failliet zouden gaan. Dat is ongetwijfeld zo. Amerikanen zijn geneigd om slimme handelaren die met hun zakelijk inzicht minder slimme concurrenten de handel afhandig maken, toe te juichen en te belonen. Ondanks de luide kreten van woede en pijn van kleine handelaars, wordt er geen actie ondernomen om de geleidelijke verdringing van kleine detailhandelaren in Amerika door A & P, Woolworth en andere winkelketens tegen te gaan. Een fabrikant of handelaar die door nalatigheid of incompetentie de volksgezondheid in gevaar brengt, uit het bedrijfsleven te verdrijven is veel minder harteloos dan veel van wat er in de gewone

kapitalistische concurrentie gebeurt. De bescherming van de gemeenschap *ontneemt degenen die eerlijk en naar eer en geweten met hun publieke verantwoordelijkheden willen omgaan, geen essentiële rechten*. Alleen gevaarlijke overtreders van noodzakelijke veiligheidsmaatregelen worden uitgesloten van activiteiten die de volksgezondheid in gevaar brengen, en zij moeten worden uitgesloten om dezelfde reden dat een loodgieter of een wagenmaker geen chirurgie mag uitoefenen of, zonder enige vorm van publieke controle, een theater mag ontwerpen en bouwen. Zelfs in het laissez-faire Amerika hebben we geconstateerd dat we onwetenden eenvoudigweg niet kunnen toestaan stoomschepen te bouwen en te exploiteren of spoorbruggen te bouwen. [295] Het ongecontroleerd produceren en distribueren van voedsel en geneesmiddelen is een veel roekelozer minachting van de rechten van het volk.

HOOFDSTUK – 14

UW VERANTWOORDELIJKHEDEN

VOOR UZELF als consument zijn er een aantal dingen die u kunt doen. Allereerst moet u uw stem laten horen, niet één keer, maar vaak, bij uw gemeente, provincie, staat en nationale wetgevers en bij de redactie van uw krant, als u vindt dat sommige of alle bovenstaande bepalingen en wijzigingen moeten worden doorgevoerd.

Lees de huidige kennisgevingen van uitspraken van de Food and Drug Administration en zoveel mogelijk oude nummers als u tijd heeft. Deze kennisgevingen, waarin overtredingen worden vastgelegd waarop door de rechtbank is opgetreden, worden gratis toegezonden aan iedereen die zich op de mailinglijst laat plaatsen. Stuur uw verzoek naar “Department of Agriculture, Washington, D.C.”

Schrijf u ook in op de lijst van de Insecticide Administration en ontdek zelf hoe veel gevaarlijker het is om een insecticide te vervalsen of verkeerd te etiketteren dan om ziekenhuisether te vervalsen of een nep-ontsmettingsmiddel te verkopen. Als u de zaken die in deze kennisgevingen van uitspraken worden vermeld belangrijk vindt, stop dan met het kopen van producten van bedrijven die tegen deze producten zijn opgetreden. Dat zal zeker niet veel uithalen, want het huidige regime laat de meeste grote overtreders, die op ver-

schillende manieren voorkomen dat ze in deze kennisgevingen worden genoemd, ongestraft. [297] U kunt ook uw aankopen weigeren bij bedrijven die zich verzetten tegen strengere wetgeving op het gebied van voedsel, geneesmiddelen, cosmetica en dergelijke, op staats-, gemeentelijk of nationaal niveau, en bij bedrijven die lid zijn van brancheorganisaties die zich tegen dergelijke corrigerende maatregelen verzetten. Lees zoveel mogelijk alle hoorzittingen van congrescommissies over voedsel- en geneesmiddelenkwesties, zodat u kunt achterhalen wie deze mensen zijn en hoe brutaal of sluw zij hun zakelijke belangen boven de rechten van het publiek stellen, en met hoe weinig bezwaar of afkeuring van de congresleden die de hoorzittingen leiden.

Gebruik uw gezond verstand om te bepalen hoe u zich tegen gezondheidsrisico's kunt beschermen. Vermijd uiteraard alle gepatenteerde geneesmiddelen, haarverf, ontharingsmiddelen en huidbleekmiddelen waarvan de samenstelling onbekend is, en ook de meeste andere middelen. Gebruik geen tonicum voor uw hoofdhuid dat, voor zover u weet, arseen, cantharidine of salicylzuur bevat. Gebruik geen bleekcrèmes en huidbleekmiddelen, die gevaarlijk zijn vanwege kwikvergiftiging, of ontharingscrèmes die mogelijk thallium of arseen bevatten, tenzij u bereid bent het risico te lopen op vreselijke gevolgen, waaronder mogelijk levenslange nawerkingen.

Eet geen schillen van fruit dat residuen van insecticiden bevat, totdat een betrouwbare instantie u vertelt welke veilig zijn en waarom. Als u niet in perfecte gezondheid verkeert, kunt u beter gedroogd fruit vermijden, met uitzondering van

pruimen (die niet met zwavel zijn behandeld), en bakpoeders en bakvetten die niet smelten bij lichaamstemperatuur of ranzig worden.

[298] Eis het ontslag van elke ambtenaar die een besluit of uitspraak doet waaruit blijkt dat hij totaal niet gevoelig is voor het algemeen belang, zoals dat van een regelgevende ambtenaar wordt verwacht. Sommige tandbleekmiddelen, hoewel niet als zodanig geëtiketteerd, bevatten volgens een recente verklaring van een regeringsfunctionaris zuren die het tandglazuur aantasten; “de koper kan echter door onderzoek of door raadpleging van zijn apotheker vaststellen of een tandreinigingsmiddel al dan niet zoutzuur bevat”. De ambtenaar weet door middel van tests welke tandpasta's zuur zijn; als een van de belastingbetalers die het salaris van de ambtenaar betaalt, dit wil weten, kan hij dit navragen bij zijn apotheker. Kan iemand zich voorstellen dat we salarissen moeten blijven betalen aan ambtenaren die, hoewel ze over zulke essentiële feiten beschikken, ons vragen om een drogist het antwoord voor ons te laten raden?

Als u uw eisen luid en volhardend genoeg stelt, zult u uiteindelijk voedsel en geneesmiddelen krijgen die iets minder gebrekkig zijn dan nu. Zelfs voordat een nieuwe wet van kracht wordt, kan er veel worden bereikt door druk van de consument. Ongezwavelde vruchten en appels en ander vers fruit waarvan is gecertificeerd dat het vrij is van arseen tot 0,009 grain per pond – 1,5mg per kg of 1,5 ppm – (1/5 van de huidige exporttolerantie) of minder, en zonder detecteerbaar lood – deze zullen in ieder geval verkrijgbaar zijn, hoewel ongetwijfeld tegen een ongerechtvaardigd hoge prijs, zodra

genoeg consumenten zich vastberaden tonen om deze te willen hebben en geen andere.

[299] Val uw congresleden, senatoren en staatswetgevers van tijd tot tijd lastig met de duidelijke nalatigheden van de Food and Drug Administration en de zwakke punten van de wetgeving, en met de rommel en onzin die u bij uw drogist aantreft en de misleidende etiketten op de producten die hij verkoopt. Over zulke zaken maken onze wetgevers zich geen zorgen, en dat zullen ze ook niet doen zolang fabrikanten en verpakkers tevreden zijn en zolang consumenten niet weten in hoeverre hun regering hen onbeschermd laat tegen fraude en vergiftiging.

Schrijf naar uw kranten en tijdschriften en vraag waarom zij advertenties plaatsen van hardnekkige overtreders van de Food and Drugs Act, zoals de grote verpakkingsbedrijven, en waarom deze bladen bijna altijd nalaten de zeer interessante nieuwsberichten over veroordeelde overtreders te publiceren die af en toe in de Notices of Judgment verschijnen. Wij raden u nogmaals aan deze kennisgevingen te verkrijgen en ze aandachtig te lezen, zodat u niet alleen weet welke fraude binnen uw kennis en ervaring door de overheid wordt gemist, maar ook wat uw krant, nog toleranter, weglaat; zodat u de redacteur, wanneer u hem ziet, kunt vertellen wat u vindt van zijn beleid en de relatie daarvan met de verplichtingen van een vrije pers.

Bestaande consumentenorganisaties kunnen een belangrijke rol spelen bij het tot stand brengen van hervormingen. De oorspronkelijke federale en staatswetten inzake voedsel en geneesmiddelen werden voortdurend onder de aandacht van

de wetgevende macht gebracht door de niet-aflatende agitatie van vrouwenverenigingen en allerlei maatschappelijke organisaties, die evenzeer verantwoordelijk waren voor de goedkeuring van de wet als welke andere instantie dan ook. [300] In de huidige kritieke situatie zou een geïnformeerde en georganiseerde eis van een groep als de federatie van vrouwenverenigingen alle nodige publieke discussie en druk op de wetgever kunnen leveren. Het valt echter nog te bezien of dergelijke organisaties, die de laatste jaren steeds nauwer zijn gaan samenwerken met het bedrijfsleven, zich opnieuw kunnen uitspreken over een publieke kwestie die dichter bij hun eigen belangen staat dan bij die van welke andere groep dan ook. Onafhankelijke vrouwenorganisaties kunnen zich in ieder geval over deze zaken informeren en op wetgevers die groepsdruk uitoefenen die zij praktisch onmogelijk kunnen negeren of ontkennen, wanneer deze afkomstig is van een groep die de belangen van de hele bevolking behartigt, inclusief die van de wetgevers zelf.

Wij die dit boek hebben samengesteld, zijn in de eerste plaats technici en ongetwijfeld ongeduldig over de manier waarop wettelijke waarborgen voor “vrije onderneming” alle pogingen om het bedrijfsleven in het algemeen belang te controleren in de weg staan. Wij zien dat de wet weinig aandacht schenkt aan de burgerrechten van de kleine ondernemer en van de consument, terwijl federale, staats- en gemeentelijke ambtenaren uiterst voorzichtig, terughoudend en geheimzinnig omgaan met zaken die bedrijven aangaan. We hebben gezien hoe een dodelijk giftige ontharingscrème door stadsambtenaren en andere functionarissen in New

York werd behandeld met dezelfde aarzeling en eerbied als een bezoekende sigarettenmagnaat of een bierhandelaar met goede connecties bij de politie.

[301] We hebben nooit helemaal begrepen waarom in deze zaken het belang van een bedrijf altijd voorrang krijgt boven dat van de niet-commerciële individu, en hoewel we dit niet eerlijk vinden, lijken onze advocatenvrienden – we hebben een aantal van hen hierover gevraagd – het te begrijpen, ook al kunnen ze het voor leken niet helemaal redelijk laten lijken. Daarom moet in het voorgaande worden begrepen dat de voorgestelde remedies juridische moeilijkheden met zich mee kunnen brengen die door advocaten als bijna of geheel onoverkomelijk worden beschouwd.

Wij hopen dat dit niet het geval is. We hebben gemerkt dat juridische problemen vaak verdwijnen als het gaat om een kwestie waar het publiek echt een oplossing voor wil en op aandringt. Staatscompensatieverzekeringen en verplicht door de staat betaald onderwijs werden in hun tijd beschouwd als ongrondwettelijke en onwettige inbreuken op het eigendomsrecht. Ook openbare gezondheidsdiensten waren enkele jaren geleden nog volstrekt ondenkbaar en ontbreken nog steeds in veel staten en steden. Nu hebben we ze, waar ze bestaan, omdat wetgevers ontdekten dat ze gewenst waren door onvermoede aantallen mensen die stemrecht hadden en de stem van anderen konden beïnvloeden.

Gemeentebesturen kunnen zich, wanneer ze dat willen, inzetten voor kleine problemen zoals het gratis testen van illegale whisky, zodat bezoekende Shriners niet bezwijken terwijl ze genieten van de zwoele lucht van de stad aan de Gol-

den Gate. [302] In New York hebben de stadsautoriteiten op verzoek van de krantenuitgevers zelfs wettelijk ingegrepen om te voorkomen dat de avondedities van de kranten van de volgende ochtend tegen een hogere prijs dan de standaardprijs worden verkocht. Wij denken dat de gezondheidsautoriteiten van de stad wel een manier zullen vinden om op te treden tegen *Koremlu*, *Radithor*, *Othine* en *Marmola* wanneer zij van mening zijn dat het publiek genoeg weet om de ambtenaren in verlegenheid te brengen als zij dat niet doen.

Als u door onwetendheid, onzorgvuldigheid, misleiding of verzwijging van een fabrikant of handelaar, of door een gebrek in zijn technische controle, door voedsel, geneesmiddelen of cosmetica wordt vergiftigd of letsel oploopt, raadpleeg dan uw advocaat. Het is de mening van bevoegde juridische autoriteiten dat in veel gevallen zoals beschreven in dit boek, de fabrikant of verkoper niet alleen aansprakelijk is jegens de consument voor schade, maar ook strafrechtelijk aansprakelijk kan worden gesteld voor zijn nalatigheid of onjuiste voorstelling van zaken; in extreme gevallen kan zelfs vervolging wegens doodslag op zijn plaats zijn.

Wij raden u aan om u in het algemeen ten doel te stellen het uw staats- en lokale gezondheids- en voedselautoriteiten steeds moeilijker te maken. Geef uw congresleden en senatoren, en uw staatswetgevers geen rust totdat zij een oordeel vellen over het werk van de nationale voedsel- en geneesmiddelenautoriteiten en de lokale gezondheids- en voedselcontroleautoriteiten.

[303] Laat vooral uw stem luid en vaak horen, uit protest tegen de onverschilligheid, onwetendheid en hebzucht die

verantwoordelijk zijn voor de ongecontroleerde vervalsing en misleiding van voedingsmiddelen, geneesmiddelen en cosmetica. In deze vervalsing en misleiding schuilt een gevaar voor uw gezondheid dat niet langer getolereerd mag worden.

Meer over dit boek op [WIKIPEDIA](#)

Introductie boek via [www](#)

100.000.000 proefkonijnen: de gevaren van consumptie

In 1927 publiceerden ingenieur Frederick Schlink en econoom Stuart Chase, als reactie op de schijnbaar overwel- digende beweringen van adverteerders en massamarke- teers, *Your Money's Worth*, waarin zij pleitten voor een “uitbreiding van het principe van het kopen van goederen op basis van onpartijdige wetenschappelijke tests in plaats van op basis van de fanfare en triomfen van betere verkooptechnieken”. *Your Money's Worth* werd meteen een bestseller en de auteurs richtten *Consumers' Re- search* op, een testbureau dat informatie verstrekke en producttests publiceerde in een nieuw tijdschrift, *Consu- mers' Research Bulletin*. De beurscrash van 1929 ver- sterkte het wantrouwen tegen het consumentenkapitalis- me en in 1932 had het tijdschrift 42.000 abonnees.

In 1933 publiceerden Schlink en Arthur Kallet (uitvoerend secretaris van Consumers' Research) *100.000.000 Gui- nea Pigs: Dangers in Everyday Foods, Drugs, and Cos- metics*. Het boek sloeg aan in het door depressie geteis- terde Amerika: het werd in de eerste zes maanden dertien keer herdrukt en werd een van de best verkochte boeken van het decennium.